

***Střední umělecká škola
v Liberci***

***STŘEDNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA V LIBERCÍ s.r.o.
SLADOVNICKÁ 309, 463 11 LIBEREC 30***

Zřizovatel: Zdeněk Švácha

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

FOTOGRAFIE A MÉDIA

Kód a název oboru vzdělávání:	82-41-M/02 Užitá fotografie a média
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	4 roky, denní studium
Jméno ředitele:	Zdeněk Švácha
Kontakty pro komunikaci se školou:	tel.: 485 163 649, 724 027 720 e-mail: sus@suslbc.cz www.suslbc.cz
Platnost ŠVP:	od 01.09.2011 počínaje I. ročníkem

OBSAH

Obsah	2
Profil absolventa	3
Charakteristika školního vzdělávacího programu	11
Spolupráce s partnery	16
Materiální a technické vybavení školy	16
Personální podmínky	19
Bezpečnost a ochrana zdraví	20
Učební plán	22
Učební plán – tabulka	23
Přehled rozpracování obsahu vzdělávání RVP do ŠVP	24
Přehled využití týdnů ve školním roce	25
Učební osnovy	26
Kolektiv tvůrců ŠVP	27
Učební osnovy:	
Český jazyk a literatura	29
Cizí (anglický) jazyk	55
Společensko-vědní seminář	89
Občanská nauka	101
Matematika	109
Fyzika	115
Chemie	120
Základy ekologie a biologie	126
Tělesná výchova	131
Dějiny výtvarné kultury	145
Výtvarná příprava	162
Písmo	181
Figurální kreslení	188
Počítačová grafika	220
Ekonomika	229
Technologie	235
Fotografická tvorba	243
Základy fotografování	247
Teorie a vývoj fotografie	254
Fotografický design	263
Multimediální prezentace	269
Sítotisk	274
Hlasová výchova	278

PROFIL ABSOLVENTA

Název instituce:	Střední umělecká škola v Liberci s.r.o. Sladovnická 309, 463 11 Liberec 30
Zřizovatel:	Zdeněk Švácha
Název ŠVP:	Fotografie a média (FM)
Kód a název oboru vzdělávání:	82-41-M/02 Užitá fotografie a média
Dosažený stupeň vzdělání:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	4 roky, denní studium
Platnost ŠVP:	od 01.09.2011 počínaje I. ročníkem
Pracovní uplatnění absolventa:	

Absolvent oboru užitá fotografie a média je připraven uplatnit se v různých oblastech širokého spektra činností v rámci propagace, reklamy, knižní kultury, v oblasti výtvarné fotografické tvorby. Uplatní se zejména ve fotografických ateliérech, v DTP studiích, reklamních agenturách, filmových a televizních studiích. Může se rovněž uplatnit např. v redakcích periodik (reportér, editor, art direktor), nakladatelstvích, ve vědeckých a výzkumných ústavech v oborech vědecké a technické fotografie nebo jako samostatný fotograf výtvarník. V závislosti na vývoji společenských požadavků je prostřednictvím školního vzdělávacího programu absolvent připraven pro výkon dalších činností v dané oblasti.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí, odborné kompetence a aplikace průřezových témat jsou zpracovány také u osnov jednotlivých předmětů.

Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence.

Klíčové kompetence

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání,

tzn. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky; –využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy,
tzn. že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

d) Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů,

tzn. že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování

v různých situacích;

–stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;

–reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;

–ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;

–mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;

–adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;

–pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;

–přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;

–podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;

–přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury,

tzn. že absolventi by měli:

–jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;

–dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;

–jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;

–uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;

–zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;

–chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;

–uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;

–uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;

–podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení,

tzn. že absolventi by měli:

–mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam

- celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
 - mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
 - umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
 - vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
 - znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
 - rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi,

tzn. absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Odborné kompetence

a) Ovládat základy výtvarné užité tvorby,

tzn. aby absolventi:

- využívali při své práci znalosti o historickém vývoji a současných trendech výtvarné kultury a výtvarné tvorby v rámci svého oboru;
- uplatňovali vlastní výtvarný názor, výtvarně vnímali, mysleli a samostatně se vyjadřovali, hledali a využívali inspirační zdroje;
- jasně formulovali výtvarnou myšlenku a obsahovou náplň výtvarného záměru;
- volili možnosti výtvarného řešení na základě analýzy zadaného úkolu, dokázali je zhodnotit a obhájit;
- samostatně experimentovali při řešení úkolu, uplatňovali netradiční myšlenky a metody práce;
- využívali výtvarné a výrazové možnosti jednotlivých médií, technologických postupů, technik a materiálů;
- uplatňovali při tvorbě výtvarného návrhu technická, výrobní a ekonomická hlediska jeho realizace;
- vhodně prezentovali svou práci v závislosti na konkrétní situaci;
- orientovali se v marketingových nástrojích a byli schopni vykonávat základní marketingové činnosti ve vztahu k oboru;
- ovládali zásady profesionálního vystupování, komunikace, týmové spolupráce a psychologické základy jednání s klienty, obchodními a pracovními partnery;
- aktivně vyhledávali a využívali všechny dostupné zdroje informací o nových tendencích designu ve svém oboru.

b) Realizovat v požadované kvalitě finální produkt v daném zaměření oboru podle výtvarných návrhů,

tzn. aby absolventi:

- ovládali tradiční a nové technologické postupy a techniky, dokázali zvolit a obhájit nejvhodnější postup realizace výtvarného návrhu, průběžně hodnotili kvalitu výsledků dílčích pracovních operací;
- měli komplexní přehled o druzích používaných materiálů, hospodárně a ekologicky s nimi zacházeli, uměli posuzovat jejich vlastnosti a rozhodovat o jejich volbě z hlediska jejich výrazových možností a výsledného výtvarného vyznění realizovaného produktu;
- používali správně a podle příslušných pracovních postupů odpovídající zařízení, pomůcky, nástroje apod., znali způsoby jejich ošetřování a běžné údržby;
- efektivně organizovali svou práci vzhledem ke stanovenému termínu, prováděli ji dokonale a v souladu s výtvarným záměrem a vysokými nároky na kvalitu zpracování finálního produktu;
- sledovali vývoj nových technologií, materiálů, technického zařízení apod. a zaváděli je do praxe;
- ovládali základní ekonomické činnosti ve vztahu k předpokládanému profesnímu uplatnění.

c) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci,

tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků)
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;

-znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);

-byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

d) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb,

tzn. aby absolventi:

-chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;

-dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;

-dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

e) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje,

tzn. aby absolventi:

-znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;

-zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;

-efektivně hospodařili s finančními prostředky;

-nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Průřezová témata

1. Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

-měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;

-byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;

-hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;

-byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;

-dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;

-dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;

-byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;

-vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

2. Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účtě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Žáci jsou vedeni k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

3. Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto školním vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména v rozvoji následujících obecných kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit;
- práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací;
- odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací;
- verbální komunikace při důležitých jednáních;
- písemné vyjadřování při úřední korespondenci.

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou

optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáky k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;
- zorientovat žáky ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu, naučit je hodnotit jednotlivé faktory charakterizující obsah práce a srovnávat tyto faktory se svými předpoklady, seznámit je s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání;
- naučit žáky vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich a vytvářet si o nich základní představu;
- naučit žáky vyhledávat a posuzovat informace o vzdělávací nabídce, orientovat se v ní a posuzovat ji z hlediska svých předpokladů a profesních cílů;
- naučit žáky písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority;
- vysvětlit žákům základní aspekty pracovního poměru, práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů i základní aspekty soukromého podnikání, naučit je pracovat s příslušnými právními předpisy;
- zorientovat žáky ve službách zaměstnanosti, přivést je k účelnému využívání jejich informačního zázemí.

4. Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Rovněž je důležité naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název instituce:

Střední umělecká škola v Liberci s.r.o.

Sladovnická 309, Liberec 30, 463 11

Zřizovatel: **Zdeněk Švácha**

Název ŠVP: **Fotografie a média**

Kód a název oboru vzdělávání: **82-41-M/02 Užitá fotografie a média**

Dosažený stupeň vzdělání: **Střední vzdělání s maturitní zkouškou**

Délka a forma studia: **4 roky, denní studium**

Platnost ŠVP: **od 01. 09. 2011 počínaje I. ročníkem**

Podmínky pro přijetí ke studiu:

Přijímací řízení probíhá každý rok vždy v měsíci lednu. Pro přijímání žáků na naši školu probíhají pouze talentové zkoušky a to v kresbě, výtvarném navrhování a modelování. Dále každý uchazeč přinese své domácí práce na formátu minimálně A3 v počtu nejméně 10 kusů. Nad těmito pracemi absolvuje přijímací pohovor před komisí výtvarníků.

Hodnocení přijímacího řízení: 1. Kresba 30 bodů

2. Výtvarné navrhování 30 bodů

3. Modelování 30 bodů

4. Domácí práce 20 bodů

Celkem 110 bodů

Pro přijetí na školu není vyžadováno potvrzení o zdravotní způsobilosti.

Způsob ukončování vzdělávání:

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou, která se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části.

Společná část maturitní zkoušky:

Skládá se ze tří zkoušek. Aby žák vykonal společnou část, musí úspěšně složit všechny tři zkoušky. Všechny zkoušky společné části zadává Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve stejném termínu a za stejných podmínek. Ministerstvo určuje v rozsahu daném zákonem obsah a formu zkoušek, stanoví také kritéria hodnocení. Všichni maturanti vykonají ve společné části tyto zkoušky: a) český jazyk

b) cizí jazyk

c) volitelnou zkoušku..... z občansko-společenského základu nebo z informačně technologického základu

Profilová část maturitní zkoušky:

Rovněž profilová část obsahuje tři povinné zkoušky, které žák musí úspěšně absolvovat, aby profilovou část vykonal. Maturanti vykonají v profilové části tyto zkoušky:

a) dějiny výtvarné kultury

b) technologii

c) praktickou maturitní zkoušku

Dokladem o ukončení vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Organizace výuky:

Studium je organizováno jako čtyřleté denní.

Absolvent ŠVP FM vyplývá z celkového pojetí výuky daného oboru. Vzdělávání tohoto oboru je zakotveno na třech základních pilířích – výuce všeobecných předmětů, předmětů uměleckých a praktických. Na těchto základech může absolvent budovat svůj další profesní rozvoj.

Odborná příprava tohoto ŠVP je zaměřena na: fotografii, práce související s předtiskovou přípravou, webdesign, výstavnictví, různé redakční práce a reklamní aktivity, signmaking a kreativní koncepty pro propagaci a PR. Příslušné činnosti může absolvent vykonávat buď samostatně, nebo v grafických studiích, reklamních agenturách, architektonických ateliérech, nakladatelstvích, redakcích novin a časopisů, PR odděleních firem a institucí, televizních a filmových studií a v polygrafických firmách apod.

Na počátku prvního ročníku škola pořádá harmonizační dny k poznání nových spolužáků a učitelů. Ve druhém ročníku studenti absolvují lyžařský kurz. Každý rok v průběhu měsíce května (v době přípravy na maturitu čtvrtých ročníků – tzv. svatý týden) odjíždí žáci prvního, druhého a třetího ročníku na týdenní kurz kresby a malby v plenéru. Dále škola pořádá každoročně výukový a poznávací zájezd do ciziny. Součástí výuky jsou návštěvy výstav, exkurzí a účastní se nejrůznějších soutěží.

Výuka teoretických předmětů probíhá společně s žáky GD pro celou třídu. Anglický jazyk je vyučován ve dvou skupinách pokud bude ročník naplněn více než 17 žáky. Výtvarné předměty jsou vyučovány zčásti společně s GD a specifické odborné předměty samostatně.

Praxi zabezpečuje škola ve vlastních odborných učebnách, ve vlastní reklamní agentuře Hnízdo, dále formou soutěží, individuální praxí, individuální realizací zakázek a workshopů.

Délka vyučování ve školním roce je rozdělena do 34 týdnů a více nebo méně podle aktuálního kalendářního roku. Zbytek týdnů tvoří prázdniny a rezerva. Od toho se odvíjí počet hodin vyučovaných v jednotlivých předmětech za rok. Toto je však ovlivněno také tím, jak v určitém školním roce zasáhnou do výuky státní svátky nebo mimořádné události. Výuka v jednotlivých předmětech školního roku je tedy v intervalu 33 – 35 týdnů. Vyučující vypracují vždy na každý rok aktuální časové rozdělení učiva.

Hodnocení a klasifikace:

Z důvodu objektivního hodnocení a klasifikace žáků jsou stanoveny tyto podmínky:

- a) Žák má právo být seznámen před zahájením řádné výuky s podmínkami klasifikace, hodnocení a jinými kritérii ve všech předmětech.
- b) Učitel je povinen žáka s těmito kritérii seznámit, uvést literaturu, ze které bude čerpáno během výuky.
- c) Žák je hodnocen bodovým systémem podle jasně stanovených kritérií v jednotlivých předmětech, výsledný počet bodů je převeden na klasickou klasifikační stupnici.
- d) Součástí ŠŘ je úplný přehled hodnocení a klasifikace pro školní rok.

e) **Přehled pro všeobecné předměty**

100	-	90 %	10 %	výborný
089	-	75 %	15 %	chvalitebný
074	-	60 %	15 %	dobrý
059	-	40 %	20 %	dostatečný
039	-	méně	40 %	nedostatečný

f) **Přehled pro odborné předměty** **Kritéria hodnocení**

15, 14, 13	bodů	výborný	3 body	originalita
12, 11, 10		chvalitebný	3	čistota provedení
09, 08, 07		dobrý	3	technika a kvalita
06, 05, 04		dostatečný	3	úroveň dokončení
03 a méně		nedostatečný	3	celkový dojem

- g) Podmínkou pro uznání klasifikace všeobecného, odborného předmětu a klauzurní práce (KP) za pololetí je 70 % docházka a vykonání KP. Méně než 70 % - předmět není klasifikován, pokud vyučující nestanoví jinak. Znalosti či dovednosti budou prověřeny dodatečnými zkouškami (DZ) ve vypsáném termínu nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí za I. pololetí a do konce září následujícího školního roku za II. Pololetí. Termíny určuje vyučující a jsou závazné. Pokud se žák nedostaví k dodatečné zkoušce je hodnocen stupněm prospěchu – nedostatečný.

- h) KP jsou povinné a v závěrečném hodnocení předmětu představují 1/3 hodnoty výsledné známky za pololetí, ve II. pololetí pak další 1/3 absolvováním krajinářského kurzu (KK) nebo jeho náhrady. KP je vykonána teprve po odevzdání písemné obhajoby a účasti žáka na ústní obhajobě, jinak není uznána. Účast je podmíněna řádně odevzdanými pracemi a docházkou (**platí bod g**). V případě zdravotních důvodů bude vypsán náhradní termín

vykonání KP a KK - pouze II. pololetí je podmínkou klasifikace předmětu.

V případě dlouhodobé absence, která není omluvena ze závažných důvodů, a nevykonání KP a KK, není předmět v pololetí klasifikován

(platí bod g). V tomto případě si však může žák dohodnout náhradní termín KP s ŘSUŠ, avšak je povinen finančně kompenzovat čas, který mu věnuje příslušný pedagog nad rámec svých povinností **(200,- Kč/hod.)**. V případě takovéto absence bude placená také dodatečná zkouška. **Pokud žák DZ nebo KP nevykoná ani za těchto podmínek, je hodnocen stupněm prospěchu - nedostatečný .**

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 - výborný,
- 2 - chvalitebný,
- 3 - dobrý,
- 4 - dostatečný,
- 5 – nedostatečný.

Není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo "nehodnocen(a)".

Pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo "uvolněn(a)".

V denní formě vzdělávání se chování žáka hodnotí stupni hodnocení:

- 1 - velmi dobré,
- 2 - uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním,
prospěl(a),
neprospěl(a),
nehodnocen(a)

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré. Dále je vyžadován prospěch v odborných předmětech, které stanoví RVP: prospěch 1 – výborný. (1. ročník – Výtvarná příprava, 2. 3. a 4. ročník Fotografická tvorba)

Žák prospěl, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

Žák neprospěl, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný nebo není-li žák hodnocen z některého předmětu na konci druhého pololetí.

Žák je nehodnocen, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu.

Na základě posudku školského poradenského zařízení je žáka možno hodnotit slovně.

Pojetí vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program připravuje odborné pracovníky pro výkon výtvarných a technologických činností v souladu s profilem absolventa. Pojetí výuky směřuje k tomu, aby bylo dosaženo rovnováhy mezi vědomostmi, znalostmi, dovednostmi a sociálními, duchovními, morálními a estetickými hodnotami tak, aby se absolvent co nejlépe uplatnil na trhu práce. Záměrem tohoto vzdělání je příprava žáka na smysluplný osobní i pracovní život.

Strategie výuky

Metody, postupy výuky odpovídají potřebám a zkušenostem jednotlivých pedagogů, zařazení jednotlivých metod je blíže konkretizováno až na úrovni jednotlivých předmětů. Žák je veden k samostatnosti a zodpovědnosti. Ve výtvarných disciplínách je kladen důraz na individuální schopnosti a invenci žáků při citlivém vedení profesionálních výtvarníků pedagogů. Ve výuce se využívá nejrůznějších názorných pomůcek – modely, obrazy, výukové filmy apod.

Vzdělávání žáků se speciálními potřebami

a) Žáci se zdravotním postižením: Pokud školu navštěvují žáci se zdravotním postižením, jsou integrováni do běžné třídy. Již zde studovali žáci se sluchovým postižením i s lehčí tělesnou vadou. V současné době škola nedisponuje zařízením pro umožnění studia žákům s těžkým tělesným postižením. Pokud by však na školu byl takovýto žák přijat, škola toto zázemí vybuduje. Škola však nemůže přijímat žáky s alergiemi na barvy a chemikálie.

b) Žáci se zdravotním znevýhodněním: Pokud se ve škole vzdělávají žáci se specifickými vývojovými poruchami učení, jsou integrováni do běžné třídy. Práce spočívá především ve volbě vhodných výukových a výchovných prostředků. V případě zdravotního oslabení, dlouhodobé nemoci nebo lehčí zdravotní poruchy škola uplatňuje individuální přístup k žákům. Všichni vyučující jsou v potřebném rozsahu informováni o žácích se SVP, které učí.

c) Žáci se sociálním znevýhodněním: Pro žáky se sociálním znevýhodněním nabízí škola po dohodě například možnost rozložení splátek školeného a systém stipendií.

Škola zpracovává minimální preventivní program prevence sociálně patologických jevů, do jehož aktivit patří například harmonizační dny v 1.ročníku a dále besedy s pracovníky sdružení prevence negativních jevů Čáp. Škola využívá služeb Pedagogicko – psychologické poradny Liberec. Škola se věnuje i práci s nadanými žáky, kteří jsou vytipováni učiteli jednotlivých předmětů. V hodinách je jim věnována zvýšená pozornost a jsou jim přidělovány práce nad rámec učiva ostatních žáků. Často se tyto žáci účastní například výtvarných soutěží, leckdy s vynikajícími výsledky

SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY

Škola spolupracuje s řadou sociálních partnerů. Jedná se o Městský úřad ve Vratislavicích, Úřad práce v Liberci, Kalendář Liberecka, Krajský úřad, Zoologickou zahradu v Liberci, Tipsport arénou v Liberci, Technickou univerzitu v Liberci apod. Dále je to spolupráce s Obchodním centrem Liberec Plaza. Zde žáci využívají plně vybavený fotoateliér. Žáci také navštěvují mnohá grafická studia v Liberci (Geoprint, Irbis, Procentrum, Freeline...atd.), kde si osvojí praktické znalosti formou exkurzí nebo i praxe. Určité procento absolventů zde nachází i své uplatnění. Škola zve také odborníky z praxe, kteří formou přednášek a workshopů předávají žákům své zkušenosti.

PROSTOROVÉ A MATERIÁLNĚ TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ

Název instituce:	Střední umělecká škola v Liberci s.r.o.
	Sladovnická 309, 463 11 Liberec 30
Zřizovatel:	Zdeněk Švácha
Název ŠVP:	Fotografie a média
Kód a název oboru vzdělávání:	82-41-M/02 Užitá fotografie a média
Dosažený stupeň vzdělání:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	4 roky, denní studium
Platnost ŠVP:	od 01.09.2011 počínaje I. ročníkem

K zajištění výuky všeobecné a odborné jsou k dispozici uvedené prostory a zařízení:

1. Učebny všeobecných předmětů

4 kmenové učebny jednotlivých ročníků, 1x sklad výtvarných prací, 1x sklad materiálu
kmenové učebny slouží současně i pro výuku odborných předmětů (výtvarné navrhování, figurální kresbu)

1 jazyková učebna

umístění: 2 NP

1 tělocvična

umístění: 1 NP

2. Učebny odborných předmětů

1 učebna sítotisku a litografie

umístění: suterén

1 učebna grafických technik

umístění: 1 NP

1 učebna výpočetní techniky

umístění: 3 NP

2 učebny fotoateliér (místnost pro mokré procesy a místnost pro nafocení)

umístění: 3 NP

1 učebna výtvarného navrhování pro dělenou výuku

umístění: 3 NP

3. Fotoateliér v Obchodním centru Liberec Plaza. (Detašované pracoviště)

4. Provozní zařízení – školní jídelna – výdejna (ŠJV)

Rekapitulace:

Všeobecná a částečně odborná výuka celkem 6

Odborná výuka celkem 6

Provozní zařízení ŠJV celkem 1

Celkový počet výukových prostor celkem 13

Materiálně technické zařízení a prostředky

Výpočetní technika 24 ks:	14 ks	žakovských PC
	2 ks	sborovna
	2 ks	odborné pedagogické
	6 ks	(ŘSUŠ, ZŘŠ, kancelář, ekonom, jídelna)

Softwarové vybavení: Corel XV, Adobe CS2

Periferní vybavení: Plotter HP (A0), scanery 3x, tiskárna k PC 4x, tiskárna s kopírkou Aficio laser barva A3 zasít'ovaná, wifi, server, připojení k internetu přes pevnou linku O2 cca 6,4 Mb.

Další vybavení: Sítotisk, litografie, grafická dílna, fotoateliér, TV, DVD, kamera, 3x digi fotoaparát apod.

Provozní vybavení: ŠJV s kapacitou 90 dovážených obědů

Popis budovy, prostorové podmínky, dostupnost

Secesní budova školy se nachází v pěkném a inspirativním prostředí Vratislavic nad Nisou. Je obklopena velkou zahradou, která je využívána i k výuce výtvarných předmětů a tělesné výchovy. Ze středu města se lze do školy dopravit tramvají (směr Jablonec nad Nisou – zastávka Nová Ruda),

nebo autobusem č. 22 na sídliště Kunratická. Následuje přesun 5 minut pěšky.

Budova sloužila vždy jako škola, je tedy vybavena učebnami a zázemím pro žáky (viz výše). V nedávné době byla provedena rekonstrukce sociálních zařízení, na toaletách v prvním patře vestavěny sprchy pro zlepšení hygienického zázemí. Dále bylo provedeno vymalování a vyměněna okna.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Výuku podle ŠVP zajišťuje pedagogický sbor složený z učitelů většinou s dlouholetou pedagogickou praxí. Výtvarné předměty vyučují pedagogové s akademickým uměleckým vzděláním. Vyučující se dále vzdělávají samostudiem a zúčastňují se školení v rámci DVPP. Problémy související s výukou řeší výchovný poradce, na škole působí i školní metodik prevence, zabývající se problematikou drog a dalších sociálně patologických jevů.

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ

Název instituce:	Střední umělecká škola v Liberci s.r.o. Sladovnická 309, 463 11 Liberec 30
Zřizovatel:	Zdeněk Švácha
Název ŠVP:	Fotografie a média
Kód a název oboru vzdělávání:	82-41-M/02 Užitá fotografie a média
Dosažený stupeň vzdělání:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	4 roky, denní studium
Platnost ŠVP:	od 01.09.2011 počínaje I. ročníkem

1. ÚVODNÍ USTANOVENÍ

V souladu s ustanoveními ZP a směnicí pro organizaci, řízení a kontrolu bezpečnosti ochrany zdraví při práci (dále jen BP) práce v SUŠ je v rámci ŠVP vydána samostatná směrnice, která se vztahuje na všechny zaměstnance SUŠ a na všechny prostory sloužící k výuce a jiným činnostem nebo akcím organizovaným SUŠ. Směrnice se rovněž vztahuje i na osoby, které jsou externími zaměstnanci nebo pracují na základě jiné dohody a přiměřeně na osoby, které se zdržují v prostorách SUŠ, včetně případných dodavatelů nebo odběratelů.

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Škola průběžně dbá o dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví (BOZP) osob při vzdělávání a činnostech, které se vzdělávacím procesem souvisejí. Tato činnost vychází z platných právních předpisů (Zákoník práce, vyhlášky MZ, zákon o požární ochraně (PO) a dalších souvisejících předpisů BOZP či metodických pokynů MŠMT ČR).

Škola má zpracován systém vnitřních předpisů, které řeší zejména školení a výchovu zaměstnanců a žáků, hodnocení rizik při školních aktivitách, zdravotní péči, používání osobních ochranných pracovních prostředků, postupy při úrazech zaměstnanců a žáků a při mimořádných situacích. Nedílnou součástí těchto předpisů jsou místní provozní bezpečnostní předpisy pro pracovní a sportovní činnosti.

Se zásadami BOZP zdraví při práci a PO podle stanovených osnov jsou žáci seznámeni při vstupním školení a v úvodních hodinách praktických cvičení na začátku každého školního roku. Dále jsou periodicky seznamováni se školním řádem a zásadami bezpečného chování. Při výuce odborných předmětů jsou důsledně vedeni k používání pracovních oděvů a ochranných pomůcek. Podobné poučení se provádí před odjezdem na sportovní výcvikové kurzy, vícedenní exkurze nebo výměnné praxe. Náplň všech školení se řídí platnými právními předpisy. Současně se školením jsou žákům podávány informace o rizicích vyhodnocených při jednotlivých činnostech.

Škola dále provádí pravidelné kontroly a revize elektrických zařízení, strojů a přístrojů, plynových instalací a spotřebičů, hasicích přístrojů, hydrantů, hromosvodů, koteln a rozvodů tepelných médií a tělocvičného vybavení. Dbá o nezávadný stav objektu, technických zařízení, sportovních ploch.

Škola eviduje a registruje případné školní úrazy včetně úrazů způsobených mimo školu a jejich odškodňování. Značný důraz je kladen také na celkové vědomí žáků ohledně uvědomělého

dodržování bezpečnostních zásad, smyslu pro pořádek, hygienických návyků včetně odmítání asociálních projevů chování, jako je násilí, šikana, xenofobie a podobné společensky negativní jevy. Škola má zpracován dlouhodobý plán prevence sociálně patologických jevů, který je samostatným školním dokumentem.

UČEBNÍ PLÁN

Název instituce: **Střední umělecká škola v Liberci s.r.o.**
Sladovnická 309, 463 11 Liberec 30

Zřizovatel: **Zdeněk Švácha**

Název ŠVP: **Fotografie a média**

Kód a název oboru vzdělávání: **82-41-M/02 Užitá fotografie a média**

Dosažený stupeň vzdělání: **Střední vzdělání s maturitní zkouškou**

Délka a forma studia: **4 roky, denní studium**

Platnost ŠVP: **od 01.09.2011 počínaje I. ročníkem**

Poznámky:

1. Maturitní předměty:

Společná část: Český jazyk a literatura
Cizí (anglický) jazyk
Volitelná zkouška: z občansko-společenského základu:
okruh předmětů: občanská nauka, ekonomika, management
z informačně technologického základu:
počítačová grafika

Profilová část: Dějiny výtvarné kultury
Technologie
Praktická maturitní zkouška (Fotografická tvorba)

2. V prvním až třetím ročníku je zaveden předmět Hlasová výchova. Ve čtvrtém ročníku je tento předmět jako nepovinný.
3. Praxe probíhá po dobu celých 4 let praktických cvičení, v reklamní agentuře Hnízdo, dále formou soutěží, individuální praxe, individuální realizace zakázek a workshopů.
4. Harmonizační kurz probíhá v prvním ročníku na začátku školního roku.
5. Kurz kresby a malby v plenéru probíhá v prvním, druhém a třetím ročníku na konci školního roku.
6. Lyžařský kurz probíhá ve druhém ročníku na počátku druhého pololetí.

UČEBNÍ PLÁN

Studijní obor 81-41-M/02 Užitá fotografie a média

POVINNÉ VYUČOVACÍ HODINY	Zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Český jazyk a literatura (G+L) M	CJL	3 (2+1)	3(1+2)	3(1+2)	3(1+2)	12
Anglický jazyk M	ANJ	5	5	5	5	20
Občanská nauka M	OBN	1	1	1	1	4
Společensko-vědní seminář	SVS				2	2
Matematika	MAT	2	2	-	-	4
Fyzika	FYZ	1	-	-	-	1
Chemie	CHE	2	-	-	-	2
Základy ekologie a biologie	ZEB	-	1	-	-	1
Tělesná výchova	TEV	2	2	2	2	8
Dějiny výtvarné kultury M	DVK	3	3	3	3	12
Výtvarná příprava (PRK+PPT)	VYP	6	6	-	--	12
Písmo	PIS	2	2	2	-	6
Počítačová grafika ICT	POG	4	3	-	-	7
Figurální kreslení	FIK	-	-	3	3	6
Ekonomika	EKO	-	-	1	2	3
Technologie M	TEC	2	2	2	2	8
Fotografická tvorba	FT		2	8	8	18
PRAKTICKÁ CVIČENÍ:						19
Základy fotografování PCV	ZAF	2	2	-	-	4
Teorie a vývoj fotografie PCV	TVF	1	2	-	-	3
Fotografický design FM	FD			3	3	6
Multimediální prezentace FM	MMP	-	-	-	3	3
Sítotisk PCV	SIT	-	-	3	-	3
Hlasová výchova	HLV	1	1	1	-	3
Počet hodin týdně		37	37	37	37	148
Praxe		V průběhu celých 4 let				
Harmonizační kurz		1 týden				
Lyžařský kurz			1 týden			
Kurz malby a kresby v plenéru		1 týden	1 týden	1 týden		
Přípravný maturitní týden					1 týden	

Zkratky:	G	Gramatika
	L	Literatura
	PRK	Přípravné kreslení
	PPT	Plošná a prostorová tvorba
	PCV	Praktická cvičení
	M	Maturitní předmět

Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

		Disponibilní hodiny	
<u>Jazykové vzdělávání:</u>	Český jazyk a literatura(gramatika)	5	
	Anglický jazyk	20	10
<u>Společenskovědní vzdělávání:</u>	Občanská nauka	4	4
	Společensko-vědní seminář	2	
	Hlasová výchova	3	
<u>Přírodovědné vzdělávání:</u>	Fyzika	1	
	Chemie	2	
	Základy ekologie	1	
<u>Matematické vzdělávání:</u>	Matematika	4	
<u>Estetické vzdělávání:</u>	Literatura	7	2
<u>Vzdělávání pro zdraví:</u>	Tělesná výchova	8	
<u>Vzdělávání v IKT:</u>	Počítačová grafika	4	
<u>Ekonomické vzdělávání:</u>	Ekonomika	3	
<u>Umělecko – historická a výtvarná příprava:</u>			
	Dějiny výtvarné kultury	12	18
	<u>Výtvarná příprava:</u>	12	
	(Přípravné kreslení	6)	
	(Plošná a prostorová tvorba	6)	
	Písmo	6	
	Figurální kreslení	6	
<u>Technologická a technická příprava:</u>			
	Technologie	8	
<u>Fotografická tvorba:</u>	Fotografická tvorba	18	2
	Počítačová grafika (2.ročník)	3	
	<u>Praktická cvičení:</u>	19	
	(Základy fotografování	4)	
	(Teorie a vývoj fotografie	3)	
	(Fotografický design	6)	
	(Multimediální prezentace	3)	
	(Sítotisk	3)	
Celkem		148	36

Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku

Činnost / ročník	1.	2.	3.	4.
Vyučování podle rozpisu učiva	34	34	34	30
Kurz kresby a malby v plenéru	1	1	1	0
Lyžařský výcvikový kurz	0	1	0	0
Harmonizační kurz	1	0	0	0
Maturitní zkouška	0	0	0	4
Časová rezerva, opakování učiva, exkurze, výstavy	4	4	5	3
Celkem týdnů	40	40	40	37

UČEBNÍ OSNOVY

Povinné vyučovací předměty

Český jazyk a literatura
Cizí (anglický) jazyk
Občanská nauka
Společensko-vědní seminář
Matematika
Fyzika
Chemie
Základy ekologie a biologie
Tělesná výchova
Dějiny výtvarné kultury
Výtvarná příprava
Písmo
Figurální kreslení
Počítačová grafika
Ekonomika
Technologie
Fotografická tvorba
Základy fotografování
Teorie a vývoj fotografie
Fotografický design
Multimediální prezentace
Sítotisk
Hlasová výchova

PRACOVNÍ TÝM PRO TVORBU ŠVP

Vedoucí pracovník týmu Zdeněk Švácha

Koordinátor Ing. Petra Kotěšovcová

Závěry z provedené sebereflexe vyvodil celý kolektiv učitelů.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků zajišťuje Ing. Petra Kotěšovcová

Pedagogičtí pracovníci, kteří zpracovali příslušné části ŠVP a vytvořili písemné výstupy:

Jazykové vzdělávání a komunikace: Český jazyk:

Mgr. Jana Staňková

Anglický jazyk:

Bc. Zuzana Jelínková

Hana Hadrabová

Společenskovědní vzdělávání:

Zdeněk Švácha

Mgr. Jana Staňková

Přírodovědné vzdělávání:

Ing. Petra Kotěšovcová

Ing. Petr Mikeš

Matematické vzdělávání:

Ing. Petr Mikeš

Estetické vzdělávání:

Mgr. Jana Staňková

Vzdělávání pro zdraví:

Ing. Petra Kotěšovcová

Mgr. Jana Staňková

Bc. Zuzana Jelínková

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích:

Mgr. Jakub Jelínek

Mgr. Jiří Zenkl

BcA. Sam Mikolášek

Ekonomické vzdělávání:

Ing. Petra Kotěšovcová

Odborné vzdělávání členěné podle obsahových okruhů:

Umělecko – historická a výtvarná příprava:

Mgr. Monika Chládková

Mgr. Blanka Petruželová

Eva Wagnerová

b) Technologická a technická příprava:

Mgr. Jiří Zenkl

Mgr. Jakub Jelínek

BcA. Sam Mikolášek

Mgr. Monika Chládková

Eva Wagnerová

c) Fotografická tvorba:

Eva Wagnerová

MgA Jan Čížek

Mgr Jiří Miškovský

Učební osnova vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 3

Počet hodin celkem za 4 roky: 387

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky především ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a k rozvoji čtenářské gramotnosti, která je předpokladem nejen k úspěšnému studiu, ale zejména k úspěchům v pracovním a osobním životě. Jeho obecným cílem je rozvoj komunikačních dovedností žáka, naučit jej porozumět jazyku a užívat ho jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání napomáhá rozvoji kognitivních schopností žáků a jejich logického myšlení, na druhé straně přispívá i ke třibení jazykového a estetického citění a k celkové kultivaci osobností žáka.

Obecným cílem vyučovacího předmětu literatura je estetické vzdělávání, které se významně podílí na celkové kultivaci žáků, neboť rozvíjí jejich estetické a emocionální citění a formuje jejich vztah ke kulturním hodnotám společnosti, vede žáky k uvědomělému vztahu k umění, kulturnímu dědictví a vlastenectví. Vytváří systém kulturních hodnot, kterými přispívá k formování postojů žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci.

Cílů vyučovacího předmětu český jazyk a literatura lze dosáhnout těsným propojením jeho jazykové a literární složky, odpovídá tomu i následující obsah učebních osnov.

Charakteristika učiva

V oblasti jazykového vzdělávání se studenti naučí odlišovat spisovnou a nespisovnou rovinu jazyka, zvláště pak jejího vhodného využití v praxi. Získají schopnost porozumět různým typům textů vztahujících se k různým situacím ve škole i mimo školu, přemýšlet o jejich smyslu a interpretovat je. Seznámí se se základní problematikou jazykovědy, jejími disciplínami a historií. Důraz je kladen především na zvládnutí českého pravopisu, dále pak na tvarosloví, skladbu a stylistiku. Rozbor a základní orientace v textu tvoří též důležitou náplň předmětu. Další součástí učiva je seznámení se s místem češtiny v jazykovém systému, základními pojmy fonetiky

a fonologie a jejím uplatněním v praxi. V rámci stylistiky se student naučí prakticky užívat slohové styly a postupy psané i mluvené, zvládnout práci s textem a informacemi.

Literární výchova povede žáky zejména ke vztahu ke čtenářství. Na základě rozboru a interpretace uměleckých děl student získá základní přehled o literárním dění světové i české tvorby.

Prostřednictvím rozborů textů literárních ukázek si student osvojuje nejen komunikační dovednosti, ale zároveň si kultivuje vlastní jazykový projev. Studenti jsou též v rámci literární výchovy vedeni k esteticky tvořivým aktivitám.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka českého jazyka a literatury směřuje k tomu, aby žák:

- chápal umění jako specifickou výpověď o skutečnosti
- chápal význam umění pro člověka
- získal přehled o současném kulturním dění
- získal vztah k umění jako k „poselství“ minulosti, z něhož se současná společnost může ponaučit
- byl tolerantní k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí
- byl schopný na základě vlastních zkušeností a přesvědčení podat souvislý, srozumitelný projev jak mluvený, tak písemný
- porozuměl různým typům textů, interpretoval je a aktivně pracoval s informacemi, které z textu získá
- prezentoval své vlastní názory, dokázal argumentovat na základě získaných znalostí a dovedností
- rozvíjel schopnost diskutovat a vést dialog
- uvědomoval si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury
- orientoval se v současné „záplavě“ informačních zdrojů, dokázal získat, porovnávat a správně používat informace
- získal potřebu samostatného sebevzdělávání a přitom dokázal používat normativní jazykové i jiné příručky a studijní materiály

Pojetí výuky, formy a metody práce

Výuka je vedena tak, aby si žáci uvědomili propojenost jazykové, komunikační i literární výchovy, proto jsou hranice mezi mluvnicí, slohovým výcvikem a literaturou minimální. Základní formou vyučování je frontální výuka, která je postavena na výkladu učitele, řízeném rozhovoru a diskusi.

Dále je výuka tvořena skupinovou prací, v níž je kladen důraz na kooperaci žáků, využití teoretických i praktických znalostí a dovedností. Samostatná práce tvoří též nedílnou součást

vyučovacího procesu ČJL. Žáci navíc mají možnost mimo vyučování navštívit klasická divadelní představení.

V jednotlivých hodinách je kladen důraz na práci s textem, v nichž se žák učí orientovat a interpretovat základní informace, zároveň i s informacemi pracovat. Současně s tím žák užívá dostupnou odbornou literaturu (jazykové příručky, slovníky, dějiny literatury,...atd.) a získává informace prostřednictvím médií a internetu. V každé hodině je kladen důraz nejen na znalosti žáka, ale i na zdokonalení jazykové kultury, a to nejen v písemném projevu, ale i v ústním.

Základem literární výchovy jsou texty vybraných děl české a světové literární tvorby, z nichž si žák prostřednictvím rozboru osvojí vybrané literárněvědní poznatky, pojmy a fakta. Smyslem osvojování literárněvědních poznatků je vybavit žáky takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožní literární text nejen analyzovat a hodnotit, ale i svá stanoviska opírat o objektivně platná fakta a poznatky.

Nedílnou součástí vyučování tvoří čtenářská zkušenost žáků, proto je v každém ročníku doporučen seznam literárních děl, který je tvořen nejen tituly jednotlivých historických epoch, ale zároveň respektuje zájmy žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení výsledků žáka jsou zohledněny nejen získané znalosti a dovednosti, ale i celkový přístup k předmětu. Základem hodnocení je zkoušení v písemné i ústní podobě. Žák je čtvrtletně testován písemně z literárně-vědního a jazykové přehledu, píše jednu slohovou práci za pololetí a může být kdykoliv ústně i písemně prověřen ze svých znalostí a dovedností. Hodnocení písemného zkoušení je vázáno na kritéria ve školním řádu. Současně s tím je evaluace žáka ovlivněna domácí přípravou, samostudiem a schopností spolupráce s ostatními žáky v rámci skupinového vyučování.

Celkové hodnocení žáků je postaveno na následujících kritériích:

Stupeň 1(výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu, hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Výsledky jeho činnosti jsou na výborné úrovni. Je schopen samostatně studovat vhodné texty a spolupracovat v rámci skupinových prací se svými spolužáky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žáka ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené

poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty a spolupracovat v rámci skupinových prací se svými spolužáky.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby. Je schopen studovat dle návodu učitele. V rámci skupinové práce je schopen kooperace.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Závažné nedostatky a chyby dovede s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při skupinové práci je do značné míry závislý na znalosti a dovednosti svých spolužáků.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich značné mezery. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Při skupinové práci je zcela závislý na znalosti a dovednosti svých spolužáků.

Při celkové klasifikaci jsou zohledněny případné specifické poruchy učení v návaznosti na vyšetření PPP a též jisté momentální indispozice žáka (dlouhodobá nemoc, změny v rodinných poměrech a další.).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence:

a) Kompetence k učení:

- žák je veden k tomu, aby se učil efektivně, dokázal vyhodnocovat dosažené výsledky
- pro ucelené pochopení poznatků a dovedností je žák motivován k průběžné přípravě na hodi-

ny a částečnému samostudiu

- v rámci projektového vyučování je žák nasměrován tak, aby pochopil hlubší souvislosti týkající se literárně-jazykového přehledu
- v hodinách je kladen důraz na mezipředmětové vztahy, žák je nucen získávat částečně informace samostudiem

b) Kompetence k řešení problémů

- žák získává dovednost řešit problémy a problémové situace literárně-jazykovědného charakteru – identifikovat a analyzovat problémy, zvažovat možnosti jejich řešení, vybírat a navrhnout optimální řešení v daném kontextu, při nichž žáci uplatňují různé metody myšlení a zdůvodnit je. Vyhodnotit a ověřit si správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků
- při samotném řešení je třeba zapojit jak teoretické znalosti, tak i praktické
- úkoly jsou řešeny buď individuálně nebo ve skupině

c) Kompetence komunikativní

žák je veden k tomu, aby byl schopný:

- se přiměřeně vyjadřovat ústně i písemně ke komunikační situaci
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- aktivně se zapojovat do diskuzí, formulovat a obhajovat vlastní názory a postoje, respektovat názory druhých
- získávat informace četbou a umět jich efektivně využít
- zpracovat písemný materiál na běžná i odborná témata
- zhodnotit svůj vlastní projev i projev jiných
- vyjádřit hlavní body diskuze vlastními slovy, popř. mít schopnost zaznamenat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednáška, diskuze, ..)

d) Kompetence personální, sociální a občanské

žák je veden k tomu, aby byl schopný:

- stanovovat si cíle a priority dle svých osobních schopností a zájmů
- přijímat hodnocení vlastních výsledků i ze strany jiných, umět na ně adekvátně reagovat, umět přijímat radu i kritiku
- pracovat s druhými lidmi, aktivně se podílet na práci ve skupině
- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly
- aktivně přispívat k práci ve skupině vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, ne-

zaujatě přistupovat k názorům druhých

- přijímat odpovědnost za práci vlastní i za práci ostatních
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem, snažit se předcházet osobním konfliktům, přispívat k vytváření příznivých mezilidských vztahů

e) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

absolvent je schopný:

- vytvořit text bez formálních chyb a využívat jej v rámci pracovní náplně
- kooperace v týmu
- sebehodnocení, hodnocení dosažených pracovních výsledků

g) Kompetence matematické

- žák při řešení jednotlivých úkolů je nucen užívat logické myšlení a analyzovat jednotlivé problémy

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

- v rámci literární výchovy žák umí pracovat s osobním počítačem tak, aby zvládl napsat text s formální, pravopisnou a stylistickou správností.
- využívat internet jako jeden z informačních zdrojů, dále by měl umět pracovat s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- žák si vybírat informace z kvalitních mediálních zdrojů a získané informace zpracovává dle vlastní potřeby
- žák získává a kriticky hodnotí informace z různých zdrojů a předává je vhodným způsobem s ohledem na uživatele

Průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti

V rámci historického přehledu, který je podkladem pro literárně-vědní poznatky, je žák seznamován nejen s vývojem demokracie u nás a ve světě, ale současně s tím se učí prakticky principy demokracie užívat. Ve výuce je kladen důraz na schopnost vést dialog, argumentovat, efektivně se rozhodovat v souladu s vlastními zájmy i se zájmy druhých, nést odpovědnost za jednotlivá rozhodnutí,...atd. Zároveň v rámci výuky žák poznává principy i jiných společenských systémů, často nedemokratické povahy. Na základě získaných informací má možnost volby, která je nesporně jedním z pilířů demokratické společnosti.

b) Člověk a svět práce

Žák je během studia veden k tomu, aby pracovní náplň zvládal efektivně a byl odpovědný za svá rozhodnutí. Dokázal se po absolvování studia uplatnit v uspokojivém zaměstnání, získávat nové zkušenosti a přistupovat k pracovním výzvám svědomitě a s jistou dávkou kreativity.

c) Člověk a životní prostředí

Řada témat výuky ČJL „zabrousí“ i do problematiky životního prostředí. Samotné téma životního prostředí dává velký prostor pro diskusi, která tvoří nemalou součást vyučovacího procesu ČJL. Současně je to téma aktuální, často diskutované v médiích, spojované s kontroverzními názory, proto je ze strany žáků přijímáno velmi pozitivně. Žáci se s touto tematikou setkávají v rámci analýzy textů, kde jsou uvedeni do základní problematiky, následně vedeni k třídění informací a vytváření si vlastních postojů k problematice.

d) Informační a komunikační technologie

K výuce ČJL nesporně patří práce s informační a komunikační technologií. Žák jí využívá zejména v rámci skupinové práce a domácí přípravy. Významná část výuky je postavena na práci s informacemi. Důraz je kladen na informační zdroje, které mnohdy nemusí být věrohodné, proto žák informace pro výuku získává z vícero zdrojů, třídí je a ověřuje. Výuka též zohledňuje práci s médii.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník:

celkem hodin za rok – 102

Český jazyk – 2 hodiny týdně, tj. 68 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák získá základní přehled o odborných jazykovědných publikacích, orientuje se v nich, dokáže je prakticky užít. Dále má žák povědomí o základních informačních zdrojích vhodných ke studiu ČJL (knihovna, internet,..atd., umí tyto zdroje využít k získávání informací, zároveň informace porovnávat a zhodnotit jejich věrohodnost a využít dle vlastní potřeby. Součástí výuky je exkurze do knihovny, kde proběhne praktický výcvik.	Úvod do metod studia jazyka a základy informatiky Způsoby výběru odborné literatury, citace, bibliografické údaje, knihovny – vyhledávání titulů, orientace v katalogu. Způsoby získávání a zpracování informací - informační střediska, práce s internetem, výpisek, osnova, výtah, obsah, rejstřík, resume.	5
Žák vysvětlí pojem jazyk a řeč, objasní vztah myšlení a jazyka, zná jazykové skupiny, charakterizuje základní etapy vývoje literárního jazyka, objasní vztah češtiny a slovanských jazyků.	Obecné poučení o jazyce a řeči Řeč a jazyk, myšlení a jazyk, jazykové skupiny a jejich příbuznost, klasifikace slovanských jazyků, vývoj spisovné češtiny ve vztahu k vývoji společnosti.	5
Žák rozpozná rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou češtinou, dokáže jednotlivé roviny jazyka klasifikovat a formálně správně užít; vysvětlí pojmy norma a kodifikace, prakticky pracuje se základními kodifikačními příručkami.	Národní jazyk a jeho podoby Útvary národního jazyka, vývojové tendence současné spisovné češtiny, norma a kodifikace, péče o jazykovou kulturu.	4

Žák má základní přehled o jednotlivých lingvistických disciplínách, kterými se bude zabývat podrobněji během dalšího studia; vysvětlí pojmy fonetika, fonologie, morfematika, morfologie, syntax, lexikologie, sémantika, slovo tvorba, stylistika, dialektologie.	Jazykověda a její hlavní disciplíny	3
Žák objasní základní pojmy z fonetiky a fonologie a vysvětlí jejich praktické využití. Na samostatných projevech prokáže praktickou znalost zásad správné výslovnosti, vhodně využívá zvukové prostředky řeči.	Nauka o zvukové stránce jazyka Soustava českých hlásek, zásady správné výslovnosti, prostředky větné intonace, slovní přízvuk.	4
Žák prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu.	Nauka o grafické stránce jazyka Písmo, jeho vznik, vývoj a druhy, základní principy českého pravopisu – vyjmenovaná slova, velká písmena, shoda podmětu s přísudkem, pravopis přídavných jmen.	6
Žák vysvětlí vztah stylistiky k ostatním lingvistickým vědám, objasní základní pojmy stylistiky, vhodně využívá jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci (připravenost/nepřipravenost, psanost/mluvenost), používá základní útvary stylu prostě-sdělovacího v písemném i psaném projevu.	Nauka o slohu Úvod do stylistiky - styl, slohotvorní činitelé – objektivní, subjektivní, prostředí a účastníci komunikace, jejich role, funkce komunikátů, komunikační strategie, monolog a dialog, vztah otázka a odpověď. Styl prostě-sdělovací a jeho útvary mluvené i psané (konverzace, dopisy, telefonické rozhovory, SMS, e-mailová komunikace, ... atd.)	6

Žák v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, funkce, vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu; ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu, tvarosloví a slovtvorných principů českého jazyka; ovládá rozvrstvení slovní zásoby, používá vhodně jazykové prostředky spisovné a nespisovné; vysvětlí změny ve slovní zásobě, význam frazeologických spojení, vztahy mezi slovy, je schopný najít ponaučení ve vhodných příručkách.	Nauka o slovní zásobě Slovo a jeho význam, slovní zásoba z hlediska stylistiky, typy slovníků a práce s nimi, způsoby tvoření slov a sousloví, přejímání slov mezinárodních a z cizích jazyků.	9
Žák užívá českou normu skloňování jmen i časování sloves včetně hlavních výjimek, umí najít ponaučení ve vhodných příručkách, odliší spisovné a nespisovné tvary, orientuje se v celém tvaroslovném systému, zvládá třídění slov na slovní druhy podle tří hlavních kritérií, objasní mluvnické kategorie a chápe možnosti využití této znalosti při výuce cizích jazyků.	Morfologie Sémantická morfologie: slovní druhy, mluvnické kategorie Formální morfologie: specifické jevy českého tvarosloví	6
Žák prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu vycházející z morfologie a lexikologie.	Grafická stránka jazyka Pravopis vyplývající ze stavby slova, pravopis vyplývající z tvarosloví, velká písmena, interpunkce.	5

Žák vysvětlí vztahy mezi psanou a mluvenou publicistikou, zvláštnosti publicistických žánrů, vyhledá hlavní informace v textech psané publicistiky, rozezná společenskou a estetickou hodnotu publicistických textů, vyhodnotí kvalitu informací z různých zdrojů, zhodnotí vliv médií na vlastní jednání, efektivně a samostatně používá různé informační zdroje. Skupinová práce – tvorba jednoho čísla školního časopisu	Stylistika – styl publicistický Funkce, typické jazykové prostředky a charakteristické rysy publicistického stylu, útvary publicistického stylu (zpravodajské, analytické, beletristické, propagační) Reklama – vliv médií na člověka Komunikační strategie, funkce komunikátů (apel, přesvědčování, argumentace, kontakt...)	6
Žák o textu uvažuje jako o celku, vystihuje hlavní myšlenku textu, vysvětlí jeho účel. Vyhledává v textu požadovanou informaci. Zobecňuje své prvotní dojmy a zpracovává informace logickým způsobem. Porovnává informace nacházející se v textu s informacemi z jiných zdrojů a umí obhájit vlastní názor. Hodnotí kvalitu napsaného textu, posuzuje stavbu textu, žánr či jazyk autora.	Rozvoj čtenářské gramotnosti praktická cvičení - obecné porozumění textu, získávání informací, interpretace textu, posouzení obsahu a formy textu	5
Žák si v rámci čtvrtletní písemné práce ověří kvalitu a úroveň dosažených znalostí a dovedností. Žák píše během studia 1. ročníku dvě slohové práce, v nichž si ověří své znalosti ze stylistiky (styl prostěsdělovací - dopis, styl publicistický – výběrově - novinová zprávu, fejeton, analytický článek, reportáž, kritika, recenze.	Testování dosažených znalostí a dovedností Kontrolní pololetní písemné práce (2) Kontrolní slohové práce (2)	4

Literatura – 1 hodina týdně, tj. 34 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák rozliší umělecký text od neuměleckého, na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy), zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu. Získané dovednosti a vědomosti dokáže uplatnit při rozboru přečtených děl autorů ze světové i české literatury (každému ročníku je doporučen seznam literatury týkající se jednotlivých tématických okruhů)	Úvod do studia literatury Podstata a funkce literatury, základy literární vědy, literární druhy, struktura literárního díla z hlediska jazyka, tématu a kompozice, základní literárně-vědné pojmy.	4
Žák má základní přehled o významných osobnostech a literárních památkách jednotlivých starověkých oblastí, má povědomí o jejich kultuře (písmo, jazyk, geografie,...), rozezná základní žánry a uvede jejich příklady; na základě vlastní četby dokládá typické rysy starověké literatury.	Starověká literatura Orientální literatura (Mezopotámie, Egypt, Indie, Persie, Čína, Palestina) antická literatura (Řecko, Řím), Bible (Starý zákon) a její vliv na evropské myšlení a literaturu.	12
Žák rozezná základní rysy středověkých literárních památek, zná typické literární žánry, má základní přehled o významných osobnostech a literárních památkách, zná historicko-společenský kontext jednotlivých období. Je si vědom významu českých literárních památek (př. Kosmova, Dalimilova kronika, ...atd.) na utváření	Středověká literatura Světová literatura evropská s náboženským zaměřením (Nový zákon a jeho vliv na evropskou kulturu) světová literatura světská, orientální literatura (Indie, Persie, Arábie, Čína). Česká středověká literatura – od počátků našeho písemnictví (9.století) po dobu husitskou (15.století).	14

národní identity. Na základě vlastní četby je schopen samostatně dokládat jednotlivé rysy středověké literatury.		
Žák si v rámci čtvrtletní písemné práce ověří kvalitu a úroveň dosažených znalostí a dovedností.	Testování dosažených znalostí a dovedností Kontrolní čtvrtletní písemná práce (4)	4

2. ročník:

celkem hodin za rok – 102

Český jazyk – 1 hodina týdně, tj. 34 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího, dále používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu.	Syntax Základní syntaktické pojmy, základní principy větné stavby (větné členy základní, rozvíjející a jejich vztahy); výpověď jako jednotka komunikace (druhy výpovědi podle záměru mluvčího, aktuální členění výpovědi); odchylky od pravidelné větné stavby; řeč přímá nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá; věty s polovětnými konstrukcemi.	13
Žák ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu se zaměřením na syntaktické principy českého jazyka.	Grafická stránka jazyka Pravopis vyplývající ze skladby - interpunkce v celém rozsahu i s výjimkami a obtížnějšími případy.	6
Žák vhodně využívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary; volí adekvátní komunikační strategie; posuzuje a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří	Stylistika – odborný styl Funkce, typické jazykové prostředky a charakteristické rysy; slohové postupy a útvary. Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby koherence textu (navazování,	6

všestrannou analýzou textu; pořizuje z odborného textu výpisky, zpracovává osnovy, výtahy, anotace, shrnutí; efektivně a samostatně používá různé informační zdroje – slovníky, encyklopedie, internet.	odkazování, tematické posloupnosti); členění textu a jeho signály; odstavec a další jednotky, vzájemné vztahy textů.	
Žák o textu uvažuje jako o celku, vystihuje hlavní myšlenku textu, vysvětlí jeho účel. Vyhledává v textu požadovanou informaci. Zobecňuje své prvotní dojmy a zpracovává informace logickým způsobem. Porovnává informace nacházející se v textu s informacemi z jiných zdrojů a umí obhájit vlastní názor. Hodnotí kvalitu napsaného textu, posuzuje stavbu textu, žánr či jazyk autora.	Rozvoj čtenářské gramotnosti praktická cvičení - obecné porozumění textu, získávání informací, interpretace textu, posouzení obsahu a formy textu	5
Žák si v rámci čtvrtletní písemné práce ověří kvalitu a úroveň dosažených znalostí a dovedností. Žák píše během studia 2. ročníku dvě slohové práce, v nichž si ověří své znalosti ze stylistiky.	Testování dosažených znalostí a dovedností Kontrolní pololetní písemné práce (2) Kontrolní slohové práce (2)	4

Literatura – 2 hodiny týdně, tj. 68 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák má povědomí o evropském společenském dění doby renesance, na jednotlivých ukázkách (nejen literárních, ale i výtvarných) je schopen rozpoznat základní rysy, dle vlastní čtenářské zkušenosti představí min.	Renesance a humanismus v evropské literatuře Společenská situace v Evropě, charakteristické rysy, umělecké projevy nejen literární; významní představitelé literatury období předrenesančního	6

jedno literární dílo nejen po stránce obsahové, ale i interpretační. Dále má žák možnost shlédnout renesanční představení v divadle, které je zajištěno vyučujícím.	a renesančního: D. Alighieri, F. Petrarca, G. Boccaccio; F. Villon, F. Rabelais; M. de Cervantes; G. Chaucer, W. Shakespeare.	
Žák na základě již získaných znalostí je schopen zdůvodnit, proč se u nás renesance neprosadila stejně jako v jiných zemích Evropy, zná typické rysy české renesance, které dokazuje na ukázkách literární tvorby; představí základní představitele. Je si vědom hodnoty Bible kralické nejen jako vzoru literárního jazyka v době národního obrození.	Renesance a humanismus v Čechách Specifika české renesance; významné osobnosti – Daniel Adam z Veleslavína, Jan Blahoslav a další; význam Bible kralické.	3
Žák zná společensko-politickou situaci v Evropě a u nás a její vliv na barokní literaturu, představí barokní autory a jejich díla, zhodnotí význam Jana Ámose Komenského a jeho tvorbu, dle vlastní čtenářské zkušenosti vyjádří vlastní prožitek z daných literárních děl, dokládá na konkrétních příkladech charakteristické znaky tohoto období, při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky.	Baroko v evropské literatuře Myšlenková východiska, charakteristické rysy literárního baroka; projevy v dalších uměleckých oblastech; Baroko v Itálii, Španělsku, Anglii, Německu a u nás.	4
Žák představí společenskou situaci v Evropě období klasicismu a osvícenství (zapojuje znalosti z filozofie (Voltaire,...atd), zná typické rysy, dokládá je na konkrétních textech, má přehled o představitelích a jejich tvorbě, vysvětlí pojem commedia dell	Klasicismus a osvícenství v Evropě Myšlenková východiska osvícenství a racionalismu; charakteristické rysy klasicismu, projevy v jiných druzích umění; klasicistní drama (Moliere, Racine, Corneille, Goldoni), francouzští encyklopedisté; racionalismus a satira	3

‘arte, při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky. Dále má žák možnost shlédnout klasicistní představení v divadle, které je zajištěno vyučujícím.	v díle J. Swifta, první rysy realismu u D. Defoa.	
Žák zhodnotí tvorbu nevýznamnější autorů, dokládá na konkrétních ukázkách z děl základní rysy preromantismu, při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky, vyjádří vlastní prožitky z přečtených děl, diskutuje o nich v rámci skupinové práce.	Preromantismus Myšlenková východiska preromantismu; charakteristické rysy, vztah preromantismu ke klasicismu; J.J.Rousseau, A. Prévost; hnutí Sturm und Drang (J.W. Goethe, F. Schiller); projevy preromantismu v Čechách.	4
Žák si je vědom významu tohoto období pro utváření národní identity, představí společensko-politickou situaci u nás, zhodnotí díla významných představitelů této doby (Dobrovský, Jungmann, Palacký, Kollár, Čelakovský, Tyl, Erben, a další) a jejich vliv na budoucí generace, vysvětlí význam rukopisných padělků, diskutuje o dílech dle vlastní čtenářské zkušenosti, znalosti z literární teorie a poetiky dokládá při rozbořech literárních ukázek.	Národní obrození v české literatuře Východiska, cíle, periodizace, specifika, charakteristiky a představitelé jednotlivých vývojových etap; význam divadla a ústní lidové slovesnosti při utváření národního vědomí; prolínání uměleckých koncepcí v poslední fázi národního obrození.	10
Žák zná typické znaky romantismu a společenskou situaci v Evropě, dokáže představit typického romantického hrdinu a romantické ideály, dokládá znalosti na konkrétních dílech, zhodnotí význam autorů a jejich děl na další literární vývoj, vysvětlí pojmy byronismus, titanismus, poema;	Romantismus ve světové a české literatuře Myšlenková východiska preromantismu; charakteristické rysy, projevy romantismu v jiných druzích umění; život a tvorba významných osobností evropských (Byron, Scott, Novalis, Heine, Hugo, Poe, Puškin,	10

na základě vlastní četby interpretuje některé z romantických děl.	Lermontov, Mickiewicz) a českých (Mácha, Erben, Tyl).	
Žák představí základní rysy realismu, na základě vlastní čtenářské zkušenosti a rozboru ukázek charakterizuje typického realistického hrdinu, prostředí realistických děl, srovnává s romantismem; představí autory a tvorbu v jednotlivých zemích Evropy, vysvětlí pojmy naturalismus, lyrické drama, psychologický román, využívá znalostí filozofických směrů 19.století, jaký měly vliv na literární tvorbu.	Světová realistická tvorba Myšlenková východiska realismu; charakteristické rysy, projevy realismu v jiných druzích umění; hlavní žánry realismu, život a tvorba významných evropských osobností (Balzac, Flaubert, Zola, Dickens, Gogol, Turgěněv, Tolstoj, Dostojevskij, Čechov, Sienkiewicz, Ibsen, Twain).	9
Žák vysvětlí společensko-politický kontext, který je základem pro cíle jednotlivých skupin, zná umělecké požadavky májovců, ruchovců a lumírovců, zařadí autory a jejich díla k jednotlivým skupinám, interpretuje ukázky z děl, diskutuje o dílech na základě vlastní čtenářské zkušenosti, vysvětlí pojmy romaneto, libreto, alegorie, satira, sociální balada, fejeton.	Literární tvorba generace májovců, ruchovců a lumírovců Společenská situace 50. a 60. let 19.století; časové zařazení a cíle jednotlivých literárních skupin a jejich představitelé (J. Neruda, V. Hálek, K. Světlá, J. Arbes, S. Čech, E Krásnohorská, J.V. Sládek, J. Vrchlický, J. Zeyer).	8
Žák porovná realismus evropský s českým, zná typické rysy, dokládá je na rozborech textů, při nichž zároveň využívá znalosti z literární teorie a poetiky, na základě vlastní čtenářské zkušenosti interpretuje libovolné literární dílo českého realismu. Vysvětlí pojmy a uvede příklad literárního díla - historický román, venkovský román, monografický román, naturalismus; užívá znalostí dialektismů, které se	Realistické tendence v české literatuře Počátky realistické tvorby v díle K.H. Borovského, B. Němcové; historický realismus A. Jiráska; významní autoři venkovské realistické prózy (K.V. Rais, T. Nováková, A. Stašek); realismus v českém dramatu (L. Stroupežnický, bratři Mrštíkové).	7

často v tvorbě autorů vyskytují.		
Žák si v rámci čtvrtletní písemné práce ověří kvalitu a úroveň dosažených znalostí a dovedností.	Testování dosažených znalostí a dovedností Kontrolní čtvrtletní písemná práce (4)	4

3. ročník :

celkem hodin za rok – 102

Český jazyk – 1 hodina týdně, tj. 34 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá v souladu s komunikační strategií; v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky; volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera a přizpůsobuje se mu nebo s ním polemizuje; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit; vhodně využívá jazykové prostředky i nonverbální prostředky a interpretuje je v řeči.	Základy rétoriky Typické jazykové prostředky a charakteristické rysy řečnických projevů; prostředí a účastníci komunikace, jejich role, funkce komunikátů (sebevyjádření, apel, přesvědčování, argumentace, kontakt atd.); míra připravenosti, oficiálnosti komunikace; komunikační strategie – adresnost, ohled na partnera (volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních; vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa) ; monolog a dialog - využití v textu, druhy literárního dialogu; vztah otázka a odpověď; útvary řečnických projevů, diskuse, proslov, přednáška	8
Žák teoretické poznatky aplikuje do praxe, napíše souvislý text, využívá v něm vhodné prostředky koherence, je aktivním účastníkem komunikačního procesu, zná druhy komunikátů, využívá vhodné prostředky a zásady pro úspěšný dialog a monolog (referát, přednáška, ... atd.); je schopen rozebírat text uměleckého i neuměleckého charakteru z hlediska vertikálního a horizontálního členění textu; vysvětlí pojmy valence, valenční pole; představí typy základových větných struktur a je	Hypersyntax – nauka o textu a textová syntax – prohlubování a upevňování poznatků ze syntaxe. Komunikační proces; text a jeho jazyková výstavba – prostředky koherence textu; horizontální a vertikální členění textu; základy valenční syntaxe.	7

si vědom jejich významu pro český jazykový systém a jejich využití při výuce cizích jazyků.		
Žák v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi.	Stylistika – umělecký styl Funkce, typické jazykové prostředky a charakteristické rysy; slohové postupy a útvary; vyprávěcí a popisný postup; individuální styl – vypravování, esej; Jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla typy kompozice, motiv, téma.	6
Žák ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu se zaměřením na syntaktické a morfologické principy českého jazyka.	Grafická stránka jazyka Prohlubování a upevňování poznatků z pravopisu.	5
Žák o textu uvažuje jako o celku, vystihuje hlavní myšlenku textu, vysvětlí jeho účel. Vyhledává v textu požadovanou informaci. Zobecňuje své prvotní dojmy a zpracovává informace logickým způsobem. Porovnává informace nacházející se v textu s informacemi z jiných zdrojů a umí obhájit vlastní názor. Hodnotí kvalitu napsaného textu, posuzuje stavbu textu, žánr či jazyk autora.	Rozvoj čtenářské gramotnosti praktická cvičení - obecné porozumění textu, získávání informací, interpretace textu, posouzení obsahu a formy textu	4
Žák si v rámci čtvrtletní písemné práce ověří kvalitu a úroveň dosažených znalostí a dovedností. Žák píše během studia 3. ročníku dvě slohové práce, v nichž si ověří své znalosti ze stylistiky.	Testování dosažených znalostí a dovedností Kontrolní pololetní písemné práce (2) Kontrolní slohové práce (2)	4

Literatura – 2 hodiny týdně, tj. 68 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák si je vědom vlivu rychlého vývoje společnosti na umění, zapojuje znalosti filozofických směrů konce 19. století, vysvětlí pojmy impresionismus, symbolismus, dekadence, dokáže rozpoznat jejich projevy jak v literárním, tak i ve výtvarném umění, představí autory a díla jednotlivých směrů, při rozboru ukázek z literárních děl zapojuje své dosavadní znalosti z literární teorie a poetiky, diskutuje o dílech na základě vlastní čtenářské zkušenosti, vyjadřuje své dojmy z tvorby, pokusí se sám vytvořit krátký impresionistický a symbolistní text.	Diferenciace umění na přelomu 19. a 20. století v Evropě Proměny vnímání světa na konci 19. století; charakteristické rysy nových uměleckých směrů - impresionismus, symbolismus, dekadence a jejich projevy v literární tvorbě tzv. “ prokletých básníků“ (Ch. Baudelaire, J.A. Rimbaud, P. Verlaine), symbolismus a civilismus u E. Verhaerena, dekadence u O. Wilda, objev volného verše u W. Whitmana.	7
Žák popíše okolnosti vzniku manifestu české moderny (dobové zařazení, iniciátoři, charakteristika skupiny), zhodnotí význam děl symbolistické, impresionistické a dekadentní tvorby u nás, dokáže najít typické znaky těchto směrů v tvorbě jednotlivých autorů; vystihne umělecké tendence skupiny „anarchistických buřičů“, do hodin přispívá vlastními čtenářskými prožitky, je schopný se zapojit do diskuze o ukázkách z tvorby tohoto období; vysvětlí pojmy anarchismus, antimilitarismus, civilismus a vitalismus; chápe vznik literární kritiky jako samostatné vědy za významný mezník v oblasti literární	Česká literatura od přelomu 19. a 20. století do konce 1. světové války Manifest české moderny, český symbolismus, impresionismus a dekadence (A. Sova, O. Březina, K. Hlaváček); satirická poezie J. S. Machara; tvorba tzv. „anarchistických buřičů“ (F. Gellner, V. Dyk, F. Šrámek, K. Toman, S. K. Neumann); tvorba P. Bezruče; moderní česká literární kritika F. X. Šaldy.	10

vědy.		
Žák vysvětlí pojmy futurismus, kubismus, expresionismus, dadaismus, surrealismus, pozná jejich charakteristické rysy v tvorbě, představí významné osobnosti těchto směrů a jejich díla, dle vlastní čtenářské zkušenosti interpretuje ukázky z tvorby na základě svých znalostí z literární teorie, vysvětlí literárně-vědné pojmy kaligram, pásmo; pokusí se vytvořit krátký kubistický text v rámci skupinové práce.	Poezie ve světové literatuře v předválečném, válečném a meziválečném období Další tzv. moderní básnické směry ve světové literatuře: futurismus, kubismus, expresionismus, dadaismus, surrealismus; tvorba T. Tzary, F. T. Marinettiho, V. Majakovského, S. A. Jesenina; G. Apollinaire a metoda volných asociací a pásma.	7
Žák představí společensko-politický kontext, orientuje se v tematické různorodosti tohoto období, zařadí autory a jejich tvorbu k jednotlivým zemím, má osobní čtenářskou zkušenost na základě vlastního výběru, interpretuje texty, využívá znalosti z literární teorie a poetiky, popisuje, jakým způsobem se odrazila 1. světová válka v literární tvorbě.	Próza a drama ve světové literatuře v předválečném, válečném a meziválečném období Obraz 1. světové války v tvorbě E. M. Remarquea, R. Rollanda, H. Barbusse, E. Hemingwaye, M. Šolochova; žánrová a tematická různorodost meziválečné literatury; výrazné osobnosti národních literatur: J. Joyce, G.B. Shaw, J. Galsworthy; M. Proust, A. de Saint-Exupery; E. Hemingway, W. Faulkner; bratři Mannové, L. Feuchtwanger, B. Brecht; M. Gorkij, M. Bulgakov; „pražský kruh“ - F. Kafka, F. Werfel, E.E. Kisch.	15
Žák vysvětlí jednotlivé proudy poezie tohoto období, uvede příklady autorů a popíše jejich tvůrčí cestu, zvládá rozbory básní, využívá znalostí z literární teorie, diskutuje o poezii na základě vlastní čtenářské zkušenosti.	Česká poezie od konce 1. světové války do konce 2. světové války Proletářská poezie (J. Wolker, J. Hora); poetismus a surrealismus (V. Nezval, J. Seifert, K. Biebl); meditativní a reflexivní lyrika (F. Halas, V. Holan, V. Závada); spirituální poezie	10

	(F. Hrubín, B. Reynek)	
Žák má povědomí o společensko-politických událostech mající vliv na literární tvorbu, je si vědom žánrové pestrosti literárního umění, představí jednotlivé proudy a osobnosti, zhodnotí význam jejich díla, vyjádří vlastní čtenářské zážitky, diskutuje o dílech, jejich významu pro současnou společnost. Dále má žák možnost shlédnout drama v divadle, které je zajištěno vyučujícím, či filmové zpracování díla z 1. poloviny 20. století.	Česká próza, drama a kritika od konce 1. světové války do konce 2. světové války Žánrová a tematická pestrost literatury – odraz 1. světové války v díle J. Haška a českých legionářů; avantgardní próza V. Vančury; demokratický proud – K. Čapek, J. Čapek, K. Poláček, E. Bass; socialistický realismus I. Olbrachta, M. Majerové a M. Pujmanové; psychologická próza J. Havlíčka, J. Glazarové, B. Benešové, A.M.Tilschové, V. Řezáče; ruralisté (J. Knap, F. Křelina); katolicky orientovaná literatura J. Durycha, J. Demla, meziválečné divadlo a drama; česká literární kritika; skupina 42.	15
Žák si v rámci čtvrtletní písemné práce ověří kvalitu a úroveň dosažených znalostí a dovedností.	Testování dosažených znalostí a dovedností Kontrolní čtvrtletní písemná práce (4)	4

4. ročník :

celkem hodin za rok – 81

Český jazyk – 1 hodina týdně, tj. 27 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi; má zkušenost s vyplňováním úředních písemností, vytvoří si vlastní strukturovaný životopis.	Stylistika – administrativní styl Funkce, typické jazykové prostředky a charakteristické rysy; slohové postupy a útvary; úřední písemnosti, doklady, formuláře; jednání s institucemi, životopis.	6
Žák ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu se zaměřením na syntaktické a morfologické principy českého jazyka.	Grafická stránka jazyka Prohlubování a upevňování poznatků z pravopisu.	4
Žák využívá znalostí rétoriky, je schopen veřejně vystoupit před kolektivem a na dané téma vytvořit souvislý, srozumitelný projev, při němž volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi.	Řečnický styl Mluvnická cvičení - připravená a nepřipravená řečnická vystoupení	6
Žák na zadaná témata vytvoří gramaticky bezchybný, srozumitelný text, v němž využívá poznatky ze stylistiky, volí vhodné jazykové prostředky, dodržuje zásady koherence textu.	Opakování stylistiky – příprava na maturitní slovou práci	7
Žák o textu uvažuje jako o celku, vystihuje hlavní myšlenku textu, vysvětlí jeho účel. Vyhledává v textu požadovanou informaci. Zobecňuje své	Rozvoj čtenářské gramotnosti praktická cvičení - obecné porozumění textu, získávání informací, interpretace textu, posouzení	4

prvotní dojmy a zpracovává informace logickým způsobem. Porovnává informace nacházející se v textu s informacemi z jiných zdrojů a umí obhájit vlastní názor. Hodnotí kvalitu napsaného textu, posuzuje stavbu textu, žánr či jazyk autora.	obsahu a formy textu	
---	----------------------	--

Literatura – 2 hodiny týdně, tj. 54 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák se orientuje v různorodosti tematiky a žánrů literatury 2. poloviny 20. století, přiřadí autory a jejich díla k jednotlivým proudům, zná specifika skupin, nachází charakteristiky při rozbořech textů, interpretuje díla na základě vlastní čtenářské zkušenosti, při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech; rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní; je si vědom závažnosti témat obsažených v tvorbě tohoto období, přemýšlí o nich a diskutuje v rámci skupinových prací, zapojuje své znalosti i z jiných předmětů, zejména ZSV; tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje, získané schopnosti, tvořivě využívá	Světová literatura druhé poloviny 20. století. Reflexe 2. světové války v literatuře – J. Heller, A. Sehrgesová, W. Saroyan, W. Styron; žánrová a tematická pestrost světové literatury – existencialismus J. P. Sartre, A. Camus; neorealismus – A. Moravia, beatnici – A. Ginsberg, J. Kerouac, L. Ferlinghetti, Ch. Bukowski; rozhněvaní mladí muži – K. Amis, J. Braine; nový román – A. Robbe-Grillet; Absurdní drama – S. Beckett, E. Ionesco; magický realismus – G. García Márquez, Č. Ajmatov; literatura s prvky sci-fi – R. Bradbury, A. C. Clark, J.R.R.Tolkien, G. Orwel; postmodernismus – U. Eco, V. Nabokov a další významní současní autoři	20

v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl; vysvětlí pojmy – neorealismus, nový román, magický realismus, existencialismus, rozhněvaní mladí muži, absurdní drama, beatnická literatura, antiutopie, postmoderna, triviální a braková literatura.		
Žák na základě společensko-politického přehledu popíše vývojový proces české poezie, orientuje se mezi básníky, je schopný je zařadit k jednotlivým literárním skupinám a směrům, na základě vlastní čtenářské zkušenosti interpretuje básnické texty, při nichž uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech, diskutuje o tvorbě konkrétních autorů na základě samostatně získaných informací a vlastním čtenářským prožitku.	Česká poezie druhé poloviny 20. století Vývojový proces od roku 1948 po současnost: ideologizace umění a literatury v období „reálného socialismu“ umlčení nekomunistické kritiky, proměny poezie v 60. a 70. letech v souvislosti s dobovým vývojem; vznik exilové a samizdatové poezie; poezie současnosti. Významné osobnosti: J. Kolář, J. Kainar, I. Blatný, J. Zahradníček, J. Šotola, K. Šiktanc, V. Effenberger, O. Mikulášek, J. Skácel, J. Žáček, I. Wernisch, I. Diviš, E. Bondy, I. Jirous, J. Topol, V. Hrabě a další.	10
Žák se orientuje v různorodosti tematiky, žánrů a skupin literatury 2. poloviny 20. století v souvislosti s dobovým vývojem, přiřadí autory a jejich díla k jednotlivým proudům, zná specifika skupin, nakladatelství, časopisy, nachází charakteristické rysy při rozborech textů, interpretuje díla na základě vlastní čtenářské zkušenosti, při interpretaci literárního textu ve všech	Česká próza, drama a kritika druhé poloviny 20. století. Vývojový proces od roku 1948 po současnost: ideologizace umění a literatury v období „reálného socialismu“ umlčení nekomunistické kritiky, proměny prózy v 60. a 70. letech v souvislosti s dobovým vývojem; vznik exilové a samizdatové prózy; prozaická tvorba	20

jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech; rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní; zapojuje své znalosti i z jiných předmětů, zejména ZSV, a využívá vlastního všeobecného přehledu; tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje, získané schopnosti, tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.	současnosti. Významné osobnosti: <u>Próza v letech 1945 – 1968</u>: válečná a židovská próza: J. Drda, J. Fučík, J. Weil, A. Lustig, N. Frýd, L. Fuks, J. Otčenášek, B. Hrabal, O. Pavel; budovatelská próza: J. Otčenášek, J. Marek; historický román: V. Kaplický, M. V. Kratochvíl, V. Neff, J. Šotola, J. Loukotová; dramatická tvorba P. Kohouta, J. Topola, V. Havla <u>Próza v 70. a 80. letech</u> Oficiální proud: B. Hrabal, V. Páral, O. Pavel, R. John Samizdatová a exilová literatura: M. Kundera, J. Škvorecký, P. Kohout, L. Vaculík, E. Kantůrková, V. Škutina, ..a další. Drama – O. Daněk, nová divadla malých forem,... A další současní autoři	
Žák si v rámci čtvrtletní písemné práce ověří kvalitu a úroveň dosažených znalostí a dovedností.	Testování dosažených znalostí a dovedností Kontrolní čtvrtletní písemná práce (4)	4

Učební osnova vyučovacího předmětu

ANGLICKÝ JAZYK

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 20

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je komunikovat v cizím jazyce v různých životních situacích, v mluvených a psaných projevech, na všeobecná i odborná témata, volit adekvátní strategie a jazykové prostředky a to na úrovni B1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Žák si vytváří komplexní komunikační kompetence. Možnost praktického využití jazyka mají žáci při pravidelně pořádaných výukových a poznávacích zájezdech do Velké Británie.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět anglický jazyk zprostředkuje žákům jazykové a všeobecné kompetence tak, aby rozvíjeli komunikativní kompetenci jako prostředek k dorozumění a myšlení, k podávání a výměně informací.

Obsahem výuky anglického jazyka jako cizího jazyka je systematické formování, rozvíjení k soustavnému prohlubování dovedností, vědomostí a návyků zaměřených na tyto oblasti:

- řečové dovednosti
- jazykové funkce – dorozumivací, komunikativní, mentální, agitační, expresivní
- tematické okruhy
- a jazykové prostředky.

Pojetí výuky, formy a metody práce

Základním prostředkem k výuce anglického jazyka je učebnice Headway a pracovní sešit.

Učitel při výuce používá frontální výklad, který kombinuje s alternativními metodami výuky. Během výkladu jsou žáci seznamováni s lingvistickými výrazy i v anglickém jazyce.

Učitel k žákům přistupuje individuálně s ohledem na studijní potřeby jednotlivce.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou v předmětu anglický jazyk hodnoceni formou písemného i ústního zkoušení.

Písemně je žák zkoušen vždy po probrání určité látky. Mimo kratších písemných prací pak žáci každé čtvrtletí píší souhrnnou písemnou práci.

Znalosti z reálií v anglicky mluvících zemích jsou pak hodnoceny formou ústního zkoušení, které sleduje rovněž schopnost pohotově reagovat na kladené dotazy.

Učitel hodnotí rovněž práci v jednotlivých hodinách.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence:

a) Kompetence k učení:

Žák

- účastní se krátkých aktivit na začátku hodin a tím porozumí nové látce;
- rozpozná novou gramatiku a naváže na již probíranou;
- prokáže zpětnou vazbu k učiteli, že danou látku pochopil;
- plní zadané otázky a úkoly k dané látce k rozšíření svých znalostí;

b) Kompetence k řešení problémů

Žák

- pracuje ve dvojici či skupině, plní polovinu informací a posléze řeší společně problémovou situaci ;
- plní úkoly s CD-ROM, při kterých procvičuje látku interaktivním způsobem;
- porozumí modelovým ukázkám různých forem písemného projevu a vytvoří vlastní, kreativní písemnou formu na zadané téma;
- vypracovává domácí úkoly na problémové úlohy a na následující hodině diskutuje se spolužáky učitelem jejich způsoby řešení daného úkolu;

c) Kompetence komunikativní

Žák

- v hodinách simuluje komunikativní situace, ve kterých si rozvíjí aktuální slovní zásobu;
- správnou výslovnost se učí ve speciálních cvičeních;
- porozumí poslechu hovorového jazyka;

d) Kompetence personální, sociální

Žák

- přednese připravenou prezentaci na témata z každodenního života, která jsou blízká mladým lidem;
- aktivně se účastní jazykových her a písni;
- domlouvá se spolužáky na společné odpovědi na problémovou otázku;
- hodnotí svou vlastní výslovnost a kontrolu porozumění slyšeného textu nabízením jeho následné transkripce;
- vypracovává kontrolní cvičení a aktivity - sebereflexe;

e) Kompetence občanské a kulturní povědomí

Žák

- seznamuje se s různými aspekty každodenního života lidí z různých zemí v Evropě;
- využívá kulturních rozdílů anglicky mluvících zemí k porozumění lexikálních a gramatických zvláštností anglického jazyka;
- uplatňuje osobní názor a zaujetí vlastního stanoviska k problémovému tématu;
- porozumí pomocí témat mezinárodnímu multikulturnímu prostředí;
- prokazuje faktické znalosti o geografických, demografických, hospodářských, politických a kulturních faktorech anglicky mluvících zemí;
- zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z nejen ze slyšeného textu, zformuluje vlastní myšlenky a stanovisko k danému textu;

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák

- zvládá běžné životní situace s dostatečnou slovní zásobou a gramatickými strukturami;
- připravuje se systematicky na hodiny a vypracovává domácí úkoly;
- zvládá samostatně životní situace, ve kterých musí použít anglický jazyk;
- zapojuje se individuálně při aktivitách v hodině;
- porozumí hlavní myšlence krátkých nahrávek na DVD nebo videu, a tím si zdokonaluje svou výslovnost, plynulost projevu a adekvátní využívání slovní zásoby a osvojení jazykových frází;
- zapojuje se do hovoru bez přípravy;

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

- ukotví se a prohloubí probírané látky cvičeními na DVD či videu;
- přeloží texty s použitím nejen elektronického slovníku;
- používá powerpoint k prezentaci svých úkolů či svého portfolia

Průřezová témata:

- a) Občan v demokratické společnosti
- b) Člověk a svět práce
- c) Člověk a životní prostředí
- d) Informační a komunikační technologie

Anglický jazyk – New Headway – the third edition

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

New Headway Elementary – the third edition

Určeno pro 1. – 2. ročník začátečníci

1. ročník: 1. -7. lekce
2. ročník: 8. – 14. lekce

Výstupní úroveň na konci této učebnice je v souladu s úrovní deskriptoru **A2** Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
1. lekce Výstupy: Žák - jednoduchým způsobem, písemně i ústně představí sebe a své přátele - rozumí hlavním bodům přečteného textu, ve kterém se autor stručně popíše a charakterizuje - pojmenuje jednoduchým způsobem předměty kolem sebe - používá číslovky v běžných, každodenních situacích v slyšeném textu rozliší jednotlivá čísla ----- 2. lekce Výstupy: Žák - zeptá se na základní osobní údaje třetí osoby - rozumí hlavním bodům krátkého čteného textu popisující běžnou britskou rodinu	Gramatika - časování a použití slovesa „být“ - přivlastňovací zájmena - množné číslo podstatných jmen - číslovky Slovní zásoba - názvy zemí - každodenní předměty Komunikační situace - uvítání a rozloučení - představování - stručná, písemná charakteristika sebe sama krátký telefonní rozhovor ----- Gramatika - otázka a zápor slovesa „být“ - přivlastňovací pád Slovní zásoba - rodina - běžná přídavná jména - běžné jídlo a pití	

- ústně i písemně popíše sebe a svou rodinu - charakterizuje předměty zvířata podle vzhledu - rozumí hlavním bodům e-mailového dopisu, ve kterých autor popisuje svou rodinu - napíše e-mailový dopis, ve kterém popíše a charakterizuje svou třídu - rozumí jídelníčku v běžném zařízení rychlého občerstvení - objedná si velmi jednoduchým způsobem běžné jídlo	Komunikační situace - ceny, dotazy na ceny - žádost o jídlo v bufetu - vyprávění o rodině - osobní e-mailový dopis	
3. lekce Výstupy: Žák - rozumí krátkému čtenému textu popisující zaměstnání jiných lidí - s pomocí poznámek napíše krátký text o svém kamarádovi či příbuzném - zeptá se na povolání třetí osoby - postihne hlavní informace v krátkém slyšeném textu charakterizující jiné lidi - postihne hlavní body v čteném textu o pracovním dnu třetí osoby - s vizuální oporou popíše běžná povolání - zeptá se na čas a na podobnou otázku odpoví - napíše neformální popis něčí osoby Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti - osobnost a její rozvoj Námět: Přirozené psaní - diskuse o stylistice písemného projevu a jaké výrazové prostředky využíváme	Gramatika - přítomný čas prostý – časování, otázka a zápor Slovní zásoba - povolání - vybraná slovesa Komunikační situace - otázka na čas - vyptávání se na přátele a rodinu - přirozený styl v písemném projevu	

k vyjádření svého „já“ - tvorba písemného textu – popis a charakteristika sebe sama přirozeným způsobem 4. lekce Výstupy: Žák - postihne hlavní informace čteném i slyšeném textu o běžné náplni dne mladé sportovkyně - simuluje rozhovor o běžné náplni dne - popíše svůj každodenní život - v slyšeném textu rozliší slova s podobnou výslovností - pojmenuje běžné druhy aktivit volného času - diskutuje ve skupině s kamarády o svém volném čase - rozumí hlavním bodům čteného a slyšeného textu o ročních obdobích - řekne, které roční období má rád a proč - vypráví, co dělává v jednotlivých ročních obdobích - vyplní dotazník o zdravém životním stylu - jednoduchým způsobem se omluví, zeptá na význam slova nebo výrazu, kterému nerozumí - rozliší stavbu neformálního dopisu - napíše osobní dopis kamarádovi Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti - osobnost a její rozvoj Námět: Neformální dopis - diskuse o stylistice písemného projevu a jaké výrazové prostředky využíváme k vyjádření svého „já“	Gramatika - přítomný čas prostý Slovní zásoba - vybraná slovesa - volný čas - roční období Komunikační situace - omluva - vyplňování dotazníku - neformální dopis	
--	--	--

- tvorba neformálního dopisu kamarádovi, ve kterém se žák charakterizuje		
5. lekce Výstupy: Žák - pojmenuje běžné vybavení bytu a popíše jeho umístění - pojmenuje základní druhy potravin a zeptá se na jejich umístění v kuchyni - pojmenuje běžné předměty, které si sebou nosí podnikatel v aktovce či student ve své tašce - rozumí hlavním bodům čteného textu o domě neobvyklého tvaru - popíše, jak si představuje ideální bydlení - porovná různé formy a způsoby bydlení v různých zemích - pojmenuje obchod a instituce, kde si může zakoupit nebo vyřídit běžné, pro sebe potřebné věci - popíše místo, kde bydlí a běžné obchody, služby a potřebné instituce v okolí Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti - společnost – jednotlivci a společenské skupiny, kultura, náboženství Námět: Můj domov - diskuse o tom, co tvoří náš domov - písemný popis a charakteristika domova	Gramatika - vazba “there is, there are“ - otázky na množství - předložky místa - nějaký, žádný - ukazovací zájmena Slovní zásoba - místnosti v bytě - vybavení bytu, nábytek - běžné, osobní věci - místa a významné budovy ve městě Komunikační situace - otázky a odpovědi na lokalizaci místa či budovy - popis místa - neformální dopis	
6. lekce	Gramatika	

Výstupy: Žák - řekne, kterými jazyky mluví - rozliší v slyšeném textu, jaké běžné činnosti umí třetí osoba vykonávat - porovná běžné činnosti v minulosti a dnes - zeptá se kamaráda na jeho aktuální činnosti - stručně charakterizuje slavné lidi - porozumí hlavním bodům čteného, stručného životopisu slavné osoby - vyžádá si po telefonu informace o telefonním čísle - zanechá nebo převezme telefonní vzkaz - rozlišuje stavbu formálního dopisu - napíše svůj životopis do žádosti o práci	- sloveso „mohu/nemohu“ v přítomném a v minulém čase - minulý čas slovesa „být“ Slovní zásoba - země a jazyky - vybraná slovesa - zvukově podobná slova Komunikační situace - telefonní rozhovory - vyplňování dotazníku - “interview” - formální dopis	
Průřezové téma: Člověk a svět práce - písemná prezentace sebe sama Námět: Žádost o práci - diskuse o stylistice písemného projevu a jaké výrazové prostředky využíváme při žádosti o práci tvorba textu žádosti o práci -----	-----	
7. lekce Výstupy: Žák - rozumí hlavním bodům čteného životopisu slavné osoby - zeptá se kamaráda na důležité okamžiky v jeho životě - zeptá se, kdy se co odehrálo	Gramatika - minulý čas pravidelných sloves - minulý čas nepravidelných sloves - časové výrazy Slovní zásoba - běžná slovní spojení - vybraná slovesa	

- a na podobné otázky odpoví - zeptá se kamaráda, kde strávil prázdniny a na podobné otázky odpoví - popíše svoje prázdniny v krátkém písemném projevu - charakterizuje významné lidi minulosti - rozumí hlavní informaci novinového článku a významných lidech a jejich prvenstvích - tvoří smysluplná slovní spojení aktuálně podle běžné situace - zeptá se na datum, sdělí datum - zeptá se na významné dni a na stejnou otázku odpoví	- číslovky a data Komunikační situace - rozhovory kolem dat a časových údajů - popis prázdnin - písemný popis zážitků	
8. lekce Výstupy: Žák - pojmenuje významné technické památky - gramaticky správně vyjádří přesný časový údaj - rozumí hlavním bodům krátkého, populárně naučného textu popisující technický vynález - ve slyšeném textu postihne dokončení dříve čteného životního příběhu - vytvoří písemný popis svého přítele podle dané struktury - pojmenuje významné dny v roce a hlavní způsob jejich oslav - vyjádří přání k významnému nebo svátečnímu dni	----- Gramatika - minulý čas prostý - vyjádření „před nějakou dobou“ - časové údaje Slovní zásoba - vztahy mezi lidmi - svátky slavnostní dny - výslovnost pacifických hlásek - vynálezy Komunikační situace - oslavy významných dnů a svátků - popis přítele -----	
9. lekce Výstupy: Žák - pojmenuje běžné potraviny a nápoje - sdělí, jaké jídlo má rád, jaké ne	Gramatika - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - vyjádření „mám rád“ a „chtěl bych“ - způsoby vyjádření „nějaký“ - vyjádření množství	

- a zeptá se na totéž kamaráda - nakoupí základní potraviny na trhu – simuluje situaci nakupování - rozumí populárně naučnému textu typických kuchyních v různých státech světa - napíše krátký informativní o typických jídlech naší země - v slyšeném textu rozliší jednotlivé mluvčí podle typického jídla jejich země - používá vhodné zdvořilostní fráze při stolování - objedná si písemně, e-mailem, ubytování v hotelu - vyplní běžný formulář k ubytování, například v hotelu	Slovní zásoba - jídlo, národní jídla - nakupování Komunikační situace - zdvořilé nabídky a žádosti - fráze při nakupování - vyplňování formuláře - elektronická rezervace hotelu	
Průřezové téma: Informační a komunikační technologie - práce s informací a komunikačními prostředky Námět: Elektronická rezervace - diskuse o vývoji médií a komunikačních prostředků - úkoly ke třídění informací, které potřebujeme a které chceme sdělit při hledání a rezervaci ubytování - rezervace hotelu pro daný počet osob – vyplnění formuláře/tvorba písemného sdělení		
10. lekce Výstupy: Žák - porovná život na venkově se životem ve městě - vyjádří svůj vztah k životu na venkově a ve městě - porovná vzhled a hlavní rysy svých kamarádů, různých lidí,	Gramatika - stupňování přídavných jmen - sloveso „mít“ Slovní zásoba - popis města a země - lokalizace místa Komunikační situace	

známých osobností a podobně - pochopí hlavní myšlenku krátkého, populárně naučného textu o vzniku tanečních žánrů a vyhledá v něm konkrétní informace - pojmenuje hlavní typy míst a budov ve městě - popíše svoje město a porovná ho s jinými městy	- udání směru - popis a vyprávění o městě	
11. lekce Výstupy: Žák - rozliší jednotlivé osoby podle popisu jejich oblečení - zeptá se na majitele nějaké věci a přivlastní různé věci jejich majitelům - porozumí hlavní myšlence písničky a vyhledá v ní konkrétní slova a výrazy - sdělí, co má rád a co rád nemá - přiřadí k sobě slova, která se rýmují - při nákupu oblečení používá vhodné, zdvořilostní fráze - popíše podrobně blízkou osobu nebo kamaráda	Gramatika - přítomný čas průběhový - samostatná přivlastňovací zájmena Slovní zásoba - oblečení - lidské tělo - rýmující se slova, jazykolamy Komunikační situace - situace v obchodě - popis osob - běžné společenské dotazy	
12. lekce Výstupy: Žák - sdělí, co se chystá v dohledné době udělat a zeptá se na totéž kamaráda - sdělí, za jakým účelem se chystá něco udělat a na totéž se zeptá kamaráda - odhadne téma populárně naučného článku podle obrázku - vyhledá v populárně naučném textu konkrétní informace - simuluje interview se	Gramatika - vyjádření „chystat se něco udělat“ - účelové věty Slovní zásoba - počasí - vybraná slovesa - nebezpečné sporty - plány do budoucnosti Komunikační situace - žádost o radu, udělení rady - rozhovory	

sportovcem - pojmenuje hlavní typy počasí - popíše počasí v různých místech podle značek v tabulce nebo na mapě - vyjmenuje činnosti, které lze dělat při různém počasí - zeptá se kamaráda, co bude dělat ve volném čase a na totéž odpoví - napíše pohlednici z prázdnin Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti - komunikace Námět: Psaní pohledu - diskuse o situacích, kdy posíláme nebo dostáváme pohledy - diskuse o stylistice textu pohledu - tvorba textu na pohled psaný kamarádovi z prázdnin 13. lekce Výstupy: Žák - identifikuje a pojmenuje známé příběhy a pohádky podle obrázků - klade kamarádovi otázky na místo, čas, způsob a průběh nějaké činnosti - uspořádá slova do složitějších vět v logickém sledu - vypráví krátký příběh a spojuje jednotlivé události do logického sledu - popíše pocity lidí podle jejich výrazu - uvede příčiny svého dobrého či špatného pocitu - vyhledá hlavní body	- psaní pohledu Gramatika - tázací zájmena - odvozování příslovcí od přídavných jmen Slovní zásoba - pocity - v drogerii - Vánoce Komunikační situace - nakupování v drogerie - povídky, psaní povídky	
---	---	--

v čteném romantickém příběhu - pojmenuje a koupí si v drogerii základní hygienické potřeby - napíše krátký příběh nebo pohádku		
14. lekce Výstupy: Žák - sdělí, ve kterých městech a státech byl a zeptá se na totéž kamaráda - gramaticky správně formuluje, co právě udělal nebo co ještě neudělal - pochopí hlavní myšlenku novinového článku o cestování zajímavých lidí po světě a vyhledá v textu základní informace - postihne hlavní body textu slyšené písni - porozumí základním nápisům na letišti - rozumí běžným nápisům a pokynům na letišti - napíše e-mailem zprávu o svém jazykovém pobytu ve Velké Británii Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti - komunikace Námět: Poděkování v osobním e-mailu - diskuse o stylistice písemného projevu neformálního dopisu, o rozdílech mezi psaním dopisu a e-mailu - tvorba textu osobního e-mailu se zahrnutím daných bodů/témat	Gramatika - předpřítomný čas - rozlišení předpřítomného a minulého času Slovní zásoba - prostory na letišti a jejich vybavení - výjimečné zájmové situace Komunikační situace - situační rozhovory na letišti - psaní e-mailu	

New Headway Pre-Intermediate – the third edition

Určeno pro 1. – 2. ročník Pokročilí
pro 3. – 4. ročník Začátečníci
1P. a 3Z.ročník: 1. – 6. lekce
2P. a 4Z. ročník: 8. – 12. lekce

Výstupní úroveň této učebnice je v souladu s úrovní deskriptoru B1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
1. lekce Výstupy: Žák - sdělí základní údaje o sobě, svých zájmech a práci a na podobné informace se zeptá kamaráda - rozumí slyšenému vyprávění lidí o svých přátelích a vyhledá v textu konkrétní informace - popíše svého přítele - rozumí čtenému popisu třetí osoby a jejich zájmu v časopise za účelem seznámení se - formuluje svůj názor na schůzku naslepo - simuluje společenské situace a užívá společenské fráze ve správné intonaci	Gramatika - známé časy: přítomný, minulý, budoucí - tvorba otázky - přízvuk a intonace slov Slovní zásoba - větné členy - antonyma Komunikační situace - hledání v dvojazyčném slovníku - běžné společenské výrazy při setkání a loučení - písemný popis přítele	
2. lekce Výstupy: Žák - vyhledá hlavní body v čteném popisu běžného režimu pracovního dne konkrétní osoby - zeptá se druhé osoby na její běžný způsob života a na podobné otázky odpoví - popíše svůj běžný průběh dne - vyhledá hlavní body čteného textu – popisu domova	Gramatika - přítomný čas prostý a průběhový - sloveso „mít“ - intonace vět Slovní zásoba - běžná slovní spojení v každodenním životě - spojky a spojovací výrazy Komunikační situace	

v různých zemích - rozumí hlavním informacím slyšeného rozhlasového vysílání o lidech, kteří pracují v noci - zaujme postoj k nočním povoláním a pohovoří o něm s kamarádem - popíše svůj oblíbený pokoj či místnost - projednává s kamarády život v zahraničí - napíše osobní e-mail s využitím vět spojených vhodnými odporovacími a účelovými spojkami Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti - komunikace Námět: E- mail dávnému kamarádovi - diskuse o tom, jak komunikujeme s lidmi, především s lidmi blízkými a známými, jak písemně vyjádřit svůj vztah k němu a zda chceme komunikovat dál nebo ne - vytvoření e-mailového dopisu kamarádovi z dětství nebo dřívějších let 3. lekce Výstupy: Žák - rozumí hlavním bodům novinového článku informující o neobvyklé události - vysvětlí kamarádovi, proč něco dělal - popíše sled událostí v minulosti - odhadne, co se přihodilo podle obrázku a titulku článku - zjistí od kamaráda chybějící informace k příběhu související s obrázkem	- vedení konverzace – doplňující otázky, projevení zájmu - psaní e-mailu Gramatika - minulý čas prostý a průběhový Slovní zásoba - slovesa opačného významu - příslovce - časové údaje Komunikační situace - vázání slov ve větě - vyprávění příběhu	
--	---	--

- odhadne děj kriminálního příběhu podle komiksových obrázků - přiřadí obrázky k textu příběhu a vytvoří jeho dokončení - převypráví přečtenou povídku - přeformuluje dané věty tak, aby jim dodal dramatičnosti - vytvoří a vypráví vlastní povídku - přiblíží děj pomocí správně formulovaných časových údajů - v slyšeném textu rozpozná časové určení děje či události		
4. lekce Výstupy: Žák - zeptá se na množství potravin a na podobné otázky odpoví - detailně popíše obrázek - rozumí hlavním bodům textu a pochopí hlavní myšlenku informace v něm obsažené - popíše podle obrázku různé typy obchodních trhů - porozumí specifickým informacím v čteném popisu různých obchodních trhů ve světě - napíše kamarádovi pohlednici z prázdnin, ve které popíše své zážitky - koupí si v malém obchodě věci každodenní potřeby - rozumí zápisu a pronesení cen v měnách GB, USA a Eurozóny Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti - komunikace Námět: E- mail dávnému kamarádovi - diskuse o tom, proč a komu posíláme pozdrav z dovolené, podle čeho pohled vybíráme, co	Gramatika - vyjádření množství, dotaz na množství - nějaký, žádný - neurčitá zájmena - určitý a neurčitý člen Slovní zásoba - jídlo - předměty v koupelně - běžné obchody a zboží, ceny Komunikační situace - zdvořilostní obraty - nakupování - napsání pohledu z výletu/pobytu	

chceme obrázkem říct, co na pohled napsat, apod. - vytvoření textu na pohled, který fiktivně posíláme blízké osobě z prázdnin 5. lekce Výstupy: Žák - formuluje jednoduchým způsobem své naděje a cíle - zeptá se kamaráda, co by rád dělal a na podobné otázky odpoví - vyjádří, co se rozhodl nebo co zamýšlí udělat na základě svých plánů - uvede osobní údaje do formuláře přihlášky do školy - vyjmenuje typické problémy mladých lidí a svůj názor konfrontuje s kamarády - rozumí hlavním bodům úryvku písně a pokusí se dokončit její obsah na základě slovní nápovědy - sdělí, v jakých situacích potřebuje radu a v jakých se rozhoduje sám - pomocí slovní nápovědy vyjádří svůj názor na chování teenagerů k dospělým, ke škole a k svému okolí - rozumí obsahu novinového článku o táboře na převýchovu mladistvých a zaujme k hlavní myšlence textu své stanovisko - využívá vhodných emotivních výrazů a slov k popisu situace nebo zážitku - popíše svůj citový stav v různých situacích - simuluje různé, běžné situace a zeptá se kamaráda, jak se v danou chvíli cítí Průřezové téma:	Gramatika - spojení s infinitivem - spojení s gerundiem - vyjádření budoucnosti - intonace při zvolání Slovní zásoba - přídavná jména s koncovku ”-ed” a “-ing” - pocity Komunikační situace - diskuse o problému a návrhu řešení - vyplňování formuláře	
---	--	--

Informační a komunikační technologie - práce s komunikačními prostředky Námět: Vyplnění formuláře - diskuse o tom, kdy vyplňujeme formuláře a jakého typu, jaké hlavní údaje jsou po nás obvykle vyžadovány, jak se vyplňuje elektronický formulář apod. - vyplnění formuláře – přihlášky na školu 6. lekce Výstupy: Žák - popíše předměty, kterými se rád obklopuje a využije vhodných přívlastků k vyjádření svého vztahu k těmto předmětům - zeptá se na vzhled nějakého města a na podobnou otázku odpoví - porovná kvalitu a vlastnosti dvou daných položek - uvede oblíbené věci či činnosti, které nám zdarma udělají radost a svůj výběr porovná s kamarádem - zdůvodní svůj výběr věcí, které nic nestojí a které nás potěší - popíše hlavní město států, z kterého pochází - podle informací z novinového článku porovná tři velkoměsta - vyhledá konkrétní informace v novinových článcích o imigrantech v Londýně a zaujme k problematice své stanovisko - ústně popíše svoje rodné město, zajímavé místo, situaci či děj s využíváním vhodných synonym, aby se vyhnul opakování slov - vyplní on-line formulář k rezervaci ubytování	Gramatika - dotaz na vzhled a kvalitu - stupňování přídavných jmen - srovnávání Slovní zásoba - město a život ve městě - popisná přídavná jména Komunikační situace - zjemňování vyjádření - rezervace online - prohlídka pamětihodností a zajímavých míst či budov písemný popis místa	
---	---	--

- naplánuje několik dnů zábavy, shlédnutí zajímavostí a nakupování pro návštěvníky svého města - napíše esej o svém rodném městě		
7. lekce Výstupy: Žák - rozumí čtenému, stručnému životopisu známé osobnosti - formuluje svůj odhad na příbuzenský vztah mezi dvěma osobami - zeptá se kamaráda, zda zažil někdy něco výjimečného - gramaticky správně vyjádří, jak dlouho se zabývá nějakou činností nebo má nějakou věc či schopnost - zeptá se druhé osoby na základní životní údaje - simuluje s kamarády rozhovor žurnalistu s hudební skupinou - vyhledá v tisku informace o celebritách a sdělí kamarádům, hlavní údaje, které se dověděl - podle fotografie a titulku popíše charakter filmové hvězdy - vyhledá v bulvárním novinovém článku specifické údaje ze života filmové hvězdy - zaujme stanovisko k obsahu sdělení v bulvárním novinovém článku - napíše biografii známé osobnosti - v běžné společenské konverzaci používá vhodné, krátké odpovědi na otázky	Gramatika - předpřítomný čas a minulý čas - vyjádření trvání děje - přehled časů - přízvuk slova Slovní zásoba - povolání - koncovky podstatných jmen - zdvořilé vyjadřování Komunikační situace - rozhovor s osobností - psaní biografie	
8. lekce Výstupy: Žák	Gramatika - vyjádření povinnosti: „mám“, „měl bych“, „musím“	

- ústně popíše svůj školní či pracovní den - ze slyšených údajů a popisu pracovního dne odhadne něčí zaměstnání - ústně popíše svoje povinnosti doma - rozpozná v čteném, populárně naučném článku problém a radu k jeho řešení - poradí druhé osobě, co dělat v problémových situacích - vyměňuje si s kamarády názory na důvody a vhodného období, kdy dospělé děti opouštějí své rodiče a staví se na vlastní nohy - v slyšeném textu rozliší důvody osamostatnění se vypravěče - zaujme stanovisko k přečteným nebo slyšeným postojům rodičů a jejich dospělých dětí k otázce osamostatnění se - pohovoří si s kamarády o vhodných povolání pro muže a pro ženy - vyhledá specifické informace v novinovém článku o neobvyklém povolání pro muže a pro ženu - zaujme stanovisko k předsudkům k volbě povolání - v slyšeném pohovu u výběrového řízení rozliší specifické údaje - používá vhodné frazeologické výrazy u lékaře k popisu svých obtíží - vhodnými výrazy rozliší svůj neformální a formální projev Průřezové téma: Občan v demokratické společnosti - komunikace Námět: Formální a neformální výrazy v písemné komunikaci - diskuse o tom, jaký je rozdíl mezi formální a neformální	- slovní přízvuk Slovní zásoba - složená slova - slovní spojení k tématu - generační problémy - symptomy a nemoci Komunikační situace - u lékaře - formální a neformální výrazy v dopise a v e-mailu	
--	--	--

komunikaci, kdy kterou používáme - vytvoření textu dvou dopisů, ve kterých žák uvede důvody, proč chce studovat na dané škole. Jeden dopis adresuje letní škole angličtiny a druhý kamarádovi 9. lekce Výstupy: Žák - v slyšeném vyprávění rozpozná plány a záměry vypravěče pro nejbližší období - upozorní kamaráda na možné problémy při cestování a zeptá se ho, co bude v konkrétních problémových situacích dělat - užívá vhodné fráze pro popis každodenních situací - gramaticky správně formuluje svůj názor na důvody, proč lidi rádi či neradi cestují a projedná ho s kamarády - zdůvodní, proč by chtěl navštívit vybraná místa - rozumí obsahu novinového článku - vyprávění cestovatele a zaujme k jeho názorům a postojům stanovisko - v slyšeném rozhlasovém programu rozliší jednotlivé mluvčí podle jejich vztahu k cestování - písemně uvede důvody pro a proti cestování vlakem - uvede, kde se ve městě nacházejí významné budovy a místa a popíše cestu k nim Průřezové téma: Člověk a životní prostředí - souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami Námět: „pro“ a „proti“	Gramatika - časové spojky a spojovací výrazy - „první kondicionál“ Slovní zásoba - ustálené výrazy se slovesy „dělat“, „udělat“, „vzít“ a „dostat“ - příslovce místa - výrazy k popisu cesty - turistické zajímavosti v rodném městě Komunikační situace - dotaz na cestu, nasměrování - diskuse o „pro“ a „proti“	
---	---	--

- diskuse o výhodách a nevýhodách cestování vlakem - diskuse o nejšetrnějším způsobu cestování co se ohrožení životního prostředí týče - esej na téma Výhody a nevýhody cestování vybranými dopravními prostředky		
10. lekce Výstupy: Žák - rozumí hlavním bodům populárně-naučného článku ze světa vědy a objevů a vyhledá v něm specifické údaje - porovná slyšený a čtený text v hlavních bodech - diskutuje s kamarády o významu objevů a vynálezů - referuje o přečtené knížce či o shlédnutém filmu a doporučí ji kamarádům - rozumí v rozhovoru dvou lidí, na co si stěžují - uvede, co ho dokáže rozezlít a co asi obvykle rozezlí jiné - simuluje konverzaci dvou lidí, kteří si na něco stěžují - používá vhodné výrazy a fráze při běžném telefonním hovoru - v písemném projevu vhodnými výrazy odkáže na již zmíněná fakta	Gramatika - trpný rod - intonace číselných výrazů Slovní zásoba - běžná slovní spojení k tématu - telefonní čísla - vynálezy a objevy Komunikační situace - telefonování - hodnocení knihy nebo filmu	
11. lekce Výstupy: Žák - gramaticky správně formuluje své představy, co by dělal, kdyby byl vůdcem světa - rozumí statistickým údajům týkající se lidské populace - gramaticky správně formuluje doporučení kamarádovi, co by	Gramatika - „Druhý kondicionál“ - „snad“ – vyjádření domněnky - větný přízvuk - vyjádření „kdybych byl na Tvém místě“ Slovní zásoba - doslovná frázová slovesa - idiomatická frázová slovesa	

sám dělal na jeho místě - rozumí slyšenému vyprávění mladého člověka o svých ambicích - gramaticky správně formuluje svůj názor na možnost nebo pravděpodobnost uskutečnění nějakého děje či události - v slyšeném textu rozliší jednotlivé mluvčí podle jejich životních osudů - napíše esej o svých životních plánech - rozumí hlavním bodům populárně-naučného textu o vulkánech a zaujme k jeho obsahu a hlavní myšlence stanovisko - využívá vhodná synonyma při vyjadřování se v běžných společenských situacích - vhodnými výrazy vyjádří protest, překvapení, údiv apod. napíše esej o svých plánech do budoucnosti Průřezové téma: Člověk a svět práce - písemná a verbální sebe prezentace Námět: Esej o své budoucnosti - diskuse o svých plánech do budoucnosti a na čem jsou postavené - napsání a prezentace eseje o sobě a svých plánech do budoucnosti 12. lekce Výstupy: Žák - rozumí hlavním informacím krátkého novinového článku o způsobech obživy bezdomovců	- supervulkán Komunikační situace - důrazná prohlášení a zvolání - udílení rady, doporučení - čtení vlastní eseje
---	--

- gramaticky správně vyjádří, jak dlouho nějakou činnost dělá - získá doplňující informace z populárně naučného textu o životních úspěchu podnikatele - rozumí hlavním bodům populárně naučného novinového článku o cestě polárnice k jejímu sportovnímu úspěchu - sdělí svůj názor na neobvyklé či extrémní sportovní činnosti jiných lidí - napíše svoji autobiografii a vypíchne nejdůležitější okamžiky svého života - rozumí hlavní myšlence obsahu lyrické písně a zaujme k ní stanovisko - využívá vhodné konverzační fráze a obraty v běžných společenských situacích Průřezové téma: Člověk a svět práce - písemná a verbální sebe prezentace Námět: Autobiografie - diskuse o svých úspěších a splněných snech či plánech - napsání autobiografie	„přinést“, „vzít“, „přijít“ a „jít“ - životní osudy - výrazy spojující myšlenky - společenské výrazy Komunikační situace - běžné každodenní společenské situace	
--	---	--

New Headway Intermediate

Určeno pro 3. – 4. ročník pokročilí

3. ročník: 1. – 6 lekce

4. ročník: 7. – 12. lekce

Výstupní úroveň této učebnice je v souladu s úrovní deskriptoru B1+/B2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
1. lekce		

Výstupy: Žák - zeptá se jiných na osobní údaje a na podobné otázky odpoví - v slyšeném informativním textu rozpozná vybrané informace - sdělí o sobě základní informace - rozliší specifické informace v běžném ranním rozhovoru členů typické anglické rodiny - vede s kamarádem krátký rozhovor o třetí osobě a vymění si vzájemně informace o ní - postihne hlavní myšlenku čteného, krátkého populárně naučného článku a vyhledá v něm specifické údaje - diskutuje s kamarády o populárních tématech běžného života - v slyšeném vyprávění postihne názory mluvčích na výdobytky moderní doby - v rozhovorech na běžná témata používá jednoduché hovorové výrazy - napíše kamarádovi dopis, ve kterém popíše svůj pobyt na jiném místě -----	Gramatika - pomocná slovesa - pojmenování jednotlivých časů - tvorba otázky a záporu - krátké odpovědi Slovní zásoba - divy moderního světa - uspořádání slov ve větě - skupiny slov a jejich význam Komunikační situace - sociální výrazy v běžných situacích - diskuse: Který vynález je nejdůležitější? -----	
2. lekce Výstupy: Žák - gramaticky správně popíše přítomné děje a činnosti - postihne hlavní body čteného popisu běžného způsobu života zaměstnaného člověka - v slyšeném popisu způsobu života zaměstnaného člověka rozliší specifické informace - v čteném článku o činnosti lidí s neobvyklým povoláním postihne hlavní body a vyhledá specifické informace - diskutuje s kamarády o štěstí v souvislosti s volbou povolání a s běžnými situacemi	Gramatika - přítomný čas prostý a průběhový - trpný rod přítomný Slovní zásoba - sport ve volném čase - výrazy s čísly a datem (peníze, zlomky, procenta, schůzky, telefonní čísla) Komunikační situace - čísla, která jsou důležitá v našem životě - diskuse: Co dělá lidi šťastnými?	

každodenního života - popíše běžné i méně běžné sporty včetně potřebného vybavení k jejich provozování - v slyšeném vyprávění postihne, jaký sport jednotliví mluvčí provozují - zeptá se kamaráda, který sport aktivně dělá a jaké vybavení k němu potřebuje - užívá čísla v běžných komunikačních situacích každodenního života - zeptá se kamaráda na významná čísla v jeho životě, na důvod významnosti těchto čísel a na podobné otázky odpoví užívá různé způsoby úvodu a ukončení neformálních dopisů a e-mailů -----		
3. lekce Výstupy: Žák - gramaticky správně popíše různé minulé děje a činnosti - v čteném lidovém vyprávění postihne hlavní myšlenku s obrazovou nápovědou - zeptá se kamaráda, co v určité době nebo určité okamžiky dělal a na podobné otázky odpoví - rozliší v čteném textu posloupnost jednotlivých minulých dějů nebo činností - povídá si s kamarádem o neobvyklém zážitku - popíše běžné kulturní aktivity a věci s nimi spojené - rozumí hlavním bodům čtené biografie známé osobnosti - sdělí důvod, proč má nějakou knihu či film v oblibě - v slyšeném rozhovoru rozliší	----- Gramatika - minulý čas prostý a průběhový - minulý čas prostý a předminulý čas prostý - trpný rod minulý Slovní zásoba - umění a literatura - ustálená spojení slov Komunikační situace - formulování svého názoru na umělecká díla - líčení obsahu knihy nebo filmu	

- názory jednotlivých mluvčích - charakterizuje svoji oblíbenou knihu nebo film - v slyšené charakteristice uměleckých děl rozpozná dílčí informace - zapíše, co, kdy, kde a s kým dělal - zeptá se kamaráda, co dělal v uplynulých dnech a na stejné otázky odpoví - napíše lidovou pověst nebo pohádku s morálním ponaučením		
4. lekce Výstupy: Žák - gramaticky správně formuluje svoje povinnosti, možnosti a co smí dělat v každodenním životě - vysvětlí význam dopravních značek a veřejných nápisů - postihne hlavní body slyšeného rozhovoru při plánování neobvyklého výletu - navrhne, co v jistých, méně běžných situacích dělat - reaguje na varování jiné osoby v rozhovoru o svém neobvyklém výletě - rozliší typ povolání ze slyšeného popisu - rozumí hlavním bodům čteného novinového článku o sociálním chování a společenských způsobech lidí v jiných zemích a vyhledá v něm specifické informace - diskutuje s kamarády o způsobech chování a o běžných aktivitách lidí v různých zemích - v slyšené konverzaci rozliší formální a neformální pozvání - v slyšeném dialogu rozpozná žádost a nabídku - popíše svoji návštěvu domova lidí v cizí zemi	----- Gramatika - modální slovesa ve vyjádření povinnosti a povolení Slovní zásoba - státy a národnosti - veřejné nápisy a dopravní značky - dobré mravy Komunikační situace - žádosti a nabídky - nástup do nového zaměstnání - rady pro cizince	

- formuluje rady cizincům, jak se přizpůsobit životu v české společnosti - používá hovorové výrazy při žádostech a nabídce služby v běžných životních situacích - písemně uvede výhody a nevýhody dospívání, výhody a nevýhody vysokoškolského vzdělání, výhody nevýhody založení rodiny v mladém věku		
----- 5. lekce Výstupy: Žák - gramaticky správně formuluje svoje plány a záměry do budoucna - ze slyšené konverzace rozpozná, co se stane - ústně formuluje svůj názor na možné události v jistých běžných situacích - v slyšeném rozhovoru postihne záměr mluvčích a detaily k jejich plánovanému setkání - napíše si poznámky do diáře o svých plánech na týden - domluví se s kamarádem na setkání o víkendu, zdůvodní a upřesní detaily schůzky - charakterizuje hotely neobvyklého vzhledu a umístění a popíše pobyt v nich - rozumí hlavním bodům čteného popisu ideální dovolené a vyhledá v něm specifické informace - popíše svoje ideální prázdniny a neobvyklé místo k trávení volných dnů - více způsoby popíše aktuální počasí - vymění si s druhou osobou informace o klimatu a geografii vybrané země - v slyšené informaci postihne předpověď počasí	----- Gramatika - vyjádření budoucnosti třemi způsoby a jejich vzájemné rozlišení Slovní zásoba - počasí - dovolená, cestovní kanceláře Komunikační situace - cestování veřejnou dopravou - žádosti v hotelu, rezervace domluvení si schůzky	

- zeptá se telefonicky osoby, která se nachází v jiné zemi na aktuální počasí a na stejnou otázku odpoví - rozumí hovorovým výrazům v běžných situacích při cestování různými dopravními prostředky - pro sebe a svou rodinu si písemně rezervuje ubytování o prázdninách - písemně reaguje na potvrzení rezervace ubytování domluví se a získá informace na recepci v hotelu -----		
6. lekce Výstupy: Žák - gramaticky správně formuluje, co má rád a co rád dělá - v slyšeném rozhovoru dvou mluvčích přesně rozumí jejich vzájemně položeným otázkám a odpovědím - rozumí obsahu čteného děkovného dopisu - diskutuje s kamarády o typických jídlech v různých zemích - rozumí názvům méně běžných jídel a potravin - rozumí hlavní myšlence čteného novinového článku o historii známého jídla a vyhledá v něm specifické informace - sdělí svůj názor na obsah článku - popíše svoje oblíbené jídlo - výstižně charakterizuje lidi, místa a jídlo s využitím široké škály přívlastků - zeptá se kamaráda na místo, lidi a na jídlo, které si společně dali a na podobné otázky odpoví - vymění si s kamarádem informace o známých městech, reaguje na dotazy k návštěvě	Gramatika - otázky se slovem “like” - spojení slovesa s infinitivem nebo gerundiem Slovní zásoba - jídla v restauracích - města, lidi - ustálená slovní spojení Komunikační situace - značky, označení a nápisy na veřejných místech a jejich význam - povídání si o oblíbeném jídle a oblíbené restauraci - popis	

v některém z nich - rozumí psaným nápisům a slyšeným hlášením na veřejných místech - podrobně popíše svoji oblíbenou místnost -----		
7. lekce Výstupy: Žák - gramaticky správně formuluje hlavní body svého profesního života - rozumí obsahu inzerátu na pracovní pozici - rozumí hlavním údajům slyšeného pracovního pohovoru - postihne hlavní události slyšeného životopisu - sepiše důležité okamžiky svého života - ústně sdělí důležité nebo jinak zajímavé okamžiky ze svého života - zeptá s kamaráda, zda již někdy dělal nějaké méně běžné nebo neobvyklé činnosti a na podobnou otázku odpoví - rozumí významu novinových titulků a stručným TV zprávám - s pomocí novinových titulků vytvoří krátkou TV upoutávací zprávu - popíše ústně i písemně svoje vysněné povolání - postihne detailní informace z novinového článku – rozhovoru s člověkem s méně běžným povoláním - simuluje rozhovor novináře s představitelem neobvyklého povolání - rozumí různému užití běžných frázových sloves - diskutuje s kamarády problematiku důchodového věku - užívá hovorové obraty v telefonních rozhovorech při	----- Gramatika - předpřítomný čas prostý - předpřítomný čas a minulý čas - trpný rod předpřítomný Slovní zásoba - frázová slovesa - doslovní a idiomatická frázová slovesa - oddělitelná a neoddělitelná frázová slovesa Komunikační situace - telefonní rozhovory - popis vysněného povolání - diskuse o zprávách - žádost o práci	

nezastižení volaného - napíše žádost o práci -----		
8. lekce Výstupy: Žák - gramaticky správně formuluje myšlenky, co by dělal, kdyby ... - postihne hledané informace v slyšeném rozhovoru o stěhování na zcela odlišné místo - v slyšeném sdělení rozliší jednotlivé mluvčí a rozumí, co by dělali ve výjimečné situaci sdělí, co by dělal v jistých, méně obvyklých situacích, a za jistých okolností - rozumí hlavní myšlence slyšené písně - rozumí hlavním bodům novinového článku o lidech, kteří vyhráli v loterii a vyhledá v textu specifické výrazy - sdělí svůj názor a postoj k loterii a výhru v ní - diskutuje s kamarády o významu a roli charitativních organizací - v slyšeném popisu postihne charakter zmíněných charitativních organizací - zeptá se kamaráda, které charitativní organizace by finančně podpořil, kdyby mohl a na podobné otázky odpoví - navrhne kamarádům co dělat, když nejsou fyzicky nebo psychicky v pořádku a na podobné rady reaguje - napíše esej – vyprávění o nevydařené dovolené -----	----- Gramatika - tzv. 1. kondicionál - tzv. 2. kondicionál - časové věty Slovní zásoba - přídavná jména a jejich modifikace - slovesa a jejich modifikace Komunikační situace - nakupování - výhra v loterii – diskuse -----	
9. lekce Výstupy: Žák	----- Gramatika - modální slovesa vyjadřující pravděpodobnost	

- gramaticky správně formuluje pravděpodobnost uskutečnění přítomné nebo minulé události - rozumí obsahu sdělení novinového článku na stránce zabývající se řešením osobních problémů - vyvodí závěr nebo konstatování stavu věcí na základě popisu situace - diskutuje nad totožností osob podle jejich foto-portrétů - postihne hlavní téma telefonního rozhovoru na běžné téma a odhadne vztah mezi volajícími - diskutuje s kamarády o podrobnostech vzhledu a charakteru dětí a jejich rodičů - rozumí hlavním bodům čteného novinového článku o vzájemných vztazích mezi rodinnými příslušníky - popíše podrobně svůj charakter - odpovídá na otázky v kvizu o typu osobnosti - reaguje na názory kamaráda na jeho povahu - postihne v slyšeném popisu hlavní informace o rodině zúčastněných mluvčích - reaguje hovorovými výrazy na vlastnosti nebo skutečnosti v životě jiné osoby - písemně popíše a podrobně charakterizuje svého příbuzného nebo známého ----- 10. lekce	Slovní zásoba - přídavná jména popisující charakter Komunikační situace - vztahy v rodině – diskuse - přitakání a nesouhlas -----	
Výstupy: Žák - gramaticky správně formuluje průběh děje v různém časovém období - rozumí hlavním bodům obsahu novinového článku o neobvykle vysokém telefonním účtu - zeptá se kamaráda, jak dlouho něco dělá, zná, někde je a na	Gramatika - předpřítomný čas průběhový - otázky a odpovědi Slovní zásoba - složená slova - nechtěná sláva Komunikační situace - vyjádření množství - výměna informací	

- podobné otázky odpoví - rozumí čteným informacím ze života slavné osobnosti - vytvoří strukturovaný životopis známé osobnosti - zeptá se kamaráda na důležité okamžiky ze života známé osobnosti a na podobné otázky odpoví - postihne hlavní body čteného novinového článku o známé osobě s neobvyklým vystupováním a vyhledá v něm specifické informace a výrazy - rozumí obsahu složených slov - diskutuje s kamarády o sběratelských koníčcích různých lidí - postihne podrobné informace slyšeného sdělení o vášnivých sběratelích - používá hovorové výrazy na vyjádření množství, jeho dostatku či nedostatku - zeptá se kamaráda, v jakém množství něco konzumuje nebo dělá a na podobné otázky odpoví - napíše životopisný profil známé osobnosti -----	- porovnání informací -----	
11. lekce Výstupy: Žák - gramaticky a intonačně správně formuluje otázky na ověření skutečnosti či domněnky - gramaticky a intonačně správně formuluje zdvořilé otázky - zeptá se na chybějící informace v čteném textu a odpoví na otázky k obsahu téhož textu - postihne smysl „ověřovací“ otázky - diskutuje s kamarády o svých názorech na známé skutečnosti týkající se našeho života - porozumí informacím populárně-naučného textu	Gramatika - nepřímé otázky - větné dodatky Slovní zásoba - spojení slovesa s podstatným jménem - idiomy - zapomnětlivost - životopis Komunikační situace - neformální angličtina v běžných situacích	

o všeobecně známé skutečnosti, jejího původu a podstaty - vytvoří prezentaci informující o zákulisí či původu známé skutečnosti nebo jevu - rozumí hlavním tématu slyšeného rozhlasového programu o způsobu života naší společnosti a postihne v textu hlavní informace - popíše části těla a jejich funkčnost - v rozhovoru s kamarády používá neformální výrazy - v písemném projevu spojuje myšlenky vhodnými výrazy		
12. lekce Výstupy: Žák - gramaticky správně formuluje, co jiní řekli nebo na co se ptali - postihne původní informaci ze slyšené reprodukce - tlumočí příkazy a žádosti - rozumí obsahu čteného sdělení a rozliší, kdo o kom mluví - předá informace ze slyšeného rozhovoru - napíše zprávu pro potřeby policie - na základě základních biografických údajů napíše životní příběh nějaké osoby - popíše zvyky a obyčeje v ČR při významných životních událostech - rozumí obsahu básně a tlumočí ho jiným - užívá různé výrazy na vyjádření omluvy - používá zdvořilé žádosti, prosby a omluvy v běžných situacích - napíše formální konverzační dopis známým lidem	----- Gramatika - nepřímá řeč - nepřímá otázka - nepřímá žádost a nepřímý příkaz Slovní zásoba - významné rodinné události - básně Komunikační situace - omluva v neformálních situacích - zvyky a obyčeje v rodině – diskuse - výpověď na policii při stížnosti	

Společenskovědní seminář

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně : 2

Počet hodin celkem : 60 – 68 (variabilně dle státních svátků, prázdnin a volna)

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu
Společenskovědní seminář (dále jen SVS) je zaměřen především na opakování, rozšíření a prohloubení znalostí a dovedností získaných z předmětu občanskospolečenský základ (dále jen OSZ). Vzhledem k propojenosti SVS s OSZ je obecný cíl předmětu totožný s obecným cílem předmětu OSZ (viz. obecný cíl vyučovacího předmětu OSZ). Mimo jiné klade důraz na mezipředmětové vztahy, žáci jsou vedeni k propojování vědomostí a dovedností i z mnoha dalších předmětů (např. ekonomika, management, základy ekologie, český jazyk a literatura, aj.). SVS doplňuje přípravu žáků na státní maturitu z občanského a společenského základu a připravuje zájemce o vysokoškolské studium s humanitním zaměřením na přijímací zkoušky a následné studium.
Charakteristika učiva
Obsah předmětu SVS je určen základním předpokladem, a to jsou znalosti a dovednosti žáků z předmětu OSZ. SVS je veden tak, aby žák dosavadní znalosti a dovednosti nejen „ukotvil“, ale i prohloubil, a zároveň ověřil, jak se orientuje ve společenské, hospodářské, politické a kulturní problematice, především jak zvládá získané znalosti a dovednosti využít v praktickém životě. SVS rozvrhuje učivo do následujících tematických okruhů, ve kterých se žáci učí posuzovat na základě svých teoretických znalostí rozmanité přístupy k řešení problémů každodenní praxe a kriticky je reflektovat: • člověk ve společnosti – zaměřuje se na poznatky ze sociologie, psychologie, filozofie a etiky. Orientuje se na sociální vztahy v moderní multikulturní společnosti. • člověk a právo - rozebírá právní problematiku občanského, rodinného, pracovního a trestního práva s důrazem na aplikovatelnost v praxi • člověk a stát – ověřuje a prohlubuje znalosti zejména z oblasti politologie, se zaměřením na principy demokracie versus totalitní společnost, zároveň podporuje žáka k participaci na

chodu demokratické a občanské společnosti.

- člověk v reflexi filozofie– zaměřuje se na oblast filozofie, směřuje k porozumění smysluplnosti filozofického tázání pro život jedince i lidské společnosti, k formulaci hlavních filozofických problémů z hlediska aktuálních potřeb společnosti.
- člověk v mezinárodním prostředí – přináší základní orientaci v mezinárodních organizacích, kterých je ČR členem, dále se zabývá pochopením změn současného globalizujícího se světa.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka SVS směřuje k tomu, aby žák:

- kultivoval své politické, sociální, právní, filozofické, etické, morální a ekologické vědomí
- se aktivně podílel na utváření občanské společnosti založené na demokratických principech
- dokázal kriticky reflektovat dění kolem sebe
- pozitivně ovlivňoval vlastní hodnotovou orientaci
- rozvíjel schopnost diskutovat, vést dialog, prezentovat své vlastní názory v mluveném i psaném projevu, dokázal argumentovat na základě získaných znalostí a dovedností
- porozuměl různým typům textů, interpretoval je a aktivně pracoval s informacemi, které z textu získá
- byl tolerantní
- uvědomoval si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury
- orientoval se v současné „záplavě“ informačních zdrojů, dokázal získat, porovnávat a správně používat informace
- získal potřebu samostatného sebevzdělávání a přitom dokázal používat kompetentní informační zdroje a studijní materiály

Pojetí výuky, formy a metody práce

Výuka SVS je založena především na skupinové práci, v níž si žáci opakují, prohlubují a ověřují své dosavadní znalosti a dovednosti při řešení jednotlivých úkolů. Ke každé hodině jsou na webových stránkách školy zveřejňovány studijní materiály pro dané téma, na nichž je hodina postavena. Výuka částečně probíhá formou frontálního vyučování, která v rámci výkladu doplňuje a prohlubuje dosavadní vědomosti žáků a částečně skupinovou práci, kde je velký prostor věnován aktivitě žáků a otázkám, které je zajímají. Velký důraz je kladen jednak na samostatnost žáka (referáty, schopnost samostudia, orientace v informačních zdrojích,..), jednak na schopnost kooperace (práce ve skupinách, problémové vyučování,..).

Hodnocení výsledků žáků
Při hodnocení výsledků žáka jsou zohledněny nejen získané znalosti a dovednosti, ale především celkový přístup k předmětu. Základem hodnocení je zkoušení v písemné podobě formou testů které jsou tvořeny uzavřenými (s jednou správnou odpovědí) a otevřenými úlohami se stručnou odpovědí. Testem je vždy uzavřen jeden z tematických okruhů. Hodnocení písemného zkoušení je vázáno na kritéria školního řádu. Dále žák může být kdykoliv ústně i písemně prověřen ze svých znalostí a dovedností. Současně s tím je evaluace žáka ovlivněna domácí přípravou, samostudiem a schopností spolupráce s ostatními žáky v rámci skupinového a problémového vyučování.
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat
Kompetence: a) Kompetence k učení: - žák je veden k tomu, aby se učil efektivně, dokázal vyhodnocovat dosažené výsledky - pro ucelené pochopení poznatků a dovedností je žák motivován k průběžné přípravě na hodiny a částečnému samostudiu - v rámci problémového a skupinového vyučování je žák nasměrován tak, aby pochopil hlubší souvislosti týkající se společenskovedního přehledu - v hodinách je kladen důraz na mezipředmětové vztahy, žák je nucen získávat částečně informace samostudiem b) Kompetence k řešení problémů - žák získává dovednost řešit problémy a problémové situace společenskovedního charakteru – identifikovat a analyzovat problémy, zvažovat možnosti jejich řešení, vybírat a navrhnout optimální řešení v daném kontextu, při nichž žáci uplatňují různé metody myšlení a zdůvodnit je. Vyhodnotit a ověřit si správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků - při samotném řešení je třeba zapojit jak teoretické znalosti, tak i praktické - úkoly jsou řešeny buď individuálně nebo ve skupině c) Kompetence komunikativní žák je veden k tomu, aby byl schopný: - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v ústní i písemné podobě - aktivně se zapojovat do diskuzí, formulovat, obhajovat vlastní názory a postoje, respektovat názory druhých - získávat, porovnávat informace a umět jich efektivně využít - zpracovat písemný materiál na běžná i odborná témata s respektováním jazykové kodifikace - zhodnotit svůj vlastní projev i projev jiných - vyjádřit hlavní body diskuze vlastními slovy, popř. mít schopnost zaznamenat podstatné

myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednáška, diskuze, ..)

d) Kompetence personální, sociální a občanské

žák je veden k tomu, aby byl schopný:

- stanovovat si cíle a priority dle svých osobních schopností a zájmů
- přijímat hodnocení vlastních výsledků i ze strany jiných, umět na ně adekvátně reagovat, umět přijímat radu i kritiku
- pracovat s druhými lidmi, aktivně se podílet na práci ve skupině
- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly
- aktivně přispívat k práci ve skupině vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě přistupovat k názorům druhých
- přijímat odpovědnost za práci vlastní i za práci ostatních
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem, snažit se předcházet osobním konfliktům, přispívat k vytváření příznivých mezilidských vztahů

e) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, sebevzdělávání
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců
- rozumět podstatě a principům podnikání, včetně finanční gramotnosti
- kooperace v týmu
- sebehodnocení, hodnocení dosažených pracovních výsledků

g) Kompetence matematické

- žák při řešení jednotlivých úkolů je nucen užívat principů logiky a analyzovat jednotlivé problémy

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

v rámci společenskovedního vzdělávání žák

- pracuje s osobním počítačem tak, aby zvládl napsat text s formální, pravopisnou a stylistickou správností
- využívá internet jako jeden z informačních zdrojů, pracuje s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- vybírá informace z kvalitních mediálních zdrojů a zpracovává je dle vlastní potřeby
- získává a kriticky hodnotí informace z různých zdrojů a předává je vhodným způsobem s ohledem na uživatele

Průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti

Téma tvoří hlavní náplň předmětu. Cílem předmětu je připravit žáka na začlenění se do demokratické společnosti a odpovědný život v ní, zároveň principy demokratické společnosti respektovat, dodržovat a spolupodílet se na nich. Ve výuce je kladen důraz na schopnost vést dialog, argumentovat, efektivně se rozhodovat v souladu s vlastními zájmy i se zájmy druhých, nést odpovědnost za jednotlivá rozhodnutí atd. Zároveň v rámci výuky žák poznává principy i jiných společenských systémů, často nedemokratické povahy. Na základě získaných informací má možnost volby, která je nesporně jedním z pilířů demokratické společnosti.

b) Člověk a svět práce

Žák je během studia veden k tomu, aby pracovní náplň zvládal efektivně a byl odpovědný za svá rozhodnutí. Dokázal se po absolvování studia uplatnit v uspokojivém zaměstnání, získávat nové zkušenosti a přistupovat k pracovním výzvám svědomitě a s jistou dávkou kreativity.

c) Člověk a životní prostředí

Téma životního prostředí tvoří nedílnou součást výuky. Dává velký prostor pro diskusi, která tvoří nemalou součást vyučovacího procesu SVS. Současně je to téma aktuální, často diskutované v médiích, spojované s kontroverzními názory, proto je ze strany žáků přijímáno velmi pozitivně. Žáci se s touto tematikou setkávají v rámci analýzy textů, kde jsou uvedeni do základní problematiky, následně vedeni k třídění informací a vytváření si vlastních postojů k problematice.

d) Informační a komunikační technologie

K výuce SVS nesporně patří práce s informační a komunikační technologií. Žák jí využívá zejména v rámci skupinové práce a domácí přípravy. Významná část výuky je postavena na práci s informacemi. Důraz je kladen na informační zdroje, které mnohdy nemusí být věrohodné, proto žák informace pro výuku získává z vícero zdrojů, třídí je a ověřuje. Výuka též zohledňuje práci s médii.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník:

2 hod týdně

celkem hodin za rok – 60 - 68

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák charakterizuje jednotlivé etapy lidského života; projevy temperamentu jedince v různých životních situacích, charakterizuje proces socializace , porozumí pojmu soc. role a její nezastupitelnost ve společnosti, rozliší na příkladech druhy sociální komunikace, manipulace, asertivního chování, empatii. Žák chápe důležitost rodiny pro jedince a společnost; charakterizuje jednotlivé typy rodin, orientuje se v nich, identifikuje problémy současné rodiny. Žák porozumí pojmu sociální struktura a orientuje se v sociální struktuře české společnosti; rozliší na konkrétních příkladech hlavní světová náboženství, má náhled do problematiky sekularizovaného světa versus svět náboženského fanatismu; identifikuje diskriminaci a netoleranci k jiným skupinám (náboženským, kulturním, ...)v praxi, je schopný konflikty řešit v souladu se svým	<u>Člověk ve společnosti</u> Jedinec ve společnosti etapy lidského života, proces socializace a její instituce, soc. role, druhy sociální komunikace mezi jedinci a ve společnosti Vztahy, partnerství, rodina funkce rodiny pro jedince a společnost, druhy rodiny (nukleární, úplná, neúplná, vícegenerační, pěstounská, adoptivní) Život v současné společnosti soc. struktura společnosti s orientací na českou společnost, hlavní světová náboženství a jejich role v současném světě, druhy diskriminace a netolerance vůči jiným skupinám – řešení kontroverzních společenských témat, efektivní zvládnutí stresu a zátěžových životních situací	13

morálním kodexem; identifikuje projevy násilí a agresivity, zároveň zná způsoby, jak tyto situace řešit nekonfliktním jednáním; uvede příklady, jak efektivně odolávat stresu a deprivaci. Žák charakterizuje masová média, orientuje se v nich, zná principy jejich fungování a vlivu na společnost; v praxi rozpozná kvalitní zdroje informací a dokáže jich efektivně využít ve vlastním zájmu. Žák charakterizuje etiku z obecného hlediska a orientuje se v základních pojetí etiky; rozliší na příkladech heteronomní a autonomní morálku, v praxi charakterizuje svědomí, vinu, morálku, mravnost v lidském životě.	Život v medializovaném světě druhy médií ve společnosti, jejich fungování a vliv. Etika v životě člověka etika – obecně, základní přístupy Testování dosažených znalostí a dovedostí	
Žák vymezí pojmy právo a moc, porozumí významu práva ve společnosti, zná základní fáze legislativního procesu v ČR; v systému práva klasifikuje hmotné, procesní, soukromé a veřejné právo, charakterizuje hierarchický systém právních norem ČR a jejich působnost (územní, časová a osobní); orientuje se v právnických profesích (soudce, ombudsman, státní zástupce, advokát, notář, exekutor), v případě potřeby ví,	<u>Člověk a právo</u> Pojem práva a jeho systém právo a moc ve společnosti, fáze legislativního procesu v ČR, systém práva, hierarchie právních předpisů ČR a jejich působnost, hlavní principy právní ochrany	13

kde vlastní problém řešit; vysvětlí význam ústavního soudu, zná systém obecných soudů. Žák se orientuje v základní problematice občanského, rodinného, pracovního a trestního práva z hlediska praxe (rozliší příklady smluv občanského, obchodního a pracovního práva, rozliší občanské a trestní řízení,...); charakterizuje podstatu fyzické a právnické osoby, chápe podstatu právní odpovědnosti.	Právo v praxi základy občanského, rodinného, pracovního a trestního práva; fyzická a právnická osoba; způsobilost k právům a povinnostem občana; občanské a trestní řízení; právní odpovědnost Testování dosažených znalostí a dovedostí	
Žák rozliší demokratickou a totalitní společnost, charakterizuje jejich základní principy a uvede příklady z historie či současnosti; identifikuje příklady integrace a dezintegrace států v kontextu světových dějin 20. století. Žák vymezí pojem stát dle jeho znaků a funkcí, rozliší různá uspořádání států a forem vlády, uvede příklady; určí základní principy právního státu, zná české státní symboly; určí podmínky pro získání českého státního občanství.	<u>Člověk a stát</u> Demokracie versus totalitarismus znaky demokratického a totalitního státu, nástroje totalitních režimů; principy moderního demokratického státu; dezintegrace a integrace států ve 20.století Stát definice státu, základní formy státního uspořádání a vlády; principy právního státu; české státní symboly; české státní občanství	14

Žák se orientuje v Ústavě ČR a Listině základních práv a svobod; popíše dělbu moci v demokratických státech, určí hlavní subjekty zákonodárné a výkonné moci ČR, rozliší jejich pravomoci a náplň činnosti; na příkladech rozpozná porušování lidských práv a svobod, identifikuje organizace zabývající se ochranou lidských práv a svobod, dokáže jich využít v případě potřeby ve vlastním zájmu či zájmu ostatních. Žák obecně charakterizuje pojem politická strana, rozpozná na příkladech konkrétních českých politických stran základní ideologické charakteristiky, zařadí stranu do politického spektra; orientuje se v současném politickém dění; uvede formy politické participace v demokratickém státě. Žák se orientuje v jednotlivých volebních systémech ČR, prakticky je schopný jich využít. Je podporován v aktivním přístupu k participaci na demokratické společnosti. Žák identifikuje jednotlivé orgány státní správy a územní samosprávy ČR a orientuje se v jejich struktuře, na	Ústava ČR a Listina základních práv a svobod význam a funkce Ústavy ČR, horizontální a vertikální dělba moci v demokratických státech; zákonodárná a výkonná moc ČR – pravomoci a činnosti; význam a funkce Listiny základních práv a svobod, organizace a hnutí v ČR zabývající se ochranou lidských práv Současná politická scéna v ČR politologická ideologie, český politický systém, formy politické participace v demokratické společnosti Volby a volební systémy demokratické volby – znaky; pasivní a aktivní volební právo; poměrný a většinový volební systém, volby do Poslanecké sněmovny ČR, do Senátu ČR, do územní samosprávy, volba prezidenta ČR Státní správa a samospráva orgány státní správy a územní samosprávy ČR a jejich pravomoci	
--	--	--

příkladech je schopný uvést, jak a kde konkrétně mohou občané řešit své situace , či jak se mohou podílet na samosprávě obce.	Testování dosažených znalostí a dovedostí	
Žák zhodnotí význam filozofie pro společnost i jedince, identifikuje zrod filozofického tázání, rozliší předmět jednotlivých filozofických disciplín, rozpozná odlišnosti základních historických podob nahlížení světa člověkem; vysvětlí pojmy racionalizace, mýtus, logos, logizace mýtu,monoteismus, polyteismus, monismus; charakterizuje společné kořeny filozofie a vědy, klasifikuje vědy, vysvětlí vztah filozofie a vědy v různých historických epochách. Žák se orientuje v základních filozofických paradigmatech starověku, středověku i novověku a uvede základní představitele, charakterizuje postmoderní myšlení a identifikuje hlavní problémy 21. století. Žák vysvětlí pojem ontologie a objasní, jak byla chápána podstata skutečnosti ve významných epochách dějin filozofie; identifikuje jednotlivé přístupy k problematice poznání a	<u>Člověk v reflexi filozofie</u> Vznik filozofie a její význam pro člověka vznik a význam filozofie,filozofické disciplíny, filozofie a mýtus, filozofie a náboženství, filozofie a věda Základní filozofická paradigmata přehled základních paradigmat, současné postmoderní myšlení Vybrané kapitoly z filozofie Povaha skutečnosti. Filozofické problémy poznání.. Člověk jako přírodní a kulturní bytost. Virtuální realita jako filozofický problém.	13

pravdy, rozpozná na příkladech jednotlivé typy poznání; doloží na příkladech, jak se proměňovalo chápání pojmu „příroda“ („přirozenost“) v dějinách filozofie; definuje virtuální realitu a zhodnotí její vliv na současnou společnost.	Testování dosažených znalostí a dovedostí	
Žák rozpozná jednotlivé mezinárodní organizace, kterých je ČR členem – OSN, NATO, EU, Rada Evropy)-orientuje se v jejich činnosti a fungování, chápe význam mezinárodní pomoci. Žák charakterizuje vývojové etapy evropské integrace, rozpozná členské země, identifikuje základní podmínky pro vstup do EU a základní svobody EU, posoudí klady a zápory vstupu ČR do EU. Žák definuje pojem globalizace a orientuje se v hlavních globálních problémech, uvede konkrétní příklady, posoudí jejich příčiny a důsledky. Identifikuje zásady trvale udržitelného rozvoje, uvede příklady, jak lze zásady realizovat v běžném životě, zamyslí se nad konkrétními příklady dopadů jednotlivých projevů globalizace na život české společnosti.	<u>Člověk v mezinárodním prostředí</u> Mezinárodní organizace formy mezinárodní spolupráce, hlavní mezinárodní organizace – jejich cíle a struktura Evropská unie historie EU, členství, jednotlivé instituce, EU a ČR, budoucnost EU Globalizace definice pojmu, globalizace - hlavní problémy současného světa; zápory a klady globalizace, dopad globalizace na život v ČR Testování dosažených znalostí a dovedostí	7

Učební osnova vyučovacího předmětu

Občanská nauka (OBN)

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 1

Počet hodin celkem za 4 roky: 4

Počet hodin za rok cca 34 – 38 (variabilně dle možných státních svátků, prázdnin a volna)

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem občanské nauky (dále jen OBN) ve Střední umělecké škole v Liberci s.r.o. (dále jen SUŠ) je, připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi, odpovědnými občany demokratického státu, potažmo EU, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Plní nezastupitelnou integrující roli při začleňování mladých lidí do společnosti a má významnou úlohu pro rozvoj občanských postojů a samostatného kritického myšlení žáků, kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí. Ve OBN oblasti vzdělávání je kladen důraz, vedle teoretických poznatků, na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této přípravě je použito vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí a orientace (v dějinách 20. a 21. století), dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního, filozofického, etického, morálního a ekonomického vědomí žáků a posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Charakteristika učiva

Základním charakterem učiva OBN je příprava absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale přispívá i k naplňování cílů vzdělávání v rozvoji obecných kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit
- práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
- odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných zkušeností
- verbální i nonverbální komunikace s přípravou pro důležitá jednání
- publicistický výstup při úřední korespondenci, při písemném vyjadřování vlastních myšlenek, postupů, rozborů, návrhů, osobní prezentace formou přednesu, debaty, polemiky apod.

Pojetí výuky, formy a metody práce
1. Informační přednáška, výklad, film 2. Samostudium literatura, internet, alternativní zdroje (např. materiály vyučujícího) 3. Úkoly publicistické výstupy 4. Řešení individuální a skupinové řízené i spontánní 5. Komunikace beseda, debata, polemika
Hodnocení výsledků žáků
1) písemný referát – dle kritérií hodnocení (10 x ročně, 40 x za studium) 2) osobní referát – dle kritérií hodnocení (1 x ročně, 4 x za studium) Všechny referáty korespondují s probíranou problematikou a náplní předmětu
Rozvoj klíčových kompetencí
Kompetence: a) Kompetence k učení: - čtenářská gramotnost a publicistický výstup - efektivní vyhledávání a zpracování informačních zdrojů - naslouchat mluveným projevům - efektivní, systematické a účelné pořizování poznámek - hodnocení pokroku při dosahování cílů svého učení b) Kompetence k řešení problémů - porozumění, řešení a vyhodnocení zadaného úkolu - uplatnění různých metod myšlení při řešení problematiky - zvolení prostředků a způsobů vhodných pro splnění zadané problematiky - alternativa individuálního a týmového řešení problematiky c) Kompetence komunikativní - schopnost verbální i nonverbální komunikace - rozvoj rétorických schopností z hlediska správnosti hlasových dovedností - schopnost souvislé a srozumitelné formulace myšlenek - přehledný a jazykově správný publicistický výstup - schopnost aktivní diskuze - schopnost zpracovat administrativní písemnosti (tzv. štábní kultura) - schopnost jazykové a stylistické normy a odborné terminologie - schopnost vyjádření se a vystupování v souladu se zásadami kultury projevu a chování d) Kompetence personální, sociální a občanské - schopnost adekvátní reakce na hodnocení svého vystupování ze strany ostatních

- schopnost ověření si získaných poznatků, kritické zvažování názorů a postojů jednání ostatních
- schopnost pracovat v týmu
- schopnost přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly
- schopnost nezaujatě zvažovat návrhy a názory druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů

e) Kompetence občanského a kulturního povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním, ale i veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých
- jednat v souladu s morálními principy a přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si multikulturní soužití, aktivně přistupovat k toleranci a identitě druhých
- zajímat se politické a společenské dění u nás, v EU i světě
- uznávat hodnotu života
- uznávat tradice a hodnoty svého národa
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, dalšího vzdělávání a sebevzdělávání
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumět podstatě a principům podnikání včetně finanční gramotnosti

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Oblasti vzdělávání	Prostředky vzdělávání Provázanost OSZ s následujícími předměty: - Dějiny výtvarné kultury - Ekonomika - Český jazyk a literatura
--------------------	--

1. Historie (domácí a světová)	V souvislostech oblastí vzdělávání 1 – 8
2. Současnost (domácí a světová)	V souvislostech oblastí vzdělávání 1 – 8
3. Sociologie	Sociologické souvislosti naše a světové
4. Politologie	Politologické souvislosti naše a světové
5. Psychologie	Obecné základy psychologie osobnosti
6. Etika	Obecné základy etiky a etické normy
7. Právo	Základní právní orientace
8. Filozofie	Filozofické souvislosti od antiky po dnešek

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo
1. Historie (domácí a světová) Žák: - objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů	- politologie, filozofie, etika

- uveďte příklady kulturního přínosu starověkých civilizací - popíše základní revoluční změny od středověku po dnešek - popíše evropskou koloniální expanzi, rozdělení světa - popíše I. světovou válku a objasní změny po skončení - popíše II. světovou válku a objasní změny po skončení - charakterizuje období Československa 1918-1939 - charakterizuje období Protektorátu 1939-1945 - charakterizuje období Československa 1945-1948 - charakterizuje období Československa 1948-1989	- sociologie - politologie
2. Současnost (domácí a světová) - charakterizuje období 1989 do dnešní doby - charakterizuje rozdělení světa po II. světové válce - objasní rozpad koloniálního světa ve 20. století - charakterizuje studenou válku a problematiku třetího světa - uveďte novodobé válečné konflikty a jejich důsledky - charakterizuje svět v období konce 20. století - pokusí se objasnit problematika terorismu - objasní smysl Evropská unie - uveďte příklady globalizace světa - uveďte světové organizace, jejich činnost a struktury	- politologie - sociologie, filozofie - filozofie - politologie, právo - etika, právo - politologie, právo
3. Sociologie - charakterizuje společnost, rasy, etnika, národy - charakterizuje proces modernizace společnosti - charakterizuje sociální struktura společnosti u nás a ve světě - charakterizuje člověka v procesu sociálních vztahů - charakterizuje proces a důsledky společenské změny - charakterizuje rodinu a generační vztahy - popíše proces socializace jedince ve společnosti - popíše rozmanitost soudobého světa, civilizační sféry a kultury - vysvětlí pojem integrace a dezintegrace - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty - orientuje se v termínech kulturologického charakteru	- sociologie - filozofie, kulturologie - politologie, právo, etika

4. Politologie - popíše historická politická zřízení a systémy - popíše typy a formy státu - charakterizuje autokracii, diktaturu, totalitu a demokracii - vysvětlí pojem dělby státní moci - popíše strukturu státní moci - vysvětlí pojem exekutiva - vysvětlí pojem státní správa a samospráva - vysvětlí pojem politického pluralismu - uvede důsledky vlivu politiky na náš život - objasní význam práv a svobod v českých zákonech - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům - charakterizuje současný český politický systém - orientuje se v ústavě ČR - vysvětlí pojem politického radikalismu a extremismu - orientuje se v politickém prostředí v ČR 5. Psychologie - vysvětlí pojem psychika - rozezná základní psychické jevy - charakterizuje psychologii osobnosti - charakterizuje typologii osobnosti - orientuje se v termínech sociální psychologie - vysvětlí pojem periodizace osobnosti - popíše problematiku vývoje lidské osobnosti - dokáže aplikovat poznatky k rozvoji osobnosti 6. Etika - popíše základní etické normy a kategorie - vysvětlí pojem antická etika - vysvětlí pojem náboženská etika - vysvětlí pojem mravní zákon - orientuje se v etických normách jednotlivých náboženství - orientuje se v praktické etice každodenního života	- psychologie, sociologie - etika, filozofie, sociologie, - politologie - právo, politologie
--	---

- vysvětlí pojem profesní etika - popíše jaké jsou mravní a etické povinnosti člověka - vysvětlí smysl etiky mezilidských vztahů v dnešní době - orientuje se v oblasti politické etiky	
7. Právo - vysvětlí pojem právo a spravedlnost, právní stát - vysvětlí pojem právní řád, právní ochrana, právní vztahy - popíše soustavu a činnost soudů, advokacie a notářství - vysvětlí způsobilost k právním úkonům a trestní odpovědnosti - popíše závazky vyplývající ze smluv - dovede hájit své spotřebitelské zájmy - vysvětlí problematiku v oblasti duševního vlastnictví - ví, co obsahuje rodinné, trestní a občanské právo - ví, co je správní řízení	- filozofie, sociologie - politologie
8. Filozofie - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie - orientuje se ve filozofii jednotlivých náboženství - orientuje se v: antické filozofii středověké filozofii renesanční filozofii britském empirismu francouzské filozofii německé filozofii marxismu filozofii 20. století	

3. Rozpis učiva do jednotlivých ročníků

I. ročník	Filozofie	Starověké Řecko - Thalés, Pythagorás, Eleaté, Herakleitos, Empedoklés, Anaxagorás, Atomisté, Sofisté, Sokratés, Aristotelés
------------------	------------------	---

	Politologie	Politické systémy Typy a formy států Mezníky vývoje našeho státu Autokracie, totalita, diktatura, demokracie Politický pluralismus Politické ideologie Politické strany Politický extrémismus Svobodné volby Zákonodárná moc Exekutiva Soudní moc Státní správa samospráva
	Etika	Antická a náboženská etika Mravní zákon a etické kategorie jednotlivých náboženství Profesionální etika, mravní a etické povinnosti člověka
	Média	Média a jejich funkce Masová média – historie Masová média – současnost Moc a vliv médií Mediální obraz světa Etika v médiích

II. ročník	Filozofie	Starověké Řecko - Stoicismus, skepticismus Křesťanství a dogmatismus v křesťanství Scholastika a rozvoj vzdělanosti
	Psychologie Sociologie	Vývoj jedince Dědičnost a prostředí Psychická deprivace Učení a vývoj Psychologie osobnosti Typologie osobnosti Periodizace vývoje lidské osobnosti Emoce Motivace a postoje Schopnosti, nadání a talent Duševní hygiena a zdraví Stres Sociální psychologie Rodina a vztah generací Sociální vztahy Sociální struktura společnosti Sociální interakce a jednání Rasy, etnika, národy Sociální instituce a kontrola Prostředky sociální kontroly Sociální percepce, stereotypy a předsudky Člověk v sociálních vztazích Sociální komunikace a její průběh

		Efektivní komunikace a manipulace s ní
--	--	--

III. ročník	Filozofie	Renesanční myslitelé Humanismus J.A. Komenský Francouzští a angličtí filozofové Klasická německá filozofie Marxismus – leninismus Moderní filozofie
	Etika	Praktická etika Svoboda jednání, rozhodování, transcendentální svoboda Smysl svobodné vůle a autonomie svědomí Libovůle a heteronomie svědomí Mravní a etické povinnosti člověka Sociálně etické a mravní vztahy, tolerance Profesní etika Etika v průběhu dějin Základní etické problémy současného světa, globalizace Eticko teoretické řešení globálních problémů
	Politologie	Politologie jako věda v dějinném průřezu Důsledky politických rozhodnutí v historických souvislostech Význam politických práv a svobod Ústava ČR a EU Současný politický systém v ČR Politická participace a pluralita Politická ideologie
	Média	Média a politický život Veřejnost a veřejné mínění
IV. ročník	Filozofie	Vliv filozofie a filozofických přístupů a život člověka Historické koncepce společnosti z hlediska filozofie Historická ovlivnění společnosti filozofií Moderní společnost a politická filozofie států
	Politologie	Český stát a státnost, právní základy českého státu Zákonodárná, exekutivní a soudní moc v ČR Struktura státní správa a samosprávy Současná politická situace
	Kulturologie	Kulturologie jako věda Práce s Kulturologickým slovníkem
	Média	Prostředky mediální a globální komunikace Ovlivnění společnosti mediálními prostředky

Učební osnova vyučovacího předmětu

Matematika

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 4

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Matematické vzdělávání slouží k tomu, aby žáci dovedli využívat matematické postupy a metody při řešení praktických úloh, aby uměli problém pojmenovat, analyzovat a navrhnout efektivní způsob řešení. Vede žáky k tomu, aby dovedli pracovat s geometrickými informacemi, uměli matematizovat reálné situace a diskutovat o vstupních parametrech. Žáci jsou směřováni k tomu, aby uměli číst s porozuměním matematický text a přesně se vyjadřovali, byli schopni získávat informace z tabulek, grafů a diagramů a využívali tyto nástroje pro prezentování svých záměrů. Mezi obecné cíle patří také schopnost používat při práci pomůcky – kalkulátor, výpočetní techniku, rýsovací potřeby a odbornou literaturu a využití získaných znalostí a dovedností i mimo matematiku.

Charakteristika učiva

Matematika je významnou složkou přírodovědného vzdělávání. Učivo je tematicky rozděleno do logických celků, které ale nelze vnímat izolovaně, neboť charakter předmětu vyžaduje velkou míru provázanosti mezi jednotlivými kapitolami. První část je věnována prohloubení učiva základní školy, na které navazuje práce s mocninami, odmocninami a výrazy. Dále pokračují lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a funkce. Závěr prvního ročníku patří planimetrii, kapitole zaměřené na početní i grafické řešení jednoduchých geometrických problémů a v rovině.

Na začátku druhého ročníku žáci studují základní typy funkcí, popisují jejich vlastnosti a učí se používat je při řešení různých typů úloh. Více prostoru je poskytnuto goniometrii a trigonometrii. Dále se pracuje s geometrickými informacemi v prostoru, což obohacuje žáky o prostorovou představivost, určování objemů a povrchů těles či jejich částí. Význam této kapitoly podtrhuje. Závěr druhého ročníku patří kombinatorice, pravděpodobnosti a statistice, což jsou témata užitečná při řešení problémů z praxe; metody pravděpodobnosti a statistiky lze využít například v ekonomii.

Pojetí výuky, formy a metody práce

Při výuce matematiky je kladen větší důraz na logické porozumění probíraného tématu s významným podílem procvičování příkladů. Velký podíl výuky zaujímá samostatná práce žáků pod odborným vedením vyučujícího, která může být i týmová. Významným prvkem efektivní práce při matematickém vzdělávání je samostatné řešení domácích prací a procvičování, kde si žáci ověřují správné pochopení probírané látky a upevňují získané dovednosti a znalosti. Při výuce je rovněž užíváno vhodných pomůcek – kalkulátorů, rýsovacích potřeb, literatury, případně počítačů. Při vzdělávání slabších žáků či žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním je přihlíženo k jejich schopnostem.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy a probíhá v několika formách. Nejčastější jsou práce písemné, při kterých je ověřováno, zda žáci zvládli dané téma, naučili se správným logickým postupům, které je vedou k přesným, úplným a formálně správným závěrům. Další složku testování žáků tvoří zkoušení ústní, které navíc prověří korekční a přesné vyjadřování a zhodnotí výstup před žáky. Největší váhu při hodnocení mají čtvrtletní písemné práce, které jsou rozsáhlejší (na celou vyučovací hodinu), jsou vhodně zařazeny a uzavírají jednotlivá probraná témata v aktuálním Doplnujícím prvkem je hodnocení samostatné práce žáků – jejich domácích prací a aktivního přístupu k výuce.

Prínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence:

a) Kompetence k učení:

- užívání inovativních metod práce jako např. práce ve skupinách, rozhovor, samostatná činnost, řízená diskuse o problému.
- řešení problémových úloh, vést žáky k řešení různými metodami, při řešení vyžadovat slovní doprovod

b) Kompetence k řešení problémů

- při probírání nového učiva postupovat induktivně – od jednoduchého k složitějšímu, od jednotlivých případů k obecnému principu
- nabádat žáky k samostatným formulacím poznatků
- zadávat vhodné, přiměřeně obtížné úlohy

c) Kompetence komunikativní

- při zadávání a řešení příkladů je nutno vždy přesně formulovat problém
- porozumět slovním úlohám
- správně interpretovat výsledky úloh

d)e) Kompetence personální, sociální a občanské

- zvýšený důraz klást na týmovou práci
- tolerance k jiným názorům a postupům řešení úloh

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- učitel si každou vyučovací hodinu promyslí s ohledem na rozvoj občanských kompetencí, předem si připraví vyučovací metody, výuku doplní motivačními nástroji
- aktivitu žáků podporuje objektivním a spravedlivým hodnocením
- učitel dbá na přiměřenou frekvenci zkoušení a písemných prací, aby měl za každé čtvrtletí dostatečný počet známek

g) Kompetence matematické

- přesné a správné vyjadřování, logické myšlení a odvozování, práce s informacemi

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

- porozumění tabulkám a grafům a jejich realizace v tabulkových programech.

Průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou stimulováni k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami z praxe. Matematické vzdělávání vede k výchově žáků ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

b) Člověk a svět práce

Vzhledem k budoucí volbě povolání jsou žáci motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti překonávat překážky. Dále pak se jeví jako významná práce v týmu a spolupráce s ostatními lidmi.

c) Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k odpovědnosti, důležité nejen pro vztah k životnímu prostředí. Toto průřezové téma je podporováno při výuce vhodnou volbou tematicky zaměřených příkladů.

d) Informační a komunikační technologie

Matematické vzdělávání podporuje takové kompetence, jako je jednoznačné a přesné vyjadřování. Důležitá je dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů a naopak schopnost používat výpočetní techniku pro prezentaci svých závěrů.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
– provádí aritmetické operace v množině reálných čísel – chápe význam absolutní hodnoty reálného čísla – graficky znázorní a provádí operace s množinami a intervaly – používá výrokovou logiku.	Opakování učiva základní školy	
- provádí operace s mocninami s přirozeným, celým i racionální exponentem - popíše zápis výrazu s odmocninou, je schopen je upravovat - ovládá částečné odmocňování a usměrňování zlomků - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahující mocniny a odmocniny - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky;	Mocniny a odmocniny Základy finanční matematiky	
- vysvětlí význam definičního oboru daného výrazu - používá základní algebraické vzorce, ovládá vytýkání - ovládá rozklad mnohočlenu	Algebraické výrazy	
- řeší lineární rovnice a nerovnice a jejich soustavy - řeší jednoduché rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou - řeší rovnice s parametrem, rozumí významu parametru - vysvětlí pojem funkce, definiční obor a obor hodnot - popíše vlastnosti lineární funkce, načrtne její graf - má představu o vlastnostech funkce s absolutní hodnotou	Lineární funkce, rovnice a nerovnice	
- řeší kvadratické rovnice a nerovnice, určí diskriminant - popíše vztah mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - popíše vlastnosti kvadratické funkce,	Kvadratické funkce, rovnice a nerovnice	

- znázorní grafy gon. funkcí v elementárních a neelementárních tvarech - řeší úlohy v pravoúhlém trojúhelníku - používá sinovou a kosinovou větu, řeší obecný trojúhelník		
- Základní pojmy pro posloupnosti, rozdělení posloupností - Umí řešit jednoduché aritmetické posloupnosti - Umí řešit jednoduché geometrické posloupnosti	Posloupnosti	
- Dokáže se orientovat v kartézském systému souřadnic. - Vypočítá délku úsečky - Zná pojem vektoru a umí s ním pracovat - používá skalární součin pro výpočet úhlu v prostoru - Vektorový součin, základní pojmy - Základní útvary v prostoru	Vektory	
- používá kombinatorické pravidlo součinu v praktických úlohách - užívá vztahy pro variace, permutace a kombinace bez opakování a s opakováním - pracuje s faktoriálem a kombinačním číslem - používá binomickou větu, vysvětlí její užití při práci s výrazy	Kombinatorika	
- vysvětlí pojem náhodný jev, určí pravděpodobnost náhodného jevu, sjednocení a průniku dvou jevů - vysvětlí nezávislé pokusy - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy - a grafy se statistickými údaji.	Pravděpodobnost a statistika Práce s daty	

Učební osnova vyučovacího předmětu

Fyzika

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 1

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Žák využívá fyzikálních poznatků v praktickém životě a vysvětlí jejich význam v praxi. Provádí pokusy a měření, zpracovává získané údaje a porovnává je s teorií. Vysvětlí fyzikální poznatek (data, zákony, pojmy, teorie, metody). dále je žák schopen popsat matematické vztahy mezi fyzikálními veličinami, vysvětlit význam fyzikálních konstant ve vztazích. Řeší fyzikální úlohy a problémy. Dokáže vysvětlit fyzikální princip činnosti vybraných technických zařízení. Vytvoří fyzikální model reálné situace (zjednodušení, popis daných faktů fyzikálními veličinami, rozlišení proměnných a stálých parametrů, výběr fyzikálního zákona).

Charakteristika učiva

Předmět fyzika je koncipován jako všeobecně vzdělávací předmět s vazbou k odborné složce vzdělávání. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole. Fyzikální vzdělávání směřuje k tomu, aby žák správně používal pojmy, dokázal vysvětlit fyzikální jevy, rozlišoval fyzikální realitu a model, řešil fyzikální problém, prováděl měření a zpracovával výsledky měření a dokázal uplatnit fyzikální poznatky v odborném vzdělávání a praktickém životě. Učivo je členěno do celků, které v dané posloupnosti představují obsahově a logicky uspořádaný systém.

Úvodním tématem je Člověk a životní prostředí. Žáci získají přehled o historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody, dopadech lidských činností na životní prostředí a globálních problémech životního prostředí.

Další část tvoří tematický celek mechanika. Žáci poznají druhy pohybů těles a základní zákony mechaniky. Dalším tématem je molekulová fyzika a termika, které prohloubí poznatky o stavu těles z hlediska jejich mikrostruktury. Žáci pracují s pojmy vnitřní energie, stavové změny, tepelné děje v plynech, deformace pevných látek, přeměny skupenství látek. Druhá polovina ročníku patří celku elektřina a magnetismus. Zde jsou stěžejními tématy elektrický proud v kapalinách a plynech, elektromagnetické kmitání a vlnění.

Další část patří optice, kdy žáci zkoumají šíření světla prostředím, jevy polarizace, interference a ohyb světla. V geometrické optice zjišťují vlastnosti obrazů vznikajících na optických zobrazovacích soustavách (zrcadla, čočky, optické přístroje).

Dále se žáci seznámí se základními principy Einsteinovy speciální teorie relativity, poznatky kvantové, atomové a jaderné fyziky, které jsou základem moderní fyziky. Závěr patří atraktivní astrofyzice, v ní zejména Sluneční soustavě, vzniku a vývoji hvězd.

Pojetí výuky, formy a metody práce

Při výuce fyziky je kladen důraz na pochopení podstaty přírodních jevů a jejich souvislostí. Žáci využívají informací z literatury, odborných časopisů, internetu a e-learningu.

Hodnocení výsledků žáků

Kriteria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle školního klasifikačního řádu. Hodnocení je prováděno formou testování nebo písemných prací, které následují vždy po ukončení daného tematického celku. Dále je hodnocena samostatná práce. Dále jsou žáci individuálně zkoušeni minimálně 1 x za pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence:

a) Kompetence k učení:

Ve vyučovacím předmětu fyzika využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují

- využít zkušenosti z praktického života ve výuce
- aplikovat poznatky z fyziky do běžného života
- rozvíjet schopnost samostatně pozorovat a popisovat fyzikální jevy a experimenty
- řešit fyzikální příklady se správným a přehledným zápisem a vhodným použitím znaků a symbolů
- čerpat informace z různých zdrojů (učebnice, časopisy, internet), tyto informace kriticky zhodnotit
- chápat souvislosti fyziky a dalších přírodních věd

b) Kompetence k řešení problémů

- problém rozpoznat a formulovat
- navrhnout hypotézy řešení problému a tyto hypotézy ověřovat
- odhadnout výsledky a hodnotit jejich reálnost
- rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy je použití modelu vhodné
- rozpoznat chybu při řešení úlohy a svůj postup korigovat

c) Kompetence komunikativní

- jasně a srozumitelně formulovat jejich myšlenky formou ústní i písemnou
- porozumět různým typům textů a záznamů
- porozumět grafickému znázornění různých závislostí, srozumitelně je interpretovat
- nebát se vyslovit dotaz, pochybnost, vlastní názor
- akceptovat vlastní omyl

d)e) Kompetence personální, sociální a občanské

- pracovat v malých skupinách
- respektovat názory druhých, diskutovat a argumentovat se spolužáky při řešení problémů
- nést spoluodpovědnost za výsledek skupiny

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- rozvíjet zručnost při provádění experimentů
- vytvářet vlastní pomůcky a modely

g) Kompetence matematické

- matematické vztahy mezi fyzikálními veličinami, práce s grafy, tabulkami, diagramy, převody jednotek.

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

- internet (informační a vzdělávací servery), využití aplikací při samostatné práci (prezentační programy, textové a tabulkové editory)

Průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti

Přínos fyziky spočívá ve volbě metod práce (týmová práce, diskuse, problémové učení).

b) Člověk a svět práce

Možnosti využití fyziky v dalším vzdělávání, fyzika je důležitou součástí strojírenství, stavebnictví, elektrotechniky, energetiky, výzkumu. Účast na akcích pořádaných vysokými školami, exkurzích v podnicích zaměřených na technické obory.

c) Člověk a životní prostředí

Zdroje energie, vliv člověka na ovzduší (skleníkový efekt), bezpečnosti práce v laboratoři, jaderná energetika, vliv spalovacích motorů na životní prostředí, globální problémy životního prostředí.

d) Informační a komunikační technologie

Matematické vzdělávání podporuje takové kompetence, jako je jednoznačné a přesné vyjadřování. Důležitá je dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů a naopak schopnost používat výpočetní techniku pro prezentaci svých závěrů.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
– má přehled o historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody – hodnotí vliv činnosti člověka na životní prostředí – uvede příklady globálních problémů životního prostředí a možnosti jejich řešení	Člověk a životní prostředí	
- přiřadí k vybraným veličinám jejich jednotky a naopak - rozhodne, která veličina je vektorová, skalární, znázorní ji - převádí jednotky - vysvětlí význam konstant ve vztazích a odvodí jejich jednotky - rozliší pohyby podle trajektorie a rychlosti - řeší úlohy o pohybech s využitím vztahů mezi veličinami a grafických závislostí - použije Newtonovy zákony v úlohách o pohybech - určí síly, působící na tělesa - určí hybnost tělesa a řeší problémy s užitím zákona zachování hybnosti - popíše změny polohové a pohybové energie - popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli - určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty - určí kinetickou energii otáčivého Pohybu tělesa - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon - řeší problémy spojené s prouděním tekutin	Mechanika Fyzikální veličiny a jednotky Kinematika Dynamika Energie Gravitační pole Mechanika tuhé tělesa Mechanika kapalin a plynů	
– popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby – změří teplotu v Celsiově stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou – určí teplo, které přijme (odevzdá) těleso při změně teploty – vysvětlí mechanické vlastnosti těles z hlediska struktury pevných látek	Molekulová fyziky a termika Základní pojmy molekulové fyziky Struktura a vlastnosti pevných látek	
- Zná základní pojmy elektrostatiky a	Elektřina a magnetismus	

Učební osnova vyučovacího předmětu

CHEMIE

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 2

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obsahový cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je pochopení základních přírodních jevů a zákonitostí. Především pak využívání přírodovědných poznatků v běžném i profesním životě, porozumění základním přírodovědným problémům a souvislostem. Pochopení základních chemických informací a jejich aplikace v praktickém životě.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět seznamuje žáky s vybranými pojmy, chemickými názvy, chemickými rovnicemi a základními chemickými zákonitostmi. Tyto žáci uplatňují při výuce technologie, základů fotografování a litografie. Seznamuje žáky s nutností udržitelného rozvoje, vzdělání, osvěty a environmentální výchovy. Učivo obecné chemie klade důraz na chemické názvosloví, stavbu atomu, směsi, roztoky a chemické reakce. V anorganické chemii je věnována pozornost anorganickým sloučeninám, halogenidům, oxidům a kyselinám, zvláště těm, se kterými žáci pracují v předmětech základy fotografování a litografie. Organická chemie je zaměřena na nejdůležitější uhlovodíky a deriváty uhlovodíků. Biochemie objasňuje funkci chemických sloučenin pro procesy probíhající v lidském těle, posuzuje též rizika spojená s užíváním návykových látek a jejich účinky na organismus.

Pojetí výuky, formy a metody práce

Vyučovací předmět je zaměřen na osvojování základů chemického vzdělávání, směřuje k tomu, aby žáci logicky uvažovali, zkoumali přírodu, prováděli experimenty a zpracovávali získané údaje, vyhledávali informace a zaujímal k nim stanovisko, posoudili chemické látky a jejich vliv na organismus a životní prostředí. Žáci se učí pracovat s chemickými látkami, dodržovat bezpečnost práce a poskytnout první pomoc při zasažení nebezpečnými chemickými látkami.

Formy – teoretická výuka doplněná o frontální pokusy, dále o prezentace na videokazetách a DVD. Určitá témata jsou doplněna o vypracování laboratorních prací, žáci vyhledávají informace na internetu a vypracovávají jednoduché referáty

Metody expoziční - motivační vypravování, rozhovor, skupinová diskuze.

Metody osvojovací – metody slovního projevu: výklad, vysvětlení, rozhovor, skupinová diskuze
- metody práce s odborným textem: vyhledávání informací, studium odborné literatury, práce s Internetem

- metody nácviku dovedností: didaktická hra, laboratorní práce

Metody upevňovací – ústní opakování učiva, procvičování, praktické uplatňování dovedností

Metody prověřování a hodnocení žákovských výkonů – klasické diagnostické metody: ústní zkoušení, písemné zkoušení dílčí, písemné zkoušení souhrnné
metody získávání diagnostických údajů: pozorování

Hodnocení výsledků žáků
Hodnocení výsledků žáků vychází za školního klasifikačního řádu a bodového systému určeného pro teoretické předměty. Výsledný počet bodů je převeden na klasickou klasifikační stupnici. Učitel na počátku školního roku vymezí jasná kritéria a seznámí s nimi žáky. Učitel hodnotí žáka komplexně, respektuje osobnost jednotlivých žáků, hodnotí snahu, aktivitu a spolupráci se spolužáky i s vyučujícím.
Prínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat
Kompetence: a) Kompetence k učení: žák přesně srozumitelně formuluje své myšlenky, efektivně se učí, má pozitivní vztah k vzdělávání, uplatňuje různé techniky a způsoby práce b) Kompetence k řešení problémů: žák myslí kriticky, zkoumá věrohodnost informací a tvoří si vlastní úsudek, řeší praktické úkoly v běžném životě i profesní praxi c) Kompetence komunikativní: žák se vyjadřuje přiměřeně v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje, formuje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, formuje své názory, srozumitelně je předkládá v diskusích, obhazuje je v souladu se zásadami slušného chování d)e) Kompetence personální, sociální a občanské: žák posuzuje reálně své schopnosti duševní a fyzické, podle nich si stanovuje své cíle a priority, odhaduje dopad svého jednání, adaptuje se na měnící se životní podmínky, aktivně pracuje v týmu, dodržuje zákony a společenské normy, jedná v souladu s morálními principy f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám: žák reálně zvažuje své možnosti, uplatňuje teoreticky získané vědomosti v praktickém životě, především v hledání uplatnění v zaměstnání, eventuálně podnikatelských aktivitách g) Kompetence matematické: žák uplatňuje získané vědomosti při počítání chemických rovnic a výpočtů h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií: žák pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak ze sítě Internet Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata: a) Občan v demokratické společnosti: žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, měli schopnosti účastnit se diskuse, formovat a obhajovat své názory, hledat kompromisní řešení b) Člověk a svět práce: žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali význam vzdělávání pro život a zodpovědnost za vlastní životy, byli motivováni k úspěšné kariéře a pracovnímu životu c) Člověk a životní prostředí: žáci jsou vedeni k tomu, aby cítili odpovědnost občanskou i profesní za stav životního prostředí, respektovali zásady trvale udržitelného rozvoje, chápali vlivy prostředí na zdraví a život člověka a jeho postavení v přírodě, chápali vliv některých chemických látek na životní prostředí d) Informační a komunikační technologie: žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli zpracovat jednoduché texty na odborné téma, zaznamenali podstatné výtažky z textů, vyhledávali zadané

úkoly na internetu, zpracovali je a předali

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
- seznámí s pojetím výuky, se způsobem organizace výuky a s kritérii hodnocení. - seznámí se s odbornou literaturou, bezpečností a hygienou práce. - popíše stručně historii předmětu, rozpozná kladné a záporné vlivy chemie na životní prostředí a lidský život - vysvětlí, proč je chemie experimentální věda, akceptuje pokus a pozorování jako hlavní zdroje poznání v chemii -roztřídí chemické látky podle určitých hledisek: skupenství, původ, složení, vlastnosti -vysvětlí rozdíl mezi chemicky čistou látkou a směsí -rozliší směsi stejnorodé a různorodé, popíše druhy a složení různorodých směsí, vysvětlí základní způsoby oddělování složek směsí a praktické využití -rozpozná využití vody v různých odvětvích lidské činnosti -vysvětlí základní postup úpravy vody ve vodárnách a čištění vody v čistírnách odpadních vod - popíše složení vzduchu, objasní význam vzduchu pro život člověka a živých organismů, akceptuje vzduch jako významnou průmyslovou surovinu -popíše stavbu a složení atomu -definuje prvek, jako chemickou látku složenou z atomů o stejném protonovém čísle -zná názvy a značky vybraných chemických prvků	<u>Úvodní hodina</u> <u>Obecná chemie</u> Úvod do předmětu chemie, zařazení chemie v systému přírodních věd. Historie chemie a vliv chemie na životní prostředí a život lidí, chemická věda a chemická výroba. <u>Pozorování a pokus v chemii</u> <u>Rozlišování chemických látek podle vlastností</u> <u>Směsi</u> <u>Voda, vzduch</u> <u>Částicové složení látek</u> -atom -chemické prvky , jejich názvy a značky	

-zná historii periodické soustavy (D.I.Mendělejev, B.Brauner) -dokáže určit, jak a podle čeho jsou prvky zařazeny do jednotlivých skupin a period -definuje periodický zákon -definuje slučivost, popíše vznik chemické vazby jako vytvoření společného elektronového páru mezi atomy -popíše vznik molekuly, rozlišuje molekuly dvou-, tří-, a více atomové -definuje chemickou sloučeninu, určuje kolika prvkové sloučeniny jsou, ze vzorce určí o jakou molekulu a sloučeninu se jedná (počet atomů a prvků) -popíše chemickou sloučeninu chemickým vzorcem -rozlišuje vazbu nepolární, polární a iontovou podle rozdílu hodnot elektronegativity -vysvětlí vznik aniontu jako částice se záporným nábojem a kationtu jako částice s kladným nábojem -vysvětlí podstatu chemických reakcí, zapisuje jednoduché chemické reakce chemickými rovnicemi, vyčísluje je tak, aby odpovídaly zákonu o zachování hmotnosti při chemických reakcích -dovede definovat zákon o zachování hmotnosti při chemických reakcích -určí skupinu ve které se alkalické kovy nacházejí, rozeznává nejdůležitější vlastnosti alkalických kovů a jejich praktické využití -určí skupinu ve které se halogeny nacházejí, rozeznává nejdůležitější halogeny, jejich vlastnosti a využití v praxi -pracuje s oxidačním číslem, chápe jeho souvislost s tvorbou názvů a vzorců sloučenin	<u>Periodická soustava chemických prvků, periodický zákon</u> <u>Vznik chemické vazby</u> <u>Molekuly a chemické sloučeniny, chemické vzorce</u> <u>Nepolární a polární vazba</u> <u>Ionty – anionty a kationty</u> <u>Chemické reakce</u> -chemické rovnice, chemické slučování a chemický rozklad -zákon zachování hmotnosti při chemických reakcích <u>Anorganická chemie</u> <u>Alkalické kovy</u> <u>Halogeny</u> <u>Oxidační číslo</u>	
--	---	--

-vytváří chemické vzorce a názvy halogenidů, charakterizuje vybrané halogenidy, jejich vlastnosti a využití v praxi, zejména stříbrné halogenidy a jeho využití ve výrobě fotografií -vytváří chemické vzorce a názvy oxidů, charakterizuje nejdůležitější oxidy a rozpoznává jejich vlastnosti, zhodnotí jejich využití v odborné praxi -popíše charakteristické vlastnosti nekovů, polokovů a kovů, jejich umístění v periodické soustavě chemických prvků, vyjmenuje polokovy -vyjádří složení roztoku pomocí hmotnostního zlomku -rozezná nasycený a nenasycený roztok -spočítá jednoduché příklady na složení roztoků -rozeznává bezkyslíkaté a kyslíkaté kyseliny, tvoří chemické vzorce a názvy vybraných kyselin, charakterizuje vybrané kyseliny, jejich složení, vlastnosti a použití, věnuje pozornost bezpečnosti při práci s kyselinami -rozezná vzorce hydroxidů s důrazem na rozpoznání hydroxidové skupiny, tvoří chemické vzorce a názvy vybraných hydroxidů, charakterizuje vybrané hydroxidy, jejich složení, vlastnosti a použití -vysvětlí vznik zásaditosti (anionty OH^-) a kyselosti (kationty H^+) -určuje hodnotu kyselosti a zásaditosti pomocí stupnice pH a indikátorů -vysvětlí a rovnici vyjádří reakci neutralizace -vysvětlí složení solí, definuje pět možností vzniku solí, popíše základní vlastnosti solí, tvoří chemické vzorce a názvy vybraných solí, popíše použití solí	<u>Halogenidy</u> <u>Oxidy</u> <u>Kovové a nekovové prvky</u> <u>Roztoky</u> <u>Kyseliny</u> <u>Hydroxidy</u> <u>Kyslost a zásaditost vodných roztoků, pH</u> <u>Neutralizace</u> <u>Soli</u>	
---	--	--

-vysvětlí schopnost atomů uhlíku vázat se čtyřmi vazbami a vytvářet dlouhé řetězce -charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy -chápe problematiku energetické otázky současnosti, rozlišuje paliva, orientuje se v chemickém zpracování a technologiích výroby -má představu o principu výroby plastických hmot, získá přehled o vybraných plastech, rozumí významu recyklace a hygienické nezávadnosti plastů -biogenní prvky a jejich sloučeniny, charakterizuje nejdůležitější přírodní látky -zná zásady hygieny a životosprávy, má představu o chemických látkách užívaných k hygieně těla, čištění, úklidu, pracích prostředků --chápe negativní důsledky kouření, alkoholu, drog a zneužívání léčiv -orientuje se v zásadách ochrany životního prostředí před negativním účinkem chemizace	<u>Organická chemie</u> -vlastnosti atomu uhlíku v uhlovodících -základ názvosloví organických sloučenin -energetické zdroje <u>-plasty</u> <u>Biochemie</u> -chemické složení živých organismů -přírodní látky , bílkoviny , sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory <u>Chemie a lidské zdraví</u>	
---	---	--

Učební osnova vyučovacího předmětu

ZÁKLADY EKOLOGIE A BIOLOGIE

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 1

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem výuky je zvýšit znalosti o přírodě, člověku a životním prostředí. Zasadit se o výchovu a vzdělávání, které bude vést k jednání a myšlení, jež je v souladu s principem udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět má za úkol seznámit žáky se základy biologie, a to jak s vlastnostmi živých soustav, tak s biologií člověka. Ta je zaměřena především na anatomii člověka, kterou žáci využijí v předmětu Figurální kreslení. Dále předmět seznamuje žáky se základními vztahy mezi organismy, a to jak v optimálním stavu, tak ve stavu negativních změn, vyvolaných působením člověka na přírodu. Všímá si těchto negativních změn, odhaluje jejich příčiny a hledá a navrhuje řešení. Seznamuje žáky s možnostmi péče o životní prostředí a mezinárodní spolupráci v péči o životní prostředí

Pojetí výuky, formy a metody práce

Vyučovací předmět je zaměřen na osvojení základů biologického a ekologického vzdělávání. K dosažení cílů vzdělávání využívá výklad rozšířený o problémovou výuku, promítání anatomických listů a následná práce s nimi. Dále je výklad rozšířen o prezentaci na videokazetách a DVD. Žáci vyhledávají informace v tisku, v televizi a na internetu a vypracovávají referáty. Výuka je doplněna o exkurzi do Botanické zahrady v Liberci – téma: ekosystémy. Metody expoziční - motivační vypravování, rozhovor, skupinová diskuse. Metody osvojovací – metody slovního projevu: výklad, vysvětlení, rozhovor, skupinová diskuse - metody práce s odborným textem: vyhledávání informací, studium odborné literatury, práce s Internetem - metody nácviku dovedností: didaktická hra, vypracování referátu Metody upevňovací – ústní opakování učiva, procvičování, praktické uplatňování dovedností Metody prověřování a hodnocení žákovských výkonů – klasické diagnostické metody: ústní zkoušení, písemné zkoušení dílčí, písemné zkoušení souhrnné metody získávání diagnostických údajů: pozorování

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází za školního klasifikačního řádu a bodového systému určeného pro teoretické předměty. Výsledný počet bodů je převeden na klasickou klasifikační stupnici. Učitel na počátku školního roku vymezí jasná kritéria a seznámí s nimi žáky. Učitel hodnotí žáka komplexně, respektuje osobnost jednotlivých žáků, hodnotí snahu, aktivitu a spolupráci se spolužáky i s vyučujícím. Klasifikace je doplněna o hodnocení vypracovaných referátů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence

a) Kompetence k učení. Žák přesně, srozumitelně formuluje svá myšlenky, efektivně se učí, má pozitivní vztah ke vzdělávání, uplatňuje různé techniky a způsoby práce

b) Kompetence k řešení problémů: žák myslí kriticky, zkoumá věrohodnost informací a tvoří si vlastní úsudek, řeší praktické úlohy v běžném životě i profesní praxi

c) Kompetence komunikativní: žák se vyjadřuje přiměřeně v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, formuje své názory, srozumitelně je předkládá v diskusích, obhazuje je v souladu se zásadami slušného chování

d)e) Kompetence personální, sociální a občanské: žák posuzuje reálně své schopnosti duševní a fyzické, podle nich si stanovuje své cíle a priority, odhaduje dopad svého jednání, adaptuje se na měnící se životní podmínky, aktivně pracuje v týmu, dodržuje zákony a společenské normy, jedná v souladu s morálními principy

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám: žák reálně zvažuje své možnosti, uplatňuje teoreticky získané vědomosti v praktickém životě, především v hledání uplatnění v zaměstnání, eventuálně podnikatelských aktivitách

g) Kompetence matematické: žák správně používá a převádí běžné jednotky, využívá reálný odhad, zejména v oblasti demografie, čte a vytváří grafy např. v tématech: snášenlivost, adaptace, koloběh vody a potravní řetězce

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií: žák pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, získává informace z otevřených zdrojů, zejména ze sítě Internet

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti: žáci jsou vedeni k tomu, aby si vážili materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí, chránili jej a zachovali je pro budoucí generace, aby měli vhodnou míru sebevědomí, měli schopnosti účastnit se diskuse, formovat a obhajovat své názory, hledat kompromisní řešení

b) Člověk a svět práce: žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali význam vzdělávání pro život a zodpovědnosti za vlastní životy, byli motivováni k úspěšné kariéře a pracovnímu životu

c) Člověk a životní prostředí: žáci jsou vedeni k tomu, aby měli úctu k živé i neživé přírodě, aby cítili odpovědnost občanskou i profesní za stav životního prostředí, respektovali zásady trvale udržitelného rozvoje, chápali vlivy prostředí na zdraví a život člověka a jeho postavení v přírodě, chápali vliv některých látek na životní prostředí

d) Informační a komunikační technologie: žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli zpracovat jednoduché texty na odborné téma, zaznamenali podstatné výtažky z textů, vyhledávali zadané úkoly na internetu, zpracovali je a předali

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
-žák se seznámí s pojetím výuky, se způsobem organizace výuky a s kritérii hodnocení - seznámí se s odbornou literaturou -zařadí ekologii a biologii do systému přírodních věd -definuje co je obsahem biologie, ekologie a nauky o životním prostředí -objasní rozdíl mezi ontogenezí jako vývojem jedince a fylogenezí jako historickým vývojem živých bytostí od jednodušších k složitějším -vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav -vymezí obsah těchto jednotlivých kategorií: atom, molekula, organela, buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava jedinec, populace, druh, společenstvo, ekosystém, biosféra Země -vysvětlí tyto základní ekologické pojmy: adaptace, přírodní výběr, domestikace, tolerance, konvergence, divergence -charakterizuje abiotické a biotické faktory prostředí , posoudí vliv času na organismy -vysvětlí průběh fotosyntézy a uvede faktory, které se procesu účastní, vyzvedne důležitost fotosyntézy jako procesu, při kterém vzniká živá hmota -popíše podstatu potravního řetězce jako přesunu látek a energií , popíše důležitost fotosyntézy pro potravní řetězec, vysvětlí proč mají potravní řetězce podobu potravní pyramidy - vysvětlí jak a v jaké míře narůstá	<u>Úvodní hodina, úvod do předmětu,</u> základy biologie a ekologie, vztah biologie a ekologie <u>Základy biologie</u> -ontogeneze a fylogeneze -vlastnosti života -úrovně organizace života na Zemi <u>Ekologie</u> -základní ekologické pojmy - podmínky života v přírodě: abiotické vlivy(chemické, fyzikální), biotické vlivy (přímé, nepřímé), vliv času (biologické hodiny, biologické cykly) -fotosyntéza -potravní řetězec, potravní pyramida -potravní řetězec a koncentrace	

koncentrace škodlivin v jednotlivých úrovních potravního řetězce, uvede základní druhy škodlivin v přírodě -definuje obsah jednotlivých ekologických odvětví, v krajinné ekologii odliší hlavní typy krajinných prvků -stručně popíše historii vývoje člověka jako druhu, rozezná rozdíly v působení člověka v období lovecko-sběračském, zemědělsko-pasteveckém a industriálním -charakterizuje globální problémy na Zemi -hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí -navrhuje řešení negativních vlivů člověka na přírodu -charakterizuje přírodní zdroje surovin a jejich vliv na prostředí -popíše způsoby nakládání s odpady, třídění, recyklace , druhotné využití odpadů -uvede znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci -uvede příklady chráněných krajinných území v regionu, akceptuje zásady chování v CHKO -má přehled o ekonomických , právních a informačních nástrojích společnosti na ochranu přírody a prostředí a o indikátorech životního prostředí -vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních , ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí -zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí, na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení	škodlivin -odvětví ekologie: klasická, krajinná, ostrovní, invazní, paleoekologie <u>Nauka o životním prostředí</u> -vznik a vývoj civilizace, vliv činnosti člověka na prostředí v různých obdobích -exponenciální růst lidské populace, populační exploze a problémy které přináší: nedostatek potravin, nedostatek pitné vody, vytváření pouští, ničení lesů, růst počtu obyvatel ve městech, používání většího množství pesticidů a hnojiv, problémy se skládkami odpadků, skleníkový efekt CHKO Jizerské hory CHKO Lužické hory CHKO Český ráj -nástroje společnosti na ochranu životního prostředí -odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí <u>Základy anatomie</u>	
---	---	--

-popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života, vysvětlí rozdíl mezi prokariotickou a eukariotickou buňkou -uvede rozdíly mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - pojmenuje jednotlivé kosti, určí jejich základní funkce a umístění na kostře, zakreslí je do slepého schématu -uvede význam svalů jako aktivní složky pohybového aparátu, popíše podstatu svalové práce a význam antagonistických svalů -pojmenuje základní svaly, určí jejich umístění na lidském těle, zakreslí je do slepého schématu -formou skupinové diskuse si upevňuje zásady zdravého životního stylu, hodnotí vlastní jídelníček a srovná jej se zásadami zdravé výživy (potravní pyramida)	-tkáň, buňka -kostra jako osa těla: páteř, hrudník, kosti lebky, kostra horní a dolní končetiny -svalstvo a jeho význam: svaly lebky, krční svaly, hrudní svaly, břišní a zádové svaly, svaly horní a dolní končetiny -beseda na téma zdravý životní styl, zdraví, nemoc a zásady zdravé výživy	
--	---	--

Tělesná výchova

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 8

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je součástí povinného vzdělávání a představuje nejdůležitější formu pohybového učení žáků. Hlavním cílem tělesné výchovy je přispívat k všestrannému a harmonickému rozvoji žáků upevňováním zdraví, rozvojem pohybových schopností, prohlubováním pohybových dovedností a vědomostí tvořících součást tělesné kultury a formováním pozitivních přístupů ke sportu obecně. Rozvíjí a podporuje postoje žáků ke zdravému životnímu stylu a celoživotní odpovědnosti za své zdraví, zároveň rozvíjí pozitivní vlastnosti osobnosti žáka. Kladný vztah k pohybovému vzdělávání a péči o vlastní zdravý životní styl může být inspirací pro náplň volnočasových aktivit žáka a stává se tak jistým obranným systémem proti negativním vlivům společnosti (závislosti různého charakteru).

Charakteristika učiva

V předmětu tělesná výchova jsou žáci seznámeni se základy běžných sportovních odvětví a vedeni k aktivnímu a pravidelnému pohybu, mohou během období studia najít sportovní činnost, která jim bude blízká a v budoucnu jim umožní věnovat se aktivnímu pohybu. Teoretické poznatky z oblasti tréninku, relaxace a účinků fyzické zátěže na organismus žákům umožní i v budoucnu plánovat svou fyzickou aktivitu přiměřeně svým možnostem. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, usilování o vlastní sebezdokonalování v rámci svých možností, k pocitu uspokojení a radosti z pohybu, k využívání pohybových činností k dodržování zásad fair play nejen při sportu. Součástí náplně tělesné výchovy je zároveň vytvoření kritického odstupu žáků ke komerčním vlivům médií, přispět ke spokojenosti se sebou samým. Ve výuce je rovněž kladen důraz na bezpečnost, prevenci úrazů, základy první pomoci a význam správné životosprávy a správného životního stylu pro duševní zdraví. Škola pravidelně organizuje soutěže, turnaje, kde žáci mají možnost se účastnit v nejrůznějších sportovních odvětvích, účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy. Navíc žáci mohou mimo vyučování navštěvovat sportovní kroužky. Součástí výuky 2. ročníku je absolvování povinného lyžařského kurzu.

Pojetí výuky, formy a metody práce
Tělesná výchova je realizována ve dvojhodinové dotaci týdně. Výuka probíhá v tělocvičně vybavené běžným sportovním nářadím a náčiním, ve venkovních sportovních areálech určených zejména pro atletiku, míčové sporty a hry, případně v pronajatých specializovaných prostorách. Rozpis učiva obsahuje některé netradiční sportovní aktivity, jejichž výběr je z velké míry ovlivněn zájmem žáků. Výuka probíhá ve smíšených skupinách dívek a chlapců, při vytváření konkrétních skupin v rámci hodiny je zohledněna fyzická vybavenost jedinců, znalosti, dovednosti a schopnosti žáků. Zároveň kromě skupinového vyučování je ve výuce uplatňována i individuální forma vyučování, zejména při pohybových aktivitách (př. posilování, nácvik jednotlivých sportovních disciplín, atd.), které by bez individuálního přístupu učitele k žákovi ztratily efektivitu. Náplň tělesné výchovy je určena především zájmy a zaměřením třídního kolektivu, hodiny jsou vedeny tak, aby pro žáky byly efektivní co se znalostí, dovedností a schopností týče, ale zároveň nebyly nudné a stereotypní. Ve výuce žák užívá znalosti ze základní školy i z jiných předmětů (biologie, základy ekologie, základy společenských věd, ... atd.), zároveň je kladen důraz na sociální dovednosti, a to hlavně při skupinovém vyučování. V tělesné výchově je dán prostor jak pohybově nadaným žákům, tak zdravotně oslabeným žákům. Pro žáky se zdravotním oslabením je výuka přizpůsobena dle jejich možností.
Hodnocení výsledků žáků
Při hodnocení výsledků žáka jsou zohledněny nejen získané znalosti, schopnosti a dovednosti, ale i přístup k předmětu. Vzhledem k zaměření školy při celkovém hodnocení není ani tak určující úroveň sportovních výkonů jako snaha se v jednotlivých sportovních aktivitách zlepšit, zároveň dosáhnout pravidelného pohybu a prospěšného životního stylu obecně. Základem hodnocení je plnění testů zdatnosti, kontrolní měření výkonnosti a vyhodnocení výsledků. Žák je testován průběžně během roku, vždy po řádném nácviku jednotlivých sportovních aktivit, je přihlíženo k individuálním schopnostem žáka.
Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat
Kompetence: a) Kompetence k učení: Žák je veden: - k vyhledávání informací z oblasti zdraví a pohybu - uplatňování techniky a základů taktiky ve vyučovaných sportovních disciplínách - ke zdokonalování se v jednotlivých sportovních aktivitách - k dodržování zásad vlastní bezpečnosti i bezpečnosti ostatních - k efektivnímu využití sil při sportovních výkonech a zároveň k umění relaxovat - k samostatnosti, ke konkrétnímu posouzení získaných dovedností

- k rozvoji vůle a k překonávání překážek
- k sebehodnocení

b) Kompetence k řešení problémů

Žák je veden:

- k aktivnímu podílu ve všech fázích činnosti a k zapojení se do řešení problémových situací
- k identifikaci a analýze problému, zvažování možnosti jejich řešení, vybírání a navrhování optimálního řešení v dané situaci
- k uplatňování různých metod myšlení, ke zdůvodnění, vyhodnocování a ověřování správnosti zvoleného postupu
- při samotném řešení zapojit jak teoretické znalosti, tak i praktické
- řešení problémů individuální cestou nebo ve skupině

c) Kompetence komunikativní

Žák:

- se vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování při pohybových aktivitách
- komunikuje při pohybových činnostech se svým okolím (signály, vyjadřuje se vhodnou terminologií,... atd.)
- diskutuje o pohybové činnosti

d) Kompetence personální, sociální a občanské

Žák:

- posuzuje své fyzické a duševní možnosti, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích, pečuje o své fyzické a duševní zdraví
- participuje na týmových herních činnostech družstva
- uplatňuje férové jednání, rozliší jednání nesportovní
- dodržováním smluvních pravidel při sportovních činnostech rozvíjí vlastní morální vlastnosti a respekt k daným pravidlům a předpisům
- si v rámci skupinového vyučování rozvíjí pocit zodpovědnosti jednotlivce za výsledky kolektivu
- se učí snášet vlastní neúspěch a naopak se radovat i z nepatrných pokroků
- se učí nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem, snaží se předcházet osobním konfliktům, přispívat k vytváření příznivých mezilidských vztahů

e) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák je veden:

- ke kooperaci v týmu
- respektování práv a povinností v rámci skupinové práce

- k sebehodnocení, hodnocení dosažených pracovních výsledků s ohledem na reálné možnosti

g) Kompetence matematické

- žák při řešení jednotlivých úkolů je nucen užívat logické myšlení a analyzovat jednotlivé problémy
- při měření výkonů využívá žák znalostí z matematiky (měření rychlosti, výšky, dálky, počty jednotlivých úkonů, ...atd.)

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Žák je veden k tomu, aby

- využíval internet jako jeden z informačních zdrojů, dále aby uměl pracovat s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- vybíral informace z kvalitních mediálních zdrojů a získané informace zpracovával dle vlastní potřeby
- získával a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů a předával je vhodným způsobem s ohledem na uživatele

Průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti

Výuka tělesné výchovy je vedena v souladu se zásadami demokratické společnosti. Žák se učí prakticky principy demokracie užívat, a to především v rámci kooperace v týmu při sportovních aktivitách. Ve výuce je kladen důraz na schopnost vést dialog, argumentovat, efektivně se rozhodovat v souladu s vlastními zájmy i se zájmy druhých, nést odpovědnost za jednotlivá rozhodnutí, vyjednávat, tolerovat,...atd.

b) Člověk a svět práce

Žák je během tělesné výchovy veden k tomu, aby pracovní náplň zvládal efektivně a byl odpovědný za svá rozhodnutí. Dokázal po absolvování studia v zaměstnání uplatnit schopnost kooperace, diskuse, tolerance, sebehodnocení, dodržovat daná pravidla, získávat nové zkušenosti a přistupovat k pracovním výzvám svědomitě a s jistou dávkou kreativity. Dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky.

c) Člověk a životní prostředí

Značná část výuky je vedena ve volné přírodě. Žák je veden k tomu, aby zbytečně neničil přírodu kolem sebe, a to nejen v hodinách tělesné, ale obecně, a vytvářel si k ní pozitivní vztah. Choval se k prostředí kolem sebe ekologicky, s co největší možnou mírou tolerance k životnímu prostředí budoucích generací.

d) Informační a komunikační technologie

Práce s informační a komunikační technologií není v tělesné výchově značná, nikoliv však zanedbatelná. Žák využívá internetu a dalších informačních technologií zejména v rámci vlastního sebezdokonalování v pohybových činnostech, o které jeví největší zájem. Vyhledává místa, kde je možno danou činnost praktikovat, zajímá se nejen o pravidla a taktiku, ale i o aktuální dění v konkrétních sportovních odvětvích. Získané informace si může v hodinách tělesné výchovy prakticky vyzkoušet a ověřit si jejich efektivitu.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník – 2 hodiny týdně, tj. 64 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák si je vědom významu pravidel bezpečnosti nejen v hodinách TEV, ale při sportu obecně; pravidla dodržuje; komunikuje a používá správnou terminologii; usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností, usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých; ověří si jednoduchými testy vlastní úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy; předchází zátěžovým situacím stresům, umí relaxovat; poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách.	Teoretické poznatky Základní ponaučení o bezpečnosti a hygieně v hodinách TEV; odborné názvosloví, význam pohybu pro zdraví, péče o sebe sama; osobní sportovní zaměření žáků; základy první pomoci.	4
Žák zvládá základy sportovních disciplín a nácvik, představí pravidla a historii jednotlivých sportů, dokáže dodržovat pravidla hry, rozliší jednání fair play od nesportovního jednání, uplatňuje zásady bezpečnosti při hře; respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly	Sportovní hry Základy sportovních disciplín: přehazovaná, ringo, indiana, basketbal, kopaná, floorball, vybíjená. Před zahájením činnosti se žák seznámí s taktikou, technikou, odbornými termíny, významem pohybu, výstrojí, výzbrojí, regeneračním cvičením,	28

a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících; sleduje výkony jednotlivců a týmů; participuje na týmových herních činnostech družstva; dodržuje smluvené signály při hře a vhodně používá odbornou terminologii; dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; snaží se o sebe zdokonalení v jednotlivých disciplínách.	pravidly hry.	
Žák zná základní techniky, ověří si jednoduchými testy vlastní úroveň svalové nerovnováhy, dokáže případnou svalovou nerovnováhu kompenzovat; dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit.	Úpolové hry Základní techniky, přetahy, přetlaky, zvedání, nošení, využívání hmotnosti vlastního těla při posilovacích cvičení, hry, strečink	4
Žák zvládá jednotlivá cvičení; je schopen zacvičit gymnastickou sestavu; pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu, snaží se případné nedostatky odstranit či je alespoň vylepšit; je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu ; dodržuje zásady bezpečnosti.	Gymnastika Organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena; technika + dopomoc; akrobacie - kotouly, modifikace, vazby; stoje; šplh na tyči; hrazda - náskok do vzporu, zákmitem seskok; výmyk odrazem jednonož nebo obounož; skoky na trampolíně.	8
Žák zvládá základní běžeckou techniku, běžecké starty; rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost a pohyblivost; uplatňuje zásady sportovního tréninku; v přírodě se chová ekologicky; dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu.	Atletika Rychlostní (60 a 100m) a vytrvalostní běh (800, 1500m), štafetový běh, nízký a vysoký start, hod granátem nebo míčkem do dálky a na cíl, skok do dálky.	10

Žák zvládá dva základní způsoby plavání, pozná chybně a správně prováděnou techniku, snaží se případné nedostatky odstranit či je alespoň vylepšit; je schopen v případě nutnosti pomoci tonoucímu.	Plavání Plavecké způsoby – kraul, prsa; skoky do vody, dopomoc unavenému plavci a tonoucímu.	6
Žák si na konci pololetí ověří kvalitu a úroveň dosažených znalostí a dovedností.	Testování tělesné zdatnosti Závěrečný motorický test	4

2. ročník - 2 hodiny týdně, tj. 64 hodin za rok + pětidenní lyžařský kurz

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák si je vědom významu pravidel bezpečnosti nejen v hodinách TEV, ale při sportu obecně; pravidla dodržuje; usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých; ověří si jednoduchými testy vlastní úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy; předchází zátěžovým situacím stresům, umí relaxovat; poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách.	Teoretické poznatky Základní ponaučení o bezpečnosti a hygieně v hodinách TEV; opakování základů první pomoci.	2
Žák si ověřuje dovednosti a dosaženou úroveň jednotlivých disciplín z 1. ročníku, zvládá základy a nácvik dalších vybraných sportovních her, představí pravidla a historii jednotlivých sportů, dokáže dodržovat pravidla hry, rozliší jednání fair play od nesportovního jednání, uplatňuje zásady bezpečnosti při hře; respektuje	Sportovní hry Opakování sportovních disciplín: přehazovaná, ringo, indíaca, basketbal, kopaná, floorball, vybíjená+ základy dalších sportovních her: volejbal, házená, stolní tenis - před zahájením činnosti se žák seznámí s taktikou, technikou, odbornými termíny, významem pohybu, výstrojí, výzbrojí,	25

věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících; sleduje výkony jednotlivců a týmů; participuje na týmových herních činnostech družstva; dodržuje smluvené signály při hře a vhodně používá odbornou terminologii; dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; snaží se o sebe zdokonalení v jednotlivých disciplínách.	regeneračním cvičením, pravidly hry.	
Žák zvládá jednotlivá cvičení; je schopen zacvičit gymnastickou sestavu; pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu, snaží se případné nedostatky odstranit či je alespoň vylepšit; je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu; dodržuje zásady bezpečnosti.	Gymnastika Organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena; technika + dopomoc; opakování akrobacie - kotouly, modifikace, vazby; stoje, vazby; šplh na tyči; kruhy - svis stojmo, svis vznesmo, svis stojmo, vzadu a zpět; skoky na trampolíně.	8
Žák porovnává dosažené výsledky s výsledky z 1.ročníku; zvládá základní běžeckou techniku, běžecké starty; rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost a pohyblivost; uplatňuje zásady sportovního tréninku; v přírodě se chová ekologicky; dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu.	Atletika Rychlostní (60 a 100m) a vytrvalostní běh (800, 1500m), štafetový běh, orientační běh, hod granátem nebo míčkem do dálky a na cíl, skok do dálky.	10
Žák sestaví soubor posilovacích cviků dle svých možností a schopností; zvládá cvičení pro tělesnou a duševní	Posilování + strečink Individuální posilovací cviky podle schopností, možností a zaměření žáka,	6

relaxaci; rozvíjí svalovou sílu a pohyblivost; po testování vlastní fyzické úrovně zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k nedostatkům svého zdraví; dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu.	vhodné protahovací cviky.	
Žák zvládá základy a nácvik sportovních disciplín, představí pravidla a historii sportů, dokáže dodržovat pravidla hry, rozliší jednání fair play od nesportovního jednání, uplatňuje zásady bezpečnosti při hře; diskutuje, analyzuje a hodnotí hru, snaží se o sebe zdokonalení v jednotlivých disciplínách.	Netradiční sportovní hry v přírodě základy sportovních her: petanque, kriket, frisbee - před zahájením činnosti se žák seznámí s taktikou, technikou, odbornými termíny, významem pohybu, výstrojí, výzbrojí, pravidly hry.	10
Žák si na konci pololetí ověří kvalitu a úroveň dosažených znalostí a dovedností.	Testování tělesné zdatnosti Závěrečný motorický test	4
Žák podle zaměření zvládá lyžařskou techniku; volí vhodné sportovní vybavení (výstroj a výzbroj), odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; v přírodě se chová ekologicky; v případě nutnosti zvládá poskytnout první pomoc;	Lyžařský výcvik Základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti), základy snowboardingu; základy běžeckého lyžování; chování při pobytu v horském prostředí.	5 dní

3. ročník - 2 hodiny týdně, tj. 64 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák si je vědom významu pravidel bezpečnosti nejen v hodinách TEV, ale při sportu obecně; pravidla dodržuje; usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých; ověří si jednoduchými testy vlastní úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy; předchází zátěžovým situacím stresům, umí relaxovat; poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách.	Teoretické poznatky Základní ponaučení o bezpečnosti a hygieně v hodinách TEV; opakování základů první pomoci.	2
Žák si ověřuje dovednosti a dosaženou úroveň jednotlivých disciplín z předchozích ročníků, zvládá základy a nácvik dalších vybraných sportovních disciplín, představí pravidla a historii jednotlivých sportů, dokáže dodržovat pravidla hry, rozliší jednání fair play od nesportovního jednání, uplatňuje zásady bezpečnosti při hře; respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících; sleduje výkony jednotlivců a týmů; participuje na týmových herních činnostech družstva; dodržuje smluvené signály při hře a vhodně používá odbornou terminologii; dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; snaží se o sebe	Sportovní hry Opakování sportovních disciplín: volejbal, ringo, házená, stolní tenis, basketbal, kopaná, floorball, + základy dalších sportovních her: beach volejbal, softball- před zahájením činnosti se žák seznámí s taktikou, technikou, odbornými termíny, významem pohybu, výstrojí, výzbrojí, regeneračním cvičením, pravidly hry.	29

zdokonalení v jednotlivých disciplínách.		
Žák zvládá jednotlivá cvičení; je schopen zacvičit gymnastickou sestavu; pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu, snaží se případné nedostatky odstranit či je alespoň vylepšit; je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu; dodržuje zásady bezpečnosti.	Gymnastika Organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena; technika + dopomoc; opakování akrobacie - kotouly, modifikace, vazby; stoje, vazby; šplh na tyči; + kladina - náskoky, seskoky, chůze, poskoky, rovnovážné stoje s pohybem paží; skoky na trampolíně.	6
Žák porovnává dosažené výsledky s výsledky z předchozích ročníků; zvládá základní běžeckou techniku, běžecké starty; rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost a pohyblivost; uplatňuje zásady sportovního tréninku; v přírodě se chová ekologicky; dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu.	Atletika Rychlostní (60 a 100m) a vytrvalostní běh (800, 1500m), orientační běh, skok do dálky.	8
Žák pozná pravidla lezení, získá bezpečné lezecké návyky, které mu zaručí bezpečný pohyb při lezení po stěně, manipuluje s horolezeckým materiálem, rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost a pohyblivost; uplatňuje zásady sportovního tréninku; používá odbornou terminologii; dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; snaží se o sebe zdokonalení.	Kurz lezení na umělé stěně. Základy lezení, bezpečnosti na stěně, seznámení s horolezeckou výstrojí a výzbrojí a jejím použitím.	10
Žák sestaví soubor posilovacích cviků dle svých možností a schopností; zvládá	Posilování + strečink Individuální posilovací cviky podle	5

cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; rozvíjí svalovou sílu a pohyblivost; po testování vlastního fyzické úrovně zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k nedostatkům svého zdraví; dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem.	schopností, možností a zaměření žáka, vhodné protahovací cviky.	
Žák si na konci pololetí ověří kvalitu a úroveň dosažených znalostí a dovedností.	Testování tělesné zdatnosti Závěrečný motorický test	4

4. ročník - 2 hodiny týdně, tj. 54 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák si je vědom významu pravidel bezpečnosti nejen v hodinách TEV, ale při sportu obecně; pravidla dodržuje; usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých; ověří si jednoduchými testy vlastní úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy; předchází zátěžovým situacím stresům, umí relaxovat; poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách.	Teoretické poznatky Základní ponaučení o bezpečnosti a hygieně v hodinách TEV; opakování základů první pomoci.	2
Žák si ověřuje dovednosti a dosaženou úroveň jednotlivých disciplín z předchozích ročníků, zvládá základy, představí pravidla jednotlivých sportů,	Sportovní hry Opakování všech sportovních disciplín z minulých ročníků se zaměřením na volejbal, basketbal, floorball, kopanou –	30

dokáže dodržovat pravidla hry, rozliší jednání fair play od nesportovního jednání, uplatňuje zásady bezpečnosti při hře; respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících; sleduje výkony jednotlivců a týmů; participuje na týmových herních činnostech družstva; dodržuje smluvené signály při hře a vhodně používá odbornou terminologii; dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; snaží se o sebe zdokonalení v jednotlivých disciplínách.	zdokonalení herních kombinací a taktiky	
Žák sestaví soubor posilovacích cviků dle svých možností a schopností; zvládá cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; rozvíjí svalovou sílu a pohyblivost; po testování vlastního fyzické úrovně zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k nedostatkům svého zdraví; dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem.	Posilování + strečink Individuální posilovací cviky podle schopností, možností a zaměření žáka, vhodné protahovací cviky.	8
Žák porovnává dosažené výsledky s výsledky z předchozích ročníků; zvládá základní běžeckou techniku, běžecké starty; rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost a pohyblivost; uplatňuje zásady sportovního tréninku; v přírodě se chová ekologicky; dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat	Atletika Rychlostní (60 a 100m) a vytrvalostní běh (800, 1500m), štafetový běh, hod granátem či míčkem d dálky a na cíl, orientační běh, skok do dálky.	6

výkony jednotlivců nebo týmu.		
Žák zvládá základy, pravidla a taktiku sportovních disciplín, rozliší jednání fair play od nesportovního jednání, uplatňuje zásady bezpečnosti při hře; diskutuje, analyzuje a hodnotí hru, snaží se o sebe zdokonalení v jednotlivých disciplínách.	Netradiční sportovní hry v přírodě petanque, kriket, frisbee	4
Žák si na konci pololetí ověří kvalitu a úroveň dosažených znalostí a dovedností.	Testování tělesné zdatnosti Závěrečný motorický test	4

Učební osnova vyučovacího předmětu

Dějiny výtvarné kultury

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 3

Počet hodin celkem za 4 roky: 360

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu Dějiny výtvarné kultury je poskytnout studentovi celkové historické poučení a přehled o vývoji společnosti a umění od pravěku po současnost. Student je seznámen s všeobecným kulturním a historickým rozhledem.

Charakteristika učiva

Student je obeznámen s obecnými historickými zákonitostmi a periodizací historického vývoje společnosti a výtvarné kultury, dále s odlišností vývoje výtvarného umění dle lokalizace, periodizace, popř. vlivu náboženství. Žák je seznámen s vývojem architektury, sochařství, malířství a užitého umění ve světě a na našem území od prehistorie po současnost. Žák lokalizuje zeměpisně a časově historická a výtvarná fakta, události a dění.

Pojetí výuky, formy a metody práce

Metoda slovního výkladu je kombinována s obrazovou reprodukcí z výtvarných knih, s promítáním videa a DVD k daným tématům. Součástí výuky jsou návštěvy galerií, muzeí a výstav jejichž exponáty se k výuce výtvarné kultury vztahují. Přístup ke studentům se střídá s individuální samostatnou prací žáků, založenou na postupně rozvíjených schopnostech a dovednostech studentů, čerpat historické informace ze všech druhů a typů pomůcek (referáty, životopisy umělců atd.)

Hodnocení výsledků žáků

Hlobka porozumění učivu a pochopení určité historické epochy v co nejširších souvislostech na pozadí obecných dějin umění, světových a českých, schopnost využívat znalostí z dějin výtvarné kultury ve výtvarné tvorbě, v literatuře atp. Hodnocení probíhá formou bodového systému stanoveného školním řádem.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikací průřezových témat

Klíčové kompetence:

a) Kompetence k učení: Student si osvojuje vyhledávání informací k danému tématu v historických dokumentech, či na internetu. Organizuje si vlastní studium, výtahy, výpisky. Vytřídí si procesy a druhy učení (využívá sluchovou a vizuální paměť).

b) Kompetence k řešení problémů: Student je veden k tomu, aby dokázal vyřešit problémové

otázky a vtahy, které mohou nastat. Vyhledává informace k danému tématu a zpracovává je.

c) Kompetence komunikativní: Student výstižně prezentuje své znalosti v ústní i písemné formě a v souladu se spisovnou normou češtiny, formou diskuze je schopen debaty a přijímání jiných názorů ostatních studentů, konfrontace mezi žáky, odborná periodika.

d)e) Kompetence personální, sociální a občanské: Student bere ohled na názory a pocity druhých, respektuje je, ocení úspěch druhých, poučuje se z chyb, v případě potřeby požádá o pomoc nebo ji naopak nabídne tomu kdo ji potřebuje. Respektuje společenská pravidla a podílí se na jejich vytváření.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám: Student dokáže zhodnotit dosažený stupeň svých znalostí a dovedností a s ohledem na ně volit své budoucí zaměření či další vzdělávání.

g) Kompetence matematické: Žák se orientuje v časových osách jednotlivých uměleckých slohů a směrů. Charakterizuje obrazovou kompozici z matematického hlediska (zlatý řez, různé druhy kompozic, formáty, časová periodizace).

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií: Při realizaci celoročních projektů DVK si student osvojuje znalosti a dovednosti z oblastí ICT v rámci vytváření prezentací na dané téma.

Kompetence odborné:

Kompetence odborné využívají při své práci znalosti o historickém vývoji a současných trendech výtvarné kultury a výtvarné tvorby v rámci svého oboru; uplatňují vlastní výtvarný názor, výtvarně vnímají, myslí a samostatně se vyjadřují, hledají a využívají inspirační zdroje;

Průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti: Celkové zaměření předmětu na praktických příkladech (výtvarné umělecké dílo) podává svědectví o fungování společnosti (nejen evropské) v různých kulturněpolitických epochách. Student má možnost porovnávat dnešní demokratickou společnost s kulturněpolitickohistorickými událostmi a fungováním společnosti v dobách minulých.

b) Člověk a svět práce: Formou projektů, které jsou individuálně studentům zadávány získávají žáci přehled o profesích z oblasti výtvarného umění (restaurátor, malíř, grafik, ilustrátor, teoretik umění, kurátor, architekt, sochař, typograf, animátor, fotograf atd.)

c) Člověk a životní prostředí: Ve výuce je kladen důraz na vytváření hodnotících postojů vůči životnímu prostředí a uplatňování trvalých estetických hodnot, ekologických a ekonomicky úsporných hodnot (městská a vesnická architektura, kulturní život, specifika krajových zvláštností). Nosným tématem je ochrana kulturněhistorických památek a citlivé zasahování člověka do životního prostředí.

d) Informační a komunikační technologie: Studenti si samostatně vyhledávají informace přesahující hranice předmětu DVK, využívají internet, sítě knihoven, jsou schopni si sami vytvářet vlastní postoje a názory na informace, které jim předávají masmédia (Rádio, televize).

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
1. ročník Úvodní hodina Žák je seznámen s předmětem a jeho obsahem - chápe význam znalosti historie umění - je obeznámen s náměty a tématy pro celé čtyři ročníky - orientuje se v úvodní terminologii(sloh, směr, sakrální, profánní atp.) Žák určí periodizaci pravěku. - popíše vztahy vývoje podmínek, umění a společnosti - orientuje se ve vývoji umění této doby, Megalitické architektury, sochařství atd. - vytřídí charakteristické znaky pravěkých nástrojů, materiálů a používaných technik - popíše vývoj první keramiky, její druhy, typy a účel - je seznámen s památkami v Evropě a na našem území z Doby železné a bronzové a také s důležitými kulturami, které zde v tu dobu působily Žák určí periodizaci Egypta.	1. ročník Úvod do předmětu - náplň a témata pro čtyři ročníky - smysl a zaměření předmětu, rozvržení učiva - význam poznávání historie umění - terminologie umění, umělecké dílo, sloh, směr, atd. a) výtvarné umění pravěku - časová periodizace (Paleolit, Mezolit, Neolit) - umění této doby- jeskynní malby, sochařské nálezy (Venuše), šperky, materiály a techniky používané v sochařství - vývoj první keramiky (druhy a typy) - Megalitická architektura (menhir, dolmen, kromlech), její účel a význam - pravěké zbraně a nástroje - doba bronzová a železná v Evropě a na našem území - doba laténská a halštatská - Keltové (kmeny Bojů) - památky a šperky z tohoto období b) výtvarné umění Starověku Egypt	

- orientuje se v náboženství, architektuře, sochařství a malířství této doby. Rozezná symboliku a důvod zobrazení. - žák určí významná naleziště, orientuje se v materiálech a technikách egyptského umění a v historických událostech doby - vyjmenuje nejdůležitější panovníky a jejich vliv na vývoj umění	- časová periodizace, náboženství a jeho vliv na život egyptanů - umění této doby - architektura – sakrální a profánní - vývoj pohřbívání v Egyptě – hrobky, mastaby, pyramidy, skalní hroby - sochařství – popis chrámů a sloupů, realistické a monumentální sochařství - malířství – náměty a techniky, zobrazování - hieratická perspektiva - písmo a hieroglyfy - užité umění – materiály a techniky - významní faraoni Egypta (Cheops, Rachev, Džoser, Amenhotep IV, Tutanchamon)	
Žák určí periodizaci Mezopotámie, orientuje se v náboženství, architektuře, sochařství a v uměleckém řemesle této doby. - určí významné památky v městě Babylon - popíše materiály a techniky mezopotámského umění - rozumí základním rozdílům mezi kulturou Egypta a Mezopotámie - vyjmenuje významné panovníky a jejich vliv na vývoj umění	Mezopotámie - časová periodizace - náboženství - umění této doby - architektura – sakrální a profánní (zikuraty, opevnění, Babylonská věž, Semiramidiny terasy atd.) - sochařství – zákoníky, stély, válečková pečeti, sochy gudeů - malířství – náměty a techniky - užité umění – materiály a techniky - důležitá centra této doby – Babylon - významní panovníci (Chammurappi, Sargon I.)	

Žák určí periodizaci obou civilizací, orientuje se ve vývoji jednotlivých náboženství, architektury, sochařství, malířství a v uměleckém řemesle této doby - popíše významné památky architektury, sochařství a malířství - vyjmenuje významné panovníky a dynastie Číny a Indie - orientuje se v používaných technikách a materiálech těchto kultur a v jejich vynálezech	Indie a Čína - časová periodizace obou civilizací - umění a vynálezy těchto kultur - náboženství- jeho vývoj od védismu, brahmanismu, hinduismu k buddhismu - architektura těchto kultur – sakrální a profánní (stúpy, pagody, Čínská zeď atp.) - nejvýznamější architektonické památky - sochařství – náměty, materiály, rozmanitost obou kultur - malířství – náměty a techniky - užité umění – materiály a techniky - významní panovníci a dynastie této doby (Ašoka, Konfucius, Šang atp.) - vynálezy Číny – hedvábí, kompas, porcelán, střelný prach, papír aj.	
Žák určí periodizaci obou kultur,dále archeology, kteří se podílely na obnově těchto civilizací - orientuje se v náboženství, architektuře, sochařství, malířství a v uměleckém řemesle těchto kultur, které se navzájem ovlivňovaly - vyjmenuje důležité panovníky Kréty a Mykén, dále používané materiály a techniky	Kréta a Mykény - časová periodizace obou kultur - náboženství - umění těchto kultur - architektura – sakrální profánní (labyrinty, hrobky) - sochařství – rhytony, alabastrový trůn, kněžky lásky, pohřební zlaté masky - malířství – náměty a techniky - užité umění – materiály a techniky - důležitá centra této doby (Minojský palác, Mykény)	

- porovná krétskou a mykénskou civilizaci a jejich umění	- archeologové těchto civilizací – sir Arthur Evans, Heinrich Schliemann - purismus - významní panovníci této doby – král Minoa, Agamemnon - dochovalé nálezy těchto civilizací (hrobové okrsy, tholy, kyklopské zdivo)	
Žák určí periodizaci Řecka -vyjmenuje a popíše mythologii, vyšší a nižší božstva, jednotlivé architektonické řády a jejich specifikace, v sochařství určí vývoj a umělce až po dobu helénistickou, orientuje se v jednotlivých sochařích a jejich dílech - v malířství určí památky Pompejí a Herkulánea, techniky a styly zde použité - pojmenuje jednotlivé materiály a techniky užitého umění - žák vytřídí nejvýznamější architektonické památky a oblasti Řecka (Akropole v Athénách, divadla, různé zachovalejší chrámy atp.)	Řecko - časová periodizace - náboženství-mythologie-vyšší a nižší božstva - umění této doby - architektura-sakrální, profánní, dorský, ionský a korintský styl - sochařství – autoři, díla, vývoj sochařství - malířství - Pompeje a Herkuláneum, užitý styl, techniky - důležitá centra této doby (Athény, Sparta, Korint, Athénská Akropole atp.) - vývoj vázového malířství a druhy keramiky - život Řeků, zvyky, odívání - důležití panovníci této doby a jejich vliv na vývoj umění (Perikles atp.) - užitý umění – techniky, materiály - řecká divadla Etruskové	

Žák určí periodizaci Etrusků - vyjmenuje a popíše architektonické, sochařské a malířské památky této doby - vysvětlí vliv Etrusků na římské umění - popíše používané materiály a techniky	- časová periodizace - architektura-sakrální, profánní - sochařství-sochy, tumby, terakota - malířství-náměty techniky - užité umění-materiály, techniky (bronz, šperky) - vliv etruského umění na Řím	
Žák určí periodizaci Říma, vyjmenuje a popíše architektonické, sochařské a malířské památky Říma, vysvětlí a upřesní účel užitkových staveb (akvadukty, mosty, viadukty atd.) - popíše používané materiály a techniky porovná charakteristické znaky řeckého umění a římského - na příkladu Pompejí a Herkulánea se orientuje ve vývoji malířství a v používaných technikách	Řím - časová periodizace - náboženství - architektura-sakrální, profánní, užitková architektura, akvadukty, viadukty, divadla, cirkusy, fora, oblouky, thermy atp. - sochařství-vliv Řecka, reliéfní a volná socha - malířství-vliv Řecka, Pompeje a Herkulánea, náměty a techniky - důležití císaři a jejich vliv na umění - život římanů, odívání	
2. ročník Žák určí periodizaci tohoto období, orientuje se v životě Ježíše Krista, ve vzniku křesťanství, v životě prvních křesťanů - popíše katakomby, první křesťanské stavby, jejich půdorysy a typy - orientuje se v základních	2. ročník c) výtvarné umění středověku - křesťanská antika - časová periodizace - Ježíš Kristus – životopis - vznik křesťanství - architektura – katakomby, první křesťanské stavby, jejich druhy	

křesťanských symbolech v ikonografii a názvosloví - popíše znaky a projevy raně křesťanského umění v Ravenně, vznik východořímské říše, život a význam Konstantina Velikého - popíše a určí typické byzantské stavby - vyjmenuje používané materiály a techniky této doby	a půdorysy, bazilika, centrála - život prvních křesťanů - Konstantin a jeho vliv na křesťanství – rok 313 edikt Milánský - rozdíly mezi křesťanstvím, judaismem a pohanstvím - základní historické události této doby - Ravenna – význam tohoto raně křesťanského města v Itálii - symbolika raně křesťanské doby - sochařství a malířství – techniky, náměty - malířství a mozaika - užité umění – techniky a materiály - Byzanc - vznik východořímské říše - Konstantin a jeho doba - Konstantinopol – význam tohoto místa, architektura, sochařství, malířství této doby (mozaika) - Hagia Sofia, Hagia Eirene	
Žák určí vznik a vývoj Islámské kultury, o čem hovoří Korán - popíše architektonické, sochařské a malířské památky islámu - orientuje se v rozšíření tohoto umění v tehdejších světech - popíše islámská významná centra ve Španělsku na blízkém východě a v Indii - orientuje se v základních islámských symbolech a názvosloví	Islám - Hidžra – počátek muslimské éry - náboženství – Mohamed, korán, Mekka, kalifové, Medina atd. - architektura – mešity, mauzolea - sochařství – druhy a typy oblouků, Alhambra - malířství – techniky a náměty - významná centra Islámské kultury (Jeruzalém, Agra, Cordoba, Granada atd.)	

Žák se orientuje v raně středověké Evropě - určí a popíše politické uspořádání v době Velké Moravy - vyjmenuje důležité osobnosti této doby, nalezené a dochované památky na tomto území - žák popíše časovou periodizaci předrománského umění - určí význam osobnosti Karla Velikého, architektonické, sochařské, malířské a knižní památky této doby - orientuje se v používaných technikách a materiálech - popíše první kolonizační kláštery -Žák určí časovou periodizaci tohoto období v Evropě a našem území - orientuje se v historických událostech této doby - specifikuje znaky slohu - architektonické, sochařské, malířské a knižní památky v Evropě a u nás - vyjmenuje techniky a používané materiály	Umění raně středověké Evropy - Velká Morava - rozsah Velkomoravské říše, politické uspořádání a panovníci - první slovanské písmo (Cyril a Metoděj) - architektura a umělecké řemeslo (dochované šperky, materiály a techniky zpracování) Předrománské umění - časová periodizace - umění této doby - Karolínská a Otonská renesance - Karel Veliký a jeho vliv na umění této doby - architektura – sakrální a profánní (falce, kaple, první kolonizační kláštery a jejich popis) - sochařství – náměty a techniky - malířství a knižní tvorba – náměty, techniky Románské umění v Evropě a na našem území - časová periodizace - specifické znaky slohu – silné zdi, malá okna, rotundy, obloučkový vlys atd. - architektura – sakrální, profánní (kostely, kaple, kláštery)	
---	---	--

-Žák určí časovou periodizaci tohoto období - orientuje se v rozdílech mezi románským a gotickým slohem - specifikuje znaky slohu - rozezná charakteristické projevy gotického umění v architektuře, sochařství, malířství a uměleckém řemesle - popíše náměty, materiály a tehniky gotického umění - rozlišuje znaky a projevy profánního a sakrálního umění, historické události a jejich souvislosti v Evropě a v Čechách - popíše vývoj gotického umění na našem území a specifikuje jeho projevy - určí nejvýznamější kulturní centra gotického umění v Evropě i v Čechách, díla a přínos významných osobností doby - rozezná charakteristické znaky krásného slohu a určí příklady	- sochařství – reliéfní výzdoba (tympanony, sloupy) - malířství – náměty a techniky - knižní tvorba - nejvýznamější památky této doby v Evropě (Pizza, Verona, atd.) Gotické umění v Evropě a v Čechách - časová periodizace - specifické znaky slohu – lomený oblouk, vertikálita, klenby, opěrný systém - architektura – sakrální a profánní, katedrály (Remeš, Notre Dame, chrám Sv. Víta, Chartres, Exeter, Kolín nad Rýnem, atd.) - sochařství – reliéfní výzdoba, volná plastika - malířství – náměty, techniky, vitraje - knižní malba a umělecké řemeslo - nejvýznamější architektonické, sochařské a malířské památky této doby - důležití panovníci, kteří ovlivnily umění (Karel IV.) - významná kulturní centra gotického umění v Evropě a v Čechách (Paříž, Praha, Londýn, atd.) - díla a přínos významných osobností doby (Parléř, Mistr Theodorik, Giotto, Van Eyck, rodina Pisanů, Bosch) - rozvoj hradní architektury – Točnick, Kost, Kašperk, Bezděz, Karlštejn - Krásný sloh	
--	---	--

3. ročník Žák určí časovou periodizaci renesance v Evropě a v Čechách - orientuje se v rozdílech mezi gotikou a renesancí - rozezná charakteristické znaky a projevy renesance v architektuře, sochařství, malířství a užitém umění - vyjmenuje materiály a používané techniky - rozlišuje znaky a projevy sakrálního a profánního umění, určí historické události a jejich souvislosti v Evropě a u nás - popíše vývoj renesančního umění v Evropě a v Čechách a specifikuje jeho projevy - určí nejdůležitější centra renesance, díla a přínos nejvýznamějších osobností - vysvětlí význam manýrismu a jeho představitele - posoudí změny životního stylu - orientuje se v individuálním přístupu v dílech výrazných osobností	- v architektuře, sochařství a malířství - používané materiály a techniky v gotickém umění 3. ročník d) Výtvarné umění Novověku - Renaissance v Evropě a v Čechách - časová periodizace - specifické znaky slohu - horizontalita, římsy, symetrie - architektura – sakrální a profánní (chrámy, baziliky, kostely, měštanské paláce) - sochařství – reliéfní výzdoba, volná plastika, náměty a materiály - malířství – náměty a techniky - knižní malba a umělecké řemeslo - nejvýznamější památky architektury, sochařství a malířství v Evropě a na našem území - důležité osobnosti této doby, kteří ovlivnily umění (papežové, Rudolf II. atd.) - významná kulturní centra (Praha, Benátky, Řím, Florencie, Paříž, atd.) - díla a přínos významných osobností doby (Michelangelo, Leonardo da Vinci, Donatello, Raffael, Bramante, Tizian, El Greco, Holbein, Cranach, Wolmut, Arcimboldo, Brueghel, atd.) - manýrismus-představitelé	
--	--	--

Žák určí časovou periodizaci tohoto období - orientuje se v rozdílech mezi renesancí a barokem - rozezná charakteristické znaky a projevy baroka v architektuře, sochařství, malířství a uměleckém řemesle - charakterisuje materiály, náměty a techniky baroka - rozlišuje znaky a projevy profánního a sakrálního umění a určí historické události a jejich souvislosti v Evropě a na našem území - popíše vývoj barokního umění v Evropě a v Čechách a specifikuje jeho projevy - orientuje se v individuálním přístupu v dílech výrazných osobností - popíše specifické znaky rokoka a jeho představitele	Baroko v Evropě a v Čechách - časová periodizace - specifické znaky slohu – kupole, zdvojování článků ve fasádě, zplacatělá voluta, atp. - architektura – sakrální, profánní - rozdělení baroku – dynamizující, klasicizující - sochařství – reliéfní výzdoba, volná plastika, náměty, techniky - malířství – náměty, techniky - knižní malby a umělecké řemeslo - nejvýznamější památky této doby - důležití panovníci a politické uspořádání - významná kulturní centra baroka v Evropě a v Čechách - díla a přínos významných osobností doby (Berniny, Rembrandt, Hals, Velasquez, Caravaggio, Rubens, Dientzenhofer, Aichl, Mathey, Van Delft, Goya , Braun, Brokof atd.) - Rokoko – závěrečné období baroka - představitelé, díla	
Žák určí časovou periodizaci klasicismu a empíru - orientuje se v historických událostech v Evropě, Francii a na našem území - specifikuje znaky směru, architektonické, sochařské a malířské památky v Evropě a u nás - vyjmenuje techniky, náměty	e) umění 18. a 19. století Klasicismus v Evropě a u nás - časová periodizace - specifické znaky směru - události doby klasicismu a jejich souvislosti ve světě a u nás - architektura - sochařství - malířství	

a používané materiály - popíše život Napoleona a jeho vliv na dění v Evropě - orientuje se v individuálním přístupu v dílech výrazných osobností	- umělecké řemeslo - charakteristické znaky a projevy klasicismu v Evropě a v Čechách - díla a přínos významných osobností doby (David, Canova, Ingres, Machek, Mánes, Tkadlík) - vláda Napoleona – Empír - jeho život a vliv na dění v soudobé Evropě - důležité osobnosti tohoto období a jejich díla	
4. ročník Žák určí časovou periodizaci romantismu - orientuje se v historických událostech v Evropě a na našem území - specifikuje znaky směru, architektonické, sochařské a malířské památky v Evropě a u nás - objasní vznik historismu - vyjmenuje techniky, náměty a používané materiály - orientuje se v individuálním přístupu v dílech výrazných osobností	4. ročník Romantismus v Evropě a v Čechách - časová periodizace - specifické znaky směru - architektura – historismus (pseudogotika, pseudorenesance atd.) - sochařství - malířství - umělecká řemesla - charakteristické znaky a projevy romantismu v Evropě a v Čechách - výrazné osobnosti tohoto období a jejich díla	
Žák určí časovou periodizaci realismu - specifikuje znaky směru - vyjmenuje techniky, náměty a používané materiály	Realismus v Evropě a v Čechách, generace Národního divadla - časová periodizace - specifické znaky směru - architektura - sochařství - malířství – Barbizonská škola	

- orientuje se v individuálním přístupu v dílech výrazných osobností jak francouzského tak českého realismu - určí představitele a osobnosti stavby Národního divadla	- charakteristické znaky a projevy realismu v Evropě a v Čechách - důležité osobnosti této doby a jejich díla (Millet, Courbet, Purkyně, Pinkas, Daumier atd.) - Národní divadlo - výrazné osobnosti a jejich díla (Zítek, Myslbek, Ženíšek, Brožík, Mařák atd.)	
Žák určí časovou periodizaci impresi - popíše charakteristické znaky a projevy tohoto směru - vyjmenuje náměty a techniky - orientuje se v individuálním přístupu a v dílech výrazných osobností jak evropského tak českého impresionismu	Impresionismus - časová periodizace - specifické znaky a projevy impresi - vliv E.Maneta na tento směr - náměty, techniky impresionismu - dílo a přínos významných osobností (Monet, Renoir, Degas, Sisley, Rodin, Slaviček, atd.) - významná kulturní centra impresionismu	
Žák určí časovou periodizaci postimpresi - popíše charakteristické znaky a projevy tohoto směru - vyjmenuje náměty a techniky - orientuje se v individuálním přístupu v dílech výrazných osobností postimpresionismu	Postimpresionismus - časová periodizace - specifické znaky a projevy postimpresi - náměty a techniky - dílo a přínos významných osobností (Gogh, Gauguin, Lautrec, atd.) - pointilismus - specifické znaky a projevy - předtavitelé a díla	
	Symbolismus a Secese v Evropě a v	

Žák určí časovou periodizaci secese a symbolismu - popíše charakteristické znaky a projevy tohoto směru a slohu - vyjmenuje náměty, techniky a používané materiály - orientuje se v individuálním přístupu v dílech výrazných osobností jak evropské tak české secese	Čechách - časová periodizace - specifické znaky a projevy symbolismu a secese - architektura – geometrická, biomorfní - sochařství – náměty a materiály - malířství – techniky a náměty - umělecké řemeslo – materiály, techniky - dílo a přínos významných osobností (Gaudi, Redon, Loos, Hoffmann, Horta, Tiffany, Kotěra, Fanta, Kupka, Švabinský, Kubišta, Štursa atd.) - události doby secese a jejich souvislosti v Evropě a u nás	
Žák se orientuje ve vzniku jednotlivých směrů - rozezná charakteristické znaky a projevy jednotlivých směrů a přístupy v dílech výrazných osobností reprezentujících jednotlivé umělecké směry	f) umění 20. století Evropa a USA 1. pol. 20. stol. - časová periodizace jednotlivých směrů - charakteristické znaky a projevy bauhausu, funkcionalismu, konstruktivismu, exprese, kubismu, futurismu, dadaismu, fauvismu, surrealismu, abstrakce atd. - architektura - sochařství - malířství - umělecké řemeslo - náměty, techniky a materiály - dílo a přínos významných osobností (Picasso, Filla, Brancusi, Matisse, Eifel, Kandinskij, Kupka, Dalí, Miro, Gočár, Boccioni, Tatlin, Munch, Klee, Le Corbusier, Gropius, Duchamp,	

Žák se orientuje ve vzniku jednotlivých směrů - popíše charakteristické znaky a projevy jednotlivých směrů a přístupy v dílech výrazných osobností reprezentujících jednotlivé umělecké směry - popíše vývoj používaných technologií a materiálů	Giacometti, Arp, Čapek, Zrzavý, atd.) - fotografie a design - vliv totalitních režimů na umění 1. pol. 20. stol. - Evropa a USA 2.pol. 20. stol. - časová periodizace jednotlivých směrů - charakteristické znaky a projevy abstrakce, informelu, sociálního realismu, op artu, pop artu, kinetického umění, land art, body artu, nové figurace, atd. - architektura - sochařství - malířství - náměty, rečníky a materiály - dílo a přínos významných osobností (Warhol, Vasarely, Calder, Rileyová, Pollock, Christo, Hartung, Rothko, Segal, Lichtenstein atd.)	
Žák se orientuje v časové periodizaci jednotlivých směrů - popíše charakteristické znaky a projevy jednotlivých směrů a individuální přístupy v dílech významných osobností reprezentujících jednotlivé umělecké směry - orientuje se ve vývoji používaných technologií a materiálů - vysvětlí vliv totalitních režimů na umění 20. stol. V Čechách	umění 20. stol. v našich zemích - časová periodizace jednotlivých směrů - historické i kulturní souvislosti a události 20. stol. - charakteristické znaky a projevy kubismu, funkcionalismu, surrealismu, socialistického realismu, abstrakce, atd. - v architektura, sochařství, malířství a v umělecké řemeslo - používané náměty, techniky a materiály - charakteristické znaky a projevy v individuálních přístupech v dílech výrazných osobností (Knížák, Zoubek,	

	Načeradský, Boudník, Medek, David atd.) - náměty a materiály jednotlivých směrů - vliv totalitních režimů na české umění 20. stol.	
--	--	--

Učební osnova vyučovacího předmětu

Výtvarná příprava

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 3 hodiny

Počet hodin celkem za 4 roky: 192 hodin

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět směřuje k získání ucelené výtvarné orientace a ovládání základních teoretických a praktických poznatků ve výtvarné tvorbě. Osvojení výtvarného jazyka, široký základ schopností a dovedností vyústí do výtvarné aktivity ve 3. a 4. ročníku.

Charakteristika učiva

Učivo výtvarné přípravy je rozvrženo do 1. a 2. ročníku studia a má teoreticko-praktický charakter. Obsah předmětu tvoří v 1. ročníku dva základní tématické okruhy, které jsou zaměřeny na poznání a ovládnutí výtvarného jazyka a prostředků kompozice tzv. morfologie a syntaxe výtvarné tvorby. Jednotlivé prvky, prostředky a principy se procvičují v logických vztazích s ostatními a v souvislosti s mezipředmětovými vztahy. Ve 2. ročníku je věnována pozornost souhrnným kompozičním cvičením, analýze obsahu a formy uměleckého díla, fantazijně-koncepčním cvičením a studiu reálií zaměřeném na obtížnější zvládnutí věcného motivu.

Z hlediska **odborných kompetencí** předmět poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro názorné vyjadřování myšlenek, rozvíjení jejich výtvarné zkušenost a pochopení umění jako prostředku komunikace. Žáci pracují s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou důležitým nástrojem výtvarné užité tvorby. Učí se základům zobrazování, rozvíjejí výtvarného myšlení a vidění, schopnosti pozorovat, vybavovat si vjemy, posilovat paměť, analyzovat a hodnotit přírodní a společenské jevy z výtvarného hlediska. Žáci své myšlenky vyjadřují pomocí prvků výtvarného jazyka a vycházejí přitom ze zásad pro volné a užité umění. Vyjadřují se výtvarnými technikami vyplývajících z výtvarného zpracování materiálu daného studijnímu oboru a mají o nich přehled. Dávají přednost tvořivému výkonu, vyhýbají se pasivnímu přijímání hotových schémat a jediného způsobu řešení, aktivně zkoumají jevy a získávají nové zkušenosti v tvůrčím procesu.

Ve výtvarné přípravě je podporována samostatnost, originalita, fantazie, smysl pro řemeslnost

a čistotu vypracování, usilování o nejvyšší kvalitu svého produktu a správného postupu realizace práce, citlivost k sobě a ostatním, vnitřní pohyblivost, schopnost obměňovat, cílevědomé objevování, výtvarný experiment, hodnocení vlastní práce, výtvarný soud a kooperace s ostatními. Žáci si vytváří vztah k výtvarnému umění, vytvořeným hodnotám, všímá si okolního světa a vytváří si vlastní názor.

V hodinách si žáci osvojují pracovní návyky, základní kresebné, malířské a kombinované techniky v ploše, řeší technologické problémy a vlastní organizaci práce. Kromě toho je jejich činnost přiměřeně zaměřena i na práci v prostoru. Získávají poučení o prostorovém vnímání, formách, prostorových vztazích a možnostech jejich vyjádření v plastice a reliéfu. Cvičení rozvíjejí obrazotvornost, zručnost, cit pro materiál trojrozměrných objektů, proporci, strukturu, povrch a rozložení hmot. Žáci se opírají o pozorování vlastností materiálu a hledají tvořivá řešení. Při práci dbají na tvůrčí atmosféru v učebně, na ochranu vlastního zdraví a ostatních a dodržují základní bezpečnostní předpisy, jednají ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

Pojetí výuky, formy a metody práce

Výtvarnou přípravu je možné členit na dva samostatné vyučovací celky: přípravnou kresbu a plošnou prostorovou tvorbu.

Předmět „**přípravná kresba**“ se vyučuje 3 hodiny týdně v učebně kreslírny a je zaměřena především na věcné, aspektové, analytické studie podle skutečnosti a syntetický výklad jako příprava pro další studium figurální kresby ve 3. a 4. ročníku. Předmět „**plošná a prostorová tvorba**“ s dotací 3 hodiny týdně se vyučuje v grafické dílně a vychází z praktických plošných či prostorových kompozičních a fantazijních cvičení. Je zaměřena na teoretické a praktické zvládnutí vyjadřovacích prostředků a rozmanitých výtvarných technik. Přípravuje žáky pro následnou tvorbu ručních grafických technik a navrhování ve 3. a 4. ročníku.

Výuka je dána převahou odborně praktického učiva, sleduje zaměření oboru a je vymezena časovým a tématickým rozvržením učiva, s kterým jsou žáci seznámeni na začátku školního období. V procesu učení jsou upevňovány mezipředmětové vztahy s dějinami umění, písmem, grafikou, figurální kresbou, technologií a navrhováním. Převažuje vlastní praktická činnost studenta příležitostně kombinovaná s činností ve skupině a spoluprací ve dvojici.

V závěru každého klasifikačního období je zařazena klauzurní práce, kde žák samostatně v příslušném časovém úseku vytvoří práci, která shrnuje dosažené výsledky za uplynulé období. Součástí výuky tvoří návštěvy galerií, exkurze, účast v soutěžích, workshopech, pomoc při prezentaci školy a vlastní jiné výtvarné aktivity žáků. Výstavy a komentované prohlídky vybírá učitel aktuálně po dohodě s ostatními minimálně jednou za pololetí. Malbě a kresbě v exteriéru se

žáci věnují každoročně na týdenním kurzu v plenéru. Učitel koordinuje výuku v demokratickém prostředí a věnuje se každému žákovi individuálně. Pomáhá mu hledat optimální řešení úkolu, sleduje správnost pracovních návyků. Žák je veden ke tvořivosti, samostatnosti, zodpovědnosti, pečlivosti při vytváření zadaného tématu a rozvržení jednotlivých kroků. Učitel používá aktivizačních metod výuky, podněcuje zájem žáků v učení a stanovuje jasná pravidla v hodině. Dává prostor k tomu, aby se žáci učili i navzájem od sebe. Je náročný k nadaným a výtvarně zdatnějším rozšiřuje výuku o doplňující cvičení s možností individuálního plánu. Žáky s odevzdanou prací před termínem odevzdání motivuje k dalším aktivitám. V případě samostatných realizací zaměřených na vlastní výběr techniky a námětu učitel podporuje žáky v adekvátní volbě řešení ve vztahu k jejich možnostem a schopnostem individuálního zaujetí a dosavadnímu směřování.

Ve výuce se používají nejrozličnější názorové pomůcky – modely, ukázky prací z archivu, knižní materiály, fotodokumentace apod. Učitel zařazuje aktuální informace z oboru. Vytváří podmínky pro rozvíjení diskuse, připomínek a návrhů. Kromě pracovních návyků rozvoje motorických dovedností klade důraz na další formy vzdělávání jako je pozorování, analýza, vyhledávání informací, hodnocení, pokusy a experimenty.

Hodnocení výsledků žáků

Vychází ze školního klasifikačního řádu a bodového systému určeného pro výtvarné předměty. Učitel vymezuje jasná vlastní kritéria hodnocení a seznámí s nimi žáky na začátku školního období. Snaží se o komplexní způsob hodnocení a úroveň srovnává s danou formou. Respektuje osobitý styl žákovy samostatné tvůrčí práce, požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupu práce, hodnotí individuální pokrok, snahu o dosahování osobního maxima, podporuje osobitý přístup k řešení práce. Sleduje žáka, aby při práci dodržoval kromě pracovního postupu také hygienická a bezpečnostní pravidla. Na základě partnerského vztahu učitel chválí, hodnotí snahu, dokáže ocenit žakovu práci a na správném místě vyjádřit kritiku. Věnuje se každému a slabším, kteří projeví zájem, pomáhá. Sleduje celkový rozvoj osobnosti, učí žáky sebehodnocení za účelem objektivního vnímání dosažených výsledků a další motivace spolu s upevňováním jejich sebevědomí. Přihlíží k jejich aktivitě během procesu učení, flexibilitě, přístupu k ostatním, schopnosti spolupráce, mimoškolní aktivitě, vyhledávání materiálu, přípravě pomůcek, schopnosti komunikace a úrovni výtvarného soudu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence:

a) Kompetence k učení:

Žák si je si vědom změn přicházejících s přechodem ze ZŠ na SŠ. Dokáže se vyrovnat s nutností

větší samostatnosti, rozhodnosti a efektivností organizace vlastní práce. Úkoly odevzdává v dohodnutém termínu, učí se vlastní sebekontrola a nespolehá jenom na učitele. Uvědomuje si sám sebe v tvůrčím procesu, dbá na průběh a výsledek práce a pozitivně rozvíjí vlastní osobnost. Během výkladu učitele pozorně naslouchá, třídí si myšlenky o postupu práce, radí se a účastní se diskuse. Učí se postupy jednotlivých plošných a prostorových technik, kromě řemeslné zdatnosti dokáže i experimentovat, srovnává vlastní výsledky s ostatními, pracuje s dalšími zdroji sebevzdělávání. Zajímá se o výtvarné dění ve škole i mimo ni, dosažené výsledky spolužáků v soutěžích, jako začátečník si postupně uceluje představu o své budoucí profesi a směřuje k ní své aktivity.

b) Kompetence k řešení problémů

Žák je schopen řešit způsob prezentace vlastních vjemů, pocitů, myšlenek a představ. Hledá pro ně účinné vyjadřovací prostředky a varianty řešení. Učí se základním výtvarným myšlenko-vým operacím a hledá osobitý tvůrčí postup při rozvíjení vlastní kreativity. Uplatňuje vlastní výtvarný názor a formuluje výtvarnou myšlenku. Rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější metodu dosažení cíle.

c) Kompetence komunikativní

Žák odborně komunikuje s divákem prostřednictvím praktického a teoretického osvojení výtvarných vyjadřovacích prostředků. Nezapomíná na výtvarný nápad, ve vyjadřování na skloubení vtipu s hravostí. Hledá další významové roviny a skryté obsahy výtvarného sdělení. Rozvíjí řemeslnou dovednost komunikovat skrze vlastní výtvarnou práci. Diskutuje o umění, výtvarnících a aktualitách předmětu. Dokáže vést dialog na výtvarné téma. Naslouchá druhým lidem a umí argumentovat. Jeho jednání a vystupování vychází z pravidel a norem školy.

d)e) Kompetence personální, sociální a občanské

Žák dbá na vlastní osobní rozvoj a svým životním stylem a pracovním přístupem pozitivně ovlivňuje jednání druhých. Preferuje podnětnou a příjemnou pracovní atmosféru ve třídě, sám se na ni aktivně podílí. Je ohleduplný k výtvarné činnosti a pracovnímu zázemí spolužáků, dokáže poradit, zhodnotit a unést případnou kritiku. Spolupracuje s ostatními, je tolerantní k odlišnosti názorů např. při diskusi na výtvarné téma, učí se hodnotit a vyjádřit kritiku v závislosti na pozorování výsledků vlastní a jiné práce. Pracuje s osobní zkušeností a o její hodnotu obohacuje práci v týmu, upevňuje tvůrčí klima, iniciativně vystupuje s vlastními ukázkami mimoškolní práce a diskutuje o nich s ostatními. Respektuje výtvarné hodnoty, které byly vytvořeny, vytváří si k nim vztah a uvědomuje si jejich důležitost v rámci konkrétního prostředí.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák si od 1. ročníku vytváří pozitivní vztah k manuálním výtvarným činnostem. Dokáže se koncentrovat na výtvarný problém a svůj vlastní pracovní výkon. Využívá své dosažené výsledky

a zkušenosti k dalšímu individuálnímu rozvoji. Na základě poznání sebe samotného hledá a směřuje své aktivity k budoucímu pracovnímu či studijnímu uplatnění. Vytváří si reálnou představu o oboru, který studuje a sleduje výtvarné aktivity ve škole i mimo ni. Hledá vhodné způsoby prezentace svých prací a přijímá potřebu neustále se zdokonalovat. Shromažďuje a dokumentuje si svou práci pro budoucí portfolio.

g) Kompetence matematické

Žák je používá v případech potřeby konkrétního výpočtu a měření ve výtvarné práci např. přípravy formátu, množství materiálu, odhadu spotřeby, konstrukce modelů a velikosti jejich komponentů, změny měřítka modelu a umísťování v ploše, výpočtu proporcí, vizování apod.

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Žák je používá k rozšíření výtvarného obzoru. Vyhledává dostupné zdroje informací. Srovnává vlastní výsledky s jinými, využívá možnosti prezentace na internetu. Informace třídí a kriticky hodnotí, sleduje novinky oboru a příspěvky výtvarných institucí.

Průřezová témata:

S průřezovými tématy se pracuje podle příležitostí a probíraného učiva v hodině a jsou propojovány s běžným životem. Jsou interpretovány jako součást běžné výuky pokud nejde např. o konkrétní projekt na dané téma. V rámci průřezových témat jsou zahrnuty především tyto domény:

a) Občan v demokratické společnosti

- současné výtvarné aktivity v kontextu s vývojem výtvarného umění, doprovodné výstavy, pracovní klima ve třídě, vstřícná diskuse, pozitivní návrhy, činy a rozhodování, psychohygiena, sebekontrola, vlastní poznání, morálka, postoje, hodnoty, výtvarná relaxace a uvolnění.

b) Člověk a svět práce

- umění jako prostředek komunikace, výtvarné sebevyjádření, prosazování vlastního názoru, rozbor uměleckého díla, kresebné, malířské a prostorové techniky, realizace nápadů, výtvarné a organizační dovednosti, kreativita, soutěže, workshopy.

c) Člověk a životní prostředí

-výtvarná tvorba v přírodě, plenér, vnímání tvarů a hodnot v přírodě, znázornění a pojmenování skutečnosti, péče o flóru a faunu, kresby v zoo, vztah k vlastnímu a jinému prostředí, ekologické kluby a sdružení v regionu

d) Informační a komunikační technologie

- objektivní vnímání výtvarné skutečnosti, aktivní práce se zdroji výtvarných informací a jejich adekvátní posuzování, spolupráce se školním časopisem a webovými stránkami školy.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
1. ročník V úvodní hodině se žák seznámí s charakteristikou a pojetím výuky předmětu výtvarná příprava, způsobem organizace předmětu, rozvržením učiva ve dvou ročnících, hodnocením výsledků, bezpečnostními a hygienickými pravidly při výtvarné práci. Žák rozumí účelu určení výtvarných prostředků v dorozumívacím procesu, který předpokládá dobré osvojení výtvarného jazyka a pravidla zobrazování. Žák pojmenuje výtvarné prvky díla: bod, skvrna, linie, plocha, tvar, světlo a stín, barva a prostor. Rozpozná informaci o vzniku výtvarného díla. Žák vnímá bod a skvrnu jako jeden ze základních elementů vyjadřování, rozpozná jejich výtvarné možnosti, dokáže vytvářet různou hustotu bodů rozmanité struktury, obrazce a plasticitu objemu. Žák používá kresebný tah ke znázornění obrysu předmětů. Sleduje jeho průběh, rytmus, různé přítlaky, modelační účinky, autonomní	1) Úvod do předmětu Smysl a zaměření předmětu, organizace a náplň práce, dosavadní výtvarné aktivity žáků, časový plán a rozvržení učiva, výtvarný materiál a pomůcky. Bezpečnost a hygiena práce v učebně. 2) Morfologie výtvarného díla, výrazové a vyjadřovací prostředky Všeobecná charakteristika výtvarných prostředků a jejich postupné osvojování a procvičování. Základní prostředky výtvarného vyjadřování jako základní stavební kámen kompozice. Forma a obsah výtvarného díla. a) <u>Skvrna, bod</u> Skvrna z hlediska výrazu a významu při pozorování, hry se skvrnou, vytváření struktur. Výrazové možnosti bodu a jeho působení v ploše a prostoru, dva a více bodů, vztahy mezi nimi, rozmanitosti struktury bodů v kompozici, cvičení. b) <u>Linie, čára</u> Vznik linie, výrazové možnosti čáry ve výtvarném díle, čára jako projev psychiky. Čára jako abstrakce a základní prvek kresby. Linie přírodní a geometrické, jejich další dělení a charakteristika. Cvičení na	Prk 3 hod. Ppt 3 hod. Prk 3 hod. Ppt 9 hod. Prk 3 hod.

dynamiku, ornamentální a dekorativní schopnosti, prostorotvornost a kresebnou konstrukci. Výtvarný účinek plochy vyjadřuje různými kresebnými technikami, prostorovým členěním materiálu či pojímá různými barvami. Žák porozumí plastičnosti geometrického tvaru a skladebné variaci kompozice. Tvaruje, ubírá, při-dává plastické formy, aby vytvořil jed-noduchý geometrický reliéf. Žák uvědoměle pozoruje tvary jako nej-důležitější složku zobrazování. Rozezná tvar podle toho, jak vzniká a uvědomu-je si přírodní zákonitosti růstu. Roz-děluje tvary z hlediska výstavby a vzniku. Při stylizaci tvaru se zaměřuje na to, co je pro tvar typické a připravuje šab-lonu pro další použití v práci s barvou. Při kresbě podle modelu pozoruje tvar a analyzuje. Postihuje poměr velikostí, jeho polohu, obrys a hloubku stínu. Rozvrhuje kresbu a umístění modelu. Vystihuje základní proporce, zjišťuje hlavní osy předmětů a základní kon-strukci před provedením finální kresby. Vychází od celku a postupuje k částem. Kromě toho experimentuje s dalšími možnostmi zobrazení. Při studijní kresbě dbá zásad kreslení na svislé nákresně, správného držení materiálu a adekvátního odstupu	vedení a průběh čáry. c) <u>Plocha</u> Vznik plochy, rovina a zakřivená plocha. Výtvarný účín jejího povrchu v plošné tvorbě. Rytmičká kresebná cvičení, skladebná plošná a plastická variace na téma. Tvarování rovné a zaoblené formy, jednoduchý noduchý geometrický reliéf v materiálu. d) <u>Tvar</u> Vnímání tvaru a vzhledu předmětů. Tvar přírodní, geometrický a abstraktní. Dělení tvaru podle kontrastu a jeho výstavby. Tvar v užitém umění, architektonická bionika, stylizace tvaru, postupy v kon-krétním cvičení, technika šablonování. Výtvarné studium přírodních tvarů a odhalování jejich řádu a zákonitostí stavby. Estetické vnímání, osvojení a hodnocení přírodní a věčné reality. Výtvarné osvojování vegetativních zvláštností a struktur, rytmu v přírodě. Tradiční kresebné studie a další techni-ky dající vyniknout strukturálnímu cha-rakteru zvláštností, otisky, frotáže a de-kalky. Uvědomělé pozorování jako nejdůleži-tější složka zobrazování. Studie přírod-ních a věčných motivů podle skutečnos-ti. Zásady, základní dovednosti a postupy	Ppt 6 hod. Prk 6 hod. Ppt6 hod.
---	--	--

od modelu. Žák pracuje podle metodických pokynů učitele. Zobrazuje hranaté a rotační předměty podle pravidel zra- kových dojmů tzv. centrální perspektivy. Správně vyčte perspektivní jevy pozorovaného modelu a snaží se zobrazit předmět tak, jak jej vidí z daného stanoviska. Žák dodržuje principy trojrozměrného vyjadřování a používá vhodné nástroje při modelování, odlévání a tvarování. Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce v dílně. Rozvíjí cit pro prostorovou tvorbu, hledá výrazové možnosti materiálu. Klade důraz na čistotu zpracování a správný technologický postup. Žák rozlišuje dva světelné zdroje, přirozené a umělé. Celkový výraz kresby podřizuje intenzitě osvětlení. V modelaci předmětu uplatňuje metodu světelného odstupňování od bílé po černou, aby tak vznikl dojem plastické modelace. K dosažení bohaté škály tónů používá různé způsoby např. zrnění, šrafo- vání, tečkování či změny přítlaku na nástroj. Prostor vnímá jako trojrozměrné prostředí. Rozumí příkladům dvojrozměrné a trojrozměrné tvorby. Žák se seznámí s koncepcemi výtvarného řešení prostoru v kontextu s dějinami umění. Při sestavování zátiší si žák všimá zákonitostí	při perspektivním kreslení. Pravidla zobrazování rotačních a hranatých těles, nákresna, hlavní bod, horizont a úběž- níky. Cvičení zaměřená na správnost zobrazení předmětů v centrální perspektivě. Materiálové studie v prostoru, plastická výstavba tvaru, pochopení měřítka, prostoru, objemu, konstrukce hmot, úlohy pohledu ze všech stran. Volná plastika podle modelu. Bezpečnost a technologická pravidla při práci. e) <u>Světlo a stín</u> Zdroje světla. Světlo jako základní podmínka vnímání. Výrazové možnosti světla. Světlo, polostín a stín ve výtvarném umění. Světelné škály ve vztahu k objemu předmětu. Šerosvitné, valérové či barevné studie podle modelu z různých materiálů, draperie látky a papíru. Vyjádření rozmanitosti tónů rozličnými technikami, které rozvíjí dále ve 2. ročníku. f) <u>Prostor</u> Trojrozměrné a dvojrozměrné chápání prostoru, příklady uplatnění v reálném prostoru jako je např. socha a architektura. Prostředky řešení prostoru v obrazové ploše. Sestava skupiny. Zákonitosti výtvarné kompozice. Funkce předmětu v sestavě, poloha, vzájemné prostorové a světelné	Prk 18 hod. Ppt 6 hod. Prk 12 hod. Ppt 3 hod.
---	--	---

aranžování modelů, jejich umístění, rozvržení, natočení, rozložení barev, materiálů a tvarů v prostoru. Vybírá vhodné stanoviště svého pracovního místa a dodržuje vzdálenost od skupiny. Srovnává odlišnosti tvarů, perspektivní zkratky, správně poměřuje proporce a velikosti a pomáhá si vizováním. Kromě studia vycházejícího z přímého optického vjemu se vyjadřuje i z paměti, uplatňuje fantazii, představivost a schopnost vybavování tvarů. Směřuje k výtvarné parafrázi a rozvíjí vlastní tvořivé dispozice. Rozvíjí výtvarné myšlení a cítění v plastické tvorbě. Modeluje jednoduché formy s cílem dosáhnout iluzi prostoru. Žák se zajímá o teorii barev a zákonitosti jejich vnímání. Barvu charakterizuje třemi základními kvalitami. Orientuje se v možnostech užití světla v obraze v kontextu s dějinami umění. Rozumí řeči barev a vymezuje základní malířské postupy. Rozlišuje hodnotu barvy, její funkce a působení na člověka. Zhotoví barevný kruh a pokouší se o vymíchání dalších odstínů. V barevném kruhu rozeznává výrazové kvality barev a pojmenuje je. Používá pomůcky a výtvarný materiál určený k technice akrylové barvy. Řídí se metodickými	vztahy. Porovnávání jednotlivých tvarů. Úloha vlastního stanoviště. Dodržování základních zásad při kreslení sestavy předmětů. Postup při studijní kresbě podle skutečnosti. Cvičení z paměti zaměřené na posilování výtvarné představivosti a tvořivých schopností žáka. Tvůrčí přístup ve smyslu výběru, typizace, nadsázky a zkratky a vybavování vjemů. Hledání vlastního způsobu vyjádření. Kompozice na dané téma jako fantazijně koncepční cvičení. Principy plastické a prostorové tvorby ve ztvárnění iluzivního reliéfu. Studijní cvičení. Orientace ve vzájemných vztazích a poměrech hmot. g) <u>Barva</u> Barva z fyzikálního, fyziologického a psychologického hlediska. Barevný vjem. Barva a světlo. Barevný kruh. Působení barev na naši psychiku, barevné preference a symbolika. Barva a životní prostředí, reklama. Výrazová stránka barev a jejich dělení. Barevné vztahy. Míchání základních, podvojných a lo-mených barev v barevném kruhu. Ná-zvosloví. Cvičení zaměřené na praktické osvojení práce s akrylovou barvou. Mí-chání dalších odstínů, vlastní vzorníky. Příprava podložky a napínání papíru, nanesení podkladu. Kompoziční etudy zaměřené na vlastní barevnou předsta-vu.	. Prk 18 hod. Ppt 6 hod Prk 6 hod. Ppt 9 hod.
---	---	--

pokyny učitele. Ověřený způsob míchání barev si dále upevňuje v samostatném kompozičním cvičení podle vlastní fantazie. Žák definuje pojem kompozice jako vnitřní skladbu výtvarného díla usilující o uspořádání a jednotu výtvarného celku. Ve výtvarné kompozici žák uspořádá akcenty, rytmické figury a prázdná místa na konkrétním cvičení. Rozeznává plošný a plastický ornament, jeho jednotlivé druhy. Motiv podrobuje úpravě, výrazně zjednodušuje, vylučuje detaily za účelem dosažení grafické zkratky. Jako variantu skládá, vystřihuje, lepí, spojuje, vyklápí, přehýbá, konstruuje plochu rytmizováním a opakováním papírových prvků, vytváří kompoziční celek. Žák člení výtvarné prvky podle osy, používá zrcadlovou symetrii a pozoruje příklady nepatrných rozdílů v přírodě. Využívá symetrii jako aspekt rovnováhy v kompozičním cvičení. Vyjadřuje opak symetrie asymetrií, působí dynamicky na kompozici, vyjadřuje neklid a oživení. Pozoruje živé a neživé tvary, které se skládají z částí a jsou uspořádány podle určitého principu.	3) Kompozice a prostředky výstavby, syntax výtvarného díla Všeobecné zákonitosti výstavby výtvarného díla, osvojování a procvičování na základě zobecněných principů zdůrazňujících skladebný zřetel. a) <u>Rytmus</u> Biologický a mechanický rytmus. Rytmus a metrum v umění. Druhy ornamentu a jeho základní kompoziční principy, úloha barvy a stylizace tvaru. Řazení v ploše a prostoru. Kompoziční dekorativní cvičení zaměřené na rytmus, světelné, tvarové či barevné protiklady. Konkávní a konvexní tvary, vrstvení, lepení, skládání vyřezávání apod. Reliéfní kompozice z papíru. b) <u>Symetrie a asymetrie</u> Uspořádání prvků podle osy, jejich členění, symetrická a asymetrická kompozice, její účast v architektuře, malířství a užité tvorbě. Výtvarný účín a působivost výtvarného díla ve vztahu k porušení dokonalé harmonie. Studium přírodních a umělých forem, jejich uspořádání, kompoziční fantazijní cvičení. c) <u>Rovnováha a nerovnováha</u> Způsoby jejich dosažení v kompozici. Vznik napětí v díle. Komponování vy-	Ppt 9 hod. Ppt 6 hod.
---	--	-------------------------------------

Žák kombinuje výtvarné prvky. Nevyvážené jevy používá záměrně tam, kde potřebuje vyvolat aktivitu. Správně samostatně rozkládá prvky v obraze, aby dosáhl přiměřenou rovnováhu. Vyhledává další možnosti tvarování papírového či jiného materiálu prostoru a zdokonaluje svou manuálně-technickou zručnost. Při kresbě respektuje vizuální zkušenosti reality a vazebné záležitosti v kompozici. Hledá zákonitosti harmonického uspořádání částí a celku, vyvozuje pravidla zobrazování tzv. kánon. Nalézá „zlaté proporce“ lidského těla a přírodních tvarů. Určuje ideální rozvržení prvků v rámci daného prostoru. Sestrojí příklad zlatého řezu a uvádí jej do praxe. Geometrickou strukturou zachytí přesné proporce lebky jako základní tvar pro další kresebné studie. Odkrývá vnitřní strukturu kostí při různých úhlech pohledu. Studuje jednotlivé části hlavy podle sádrového modelu při pohledu z profilu, poloprofilu a zepředu. Po cvičné lineární kresbě provádí modelaci stínováním. Žák pracuje s protiklady jako důležitými principy výtvarné tvorby a uplatňuje rozdílné stránky jevů. Pojmenuje protikladné barvy, světlostní kontrast, barevný kontrast, lokální barevnost,	vážených a nevyvážených prvků. Praktická cvičení zaměřená na seskupení prvků. Vyváženost tvarová, barevná, světelná, proporční a prostorová. Zhotovení papírového modelu, kresebná vizualizace nápadu, prostorová kompozice. Příklady rovnováhy v zátiší, analytické studie podle skutečnosti, aranžování modelu, kompoziční skicy. d) <u>Proporce</u> Vztahy částí a celku. Proporce lidského těla – kánon. Zlatý řez a jeho pravidlo v obraze, princip sestrojení, cvičení na hledání a záznam proporčních vztahů. Kresebné studie podle modelu, kresba lebky. Základní stavební schema lebky a její kresebná analýza z různých stran. Kresba částí hlavy podle sádrového modelu. Stanovení typu hlavy, organická výstavba celku, proporce a celková charakteristika. Lineární a valérové kresby se zaměřením na polohy hlavních hmot a objemové vyjádření anatomických jevů. e) <u>Protiklady a souzvuky</u> Jejich dialektický vztah a působení v kompozici. Kontrast tvarový, proporční, světelný a barevný. Význam barevných vztahů, kontrast následný a současný. Příprava na výtvarný kurz v plenéru, úvod do malby a kresby krajiny a jejího	Prk 6 hod. Ppt 12 hod. Prk 9 hod. Ppt 3 hod.
---	---	--

nadsázku a transpozici barev. Přípravu- je se na malbu a kresbu v plénu a v úvodním cvičení se snaží zachytit viděnou skutečnost. Buduje prostor po- mocí barevných vztahů a plánů. Prostor a objem tvarů vyjadřuje techni- kou šrafování tuší a perem, rozlišuje světelné škály modelu a dbá na dodrže- ní celistvosti pozorovaného objektu. Žák pojmenuje druhy pohybu a rozlišu- je přemísťování plynulé, přerušované a sekvenční. Pozoruje zachycení pohy- bu na ukázkách. Zaznamenává pohyb z představy pro- střednictvím výtvarných prvků a zvole- ných technik. Výtvarnou zkratkou zachycuje podstat- né znaky pohybujícího se zvířete.	detailu. Postup práce při tvorbě v plé- ru. Kresebná a barevná konstrukce ob- razu. Světelný kontrast v technice perokres- by, křížená šrafura a cvičení na vedení čáry. Grafická zkratka ve výtvarném umění, cvičení. f) <u>Pohyb</u> Pohyb zdánlivý a skutečný. Vznik po- hybu v umění prostřednictvím výtvar- ných prvků. Vyjádření pohybu napětím, deformací, nerovnováhou a kontrastem. Příklady na konkrétních dílech, analýza pohybu. Kompoziční cvičení zaměřené na vyjádření pohybu. Studie pohybu, kresba zvířat v ZOO a účelný skicovitý způsob kresby.	Prk 9 hod. Ppt 9 hod
2. ročník Žák studuje zákonitosti přírody, které mají svou logiku a jsou poučením pro výtvarníka a podnětem pro další tvůrčí práci. Zdokonaluje techniku stu- dijní kresby a malby podle skutečnosti. Posazení lidské hlavy chápe v kons- trukčních, typových, proporčních a po- hybových souvislostech s lidskou pos- tavou. Prostuduje a procvičí kresebný	1) Věcné studie Navazující úlohy z předcházejícího roč- níku se zřetelem na obtížnější vyjádření věcného motivu. a) <u>Studium přírody</u> a její rozmanitosti tvarů, vystižení charakteristiky propor- cí, světla a stínu, barevnosti a struktury. Příroda jako nevyčerpatelný zdroj pou- čení a inspirace. Kresba a malba podle modelu. Hlava jako organická součást lidské postavy, základní polohy, enface, profil a poloprofil. Rozčlenění lidské hlavy vzhledem k osám. Poměrování částí a konstrukční schéma. Kresba hlavy podle sádrového modelu. Lineární kres-	Prk 3 hod. Ppt 9 hod.

proces výstavby lidské hlavy podle sádrového modelu jako základ pro další práci v kresbě podle živého modelu ve 3. ročníku. Uvědoměle pozoruje, zjišťuje rozměry a proporce vyjadřuje světelné a prostorové vztahy šerosvitnou technikou a zdokonaluje se v technice šrafování. Vnímá a hodnotí přírodní realitu. Viděnou skutečnost transformuje do obrazové. Snaží se o vnější optické pozorování, vyhledává stanoviště a postupuje podle metodických rad učitele. Dodržuje hlavní zásady výstavby obrazu, pevnost obrazové skladby a kompaktnost forem. Žák výrazně uplatňuje výtvarnou paměť, rozvíjí představivost a fantazii. Směřuje k metafoře, rozvíjí tvořivé dispozice a výrazové schopnosti. Studuje anatomické zvláštnosti živočichů, zaměřuje se na osvojení druhových znaků a anatomické specifiky. U obratlovců se v kresebném postupu opírá o znalost konstrukce a znaků kostry, která udává proporce a základní tvarové rysy těla. Žák se učí vnímat, hodnotit a zobrazovat tvarové, prostorové a barevné vztahy předmětů vytvořené člověkem. Zobrazuje umělé tvary a rozvíjí své vidění ve složitějších tvarech. Analyzuje jejich objemovost, funkční znaky	ba, prostorové a plastické členění celkového objemu. Kresebné studie tužkou, uhlem, rudkou, sépií, perem a štětcem. Studie vycházející z přímého optického vjemu krajiny. Kresba a malba v pléneru. Tvar jako nositel malířských a kresebných hodnot v přírodě. Hlavní zákonitosti vyjádření prostoru v obraze. Studie krajiny technikou kresby suchým a mokrým materiálem, malbou akrylovými barvami, akvarelem, pastelem apod. Výtvarná parafráze, následná realizace z paměti, výběr, typizace, nadsázka a zkratka při výtvarném osvojování přírody. Kresba živého modelu v ZOO jako účelový skicovitý způsob studia, který umožňuje výtvarnou zkratkou charakterizovat podstatné znaky zvířete. Kresba materiálem odpovídajícím rychlému záznamu modelu. b) <u>Studium předmětné skutečnosti</u> Objevování krásy všedních věcí a chápání umělecké tvorby. Rozvíjení variability zobrazování stejné věci dalšími technikami a přístupy. Analýza umělých forem, různých vyrobených mechanismů a předmětů. Analytické studie od jednoduchých po složité. Praktická cvičení zaměřená na věcnou	Prk 32 hod.
--	--	--------------------

a uspořádání v prostoru. Respektuje tvarové zvláštnosti předmětů a barevnost seskupení a vystihuje je včetně prostředí v konkrétní technice. Vychází z tradičního seskupení zaměřeného na vizuální zkušenosti reality. V aspektových studiích zdokonaluje a rozvíjí techniku kresebných a malířských postupů. Kromě práce podle modelu vyhledává další inspirační zdroje pro dosažení nových výsledků ve vlastní práci. Experimentuje s výtvarným materiálem a hledá zajímavá řešení. Usiluje o individuální výtvarné sdělení a prohlubuje výtvarnou myšlenku. Žák řeší prostorové vztahy pozorovaných tvarů, studuje je z více stran, zjišťuje výšky jednotlivých bodů a ploch plastického útvaru. Stanovuje základní proporce hmot. Žák chápe výtvarné dílo jako prostředek dorozumívání, který předpokládá dobré osvojení výtvarného jazyka. Rozlišuje výtvarné prostředky a odhaluje podstatu formy a obsahu uměleckého díla. Pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření. Vysvětluje své postoje a vyjadřuje hodnotový soud.	malbu a kresbu podle skutečnosti jako příprava na závěrečné klauzurní práce v technice perokresby, lavírované kresby a malby akrylovými barvami. c) <u>Aspektové studie</u> Vycházejí z jedné stránky jevu např. světlo, barva, valér, obrys, objem a textura. Studijní kresby podle modelu, práce s jinými zdrojovými materiály, fotodokumentací za účelem dalšího použití. Cvičení z představy rozvíjející vlastní fantazii na základě předem nastudovaného motivu. Kombinované techniky v současné výtvarné řeči, projevy moderního umění, tendence a výraz, uplatnění v užité tvorbě. Aspektové studie zaměřené na objem, tvar a světlo. Plastické ztvárnění modelu v určeném měřítku, nakládání tvarovací hmoty a rozpracování v detailech. 2) Syntetický výklad Specifičnost uměleckého díla. Umění a odraz skutečnosti. Obsah a forma, principy jejich jednoty v obraze. Výraz v umělecké tvorbě. Analýza děl volného a užitého umění. Vyhledávání základních formotvorných prostředků ve výtvarné kompozici. Vnímání vlastních pocitů a představ, zaujímání osobního postoje k dílu a hledání výtvarného záměru autora. Zkušenosti s odbornou literaturou a dal-	. Prk 32 hod Prk 32 hod. Ppt 9 hod.
---	---	---

Komunikuje verbálně i neverbálně na úrovni, rozšiřuje vlastní výtvarný obzor o další postřehy a názory, všímá si námětů k zamyšlení. Shromažďuje, třídí a upevňuje výtvarné informace z různých zdrojů. Respektuje individuální potřeby jiných, svébytnost a osobitost, jedinečnost přírodního prostředí a výtvarné specifity dalších kultur. Zná klíčový princip tradiční tvorby, modernismu a postmodernismu. Praktickou činnost žák zaměřuje tak, aby vyústila v tematických pracích cílevědomého navrhování ve vyšším ročníku Žák mění výraz kompozice změnou měřítku poměru detailu k celku, umocňuje monumentalitu ploch poměrem drobné zmenšené části ke větší. Studuje a analyzuje jednotlivé části modelu a skládá v kompoziční celek. Samostatně volí techniku a způsob zpracování. Směřuje od jednotlivého konkrétního tvaru k abstraktnímu. Vyvozuje a zjišťuje obecné a podstatné vlastnosti předmětu. Volí takový pohled, ve kterém nejlépe vyniknou charakteristické vlastnosti předmětu. Výběr a nadsázku používá co nejvýstižněji. S tvary pracuje účelově a zjednodušeně, aby dosáhl plošnosti modelu. Používá pestrou škálu technik a přístupu stylizace forem.	šími zdroji informací, vlastní postřehy z výstav, zdokonalování úrovně komunikace. Pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších kulturních souvislostech, tolerantní přístup k různorodým výtvarným hodnotám. Priority životního postoje člověka. 3) Souhrnná kompoziční cvičení Přechod od zobecněných úloh ke kompozicím zaměřených na variabilní vyjádření skladby motivu. a) <u>kompoziční cvičení se změněným měřítkem</u> Vliv měřítka na výraz celku. Úloha nadsázky, zvětšování a zmenšování v kompozici. Možnosti uplatnění v propagační tvorbě. Studijní cvičení podle modelu vyjadřující konfrontaci různých měřítek a detailů, barevné či černobílé variace. b) <u>Abstrakce a stylizace</u> Analýza a syntéza tvaru. Naturalistický tvar a jeho přeměna ve znak. Výběr nejdůležitějších faktů, zjednodušování, typizace a deformace. Hledání podstaty problému. Vizuální zkušenost až po krajní zobecnění tvaru. Zobrazení předmětů v užité a propagační grafice, walldesignu, architektonického prostoru apod. Techniky kresebné, malířské, kombinované, šablonování, stříkání, tupování, tiskátka, koláž atd. Práce se siluetovými tvary, řezanou grafikou, 3 D prvky a jinými doplňky	Ppt 6 hod.
---	---	-------------------

[illegible]

z představy funkční skladbu forem. Rozvíjí kombinatoriku myšlení a způsobu zpracování tématu. Kresebnou kompozici písma kombinuje s nízkým a vysokým reliéfem. Opírá se o znalost výstavby písma, hledá vtipná kompoziční řešení působící dojmem harmonicky vyváženého celku, který neporušuje čitelnost motivu. Žák rozvíjí variabilitu zobrazování stejné věci. Hledá varianty základního tvaru, mění velikosti, proporce, výraz a jeho význam. Experimentuje s kombinacemi různorodých materiálů včetně přírodních a syntetických. Používá výtvarné principy jednoty tvaru, účelu a materiálu ke tvořivému řešení. Opírá se o pozorování tvárných vlastností materiálu ve spojitosti s technickými možnostmi. Zvyšuje nároky na technické ovládání plastických elementů. Vyhledává dostupné prostředky pro tvorbu s alternativním materiálem, pracuje s důvtipem a citem pro materiál. Vtipně profituje ze tří zdrojů: volného umění, designu a městské subkultury. Zdánlivou nemožností a protirečivým spojením žák ztělesňuje paradox a přirovnání protikladem antitezi. Humorně řeší zdánlivě banální úkoly a přináší překvapivé myšlenkové asociace a zajímavé technické možnosti řešení. Pracuje pohotově a směle. Intuitivně	pozice, vytváření dezénů vycházejících z přírodních, geometrických, umělých a abstraktních forem. Cvičení s písmem, přechod do reliéfní tvorby, řešení písma v jednoduché kompozici, prostorové rozvržení tvarů v určeném formátu. 2) Variační cvičení na daný motiv, seskupování do nových konfigurací a přeměny do různých znaků. Cvičení na nonsens a novotvar jako programový titul skulptury, reliéfu a asambláže. Výtvarná hra, vtip, nezvyklost, zajímavost a originalita sdělení. Tvarování a konstruování, spojování hotových prvků, vytváření architektonických forem a konkrétního prostředí. Materiálové umění, tvorba objektů, montáže, kombinace hmot. Hravost a experiment jako posílení dalších obsahů. Demonstrace principu nalézání volby a rozhodnutí, odkrývání jedinečnosti, neobyčejnosti a skrytého výtvarného kouzla. 3) Paradoxy, nesmyslná spojení jako prostředek překvapení v reklamě. Antiteze ve výtvarném umění s překvapivými myšlenkovými asociacemi. Moderní doba a změny používající nové účinky, významové celky, odhalování sociálních podtextů, humor, agitace. Technika koláže, proláže, dekalku, alchymáže v kombinaci s kresbou, malbou, grafikou apod. 4) Metafory a parafráze. Nové postupy	Ppt 15 hod.
---	---	--------------------

a flexibilně reaguje na náhodné souvislosti fragmentů reality a vytváří je neobvyklými způsoby. Prostřednictvím výtvarné metaforvy vymýšlí další myšlenková sdělení, známý předmět přepracuje do jiných souvislostí a nalézá praktická řešení. Žák je schopný kombinovat pamětní obrazy a obdařovat skutečnost dalšími vlastnostmi. Posiluje obrazotvornost a imaginaci. Rozvíjí tvořivost a fantazii při tematických kompozicích na základě vlastní představy a zážitku a nepodléhá duševní pasivitě a lenosti. Tvořivost vnímá jako stálou změnu a dovednost reagovat transformacemi všeho druhu. Pracuje s klasickým materiálem rozšiřuje, výtvarné postupy, inovuje a osvobozuje vlastní fantazii. Objevuje cestu experimentu. Nápadys si zaznamenává, aby získal receptář variant. Hledá nové výrazové možnosti papíru, přistupuje k němu jako k výchozímu materiálu a vidí v něm inspiraci. Inspiruje se změnami života a procesy v umění. Dodržuje kompoziční principy jednoty plošného a prostorového tvaru. Variabilně manipuluje s prostorovými papírovými elementy, které rýhuje, stříhá, řeže, lepí, stáčí, zasunuje, skládá, spojuje, prolamuje, přehýbá, překlápí a posunuje. Dodržuje promyšlený	řešení. Vynalézavost zpracování předloh, fotokopií, časopisů, využití techniky cut-out apod. individuální pojetí nové výrazovosti a výtvarné zkratky 4) Fantazijně koncepční cvičení Rozvíjení představivosti, optické paměti a aktivního tvořivého přístupu směřujícího k účelnosti řešení v daném oboru. Hledání vlastního způsobu vyjádření, vybavování vjemů, kombinování nastudovaného materiálu do nových konfigurací. Objevování dalších vztahů a výtvarných kvalit, práce s pamětními obrazy . Fantazijně koncepční plošné či prostorové studie vycházejícího z volného a užitého umění. Klasické, kombinované kresebné, malířské a jiné techniky. Tematické kompozice zaměřené na posilování výtvarné paměti, reprodukování představ, nekonvenční zacházení s formotvornými elementy a tříbení výtvarné řeči. Samostatná fantazijní cvičení založená na transformaci vjemů , hry a objevy, vynalézání metod a přístupů zpracování. Materiálové studie, tvorba prostorových a plošných výrobků z oblasti užitě tvorby. Zaměření na čistotu zpracování a kvalitu. Poznávání výtvarných principů ve spojitosti s technickými parametry. Rozvíjení estetického vnímání,	Ppt 12 hod.
---	---	--------------------

postup práce, pracovní disciplinovanost a rozvíjí vkus, cit a vztah k okolnímu prostředí.	spoluutváření exteriéru či interiéru prostřednictvím cvičení z volné a užité tvorby.	Ppt 24 hod.
---	--	-------------

Učební osnova vyučovacího předmětu

Písmo

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 6

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět písmo poskytuje žákům na přiměřené úrovni vědomosti o materiálech a nástrojích používaných při psaní, kreslení a rýsování písma. Písmo vede žáky k získání výtvarných předpokladů k rozvoji schopností a dovedností ve vlastní tvorbě, užívání písma z hlediska historického v návaznosti na pozorování, analyzování, hodnocení výtvarné tvorby a užité grafiky.

Charakteristika učiva

Předmět má teoreticko- praktický charakter. Žáci získají přehled o historickém vývoji písma, materiálů a psacích nástrojů. Poznají estetickou a dorozumivací hodnotu písma, seznámí se s druhy písma a jeho využitím v užité grafice. V praktických činnostech se seznámí s používáním psacích materiálů a nástrojů při tvorbě a konstrukci písma a jeho uplatnění při realizaci výtvarných záměrů.

Pojetí výuky, formy a metody práce

Výuka je členěna do tématických celků a rozvržena do hodinové dotace jednotlivých tématických celků. Organizace výuky je dána praktickým charakterem učiva v návaznosti na ostatní výtvarné disciplíny. K její realizaci lze využít nejrozličnějších pedagogických metod s dodržением pedagogických zásad výuky (samostatné práce, konzultace, instruktáž, výstavy, exkurze).

Hodnocení výsledků žáků

Vedle praktických schopností a dovedností (celkový estetický vzhled textu, preciznost provedení, kompozice, rytmus textu) je důležité i hodnocení teoretických vědomostí a poznatků. Hodnocení samostatných prací, ústního zkoušení, testů se řídí podle bodové stupnice hodnocení, která je stanovena ve školním řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence:

a) Kompetence k učení:

- student má pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládá různé techniky psaní písma
- využívá při své práci znalosti o historickém vývoji, o současných trendech výtvarné tvorby písma
- uplatňuje vlastní výtvarný názor
- využívá výtvarné a výrazové možnosti jednotlivých médií, technologických postupů,

technik a materiálů

- zná možnosti svého dalšího vzdělávání

b) Kompetence k řešení problémů:

- žáci nabývají schopnosti řešení určitých výtvarných problematik a jsou vedeni k čistotě, preciznosti a samostatnosti při jejich řešení
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické)
- volí vhodné prostředky a způsoby (podložky, nástroje) pro splnění konkrétní výtvarné práce

c) Kompetence komunikativní:

- žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory
- zpracovává písemnosti a souvislé texty
- dosáhne jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění ve svém oboru (rozumí odborné terminologii a pracovním postupům)

d)e) Kompetence personální, sociální a občanské:

- student pracuje individuálně
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- reaguje adekvátně na hodnocení své práce a vystupování, přijímá radu a kritiku
- jedná odpovědně, samostatně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie
- uznává tradice svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- student má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cíleně rozhoduje o své budoucí profesní a vzdělávací dráze

g) Kompetence matematické:

- student správně vyměřuje a používá písarskou osnovu
- aplikuje znalost o základních tvarech jednotlivých písmen a jejich vzájemné poloze (rozpal) v rovině a prostoru (konstruovaná abeceda)
- efektivně uplatňuje matematické postupy při rozvržení písma na plochu

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií:

- student se učí používat nové aplikace
- získává informace z otevřených zdrojů (internet)
- pracuje s informacemi z různých zdrojů nesených na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních) a to s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

Průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti: žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku. Hledali kompromisy mezi osobní

svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní. Byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci. Dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení. Vážili si materiálových a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

b) Člověk a svět práce: student pracuje s informacemi, vyhledává, vyhodnocuje a využívá informace, aplikuje poznatky o profesních příležitostech, orientuje se v nich a vytváří si o nich základní představu. Písemně i verbálně se prezentuje při jednáních s potencionálními zaměstnavateli, formuluje své očekávání a své priority.

c) Člověk a životní prostředí: studenti jsou vedeni k tomu, aby dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a životní prostředí. Chápou postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. V praktickém vyučování dodržují zásady bezpečnosti a hygieny práce.

d) Informační a komunikační technologie: žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují) stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák : - správně používá základní názvosloví - ovládá základy psaní a kreslení písma - zvolí typ písma v souladu s výtvarným záměrem - popisuje vývoj písma - orientuje se v různých typech nástrojů - určí časovou periodizaci vývoje jednotlivých typů písma - specifikuje rozdíly ve stavbě jednotlivých písem	I. ročník - úvod do písma - typografické základy – úvod, osnova stavba písmene, názvosloví - měření písma – didotův měrný systém, pica měrný systém, přepočty - rodina písma - skupiny řezu písma, klasifikace tiskových písem - cvičení - nácvik psaní různými typy pérek, linky, vlnovky, obloučky - kruhový grotesk - kruhový grotesk – kurzíva - římská kapitála - psaná antikva - kurzivní antikva - krasopisná stínovaná kurzíva - english hand - elegant - italika - cancelleresca corsiva - strukturovaná italika -italika ornamentální - perové písmo tučné - štetcové písmo - volné štetcové - průběžné štetcové písmo, formální - vývoj písma - psací látky - písařské náčiní, písaři - výjevové obrazy - klínové písmo, hieroglifické, čínské - hláskové písmo, fénické, řecké - latinské písmo - období starověké a přechodné, raně středověké a vrcholně středověké - období novověké, Čechy - období renesance, hlavní typografové - tisková písma 19. a 20. století, - fotosazba II. ročník - cvičení - čtvercová kapitála - volná karolína	

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák : - správně používá základní názvosloví - ovládá základy psaní a kreslení písma - zvolí typ písma v souladu s výtvarným záměrem	I. ročník - úvod do písma - typografické základy – úvod, osnova stavba písmene, názvosloví - měření písma – didotův měrný systém, pica měrný systém, přepočty - rodina písma - skupiny řezu písma, klasifikace tiskových písem - cvičení - nácvik psaní různými typy pérek, linky, vlnovky, obloučky - kruhový grotesk - kruhový grotesk – kurzíva - římská kapitála - psaná antikva - kurzivní antikva - krasopisná stínovaná kurzíva - english hand - elegant - italika - cancelleresca corsiva - strukturovaná italika -italika ornamentální - perové písmo tučné - štetcové písmo - volné štetcové - průběžné štetcové písmo, formální - vývoj písma - psací látky - písařské náčiní, písaři - výjevové obrazy - klínové písmo, hieroglifické, čínské - hláskové písmo, fénické, řecké - latinské písmo - období starověké a přechodné, raně středověké a vrcholně středověké - období novověké, Čechy - období renesance, hlavní typografové - tisková písma 19. a 20. století, - fotosazba II. ročník - cvičení - čtvercová kapitála - volná karolína	
- popisuje vývoj písma - orientuje se v různých typech nástrojů - určí časovou periodizaci vývoje jednotlivých typů písma - specifikuje rozdíly ve stavbě jednotlivých písem		
- žák - používá písařskou osnovu - ovládá základy psaní a kreslení písma		

- zvolí typ písma v souladu s výtvarným návrhem	- fundamentální písmo - protogotická minuskula - gotická textury quadrata - hrotitá kvadrátní minuskula - gotická minuskula moderní - lombarda - fraktura minuskula - švabach - bastarda - cadel - italika ornamentální - secesní písmo
- student se orientuje v názvosloví - používá písarskou osnovu - cvičí prostorové a estetické cítění - kreativně pracuje s barvou - aplikuje a zohledňuje své poznatky, zkušenosti a vědomosti teoretického okruhu do vlastní práce, navrhuje a realizuje na základě poučení: kalendář, titulní strana typografického časopisu, typografický portrét osobnosti činné ve výtvarném umění, nápojový lístek, vinná viněta, stylizace antikvy a gotiky do jedné, abecedy, plakát, pozvánka na maturitní ples a přebal knihy	III.ročník - konstruovaná abeceda - kalendář - titulní strana typografického časopisu - typografický portrét osobnosti činné ve výtvarném umění - nápojový lístek - vinná viněta - stylizace antikvy a gotiky do jedné abecedy - plakát, pozvánka na maturitní ples - přebal knihy

Figurální kresba

Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 3 hodiny

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Náplní předmětu je formou praktické a teoretické výuky nabídnout studentům možnost získání dovedností a vědomostí v oboru figurální kresba, které dále uplatní v předmětech: výtvarné navrhování, grafické techniky, litografie, sítotisk a obecně ve výtvarné praxi.

Charakteristika učiva

Výuka předmětu figurální kresba je rozdělena do 3. a 4. ročníku a probíhá jak praktickou tak teoretickou formou. Obsah předmětu ve 3. ročníku je orientován především na vědomosti z oblasti anatomie zevních forem a dovednosti v zobrazování lidské postavy podle živého modelu. Ve 4. ročníku je výuka zaměřena na různé způsoby zpracování figurálního motivu a prohloubení získaných znalostí a dovedností.

Pojetí výuky, formy a metody práce

Stěžejní výukovou metodou v obou ročnících je kresba (příp.malba) podle živého modelu. Ve 3. ročníku tomu předchází studium kostry (podle odlitku) a zevních svalových forem. Teoretická část výuky zahrnuje především studium anatomie, hrubý přehled figurativního umění, současné tendence a přesahy do jiných médií.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky prací jsou hodnoceny na základě školního klasifikačního řádu a bodového systému určeného pro výtvarné předměty. Učitel vymezuje jasná vlastní kritéria hodnocení a seznámí s nimi žáky na začátku školního roku. Zahrnují v sobě: komplexnost, respekt k osobnosti studenta, individuální progres, snahu o osobní maximum, vlastní řešení. Na základě partnerského vztahu učitel hodnotí snahu, dokáže ocenit žakovu práci a na správném místě vyjádřit kritiku. Věnuje se každému individuálně. Sleduje celkový rozvoj osobnosti, učí žáky sebehodnocení za účelem objektivního vnímání dosažených výsledků a další motivace. Přihlíží k jejich aktivitě během procesu učení, flexibilitě, přístupu k ostatním, schopnosti spolupráce, mimoškolní aktivitě, schopnosti komunikace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence:

a, Kompetence k učení:

Student si ověřuje význam teorie v praxi, tzn.konkrétní využití vědomostí při realizaci úkolu. Objevuje výhody systematického postupu od teorie k praxi. Chápe proces učení jako nezbytnou část odborného a procesního růstu, přijímá ho jako nedílnou součást rozvoje své

osobnosti a kulturní vybavenosti.

b, Kompetence k řešení problémů:

Základní postup práce (v předmětu), tj. od elementárních vnitřních konstrukčních vztahů a velkých forem po detail může studentu posloužit jako model k řešení problému nejen v ostatních výtvarných předmětech v rámci školy ale přesahuje obecně i do dalších činností.

c, Kompetence komunikativní

Student se vyjadřuje v odborné terminologii, obhazuje a formuluje své myšlenky, názory, postoje a vlastní přístup k úkolu, diskutuje a respektuje názory druhých.

d,e, Kompetence personální, sociální, občanské:

Komunikace nad tématy, v prostředí skupiny (s odlišnými postoji, přístupy a řešeními) v kombinaci s konzultací pedagoga, přispívá u studenta k tříbení svého osobního názoru a učí ho nejen kritickému pohledu na vlastní práci, ale pomáhá mu lépe vnímat sebe sama v sociálním kontextu (skupiny- obecně společnosti)

f, Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Student dokáže samostatně a flexibilně reagovat na změny a inovace spojené s vývojem zobrazivých technologií pro potřebu budoucí snadnější komunikace se softwareovými aplikacemi využívanými grafickými studií.

g, Kompetence matematické

Student dokáže aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů- vizování, přímé měření

h, Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Student využívá informační a komunikační technologie k rozšíření obzoru v současných výtvarných disciplínách a ke všeobecnému přehledu. Srovnává vlastní výsledky s jinými, využívá možnosti prezentace na internetu. Informace třídí a kriticky hodnotí, sleduje současné dění v oboru a příspěvky výtvarných institucí.

Odborné kompetence

3. ročník

Anatomie zevních forem

- Žák definuje základní funkce a systémy lidského těla, průměrný rozsah a limity pohybového ústrojí, dokáže z paměti nakreslit kostru, její celky a části, zevně se projevující svaly (jejich soustavy a části), a popsat je odbornou terminologií
- Chápe studium vnitřních vztahů nejen jako východisko k zobrazování vnějších forem, ale jako obecný studijní postup
- Žák rozeznává vývojové změny, obvyklé proporční vztahy jednotlivých částí lebky během vývoje, rozdíly mezi pohlavími, definuje jednotlivé části, kosti, navazující chrupavky, zubní ústrojí, oční bulvy, úpony, ukotvení páteře, atd
- Své vědomosti ověřuje na modelu hapticky a pozorováním ze všech stran

Portrét a autoportrét

- Žák vytváří studie částí hlavy podle živého modelu, sebe sama nebo odlitku

- Nakreslí hlavu a krk podle živého modelu v perspektivní zkratce z pohledu en face, profilu, tříčtvrtečního pohledu a zezadu. Žák rozlišuje kresebný materiál na suchý, mokrý, mastný a podle vlastností na grafický a valérový (resp. kombinovaný)
- Žák si uvědomuje adekvátní použití materiálu vzhledem ke svému záměru, časové náročnosti, rozměru kresby, výrazu, rizika (především při použití kresebného materiálu který není možno odstranit)

Figura

- Žák nakreslí figuru podle živého modelu s důrazem na vnitřní stavbu, stabilitu a proporce
- Využívá poznatků ze studia anatomie zevních forem
- Žák vytváří v krátkém časovém limitu pohybové studie
- Výtvarné prostředky volí adekvátně k formátu a časové náročnosti

Žák zná vývoj zobrazování lidské figury od prehistorie do současnosti. Získané vědomosti prokáže

v neformální diskusi nad tématem. Inspiruje se a kriticky vymezuje. Ověřuje si a doplňuje své poznatky

(získané ve výtvarné praxi) nejen výstavami a exkurzemi, ale konfrontuje svou práci s pracemi

ostatních kolegů z oboru. Studuje jednotlivé techniky a jedinečnost rukopisu starých mistrů nejen

v literatuře, ale především na originálech.

4. ročník

Anatomie zevních forem

- Žák definuje základní funkce a systémy lidského těla, průměrný rozsah a limity pohybového ústrojí, dokáže z paměti nakreslit kostru, její celky a části, zevně se projevující svaly (jejich soustavy

a části), a popsat je odbornou terminologií

- Chápe studium vnitřních vztahů nejen jako východisko k zobrazování vnějších forem, ale jako

obecný studijní postup

- Žák rozeznává vývojové změny, obvyklé proporční vztahy jednotlivých částí lebky během vývoje,

rozdíly mezi pohlavími, definuje jednotlivé části, kosti, navazující chrupavky, zubní ústrojí, oční

bulvy, úpony, ukotvení páteře, atd

- Své vědomosti ověřuje na modelu hapticky a pozorováním ze všech stran

Portrét a autoportrét

- Žák vytváří studie částí hlavy podle živého modelu, sebe sama nebo odlitku

Nakreslí hlavu a krk podle živého modelu v perspektivní zkratce z pohledu en face, profilu, tříčtvrtečního pohledu a zezadu. Žák rozlišuje kresebný materiál na suchý, mokrý, mastný a podle

vlastností na grafický a valérový (resp. kombinovaný)

- Žák si uvědomuje adekvátní použití materiálu vzhledem ke svému záměru, časové náročnosti,

rozměru kresby, výrazu, rizika (především při použití kresebného materiálu který není možno odstranit)

Figura

- Žák nakreslí figuru podle živého modelu s důrazem na vnitřní stavbu, stabilitu a proporce

- Využívá poznatků ze studia anatomie zevních forem
 - Žák vytváří v krátkém časovém limitu pohybové studie
 - Výtvarné prostředky volí adekvátně k formátu a časové náročnosti
 - Rozumí nosným detailům, které v celkovém výrazu pomáhají budovat prostor a objem figury
 - Nachází vlastní přístup k tématu, jak v rovině formální – rukopisné, tak obsahové (filozoficky, spirituálně, fyzikálně, biologicky, sociálně apod.), ke které hledá adekvátní formální rámec – řeč, text, performance, nová či klasická média a podobně
 - Žák se při výběru úhlu pohledu na objekt zobrazování nevyhýbá perspektivně složitějším pozicím.
 - Vytváří studie figury s drapérií a oblečené figury
 - Vytváří série kreseb menšího formátu se zaměřením na stylizaci detailu v celku
 - Žák vytváří v krátkém časovém limitu pohybové studie
- Žák zná vývoj zobrazování lidské figury od prehistorie do současnosti. Získané vědomosti prokáže v neformální diskusi nad tématem. Inspiruje se a kriticky vymezuje. Ověřuje si a doplňuje své poznatky (získané ve výtvarné praxi) nejen výstavami a exkurzemi, ale konfrontuje svou práci s pracemi ostatních kolegů z oboru. Studuje jednotlivé techniky a jedinečnost rukopisu starých mistrů nejen v literatuře, ale především na originálech.

Průřezová témata:

a, Občan v demokratické společnosti

V obecně umělecké tvorbě, která by ve své podstatě měla být bytostně humanitní, se student učí vnímat sebe sama jako bytost sociální a respektovat společná práva a svobody.

b, Člověk a svět práce

Student se učí vnímat práci jako smysluplnou trajektorii vlastního života, nejen k prospěchu svému, ale především k empatii, pomoci a radosti druhým.

c, Člověk a životní prostředí

Studenti jsou vedeni k vnímání krajiny jako výseku vesmíru na nějž si klademe dočasné vlastnické nároky. Jako prostor nekonečně mnoha příběhů minulých a budoucích.

d, Informační a komunikační technologie

Student nepřijímá informace bezvýhradně (z jakéhokoli zdroje), ale ověřuje si jejich pravost i v jiných médiích, v ideálním případě vlastní zkušeností.

2, Rozpis učiva a realizace kompetencí

Výsledky vzdělávání	Učivo
3. ročník V úvodní hodině se žák seznámí s charakteristikou a pojetím výuky předmětu figurální kresba, způsobem organizace předmětu ve 3. ročníku, rozvržením učiva, hodnocením výsledků, bezpečnostními a hygienickými pravidly při výtvarné práci. Žák definuje základní funkce a systémy lidského těla, průměrný rozsah a limity pohybového ústrojí, dokáže z paměti nakreslit kostru, její celky a části, zevně se projevující svaly (jejich soustavy a části), a popsat je odbornou terminologií. Chápe studium vnitřních vztahů nejen jako východisko k zobrazování vnějších forem, ale jako obecný studijní postup. Žák rozeznává vývojové změny, obvyklé proporční vztahy jednotlivých částí lebky během vývoje, rozdíly mezi pohlavími, definuje jednotlivé části, kosti, navazující chrupavky, zubní ústrojí, oční bulvy, úpony, ukotvení páteře, atd. Své vědomosti ověřuje na modelu hapticky a pozorováním ze všech stran.	1, Úvod do předmětu Smysl a zaměření předmětu, organizace a náplň práce ve 3. ročníku, časový plán a rozvržení učiva, výtvarný materiál a pomůcky. Bezpečnost a hygiena práce v učebně. 2, Anatomie zevních forem Základní popis lidského těla-funkce, systémy. Jeho vývoj a přeměna v jednotlivých etapách lidského života, pohlavní rozdíly, Rozsah a limity pohybového ústrojí, zevrubný popis lidské kostry, proporční vztahy, členění, souvztažnost svalových skupin přes kosterní ústrojí, svalové úpony, základní skupiny příčně pruhovaných svalů, zevní projevy kostry, svalstva, tukových polštářů, kůže, žilního systému, deformací atd. Kresba z paměti: kostra jako celek, jednotlivé části, - příčně pruhované, zevně se projevující svaly (celek, soustavy, jednotlivé části), základní terminologie. 3, Kresba lebky Detailní studium odlitku lidské lebky, průměrné proporce, vývoj a přeměny v jednotlivých etapách lidského života, pohlavní rozdíly, mechanika a pohybové limity spodní čelisti, lebeční švy a jednotlivé kosti, návaznost na chrupavčité části (nos, uši), konstrukce, členění a popis zubů, proporce a usazení oční bulvy, svalové úpony, ukotvení obratlů krční páteře, zevní projevy. Studijní kresba orientovaná nejen na pevnou

Při zobrazování využívá osovou symetrii (v další fázi, pro zpřesnění tvaru, její odchylky) a postupuje od velkých celků k detailu, přičemž si ověřuje proporční vztahy vizováním, či přímým měřením. Sleduje vedle funkční stránky jednotlivých detailů a celků i jejich tvarovou bohatost. Vede své úsilí ke snaze o co nejvyšší plastickou průkaznost, např. pomocí přístřežení nosného (nejbližšího) detailu, kontrastem pozadí, středně silným nasvícením z jednoho zdroje se zpětným reflexním působením okolního prostoru, atd. Žák nabitě vědomosti uplatňuje při kresbě z paměti s popisem v odborné terminologii. Žák se při zobrazování přidrží následujícího postupu: měřítko (nejlépe 1:1), umístění do formátu s ohledem na směr figury a obsahový význam prázdného prostoru, náklon hlavy a krku vůči posazení ramen a směru páteře. Podle úhlu pohledu: vertikální osa hlavy, rozdělení na horizontální výškové hladiny po středové ose : temeno- začátek vlasové části- hřeben nadočnicového oblouku- kořen nosu- podnosní trn- střed úst- konec brady. Rozdělení na vertikály způsobem „co je dřív a co se s čím protíná“ pomocí postupující (přibližné) vertikální kolmice (např. u profilu: špička nosu- nadočnic. oblouk atd.). Sklon hlavy (od kořene nosu po vrchol brady), úhel čela (od zač. vlas. části ,po hřeben nadočnic. oblouku), horní úhel nosu (od kořene), spodní úhel nosu (od trnu), úhel čelistí (od podnos. trnu po vrchol brady), úhel očí, úhel lícních kostí, úhel koutků úst, úhly sanice, plocha brady, posazení a velikost uší. U očí postupuje od jejich středu (pocitově)- poté přesně: spodní hrana horního víčka-	architekturu lebky, ale také na její plastické kvality. Kresba z paměti, popis. 4, Kresba hlavy a krku (návaznost na ramena, hrudník, záda) Kresba hlavy a krku (podle živého modelu) v návaznosti na soustavu klíčních kostí, lopatek, horních končetin a hrudníku. Postup při budování vnitřní a vnější stavby lidského těla, od hrubých rozměrů, základních os a úhlů, přes vzájemné proměřování proporcí, po přesnější soustavu bodů, zkonstruovanou pomocí průsečíků horizontál a vertikál. Důraz je kladen především na pevnou (vektorovou) stavbu a prostorové (sochařské) chápání tvaru.
--	--

vnitřní a vnější koutek (jejich úhel)+ bulva- horní hrana horního víčka (spodní strana nadočnic. oblouku) a horní hrana spodního víčka atd., vše od velkých celků k detailu. Celkový náklon krku (páteř), u přední části: úhel krčního laloku, oba úhly od chrupavky štítné, úhly zdvihačů hlavy, u zadní části: obratle krční páteře, úhly velkého zádového svalu. Poloha ramen vůči páteři a hlavě, jejich šířka. Přední část: úhly a křivka klíčních kostí, úhel sterna, úhly humerů. Zadní část. obratle krční a žeberní části páteře (správný počet a charakter), hrany a hřebeny lopatek po výběžek nad ramením kloubem, úhly trapézů a tvar pletence deltového svalu. Žák dokáže zpaměti nakreslit a popsat kostru. Žák dokáže zpaměti nakreslit a popsat zevně se projevující (příčně pruhované)svaly na lidské kostře. Žák vytváří studie částí hlavy podle živého modelu, sebe sama nebo odlitku. Jednotlivé detaily studuje z různých pohledů tak, aby pochopil logiku tvaru a posazení, s funkcí zejména smyslových orgánů. Studuje pozice svalů hlavy, čelistí, očí, krku a tukových tkání při pohybu. Dokáže zevrubně popsat oční orgán v jeho celku, způsob přenosu obrazu, vnímání barev a základní zrakové poruchy. Dokáže zpaměti popisně nakreslit oko, nos, ústa a ucho. Rozeznává základní typy očí, uší, nosu a úst.	5, Detaily obličeje a krku -popis oka, funkce zraku- Studium oka podle živého modelu, sebe sama, nebo odlitku. Detailní studie mechanismu oční bulvy a očních víček, pohybové limity oční bulvy, usazení v očním důlku. Nadočnicový a podočnicový oblouk. Řasy a obočí. Detailní studie očí při pohybu bulvy různým směrem (otevřené a zavřené), studie očí z různých úhlů (podhled, nadhled, z boku). Zevrubná typologie očních víček. Popis oka a funkce zraku, přenos obrazu, vnímání barev, základní poruchy. Studium nosu. Detailní studie vnitřní stavby nosu – kostí, přepážek, chrupavčitých částí a jejich vnějšího projevu na celku. Různé pohledy. Zevrubná typologie nosů. Studium ucha. Detailní studium ušní chrupavky, celku vnějšího ucha, akustické vlastnosti vnějšího ucha. Zevrubná typologie uší. Studium úst. Detailní studie tvaru horního a spodního rtu v závislosti na poloze čelistí. Zevrubná typologie úst.
---	---

Žák kreslí hlavu a krk podle živého modelu v perspektivní zkratce z pohledu en face, profilu, tříčtvrtečního pohledu a zezadu, zpočátku formou lineárních studií, aby si osvojil logiku perspektivních zkratk pomocí rotačních os- vrstevnic, kolmých na středovou vertikální osu hlavy. Postupuje od velkých tvarových hmot k detailu. Uvědomuje si změnu proporcí při perspektivní zkratce a snaží se nové úhly pohledu memorovat. Žák se snaží v první fázi objekt zobrazování především zkoumat pohledem, uvědomit si celkový charakter, základní proporční vztahy a nosné detaily. Následně se pokouší zobrazovaný objekt zrakem „projektovat“ na podložku. (děje se tak, když objekt soustředěně pozoruje a snaží se jej rychlým pohledem přesunout na prázdnou plochu podložky). Začíná pracovat teprve když už „ví“ co má kreslit (malovat), „vidí“ to před sebou na podložce (papíře, plátně apod.). Kontrola měřením (vizování), je ideální, když se provádí pouze myslí „očima“, neboť v případě použití měřidla, je nutné zachovat ze strany modelu neměnnou pozici a také udržovat stejnou vzdálenost mezi pozorovatelem, měřidlem a modelem. Není proto příliš vhodná pro měření krátkých vzdáleností. Kombinace obou přístupů při kontrole správnosti je optimální, ovšem při	Krční páteř a krční chrupavky. Svaly hlavy a krku. Vlasy a vousy, směry růstu, typy. Způsoby zobrazování (ve zkratce). 6, Kresba hlavy a krku podle živého modelu- perspektivní zkratky Kresba hlavy a krku podle živého modelu zaměřená na složité perspektivní zkratky- nadhled a podhled z en face, nadhled a podhled z profilu, nadhled a podhled ze tříčtvrtečního pohledu a nadhled a podhled zezadu. 7, Portrét Kresba hlavy, krku a ramenou s důrazem na vystižení podoby a výrazu.
--	--

tzv..vnitřní kontrole je pozorovatel více zainteresován a nespolehá tolik na metodu. Při práci z paměti pak postupuje bezděčně podobným způsobem, kdy představa je filtrována z paměťového rezervoáru zkušeností a probíhá mnohem rychleji. Při kresbě portrétu, má žák na paměti tyto poznatky: Vedle snahy o co nejpřesnější přepis soustavy bodů získané vizováním je důležité především rozpoznat typické rysy zobrazovaného. Hledá je jak v proporcích celku, tak v detailu. Např. : velikost a tvar hlavy vůči postavě, šířka a délka krku, sklon a šířka ramen. Celkový charakter hlavy: Poměr obličejové části k celku hlavy. Tvar sanice vůči obličejové a lebeční části. Šířka lebky, šířka čela (od spánkových kostí), šířka jařmových oblouků, šířka sanice (v místě kloubu a radiu), šířka brady. Výška- poměr bodů: temeno-vlasová část- hřeben nadočnicového oblouku-kořen nosu- špička nosu-střed úst-konec brady. Poměr úhlů v trojúhelníku: středy očí-střed úst. Tvar nosu: en face-šířka kořene, tělesa, chřípí, tvar a směr nozder. Profil- celkový úhel- v případě zlomu úhlu, přesně určit bod zlomu vůči délce. Tvar očí: en face- posazení (výšková hladina u obou očí zvlášť) a úhly přímek mezi vnitřním a vnějším koutkem-kontrola přes středovou osu a horizontálu. Profil- úhel pohledu-sklon mezi horním a spodním víčkem (při rovném držení hlavy horní víčko obvykle vystupuje před spodní, souvisí to s polohou nadočnicového a podočnicového oblouku). Detailním zkoumáním oka si ozřejmuje např. přesný tvar kontaktní plochy hor. a spod. víčka, jejich vnitřního a vnějšího koutku (slzní kanálek), růst a směr očních řas od hrany víček apod. z profilu např. zapuštěnou čočku zornice za rohovkou, způsob odrazu světla na oku, atd.	
---	--

Provádí kontrolu pomocí zrcadla (současně kresby i modelu) Porovnává symetrii přes středovou osu. (nachází asymetrie a disproporce, které jsou klíčem k přesnějšímu zachycení podoby). Vyhýbá se přílišnému zaujetí detailem před celkovým charakterem hlavy. Pro správné pochopení tvaru, pozoruje model ze všech úhlů (nejen ze svého stanoviště). Výrazem, rozumí duševní rozpoložení portrétovaného (oči, ochablost a tenze určitých svalových skupin apod.) Pokouší se všemi zmiňovanými prostředky, vystihnout osobnost portrétovaného. Vytváří studie grimas (živý model, autoportréty)- souvztažnost svalů hlavy a krku (při smíchu, pláči, vzteku, údivu, apod.) Vnímá úkol zároveň jako způsob jak lépe pochopit fyziognomii portrétovaného. Studium fyziognomie pozorováním- je čistě na žáku samotném. Odehrává se v běžném životě formou vědomého pozorování, uvědomování si poznatků a představy realizace. Přispívá k výraznému posunu jak po stránce řemeslné, tak rozšiřuje rezervoár při práci z paměti. Žák rozlišuje kresebný materiál na suchý, mokrý, mastný a podle vlastností na grafický a valérový (resp. kombinovaný). Grafickým materiálem rozumí ten, pro který je charakteristická ostrá stopa a zpracování obvykle šrafurou, tečkováním, čárkováním apod. Je to např: vodě odolná tuš, různé druhy fixů, obecně velmi rychle schnoucí barvy aplikované na savý podkladový materiál. Materiál umožňující valérové či obojí zpracování, je všechen ostatní : tužka, uhl, suchá rudka, suchá sépie, pastel, lavírovaná perokresba, lavírovaná kresba štětcem, airbrush apod.	8, Portrét – různé způsoby zpracování Kresba hlavy podle živého modelu rozličným typem materiálů (jejich kombinací) a tomu odpovídající zpracování. Druhy materiálů a jejich vlastnosti. Postup a způsoby modelace při použití jednotlivých materiálů. Kresba tužkou, uhlím, rudkou, sépií, tmavou a světlou křídou na střední tón podkladu (příp.pastel), lavírovaná perokresba, lavírovaná kresba štětcem(příp.malba,airbrush). Kombinace výše uvedeného.
---	--

(mastné křídly jsou z tohoto pohledu těžko zařaditelné). Žák si uvědomuje adekvátní použití materiálu vzhledem ke svému záměru, časové náročnosti, rozměru kresby, výrazu, rizika (především při použití kresebného materiálu který není možno odstranit). Při práci s materiálem umožňujícím grafický způsob zpracování postupuje nejprve od orientační podkresby odstranitelným materiálem (tužkou, uhlem apod.), neboť stopa fixu, rezistentní tuše aj. je prakticky nevratná. Kulturou šrafury rozumí zkušenost v kresbě čarou, ve vrstvení, směru, zakřivení, vynechání, apod. Tím, že technika spočívá v postupném překrývání, hustotě čar směrem do stínu, s minimem možností opravy, přidržuje se žák následujícího postupu : vedení základních linií a stínů nepříliš hustým šrafováním jedním směrem přirozeným pro kreslicí ruku. Hustotu , směr a případné zakřivení v dalším úhlu šrafur volí podle charakteru tvaru, intenzity světla a stínu, struktury apod. Řídí se pravidlem „úspory“ ve směru šrafur (předčasněmu vyčerpání možností při otočení v kruhu), důsledně zvažuje efekt každého následného směru šrafur. Pro první, druhý, třetí, čtvrtý náklon šrafur volí poněkud otevřenější úhel, pro možnost dalšího zjemnění, postupu o tón níž, přechodu k detailu apod. Při přechodu v ploše o tón níž, doplňuje sít' čar stejnoměrně bez akcentu na jakýkoli směr. Vyhýbá se nadměrnému použití kontur, možnost jejich efektu zvažuje (podle povahy zobrazovaného objektu, rukopisu, atd.) až na závěr (spíše před tím používá „nedopovězenou“ čáru (šrafovanou, tečkovanou, čárkovanou)). Vyhýbá se též mechanickému nadužívání šrafury pouze jedním směrem, křížové (kolmé) šrafuře, která dané místo zplošňuje a přílišnému používání zakřivených šrafur zvláště po směru tvaru. Postupuje od velkých celků k detailu. Postupuje s rezervou jak směrem k nejvyššímu světlu, tak k nejhlubší černé	
---	--

(maxima materiálu se kterým pracuje).
Pracuje s vědomím komplikací při vrstvení
šrafury- její konečnosti při několikerém
otočení v kruhu, zdvojení čar apod.
Dbá na čistotu kreslicích nástrojů.

Při výběru suchého materiálu umožňujícím
zároveň valérovou bohatost a ostrou kresbu,
si žák předem ověří jeho odstranitelnost ,
sprašnost, přilnavost a valérové možnosti
vzhledem k podložce.

Využívá materiál v celé šíři možností.
S opatrností kombinuje případné valéry
přímo materiálem, pomocí jemné látky či
prstů, liniemi a body, aby nedocházelo
k vrstvení několika nesouvislých rovin
a prostorovým propadům.

K propojení suchého prašného materiálu
s podkladovou vrstvou používá lihový
(šelakový) nebo acetonový fixativ.

V případě použití mokrého materiálu, si žák
předem připraví podložku (napnutý papír,
plátno na desku, na rám, karton, sololitovou
desku apod.) a patřičný podklad
(kliš/želatina, ředěná akrylátová disperze
(sokrat), akrylátový šepš, gesso,
popř.klihokřídový šeps, olejový šeps,
syntetický nebo nitrocelulózový základ (na
kovové desky)apod., podle média (voda, olej,
líh apod.) a techniky se kterou bude pracovat
(akvarel, kvaš, tempera, akryl, olej, tuš,
inkoust, airbrush)

Dodržuje technologické zásady- schnutí
vrstev, omezené převrstvení a vymývání u
akvarelu, v případě oleje, postupného
přimašťování, rozmývání spodních vrstev
a krátkost u jednoduché tempéry.

Má na vědomí změnu barevného tónu při
práci do mokrého a po uschnutí. (zejména u
tempéry při navazování na suchou vrstvu),
apod.

K jeho malířské výbavě patří: akvarelové
a akrylové barvy (popř.olejové nebo jiné),
dlouhé štětce s přírodním či syntetickým
vlasem, široké štětce na podklad, lazury,
závěrečný lak, palety (velké), bavlněné
hadříky, uzavíratelné nádoby na médium
a ředidlo.

Malířské nástroje se snaží udržet v čistotě.

9, Kresba figury podle živého modelu –

Žák si zopakuje poznatky ze studia anatomie zevních forem. Žák se při zobrazování figury přidrzuje následujícího postupu: Měřítko, umístění do formátu s ohledem na směr figury a obsahový význam prázdného prostoru. (pomůckou je středový kříž či hustší síť pomocných čar), - tzn. střed obdélníku vymezeného výškou a šířkou figury, odtud přibližný střed figury (rozkrok) - osa páteře, (.křivka mezi rozkrokem a průsečíkem páteře a osy ramen, měřeno v závislosti na pozici, např. k proporci celé postavy), - rovina chodidel, rovina kyčlí, pánevního hřebene, rovina ramen – těžiště postavy – končetina na níž z větší části těžiště spočívá – druhá párová končetina, ostatní končetiny, zvláště pokud vytvářejí pohyb, osa krku, náznak hlavy (sklon), náznak hrudního koše. V další fázi, projekce kostry a následně základních svalových skupin a tukových polštářů pro uvědomění, kde se na figuře jednotlivě projevují. Samotný tvar (obrys), postavy, konstruuje soustavou bodů pomocí posunujících se horizontál a vertikál způsobem „co je dřív a co se s čím protíná“. Body pro měření jsou konkávní a konvexní vrcholy křivek. Mezi nimi pak buduje soustavu rovin, která následně ukáže správnost měření. Měření provádí jak na celku, tak na krátkých úsecích (od trupu až k článkům prstů, obličej). Na takto zkonstruované „kostře“ pak snáze nachází přesný tvar křivek. Žák nejprve vizuálně studuje projevy kostry a svalů na živém modelu, modelu kostry a na	důraz na vnitřní stavbu, stabilitu, proporce. Opakování anatomie zevních forem. Vedle snahy o co nejpřesnější přepis soustavy bodů získané vizováním je důležité především rozpoznat typické rysy zobrazovaného. Hledáme je jak v proporcích celku, tak v detailu. Měřítko, umístění do formátu, postup při budování hlavních záchytných bodů, jako střed figury, osa páteře, osa ramen, osa kyčlí, osa chodidel atd., těžiště, končetiny tvořící pozici, jejich kontakt s prostorem, předměty, apod. V první fázi kresba figury v základních pozicích (stojící, ležící, sedící), v malém formátu, s důrazem na proporce, vnitřní stavbu a pevnou vnější architekturu svalových skupin (nepříliš detailně, zpočátku lineárně, postupně s důrazem na objem). 10, Studie horních a dolních končetin Studium horních končetin, pohybové limity, mechanismus kloubů, návaznost na trup (soustavu lopatkové a klíční kosti) Kostra horní končetiny (a navazujících kostí), vnější projevy. Způsob přetáčení radia a pozice lokte (epikondilu ulny a radia) při různém pohybu. Svalové soustavy, šlachy, vazy, žilní systém
---	--

svých vlastních rukou. Doplňuje poznatky teoretickým studiem anatomie zevních forem. Při zobrazování se přidržuje následujícího postupu: Měřítko 1:1, umístění do formátu vzhledem ke směru paže (těla), pohybu, pozici centra pozornosti (dlaňové části, lokte, ramene atd.) vůči celé paži, směr a velikost případného předmětu svíraného rukou, atd. Osa humeru, osa ulny a radia, osa dlaně (jako celku, příp. směr hřbetních šlach prstů) Zobrazovanou část ruky schematicky (proporčně správně) rozdělí na: humerus, ulnu a radius (po jejich zápěstní výběžky), krátkou část zápěstí v místě vazů přes zápěstní kůstky, dlaňovou část (první články prstů), (příp. osu a hmotu drženého předmětu), prstovou část : palec (vždy poněkud odděleně (od výběžku prvního článku)), ostatní prsty schematicky rozdělené (podle pozice) na články, osy článků všech prstů (pro kontrolu jejich velikosti a dosahu při obtížné zkratce). Přesnější vnější formu konstruuje soustavou bodů, průsečíků horizontál a vertikál. Proporce klíčových bodů (vrcholů konvexních a konkávních křivek) přeměřuje jak na celku, tak na jednotlivých částech. Sleduje stále celkový charakter. Provádí studie horní končetiny z různých úhlů pohledu, zejména se soustředí na dlaňovou a prstovou část v různých pozicích (perspektivních zkratkách, otevřenou, v pěst apod.) Využívá poznatků ze studia anatomie zevních forem. Žák nejprve vizuálně studuje projevy kostry a svalů na živém modelu, modelu kostry a na svých vlastních nohou. Doplňuje poznatky teoretickým studiem anatomie zevních forem. Při zobrazování se přidržuje následujícího postupu: Měřítko 1:1, umístění do formátu vzhledem ke směru dolní(ch) končetin a příp. trupu, pohybu, pozice centra pozornosti (chodidla, kotníku, kolene, kyčlí apod.) k celku nohy (nohou).	ruky. Studie rukou při uchopení různých předmětů různým způsobem. Nehty a nehtová lůžka, směry růstu a typy ochlupení. Změny struktury, tloušťky a barva kůže. Kresba horních končetin z různých úhlů pohledu. Studium dolních končetin, pohybové limity, mechanismus kloubů, stavba chodidla, návaznost na trup (pánev, páteř). Kostra dolní končetiny (a navazujících kostí), vnější projevy. Podrobné studium kostí chodidla, mechaniky kotníku, kolene a kyčlí při různém pohybu. Svalové soustavy, šlachy, vazy, žilní systém nohy a navazujících částí (pánve, břicha, hýždí) Studium chodidla při volném pohybu, různém způsobu našlápnutí, držení váhy apod. Nehty a nehtová lůžka, směry růstu a typy ochlupení. Změny struktury, tloušťky a barva kůže. Kresba dolních končetin z různých úhlů pohledu.
--	--

V případě dolních končetin je vhodné, kvůli místu těžiště, zobrazovat celou pozici (obě končetiny současně). Osy a pozice v perspektivě obou femurů, kostí tibie a fibuly a chodidel. Schematicky rozděluje dolní končetiny (proporčně správně) na části : délka femurů, délka kostí tibie a fibuly (jejich epikondylokníky), celek záprstních kůstek, kost patní, celek nártu, prstovou část od druhého článku. Kontaktními body chodidla při normálním postoji rozumí : spodní plochu kosti patní, klouby prvního a druhého článku prstu (u palce chráněného sezamskými kůstkami), poslední články prstů a hranou vnější strany chodidla (první článek malíku). Délku a rovinu chodidla měří v trojúhelníku : kontaktní části patní kosti, palec, malík. (celkovou délku od trnu kosti patní). Přesnější vnější formu konstruuje soustavou bodů, průsečíků horizontál a vertikál. Proporce klíčových bodů (vrcholů konvexních a konkávních křivek) přeměřuje jak na celku, tak na jednotlivých částech. Sleduje stále celkový charakter. Provádí studie dolních končetiny z různých úhlů pohledu, zejména se soustředí na mechaniku kolene, kotníku a kyčlí (vnější projevy) a studie chodidla v různých pozicích (perspektivních zkratkách, apod.). Využívá poznatků ze studia anatomie zevních forem. V případě prvním, kdy žák kreslí pouze akt s draperií, se seznamuje s tím, jakým způsobem se různé druhy textilií projevují na různých částech lidského těla. Při práci postupuje tak, že nejprve zobrazuje figuru bez drapérie (na místech kde má spočívat, pouze lehkým náznakem). Postup při budování drapérie samotné provádí následujícím způsobem: začíná od proporčně správného rozvrhu větších	11, Studie drapérie na lidském těle V první fázi akt s draperií (přes půl těla, přes klín a kolena, přes rameno apod.(různé druhy tkanin)). V druhé fázi, figura oblečená (v různém typu oděvu).
--	--

tvárových objemů a klíčových záhybů (v ohybech paží, trupu, kolen apod.), přes větší či menší celky (skupiny) záhybů (správně proporčně spočítaných do měřených celků), až po samotné (nosné) detaily. Nosnými detaily rozumí ty, které v celkovém výrazu pomáhají budovat prostor a objem figury. Ty, které se projevují jako tvarově přesvědčivé (průkazné), jak pro draperii samotnou, tak pro část těla na které spočívá. Tyto poznatky využívá při kresbě oblečené figury (různé typy oděvu, upnuté, volné apod.). Při modelaci objemu, předem rozlišuje světlostí rozdíly mezi draperií a inkarnátem. Žák se při výběru úhlu pohledu na objekt zobrazování nevyhýbá perspektivně složitějším pozicím, zároveň však volí adekvátně vzhledem ke svým dosavadním řemeslným schopnostem. Před samotnou kresbou si pozorováním ze všech stran ozřejmuje tvar zobrazované části těla, zvláště tam, kde jej ze svého úhlu pohledu (stanoviště) pouze tuší. Pro přesnější pochopení tvaru si žák nejprve vytváří studie kostry a základních svalových skupin (konkrétně zevně se projevujících), pro přehlednost ne příliš detailně. Dbá na to, aby ve vyjádření zkratky příliš neprodlužoval, tzn. správně určuje především délku základní osy (např. končetiny, trupu) a v ní jednotlivé proporční vztahy důležitých (určujících) vrstevnic. Pro zdůraznění prostoru, si pomáhá zostřením a sytostí nejbližších částí těla (k oku pozorovatele), celkově též, případným nasvícením modelu tak, aby se ve zkratce zobrazovaná část těla stala čitelnější (kontrastem apod.). Obecně se vyhýbá takovým úhlům pohledu, které jsou tvarově neprůkazné a objekt zobrazování maximálně zplošňují (např. zcela frontální pozice prstů, končetin, trupu)	12, Kresba figury podle živého modelu – obtížné perspektivní zkratky, exponované pozice Studie aktu v obtížné perspektivní zkratce – celého těla: ležící figura, stojící (podhled, nadhled). Končetin a trupu: frontální zkratky. Studie aktu v exponovaných pozicích – přetočení podle osy páteře, pozice skrčená, propnutá apod.) 13, Figurální pohybové studie v krátkém časovém limitu
---	---

Žák vytváří v krátkém časovém limitu pohybové studie. Výtvarné prostředky volí adekvátně k formátu a časové náročnosti. Při práci na pohybových studiích si všímá základních os a trajektorií, které vytvářejí pohyb (přenášení těžiště, osa páteře, končetin, které vytvářejí či vyvažují pohyb) U skic v krátkém časovém limitu, kdy je model ve statické pozici, se snaží v první řadě určit několika body základní rozměry, osy, těžiště a rychle postupovat od těch částí těla, které jsou v dané pozici nejdůležitější (např. v kontrapostu v pořadí: osa páteře a nohy na níž spočívá těžiště- roviny (úhly) a rozměry: pánve a kyčlí vůči ramenům, postavením chodidel a kolenou- hrudní koš- odlehčená noha- horní končetiny, krk a hlava), až po nosné detaily, které celý pohyb (pozici) akcentují. Žák se inspiruje, kriticky se vymezuje, ověřuje si a doplňuje své poznatky (získané ve výtvarné praxi) nejen výstavami a exkurzemi pořádanými školou, ale konfrontuje svou práci s prací druhých především z vlastní iniciativy.	Fázování figury v pohybu (běh, skok apod.) Zachycení pohybu úsporným způsobem (různými prostředky). Kresba figury ve statické pozici v krátkém časovém limitu. 14, Exkurze, výstavy
--	--

2, Rozpis učiva a realizace kompetencí

Výsledky vzdělávání	Učivo
4. ročník V úvodní hodině se žák seznámí s charakteristikou a pojetím výuky předmětu figurální kresba, způsobem organizace předmětu ve 4. ročníku, rozvržením učiva, hodnocením výsledků, bezpečnostními a hygienickými pravidly při výtvarné práci. Žák si opakuje (příp.doplňuje) poznatky o anatomii člověka, získané ve třetím ročníku (studiemi, v odborné literatuře). Tzn. že: žák je schopen definovat základní funkce a systémy lidského těla, průměrný rozsah a limity pohybového ústrojí, dokáže z paměti nakreslit kostru, její celky a části, zevně se projevující svaly (jejich soustavy a části), a popsat je odbornou terminologií. Chápe studium vnitřních vztahů nejen jako východisko k zobrazování vnějších forem, ale jako obecný studijní postup. Žák se snaží v první fázi objekt zobrazování především zkoumat pohledem, uvědomit si celkový charakter, základní proporční vztahy a nosné detaily. Následně se pokouší zobrazovaný objekt zrakem „projektovat“ na podložku. (děje se tak, když objekt soustředěně pozoruje a snaží se jej rychlým pohledem přesunout na prázdnou plochu podložky). Začíná pracovat teprve když už	1, Úvod do předmětu Smysl a zaměření předmětu, organizace a náplň práce ve 4. ročníku, časový plán a rozvržení učiva, výtvarný materiál a pomůcky. Bezpečnost a hygiena práce v učebně. Fik 3 2, Anatomie zevních forem - opakování Opakování učiva – aktuálně během roku Základní popis lidského těla-funkce,systémy. Jeho vývoj a přeměna v jednotlivých etapách lidského života, pohlavní rozdíly, Rozsah a limity pohybového ústrojí, zevrubný popis lidské kostry,proporční vztahy, členění, souvztažnost svalových skupin přes kosterní ústrojí, svalové úpony, základní skupiny příčně pruhovaných svalů, zevní projevy kostry, svalstva, tukových polštářů, kůže, žilního systému, deformací atd. Kresba z paměti: kostra jako celek, jednotlivé části,- příčně pruhované, zevně se projevující svaly (celek, soustavy, jednotlivé části), základní terminologie. Fik 12 3, Portrét a autoportrét Kresba hlavy, krku a ramenou s důrazem na vystižení podoby a výrazu. Vlastní portrét, s důrazem na vystižení podoby a výrazu.

„ví“ co má kreslit (malovat), „vidí“ to před sebou na podložce (papíře, plátně apod.). Kontrola měřením (vizování), je ideální, když se provádí pouze myslí „očima“, neboť v případě použití měřidla, je nutné zachovat ze strany modelu neměnnou pozici a také udržovat stejnou vzdálenost mezi pozorovatelem, měřidlem a modelem. Není proto příliš vhodná pro měření krátkých vzdáleností. Kombinace obou přístupů při kontrole správnosti je optimální, ovšem při tzv. vnitřní kontrole je pozorovatel více zainteresován a nespolehá tolik na metodu.

Při práci z paměti pak postupuje bezděčně podobným způsobem, kdy představa je filtrována z paměťového rezervoáru zkušeností a probíhá mnohem rychleji.

Žák se při kresbě portrétu přidrží následujícího postupu:

měřítka (nejlépe 1:1),

umístění do formátu s ohledem na směr figury a obsahový význam prázdného prostoru,

náklon hlavy a krku vůči posazení ramen a směru páteře.

Podle úhlu pohledu: vertikální osa hlavy, rozdělení na horizontální výškové hladiny po středové ose :

temeno- začátek vlasové části- hřeben

nadočnicového oblouku- kořen nosu-

podnosní trn- střed úst- konec brady.

Rozdělení na vertikály způsobem „co je dřív

a co se s čím protíná“ pomocí postupující

(přibližné) vertikální kolmice (např. u profilu: špička nosu- nadočnic. oblouk atd.).

Sklon hlavy (od kořene nosu po vrchol

brady), úhel čela (od zač. vlas. části ,po

hřeben nadočnic. oblouku),

horní úhel nosu (od kořene), spodní úhel

nosu (od trnu), úhel čelistí (od podnos. trnu

po vrchol brady).úhel očí, úhel lícních kostí,

úhel koutků úst, úhly sanice, plocha brady,

posazení a velikost uší.

U očí postupuje od jejich středu (pocitově)-

poté přesně: spodní hrana horního víčka-

vnitřní a vnější koutek (jejich úhel)+ bulva-

horní hrana horního víčka (spodní strana

nadočnic. oblouku) a horní hrana spodního

víčka atd., vše od velkých celků k detailu. Celkový náklon krku (páteř), u přední části: úhel krčního laloku, oba úhly od chrupavky štítné, úhly zdvihačů hlavy, u zadní části: obratle krční páteře, úhly velkého zádového svalu. Poloha ramen vůči páteři a hlavě, jejich šířka. Přední část: úhly a křivka klíčních kostí, úhel sterna, úhly humerů. Zadní část. obratle krční a žeberní části páteře (správný počet a charakter), hrany a hřebeny lopatek po výběžek nad ramením kloubem, úhly trapézů a tvar pletence deltového svalu. Vedle snahy o co nejpřesnější přepis soustavy bodů získané vizováním je důležité především rozpoznat typické rysy zobrazovaného. Hledá je jak v proporcích celku, tak v detailu. Např. : velikost a tvar hlavy vůči postavě, šířka a délka krku, sklon a šířka ramen. Celkový charakter hlavy: Poměr obličejové části k celku hlavy. Tvar sanice vůči obličejové a lebeční části. Šířka lebky, šířka čela (od spánkových kostí), šířka jařmových oblouků, šířka sanice (v místě kloubu a radiu), šířka brady. Výška- poměr bodů: temeno-vlasová část- hřeben nadočnicového oblouku-kořen nosu- špička nosu-střed úst-konec brady. Poměr úhlů v trojúhelníku: středy očí-střed úst. Tvar nosu: en face-šířka kořene, tělesa, chřípí, tvar a směr nozder. Profil- celkový úhel- v případě zlomu úhlu, přesně určit bod zlomu vůči délce. Tvar očí: en face- posazení (výšková hladina u obou očí zvlášť) a úhly přímek mezi vnitřním a vnějším koutkem-kontrola přes středovou osu a horizontálu. Profil- úhel pohledu-sklon mezi horním a spodním víčkem (při rovném držení hlavy horní víčko obvykle vystupuje před spodní, souvisí to s polohou nadočnicového a podočnicového oblouku). Detailním zkoumáním oka si ozřejmuje např. přesný tvar kontaktní plochy hor. a spod.	
---	--

víčka, jejich vnitřního a vnějšího koutku (slzní kanálek), růst a směr očních řas od hrany víček apod. z profilu např. zapuštěnou čočku zornice za rohovkou, způsob odrazu světla na oku, atd. Provádí kontrolu pomocí zrcadla (současně kresby i modelu) Porovnává symetrii přes středovou osu. (nachází asymetrie a disproporce, které jsou klíčem k přesnějšímu zachycení podoby). Vyhýbá se přílišnému zaujetí detailem před celkovým charakterem hlavy. Pro správné pochopení tvaru, pozoruje model ze všech úhlů (nejen ze svého stanoviště). Výrazem, rozumí duševní rozpoložení portrétovaného (oči, ochablost a tenze určitých svalových skupin apod.) Pokouší se všemi zmiňovanými prostředky, nakonec vystihnout osobnost portrétovaného. Žák postupuje stejným způsobem při autoportrétu. Pro různý úhel pohledu, používá soustavu zrcadel. Žák nejprve vizuálně studuje projevy kostry a svalů na živém modelu, modelu kostry a na svých vlastních rukou. Doplňuje poznatky teoretickým studiem anatomie zevních forem. Při zobrazování se přidržuje následujícího postupu: Měřítko 1:1, umístění do formátu vzhledem ke směru paže (těla), pohybu, pozici centra pozornosti (dlaňové části, lokte, ramene atd.) vůči celé paži, směr a velikost případného předmětu svíraného rukou, atd. Osa humeru, osa ulny a radia, osa dlaně (jako celku, příp.směr hřbetních šlach prstů) Zobrazovanou část ruky schematicky (proporčně správně) rozdělí na: humerus, ulnu a radius (po jejich zápěstní výběžky), krátkou část zápěstí v místě vazů přes	4, Studie horních a dolních končetin v návaznosti na trup, studie trupu – návaznost na končetiny a hlavu Studium horních končetin, pohybové limity, mechanismus kloubů, návaznost na trup (soustavu lopatkové a klíční kosti) Kostra horní končetiny (a navazujících kostí), vnější projevy. Způsob přetáčení radia a pozice lokte (epikondilu ulny a radia) při různém pohybu. Svalové soustavy, šlachy, vazy, žilní systém ruky. Studie rukou při uchopení různých předmětů různým způsobem. Nehty a nehtová lůžka, směry růstu a typy ochlupení. Změny struktury, tloušťky a barva kůže. Kresba horních končetin z různých úhlů pohledu. Studium dolních končetin, pohybové limity,
--	---

záprstní kůstky, dlaňovou část (první články prstů), (příp.osu a hmotu držení předmětu), prstovou část : palec (vždy poněkud odděleně (od výběžku prvního článku)), ostatní prsty schematicky rozdělené (podle pozice) na články, osy článků všech prstů (pro kontrolu jejich velikosti a dosahu při obtížné zkratce). Přesnější vnější formu konstruuje soustavou bodů, průsečíků horizontál a vertikál. Proporce klíčových bodů (vrcholů konvexních a konkávních křivek) přeměřuje jak na celku, tak na jednotlivých částech. Sleduje stále celkový charakter. Provádí studie horní končetiny z různých úhlů pohledu, zejména se soustředí na dlaňovou a prstovou část v různých pozicích (perspektivních zkratkách, otevřenou, v pěst apod.) Využívá poznatků ze studia anatomie zevních forem. Žák nejprve vizuálně studuje projevy kostry a svalů na živém modelu, modelu kostry a na svých vlastních nohou. Doplňuje poznatky teoretickým studiem anatomie zevních forem. Při zobrazování se přidržuje následujícího postupu: Měřítko 1:1, umístění do formátu vzhledem ke směru dolní(ch) končetin a příp.trupu, pohybu, pozice centra pozornosti (chodidla, kotníku, kolene, kyčlí apod.) k celku nohy (nohou). V případě dolních končetin je vhodné, kvůli místu těžiště, zobrazovat celou pozici (obě končetiny současně). Osy a pozice v perspektivě obou femurů, kostí tibie a fibuly a chodidel. Schematicky rozděluje dolní končetiny (proporčně správně) na části : délka femurů, délka kostí tibie a fibuly (jejich epikondylo-kotníky), celek záprstních kůstek, kost patní, celek nártu, prstovou část od druhého článku. Kontaktními body chodidla při normálním postoji rozumí : spodní plochu kosti patní, klouby prvního a druhého článku prstu (u palce chráněného sezamskými kůstkami), poslední články prstů a hranou vnější strany chodidla (první článek malíku).	mechanismus kloubů, stavba chodidla, návaznost na trup (pánev, páteř). Kostra dolní končetiny (a navazujících kostí), vnější projevy. Podrobné studium kostí chodidla, mechaniky kotníku, kolene a kyčlí při různém pohybu. Svalové soustavy, šlachy, vazy, žilní systém nohy a navazujících částí (pánve, břicha, hýždí) Studium chodidla při volném pohybu, různém způsobu našlápnutí, držení váhy apod. Nehty a nehtová lůžka, směry růstu a typy ochlupení. Změny struktury, tloušťky a barva kůže. Kresba dolních končetin z různých úhlů pohledu. Studium trupu. Popis páteře, části, počet a tvar obratlů. Popis hrudního koše, části, počet a tvar žeber. Popis pánve. Popis lopatek. Svaly trupu a navazující na končetiny, krk a hlavu. Postup při budování vnitřní a vnější stavby lidského těla, od hrubých rozměrů, základních os a úhlů, přes vzájemné proměřování proporcí, po přesnější soustavu bodů, zkonstruovanou pomocí průsečíků horizontál a vertikál. Důraz je kladen především na pevnou (vektorovou) stavbu a prostorové (sochařské) chápání tvaru.
---	---

Délku a rovinu chodidla měří v trojúhelníku : kontaktní části patní kosti, palec, malík. (celkovou délkou od trnu kosti patní). Přesnější vnější formu konstruuje soustavou bodů, průsečíků horizontál a vertikál. Proporce klíčových bodů (vrcholů konvexních a konkávních křivek) přeměřuje jak na celku, tak na jednotlivých částech. Sleduje stále celkový charakter. Provádí studie dolních končetiny z různých úhlů pohledu, zejména se soustředí na mechaniku kolene, kotníku a kyčlí (vnější projevy) a studie chodidla v různých pozicích (perspektivních zkratkách, apod.). Využívá poznatků ze studia anatomie zevních forem. Při zobrazování trupu postupuje nejdříve od konstrukce páteře (délka, rozdělení na části : krční, žeberní, bederní, kost křížová, kostrč), polohu a délku ramen pánve, délku šířku a mohutnost hrudního koše, délku a úhel sterna, lopatkové a klíční kosti. Následně končetiny, příp.lebku. Při konstrukci svalové hmoty a tukových polštářů postupuje nejprve od velkých svalových skupin (břišní, zádové, prsní, deltové atd.), po jednotlivé, zevně se projevující hlavy. Na této konstrukci pak následně buduje případné tukové polštáře stejným způsobem tj. od velkých forem po jednotlivé detaily a projevy kůže. Studie provádí z různých úhlů pohledu, při různých pozicích modelu (zejména se soustředí na polohu lopatek, klíčních kostí, ramen a pánve při různém pohybu. Žák si zopakuje poznatky ze studia anatomie zevních forem. Žák se při zobrazování figury přidržuje následujícího postupu: Měřítko, umístění do formátu s ohledem na směr figury a obsahový význam prázdného prostoru. (pomůckou je středový kříž či hustší síť pomocných čar),-	5, Studie aktu podle živého modelu – různé prostředky zpracování – zasazení do prostoru Opakování anatomie zevních forem. Vedle snahy o co nejpřesnější přepis soustavy bodů získané vizováním je důležité především rozpoznat typické rysy zobrazovaného. Hledáme je jak v proporcích celku, tak v detailu. Měřítko, umístění do formátu, postup při budování hlavních záchytných bodů, jako střed figury, osa páteře, osa ramen, osa kyčlí, osa chodidel atd., těžiště, končetiny
--	--

tzn. střed obdélníku vymezeného výškou a šířkou figury, odtud přibližný střed figury (rozkrok) - osa páteře, (.křivka mezi rozkrokem a průsečíkem páteře a osy ramen, měřeno v závislosti na pozici, např. k proporci celé postavy), - rovina chodidel, rovina kyčlí, pánevního hřebene, rovina ramen – těžiště postavy – končetina na níž z větší části těžiště spočívá – druhá párová končetina, ostatní končetiny, zvláště pokud vytvářejí pohyb, osa krku, náznak hlavy (sklon), náznak hrudního koše. V další fázi, projekce kostry a následně základních svalových skupin a tukových polštářů pro uvědomění, kde se na figuře jednotlivě projevují. Samotný tvar (obrys), postavy, konstruuje soustavou bodů pomocí posunujících se horizontál a vertikál způsobem „co je dřív a co se s čím protíná“. Body pro měření jsou konkávní a konvexní vrcholy křivek. Mezi nimi pak buduje soustavu rovin, která následně ukáže správnost měření. Měření provádí jak na celku, tak na krátkých úsecích (od trupu až k článkům prstů, obličejí). Na takto zkonstruované „kostře“ pak snáze nachází přesný tvar křivek. Žák zobrazuje figuru zasazenou do prostoru. Vědomě s tím pracuje už při výběru stanoviště – kontrast pozadí (výhody a komplikace- zploštění při přесvíceném pozadí (pokud není záměrem) apod.), hloubka prostoru umožňuje snadnější vnímání celku a jednotlivých komplikovaných partií lidského těla, stíny (přes figuru a od ní) apod. Všimá si a upravuje pozici předmětů v pozadí tak, aby nekomplikovaly celkové vyznění, soustředění na figuru. Např. předměty které svou osou (vychýlením) narušují stabilitu figury, předměty které svým tvarem příliš táhnou pozornost, předměty které zdvojují, kopírují linii (celé postavy, končetiny, trupu atd.). Žák rozlišuje kresebný materiál na suchý, mokrá, mastný a podle vlastností na grafický	tvořící pozici, jejich kontakt s prostorem, předměty, apod. Způsoby zpracování : valér, šrafura, lavírovaná kresba, kresba křídou na středně tónovaný podklad, malba, kombinace), včetně umístění do prostoru, podpora modelace definováním obrazových plánů (obrysové linie nesená pouze pozadím, přístřešení atp.).
---	---

a valérový (resp. kombinovaný). Grafickým materiálem rozumí ten, pro který je charakteristická ostrá stopa a zpracování obvykle šrafurou, tečkováním, čárkováním apod. Je to např: vodě odolná tuš, různé druhy fixů, obecně velmi rychle schnoucí barvy aplikované na savý podkladový materiál. Materiál umožňující valérové či obojí zpracování, je všechen ostatní : tužka, uhlí, suchá rudka, suchá sépie, pastel, lavírovaná perokresba, lavírovaná kresba štětcem, airbrush apod. (mastné křídly jsou z tohoto pohledu těžko zařaditelné). Žák si uvědomuje adekvátní použití materiálu vzhledem ke svému záměru, časové náročnosti, rozměru kresby, výrazu, rizika (především při použití kresebného materiálu který není možno odstranit). Při práci s materiálem umožňujícím grafický způsob zpracování postupuje nejprve od orientační podkresby odstranitelným materiálem (tužkou, uhlím apod.), neboť stopa fixu, rezistentní tuše aj. je prakticky nevratná. Kulturou šrafury rozumí zkušenost v kresbě čarou, ve vrstvení, směru, zakřivení, vynechání, apod. Tím, že technika spočívá v postupném překrývání, hustotě čar směrem do stínu, s minimem možností opravy, přidržuje se žák následujícího postupu : vedení základních linií a stínů nepříliš hustým šrafováním jedním směrem přirozeným pro kreslicí ruku. Hustotu , směr a případné zakřivení v dalším úhlu šrafur volí podle charakteru tvaru, intenzity světla a stínu, struktury apod. Řídí se pravidlem „úspory“ ve směru šrafur (předčasněmu vyčerpání možností při otočení v kruhu), důsledně zvažuje efekt každého následného směru šrafur. Pro první, druhý, třetí, čtvrtý náklon šrafur volí poněkud otevřenější úhel, pro možnost dalšího zjemnění, postupu o tón níž, přechodu k detailu apod. Při přechodu v ploše o tón níž, doplňuje síť čar stejnoměrně bez akcentu na jakýkoli směr. Vyhýbá se nadměrnému použití kontur,	
--	--

možnost jejich efektu zvažuje (podle povahy zobrazovaného objektu, rukopisu, atd.) až na závěr (spíše před tím používá „nedopovězenou“ čáru (šrafovanou, tečkovanou, čárkovanou)). Vyhýbá se též mechanickému nadužívání šrafury pouze jedním směrem, křížové (kolmé) šrafuře, která dané místo zplošňuje a přílišnému používání zakřivených šrafur zvláště po směru tvaru. Postupuje od velkých celků k detailu. Postupuje s rezervou jak směrem k nejvyššímu světlu, tak k nejhlubší černé (maxima materiálu se kterým pracuje). Pracuje s vědomím komplikací při vrstvení šrafury- její konečnosti při několikerém otočení v kruhu, zdvojení čar apod. Dbá na čistotu kreslicích nástrojů. Při výběru suchého materiálu umožňujícím zároveň valérovou bohatost a ostrou kresbu, si žák předem ověří jeho odstranitelnost , sprašnost, přilnavost a valérové možnosti vzhledem k podložce. Využívá materiál v celé šíři možností. S opatrností kombinuje případné valéry přímo materiálem, pomocí jemné látky či prstů, liniemi a body, aby nedocházelo k vrstvení několika nesouvislých rovin a prostorovým propadům. K propojení suchého prašného materiálu s podkladovou vrstvou používá lihový (šelakový) nebo acetonový fixativ. V případě použití mokrého materiálu, si žák předem připraví podložku (napnutý papír, plátno na desku, na rám, karton, sololitovou desku apod.) a patřičný podklad (kliš/želatina, ředěná akrylátová disperze (sokrat), akrylátový šepš, gesso, popř.klihokřídový šeps, olejový šeps, syntetický nebo nitrocelulózový základ (na kovové desky)apod., podle média (voda, olej, líh apod.) a techniky se kterou bude pracovat (akvarel, kvaš, tempera, akryl, olej, tuš, inkoust, airbrush) Dodržuje technologické zásady- schnutí vrstev, omezené převrstvení a vymývání u akvarelu, v případě oleje, postupného přimašťování, rozmývání spodních vrstev	
---	--

a krátkost u jednoduché tempery. Má na vědomí změnu barevného tónu při práci do mokrého a po uschnutí. (zejména u tempery při navazování na suchou vrstvu), apod. K jeho malířské výbavě patří: akvarelové a akrylové barvy (popř.olejové nebo jiné), dlouhé štětce s přírodním či syntetickým vlasem, široké štětce na podklad, lazury, závěrečný lak, palety (velké), bavlněné hadříky, uzavíratelné nádoby na médium a ředidlo. Malířské nástroje se snaží udržet v čistotě. Nosnými detaily rozumí ty, které v celkovém výrazu pomáhají budovat prostor a objem figury. Ty, které se projevují jako tvarově přesvědčivé (průkazné). Např. ne vždy nejbližší detail nebo část(i), spíše sledovaný detail nebo část(i) důležitý v pozici- pohybu, např. přístřením a následným rozvolněním směrem od detailu , kontrastem pozadí, úpravou zdroje světla (vykrytím, zrcadlem, středně silným nasvícením z jednoho zdroje se zpětným reflexním působením okolního prostoru, apod.), směrem k plastické bohatosti detailu. Snaží se tímto způsobem o napětí, živost a výraz. Poznatky zúročuje ve snaze o zachycení výrazu (pohybu, vnitřního pnutí, grimasy apod.), jenž jsou kombinací studia fyziognomie a expresivního pojetí (vnitřního náboje), což nemusí znamenat nadsázku, primární dynamiku či jinak vyhrocenou formu. Studium fyziognomie pozorováním- je čistě na žáku samotném. Odehrává se v běžném životě formou vědomého pozorování, uvědomování si poznatků a představy realizace. Přispívá k výraznému posunu jak po stránce řemeslné, tak rozšiřuje rezervoár při práci z paměti.	6, Kresba aktu podle živého modelu s důrazem na detail (nosnost detailu vůči celku) a výraz, v delším časovém plánu Význam detailu k celku. Výraz, kombinace studia fyziognomie a expresivního vyjádření.
--	--

Žák hledá (nachází) vlastní přístup k tématu, jak v rovině formální-rukopisné, tak obsahové (filozoficky, spirituálně, fyzikálně, biologicky, sociálně apod.), ke které hledá adekvátní formální rámec – řeč, text, performance, nová či klasická média atd. Žák se při výběru úhlu pohledu na objekt zobrazování nevyhýbá perspektivně složitějším pozicím, zároveň však volí adekvátně vzhledem ke svým dosavadním řemeslným schopnostem. Před samotnou kresbou si pozorováním ze všech stran ozřejmuje tvar zobrazované části těla, zvláště tam, kde jej ze svého úhlu pohledu (stanoviště) pouze tuší. Pro přesnější pochopení tvaru si žák nejprve vytváří studie kostry a základních svalových skupin (konkrétně zevně se projevujících), pro přehlednost ne příliš detailně. Dbá na to, aby ve vyjádření zkratky příliš neprodlužoval, tzn. správně určuje především délku základní osy (např. končetiny, trupu) a v ní jednotlivé proporční vztahy důležitých (určujících) vrstevnic. Pro zdůraznění prostoru, si pomáhá zostřením a sytostí nejbližších částí těla (k oku pozorovatele), celkově též, případným nasvícením modelu tak, aby se ve zkratce zobrazovaná část těla stala čitelnější (kontrastem apod.). Obecně se vyhýbá takovým úhlům pohledu, které jsou tvarově neprůkazné a objekt zobrazování maximálně zplošňují (např. zcela frontální pozice prstů, končetin, trupu)	7, Téma figura –člověk. – individuální způsob zpracování (tématu) Volné zpracování tématu figura-člověk. (možnost živého modelu) 8, Studie aktu podle živého modelu - obtížné momenty ve zkratce, složitém pohybu, výrazu. - studie aktu s draperií Studie aktu v obtížné perspektivní zkratce – celého těla: ležící figura, stojící (podhled, nadhled). Končetin a trupu: frontální zkratky. Studie aktu v exponovaných pozicích – přetočení podle osy páteře, pozice skrčená, propnutá apod.) Studie aktu s draperií. V první fázi akt s draperií (přes půl těla, přes klín a kolena, přes rameno apod.(různé druhy tkanin)). V druhé fázi, figura oblečená (v různém typu oděvu).
--	--

Žák vytváří studie figury s draperií a oblečené figury. V případě prvním, kdy žák kreslí pouze akt s draperií, se seznamuje s tím, jakým způsobem se různé druhy textilií projevují na různých částech lidského těla. Při práci postupuje tak, že nejprve zobrazuje figuru bez drapérie (na místech kde má spočívat, pouze lehkým náznakem). Postup při budování drapérie samotné provádí následujícím způsobem: začíná od proporčně správného rozvrhu větších tvarových objemů a klíčových záhybů (v ohybech paží, trupu, kolen apod.), přes větší či menší celky (skupiny) záhybů (správně proporčně spočítaných do měřených celků), až po samotné (nosné) detaily. Nosnými detaily rozumí ty, které v celkovém výrazu pomáhají budovat prostor a objem figury. Ty, které se projevují jako tvarově přesvědčivé (průkazné), jak pro draperii samotnou, tak pro část těla na které spočívá. Tyto poznatky využívá při kresbě oblečené figury (různé typy oděvu, upnuté, volné apod.). Při modelaci objemu, předem rozlišuje světlostí rozdíly mezi draperií a inkarnátem. Žák vytváří série kreseb menšího formátu se zaměřením na stylizaci detailu v celku. Všímá si které části detailu jsou nosné a které naopak detail rozdrobují vůči celku. Míru stylizace volí adekvátně k pojetí celku. Všímá si stylizačních zkratk, které bezděčně vznikají (splývají) při větším odstupu. Zkouší způsoby stylizace různou formou (valér, šrafura, neředěná barva apod.)	9, Kresba aktu podle živého modelu - soustředění na stylizaci detailu v celku Kresba figury – stylizace detailu vůči celku (různý materiál) 10, Studie figury podle živého modelu - pohybové studie v krátkém časovém limitu - pohybové studie z paměti - figurální kompozice z paměti
---	---

lak. Při práci s olejem dbá na proschnutí jednotlivých vrstev. Dodržuje systém postupného přimašťování. Zná délku schnutí jednotlivých barev, médií, ředidel a laků. Rozlišuje vlastnosti jednotlivých médií, laků, sikativů a retardérů. Rozlišuje vhodnost použití jednotlivých druhů štětců a typů vlasu. Volí adekvátně ke svému záměru technický a technologický postup, druh podmalby (past) a jejího efektu pro samotnou malbu a lazurní vrstvu. Věnuje pozornost organizaci barev na paletě. Pro pochopení zákonitostí při míchání barev na paletě a na samotné obrazové ploše, si nejprve vytváří zkušební barevné vzorky. Nevyhýbá se malbě plnou barvou příliš častým ředěním (lazurováním), zvláště na barokní podmalbě (pastách). Obecně při výběru barev si uvědomuje jejich stupeň kryvosti a vhodnost použití především do spodních vrstev malby (olej-doba schnutí). Při přípravě podkladu na akvarel, kvaš a lavírovanou kresbu (malbu), věnuje pozornost povrchové úpravě papíru, gramáži a kvalitě klihové pásky. Dodržuje dobu schnutí jednotlivých vrstev a má na paměti barevný efekt (konečnost) mnohačetného vrstvení. Dodržuje postup: od tónu podkladu oběma směry (ke světlu a obvykle především do stínu). Při použití techniky pastelu si nejprve stejně jako v případě oleje, akrylu a tempery vytváří zkoušky míchání barevných pigmentů na různě tónovaném podkladu.(valérem, šrafurou, tečkováním, čárkováním, kombinací). Dodržuje postup: od tónu podkladu oběma směry (ke světlu a do stínu). Studuje jednotlivé techniky a jedinečnost rukopisu starých mistrů nejen v literatuře, ale především na originálech.	Nutnost proschnutí jednotlivých vrstev. Schnutí médií, ředidel a laků. Druhy štětců, typy vlasu. Ostatní pomůcky. Příprava papíru pro akvarel, kvaš a lavírovanou kresbu (malbu). Pomůcky. Postup při práci na akvarelu, kvaši a lavírované kresbě. Příprava papíru pro pastel. Výběr adekvátního tónu k barevné skladbě. Způsoby a postupy při práci. Fixace Airbrush, spraye, práce na kovových deskách – způsoby vrstvení, vykrývání apod. Kombinace výše uvedeného. 11, Vývoj figurálního zobrazování Hrubý přehled vývoje zobrazování (nejen) lidské figury od prehistorie do současnosti.
--	--

Žák se během roku seznámí (formou výkladu a ukázek) s vývojem zobrazování lidské figury od prehistorie do současnosti a závěrem prokáže získané vědomosti v neformální diskuzi nad tématem. Žák se inspiruje, kriticky se vymezuje, ověřuje si a doplňuje své poznatky (získané ve výtvarné praxi) nejen výstavami a exkurzemi pořádanými školou, ale konfrontuje svou práci s prací druhých především z vlastní iniciativy.	12, Exkurze, výstavy
--	------------------------------------

Učební osnova vyučovacího předmětu

Počítačová grafika

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 1. ročník: 5 h; 2. ročník: 3 h; 3. ročník : 2 h

Počet hodin celkem za 4 roky: 340 h

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je poskytovat žákům základní vědomosti a dovednosti v oblasti používání výpočetní techniky a širokou orientaci v možnostech využití grafických programů s ohledem na konkrétní potřeby grafického designu.

Vyučovací předmět počítačová grafika seznamuje žáky s praktickým využitím počítačových grafických systémů v průběhu jejich přípravy na povolání a následně v jejich využití ve vlastní profesní činnosti.

Charakteristika učiva

Obsah vyučovacího předmětu tvoří několik okruhů učiva. V prvním tématickém celku se žáci seznámí se základními pojmy a s možnostmi, které tato technika poskytuje danému oboru. Ve druhém tématickém celku se žáci během práce postupně seznamují s kreslicími programy a s možnostmi jejich využití. V dalších tématických celcích je použití programu přímo svázáno s vytvářením kompozic v návaznosti na výtvarnou přípravu. V závěru se žáci soustředí na využití specifických možností programu při řešení konkrétních úkolů daného oboru. Učivo tohoto předmětu má vztah k dalším odborným předmětům, především k výtvarné přípravě, technologii a je uplatňováno zejména v předmětu výtvarného navrhování.

Pojetí výuky, formy a metody práce

Výuka předmětu probíhá ve speciální odborné učebně. Základem výuky je vlastní práce žáků na počítači a s tím související osvojení konkrétních dovedností, které vyučující průběžně doplňují příslušným výkladem. Třída se při výuce dělí na skupiny, přičemž vybavení učebny počítači by mělo umožnit každému žákovi ve skupině samostatnou činnost.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení se bude klást důraz na:

- hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi

- samostatnost, logiku a kreativitu studentů při výběru a používání vhodných postupů, nástrojů a funkcí grafických programů v rámci realizaci jednotlivých zadání

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence:

a) Kompetence k učení: (student osvojuje základní postupy, procesy a druhy učení, chápe proces učení jako nezbytnou část odborného a profesního růstu, přijímá ho jako nedílnou součást rozvoje své osobnosti a technologické i technické gramotnosti, rozvíjí své vlastní modely a logické strategie řešení problémů a úkolů v rámci práce v grafických programech při realizaci konkrétních zadání)

b) Kompetence k řešení problémů: (Student se učí efektivně řešit problémy přesahující hranice předmětu počítačová grafika, komplexně a celostně hodnotí a řeší úkoly nejen s ohledem na problematiku oboru grafický design. Při řešení konkrétních zadání či projektů rozvíjí svou kreativitu, logiku a schopnost nahlížet na běžné věci originálním a neotřelým způsobem.)

c) Kompetence komunikativní: (Student se pregnantně vyjadřuje, obhajuje a formuluje své myšlenky a technické návrhy, názory a postoje, klade a formuluje otázky, hledá odpovědi, diskutuje a respektuje názory druhých. Osvojuje si nezbytné pojmy z odborné terminologie.)

d)e) Kompetence personální, sociální a občanské: (efektivně se učí, využívá zkušeností a dále své znalosti rozvíjí, adaptuje se na měnící se na aktuální technický vývoj v oblasti výpočetní techniky a novinky dokáže zohlednit ve své činnosti, učí se přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly. Praktické úkoly rozvíjí koncentraci, trpělivost a zvyšují pracovní nasazení a morálku.)

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám: (Dokáže samostatně a flexibilně reagovat na změny a inovace spojené s technickým vývojem fyzického i programového vybavení počítačů používaných v grafickém designu, osvojuje si odborné znalosti a dovednosti týkající se nejen grafické práce, ale i komunikace, používání SW určeného pro administrativu a externího HW a periférií. Tyto znalosti a dovednosti dokáže aplikovat v praxi a zvýšit tak svou budoucí konkurenceschopnost na trhu práce.)

g) Kompetence matematické: (dokáže aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů - technický popis a nezbytné technické parametry při realizaci zadání, převody jednotek, aplikace matematických postupů v rámci porozumění základům informatiky, atd...)

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií: (Studenti jsou si vědomi důležitosti zvládnutí prostředků informačně komunikačních technologií jako nutného nástroje, jež je neoddělitelnou součástí a jedním ze základních medií v oboru grafického designu jako takového, chápou jej jako prostředek seberealizace a sebevzdělávání, uvědomují si nutnost zvládnutí těchto technologií jako důležitý aspekt konkurenceschopnosti na trhu práce a technické a technologické gramotnosti.)

Kompetence odborné: aktivně vyhledávají a využívají všechny dostupné zdroje informací o nových tendencích designu ve svém oboru; ovládají tradiční a nové technologické postupy a techniky, dokáží zvolit a obhájit nejvhodnější postup realizace výtvarného návrhu, průběžně hodnotí kvalitu výsledků dílčích pracovních operací; používají správně a podle příslušných pracovních postupů odpovídající zařízení, pomůcky, nástroje apod., znají způsoby jejich ošetřování a běžné údržby; efektivně organizují svou práci vzhledem ke stanovenému termínu, provádějí ji dokonale a v souladu s výtvarným záměrem a vysokými nároky na kvalitu zpracování finálního produktu; sledují vývoj nových technologií, materiálů, technického zařízení apod. a zavádějí je do praxe; osvojují si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznají možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a jsou schopni zajistit odstranění závad a možných rizik

Průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti: Při výuce předmětu počítačová grafika jsou studenti seznamováni se zákony, které se týkají počítačové kriminality (nelegální nakládání se softwarem, hacking, nelegální distribuce a zveřejňování společensky, eticky a morálně závadných dat) a autorského zákona. V průběhu studia si osvojují názory a postoje podporující dodržování těchto zákonů.

b) Člověk a svět práce: Tento předmět si klade za cíl připravit studenta především po technické stránce, vypěstovat ve studentovi přirozenou potřebu se sebevzdělávat i po zakončení studia na naší škole a tím zvyšovat vlastní možnosti uplatnění na trhu práce, profilovat se a specializovat. Studenti si zde osvojují základní pravidla přesné, efektivní a kvalitní práce. Jsou vedeni k trpělivosti, soustředění a preciznosti.

c) Člověk a životní prostředí: Studenti řeší na vybraných úkolech otázky týkající se základů

ekologického chování a ochrany přírody s přesahem do ekologické výchovy. Studenti jsou vedeni k ekonomicky i technologicky úsporným řešením problémů.

d) Informační a komunikační technologie: Počítačová grafika je stěžejním předmětem naplňujícím požadavky PT IKT. Studenti jsou vedeni k efektivnímu a komplexnímu používání veškerých dostupných IKT a to HW i SW. Samotný dynamický a stále se rozvíjející charakter učiva předmětu odkazuje k neustálému vyhledávání informací a jejich aktualizace. Studenti jsou nuceni rozšiřovat své znalosti a dovednosti v souvislosti s technickým vývojem těchto technologií po celou dobu studia.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Student:	1. ročník	
- používá školní síť a vlastní zaheslovanou schránku - objasní obecnou terminologii HW a SW a popíše jednotlivé části počítačové sestavy a vnitřního vybavení poč. skříně. - vysvětlí a klasifikuje jednotlivé OS - vysvětlí princip scanování nastavení tisku a fungování jednotlivých druhů tiskáren - orientuje v legislativě týkající se počítačové kriminality - popíše historii a princip fungování internetu - používá int. prohlížeče, vyhledávače a komunikuje pře internet - pracuje v textovém editoru, vytváří tabulky a prezentace - orientuje se ve způsobech ochrany dat v počítači - charakterizuje základní principy práce s grafikou, popíše rozdíly mezi bitmapou a vektorem, orientuje se v barevných prostorech, režimech a nabídce grafických aplikací - používá grafický editor CorelDraw, vytváří jednoduché i složitější kresby,	- Základní pojmy – školní síť - hardware, software - části základní počítačové sestavy - vnitřní vybavení počítačové skříně - operační systémy, uspořádání a ukládání dat na disku, OS Windows - Tiskárny, konfigurace tisku, scanner - Počítačová kriminalita - Hygiena a zdraví při práci na PC. - internet: historie a jeho používání, prohlížeče, vyhledávače, komunikace - zálohování dat: paměťové nosiče, vypalování - software pro administrativu: textové editory, tabulkové editory, programy pro vytváření prezentací - počítačové viry a antivirové programy	20 h
	<i>Principy práce s grafikou (bitmapa, vektor, barevné prostory), grafické aplikační programy</i>	5

pracuje s textem - chápe fce. import, export, orientje se v ostatních programech Corel Graphics Suite a jejich specifických funkcích a vlastnostech	<i>Corel Draw – úvod, pracovní prostředí, klávesové zkratky jednoduchá kresba, kompozice, složitější kresba, práce s textem, práce ve vrstvách, export / import, vektorizace(trasování), ostatní programy Corel Graphics Suite (Corel Photo-paint, CorelTrace, Corel R.A.V.E.)</i>	20
- chápe a ovládá specifika a fce. Adobe Illustrator - pomocí osvojených vědomostí a dovedností (klávesové zkratky, vzorník, základní kreslení pomocí pera a čáry, uzavřené objekty, spojování tahů a čar, ukládání, vrstvy, přesné kreslení tvarů a jejich umisťování, transformace, zarovnávání, cestář, kreslení s využitím spojování cest, převod obrysů na výplň Live paint: výplně, mřížka, warp, přechodová výplň, text na křivce, knihovna barev, nastavení přetisků barev, Pantone. Písmo1: základy práce s textem - odstavcový a řetězcový text Písmo2: fce. najít – nahradit, řetězení textových bloků) vytváří jednoduché i složité kresby, loga, značky, minimanuál a pracuje s textem	<i>Adobe CS2</i> <i>Adobe Illustrator – úvod, pracovní prostředí, klávesové zkratky, vzorník, základní kreslení pomocí pera a čáry, uzavřené objekty, spojování tahů a čar, ukládání, vrstvy, přesné kreslení tvarů a jejich umisťování, transformace, zarovnávání, cestář, kreslení s využitím spojování cest, převod obrysů na výplň Live paint: výplně, mřížka, warp, přechodová výplň, text na křivce, knihovna barev, nastavení přetisků barev, Pantone.</i> <i>Písmo1: základy práce s textem</i> <i>- odstavcový a řetězcový text</i> <i>Písmo2: fce. najít – nahradit, řetězení textových bloků</i>	80 h
- chápe a ovládá specifika a fce. Adobe Photoshop - pomocí osvojených vědomostí	<i>Praktické úkoly: vektorizace, kreslení složitých tvarů, práce s textem, logo, minimanuál</i> <i>Adobe Photoshop</i>	50 h

a dovedností (klávesové zkratky, základní transformace obrazu, nejpoužívanější okna, navigátor, informace, histogram, barvy, vzorník, styly, historie, akce, vrstvy, kanály, cesty, znaky, odstavec, animace, nastavení velikosti plátna, zobrazení, vybrané filtry, výběr, režimy, přizpůsobení, ukládání, import, export, scanování, ořezávání, práce ve vrstvách, koláž, retuš, úprava expozice, formáty) vytváří koláže, animace, plakát, banner, retušuje	- pracovní prostředí, fce. Toolbox, plovoucí paletky, klávesové zkratky, základní transformace obrazu, nejpoužívanější okna, navigátor, informace, histogram, barvy, vzorník, styly, historie, akce, vrstvy, kanály, cesty, znaky, odstavec, animace, nastavení velikosti plátna, zobrazení, vybrané filtry, výběr, režimy, přizpůsobení, ukládání, import, export, scanování, ořezávání, práce ve vrstvách, koláž, retuš, úprava expozice, formáty	
- používá a aplikuje programy: Adobe ImageReady (animace), Adobe Acrobat, Adobe Distiller	Praktické úkoly: koláž, retuš, animace, plakát, banner Adobe ImageReady, Adobe Acrobat, Adobe Distiller	20 h
- vytváří tiskové PDF, orientuje se v procesech předcházejících tisk dokumentu (převod na polotóny, separace barev, barevný přetisk, tiskové značky)	Vytváření tiskového PDF, prepres, převod na polotóny, separace barev, barevný přetisk, tiskové značky	20 h
- orientuje se v terminologii pravidel sazby - upravuje dle pravidel sazby krátký i delší text - chápe a ovládá specifika a fce. Adobe	Pravidla sazby – psaní textu, čísla, zkratky, dělení slov, znaménka, odstavec, stránkový rejstřík, proklad, prostrkání, mezislovní mezera, sazebný obrazec, zarovnávání textu, hladká a smíšená sazba	15 h

InDesign - pomocí osvojených vědomostí a dovedností zpracovává návrhy tiskovin - využívá znalostí písma a typografie a uplatňuje je při sazbě vícesloupcových i vícestránkových dokumentů - vkládá do Indesignu grafické objekty známými postupy a pracuje s nimi dle potřeb návrhu - používá ořezové cesty, je-li potřeba - chápe práci s odstavcovými styly a dovede je správně používat - chápe a používá objektové styly - orientuje se v práci s tabulkami a dovede je vytvářet - využívá všech typografických možností InDesignu a OpenType písem - provádí úpravy a opravy textu pomocí vyhledávacích funkcí - orientuje se v práci s poznámkami pod čarou a dovede je upravovat - rozumí exportu dokumentu do pdf a správně volí potřebná nastavení dle požadavků výsledného souboru - výsledné návrhy připravuje pro tisk s potřebnými nastaveními - orientuje se v struktuře zdrojového	2. ročník InDesign - úvod, pracovní prostředí, nástroje, palety, klávesové zkratky - <i>nastavení dokumentu, řazení stránek, okraje, číslování stránek</i> - <i>textové nástroje, řetězení bloků, základní úprava textu – písma i odstacových bloků</i> - <i>barvy, výběr barev, vzorník, procesní a přímé barvy</i> - <i>vkládání grafiky, vazby a jejich aktualizace, úpravy,</i> - <i>ořezové cesty a jejich možnosti</i> - <i>odstavcové styly a jejich využití při sazbě delších dokumentů</i> - <i>objektové styly a jejich použití</i> - <i>tabulky, vkládání dat, úpravy, přehledné členění</i> - <i>vkládání speciálních znaků, typografických a jiných alternativ</i> - <i>pokročilá práce s textem, hledat a nahradit, editor článků,</i> - <i>poznámky pod čarou</i> - <i>export do pdf</i> - <i>příprava pro tisk, tiskové značky, nastavení barev, komprese grafiky, písem..., tvorba epsu a tiskového pdf</i> <i>Praktické úkoly: sazba letáku, inzerce, etiket, knihy a dalších vícestránkových</i>	50 h
--	---	-------------

kódu www stránky - rozumí jednotlivým tagům html a správně je vytváří a používá - správně člení hierarchicky text a vytváří správné tagy pro jeho členění - orientuje se v problematice tvorby odkazů - rozumí zápisu barev v html a správně jej používá - vytváří tabulky a formátuje je dle specifických potřeb, vytváří seznamy za použití správného html zápisu - používá blokové a řádkové prvky - správně pozicuje jednotlivé prvky na stránce - rozumí kaskádovým stylům a správně je přiřazuje k dokumentům - styluje jednotlivé textové i grafické prvky stránek - umísťuje hotové stránky do sítě internet a provádí kontrolu správnosti své práce - při tvorbě stránek využívá dostupných on-line i of-line pomocných materiálů a aplikuje je	<i>publikací, příprava dokumentů pro tisk</i> 3. ročník tvorba www stránek HTML - znalost pravidel pro tvorbu www stránek, pojmenovávání souborů a jejich organizování - znalost html a struktury www stránek - párové a nepárové tagy, hlava a tělo dokumentu, vlastnosti stránky - tagy pro text a jejich hierarchizace - vkládání a úpravy grafiky, grafické formáty, jejich vlastnosti a specifické použití - odkazy - absolutní, relativní, posun v úrovni adresářové struktury - barvy v html - tabulky a seznamy - blokové a řádkové elementy, pozicování prvků na stránce, okraje a odsazení CSS - znalost css, jeho správného začlenění do html dokumentu a použití - stylování vlastností stránky, textových tagů a dalších prvků stránky FTP - přenos zhotovených www stránek na internetový server pomocí ftp programu - kontrola správnosti, úpravy a aktualizace	60 h
---	---	-------------

Učební osnova vyučovacího předmětu

EKONOMIKA

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 3.ročník.....1 hod/týdně

4.ročník.....2 hod/týdně

Počet hodin celkem za 4 roky: 3

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je pochopit mechanismus fungování tržní ekonomiky, porozumět podstatě podnikatelské činnosti a principu hospodaření podniku. Poskytnout žákovi aktuální vědomosti, které lze uplatnit při orientaci v ekonomických souvislostech reálného života a na základě osvojených vědomostí získat dovednosti pro zpracování ekonomických informací.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět ekonomika seznamuje žáka s ekonomickým prostředím, v jehož rámci bude po absolvování vyvíjet svoji činnost a umožňuje praktické poznání základních činností, které souvisí se zaměstnaneckými a podnikatelskými aktivitami. Učivo je doplňováno o aktuální změny ke kterým v oblasti ekonomiky neustále dochází. Učivo se skládá z těchto tematických celků: Podstata fungování tržní ekonomiky, Podnikání, Podnik, majetek podniku a hospodaření podniku, Mzdy, Daňová soustava, Finanční trh, Osobní finance, Pracovně právní vztahy, Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice

Pojetí výuky, formy a metody práce

Vyučovací předmět je zaměřen na osvojení základů ekonomického vzdělávání obecně využitelného v reálném životě občanském, popřípadě profesním, na rozvoj ekonomického myšlení žáků a praktické využívání osvojených poznatků v oboru. Formou vyučování je efektivní výklad, práce u tabule, skupinová práce, samostatná práce, praktické procvičování, práce s ekonomickými texty, vyhledávání informací a zpracování referátu.

Metody expoziční - motivační vypravování, rozhovor, skupinová diskuse.

Metody osvojovací – metody slovního projevu: výklad, vysvětlení, rozhovor, skupinová diskuse, popis

- metody práce s odborným textem: vyhledávání informací, studium odborné literatury, práce s Internetem

Metody upevňovací – ústní opakování učiva, procvičování

Metody prověřování a hodnocení žákovských výkonů – klasické diagnostické metody: ústní zkoušení, písemné zkoušení dílčí, písemné zkoušení souhrnné

metody získávání diagnostických údajů: pozorování, diagnostický rozhovor

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledů žáků vychází za školního klasifikačního řádu a bodového systému určeného pro teoretické předměty. Výsledný počet bodů je převeden na klasickou klasifikační stupnici. Učitel na počátku školního roku vymezí jasná kritéria a seznámí s nimi žáky. Učitel hodnotí žáka komplexně, respektuje osobnost jednotlivých žáků, hodnotí snahu, aktivitu a spolupráci se spolužáky i s vyučujícím. Největší důraz bude kladen na písemné prověřování probraného učiva, dále pak orientační zkoušení během výuky, hodnocení vypracování zadaných referátů a sledování změn v ekonomice (aktuality).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence:

- a) Kompetence k učení: žák uplatňuje různé způsoby práce s textem, využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí, přesně srozumitelně formuluje své myšlenky, efektivně se učí, má pozitivní vztah k vzdělávání, uplatňuje různé techniky a způsoby práce
- b) Kompetence k řešení problémů: žák myslí kriticky, zkoumá věrohodnost informací a tvoří si vlastní úsudek, řeší praktické úkoly v běžném životě i profesní praxi
- c) Kompetence komunikativní: žák se vyjadřuje přiměřeně v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje, formuje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, formuje své názory, srozumitelně je předkládá v diskusích, obhájí je v souladu se zásadami slušného chování
- d)e) Kompetence personální, sociální a občanské: žák posuzuje reálně své schopnosti duševní a fyzické, podle nich si stanovuje své cíle a priority, odhaduje dopad svého jednání, adaptuje se na měnící se životní podmínky, aktivně pracuje v týmu, dodržuje zákony a společenské normy, jedná v souladu s morálními principy
- f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám: žák reálně zvažuje své možnosti, uplatňuje teoreticky získané vědomosti v praktickém životě, především v hledání uplatnění v zaměstnání, eventuálně podnikatelských aktivitách
- g) Kompetence matematické: žák uplatňuje získané vědomosti při řešení jednoduchých výpočtů výsledků hospodaření (výnosy, tržby, zisk)
- h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií: žák pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, komunikuje elektronickou poštou a využívá další prostředky online a offline komunikace, získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak ze sítě Internet

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

- a) Občan v demokratické společnosti: ekonomika přispívá k rozvoji takových osobnostních kvalit žáka jako je kritické myšlení, odpovědnost, tolerance, zdvořilost, slušné chování, pomoc druhým lidem, schopnost nenásilně jednat a řešit problémy, obhajovat svoje názory, orientovat se v masových médiích, schopnost získávat a kriticky vyhodnocovat informace, uvědomování si svých práv a povinností. Tyto vlastnosti jsou jedním z předpokladů fungování demokracie.
- b) Člověk a svět práce: učitel vede žáka k pečlivosti, vytrvalosti, zodpovědnosti, ke schopnosti překonávat překážky, posiluje jeho schopnost pracovat v týmu a spolupracovat s ostatními lidmi,

dále pak k reálnému vyhodnocení svých schopností a pomáhá mu při rozhodování o dalším vzdělávacím a profesním zaměření, o možnostech uplatnění na trhu práce. Orientuje žáka ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu, vede žáka k soustavnému sledování změn v ekonomice, k sebevzdělávání a celoživotnímu učení

c) Člověk a životní prostředí: žáci jsou vedeni k tomu, aby cítili odpovědnost občanskou i profesní za stav životního prostředí, respektovali zásady trvale udržitelného rozvoje, chápali vlivy prostředí na zdraví a život člověka a jeho postavení v přírodě, chápali vliv některých chemických látek na životní prostředí

d) Informační a komunikační technologie: žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli zpracovat jednoduché texty na odborné téma, zaznamenali podstatné výtažky z textů, vyhledávali zadané úkoly na internetu, zpracovali je a předali.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
-žák se seznámí s pojetím výuky, se způsobem organizace výuky a s kritérii hodnocení -seznámí se s odbornou literaturou -uvede hlavní charakteristiky ekonomie jako vědní disciplíny , rozliší členění ekonomické teorie na makroekonomii a mikroekonomii -používá a aplikuje základní ekonomické pojmy -na příkladu popíše fungování tržního mechanismu -posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku -určí rovnovážnou cenu formou grafu -stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí jak se ceny liší podle místa, období apod. -rozpozná cenové triky a klamavou nabídku -vysvětlí termín obětovaná příležitost -vyjmenuje a rozpozná základní formy podnikání (s.r.o., a.s., v.o.s., k.s., družstvo) a charakterizuje základní znaky -posoudí jaká forma podnikání je nejvhodnější pro daný obor -orientuje se ve způsobech ukončení podnikání orientuje se v podnikatelském záměru a zakladatelském rozpočtu -vyhledá potřebné informace v příslušné zákonné úpravě -porovná podnikání se zaměstnáním -rozlišuje jednotlivé druhy majetku, orientuje se v evidenci majetku -rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů -řeší jednoduché výpočty výsledků	<u>3.ročník</u> <u>Úvodní hodina</u> <u>Úvod do ekonomie</u> <u>Podstata fungování tržní ekonomiky</u> -potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň -výroba, výrobní faktory, hospodářský cyklus -trh, tržní subjekty, nabídka a poptávka, zboží, cena <u>Podnikání</u> -podnikání, právní normy -podnikatelský záměr -podnikání podle živnostenského zákona -základní ustanovení Obchodního a Občanského zákoníku vztahující se k předmětu podnikání <u>Podnik, majetek podniku a hospodaření podniku</u> -struktura majetku, dlouhodobý majetek, oběžný majetek -náklady, výnosy, výsledek hospodaření podniku	

hospodaření -orientuje s v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty, zákonné odvody -popíše systém sociálního a zdravotního pojištění, uvede rozdíly mezi pojištěním zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných -posoudí na příkladu, které možnosti sociálních dávek lze využít a kde se získají bližší informace o jejich poskytování (dávky sociální podpory, podpora v nezaměstnanosti) -definuje daň jako platbu do státního rozpočtu, platbu vynucenou a nenávratnou -orientuje se v soustavě daní a registraci k daním -rozliší princip přímých a nepřímých daní -vede daňovou evidenci pro plátce i neplátce DPH -charakterizuje a rozliší jednotlivé formy peněz (hotovostní a bezhotovostní) a objasní jejich funkci -orientuje se v jednotlivých formách plateb a platebních nástrojů -charakterizuje finanční trh a jeho jednotlivé subjekty -charakterizuje druhy cenných papírů -charakterizuje náplň činnosti bank, posoudí možnosti využití různých bankovních produktů a služeb -navrhne a posoudí možnosti financování svých potřeb v konkrétních životních situacích v rámci rozpočtů (příjmů a výdajů) domácností -vymezí úlohu úspor a možností jejich zhodnocení -navrhne a posoudí možnosti řešení situace nedostatku finančních prostředků (úvěry, leasing) a identifikuje rizika s tím spojená -vysvětlí rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN -orientuje se v produktech	<u>Mzdy</u> -mzdová soustava, složky mzdy, mzdové předpisy -daně z příjmů -systém sociálního a zdravotního zabezpečení 4.ročník <u>Daňová soustava</u> -přímé a nepřímé daně - daňová evidenci <u>Finanční trh</u> -peníze, platební styk -finanční trh <u>Osobní finance</u> -finanční gramotnost	
---	--	--

pojišťovacího trhu, vybere nejvhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby -vyhledá informace o nabídkách zaměstnání -popíše náležitosti pracovní smlouvy -vysvětlí význam ukazatelů vývoje národního hospodářství ve vztahu ke studovanému oboru -uvede na příkladech zásahy státu do ekonomiky (např. snížení daní, zvýšení úroků...) -vysvětlí podstatu HDP jako hlavního ukazatele životní úrovně -objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti, spočítá míru nezaměstnanosti -vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům -srovnání malých a velkých podniků v ekonomice státu -na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu -posuzuje vliv jednotného trhu EU na národní hospodářství	<u>Pracovně právní vztahy</u> -zaměstnání, úřad práce -kvalifikace, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání -vznik, změna a ukončení pracovního poměru -povinnosti a práva zaměstnavatele a zaměstnance, zákoník práce <u>Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice</u> -struktura národního hospodářství -úloha státu v ekonomice -činitelé ovlivňující úroveň národního hospodářství -hrubý domácí produkt -nezaměstnanost -inflace -platební a obchodní bilance -vliv EU na rozvoj národního hospodářství	
--	---	--

Učební osnova vyučovacího předmětu

Technologie fotografie

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 1

Počet hodin celkem za 4 roky: 4

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem vyučovacího předmětu je poskytnout žákům potřebné vědomosti o fotografických materiálech a jejich zpracování, technice používané při snímání fotografického obrazu, zpracování fotomateriálu, problematice digitální fotografie a zpracování elektronického obrazu při jejich uplatňování v praxi. Pro plné pochopení technologického učiva a dosažení potřebné úrovně osvojených vědomostí a dovedností je zařazeno učivo teoretických základů optiky, fotochemie, nauky o světle, konstrukce fotopřístrojů, analogových a digitálních a jejich příslušenství.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu tvoří teoretické základy nauky o konstrukci analogových a digitálních přístrojů, fotochemii, fotomateriálech a jejich zpracování, digitální fotografii a počítačové zpracování obrazu, zařízení pro zpracování fotografického materiálu. Vyučovací předmět je v úzkém vztahu k dalším odborným předmětům, zejména fyzice, chemii, fotografickému designu, fotografické tvorbě a praktickým cvičením.

Pojetí výuky, formy a metody práce

Organizace vyučování je dána povahou učební látky. Žáci realizují v rámci příslušných tematických celků úlohy orientované na ověření základních zákonitostí teoretických disciplín, zejména nauky o optice, měření a kontrola vlastností fototechniky, senzimetrická měření a sledování vlivu vnějších podmínek na fotochemické děje a zpracování fotografických materiálů. Výuka se provádí většinou formou výkladu a vysvětlování učiva, současně s odvozováním vztahu. Dynamickou součástí výuky je i práce s textem, praktické náčrty, různé domácí úkoly.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení vychází z platného klasifikačního školního řádu. Do celkového hodnocení zahrnuje slovní i písemný projev. Rovněž je dodržován individuální přístup k žákům zřetelně znevýhodněných a podle potřeby jsou využívány konzultace a pomoc učitele k žákům talentovaným i se specifickými problémy. Kromě hodnocení písemného (numerického) se častěji a průběžně pracuje s hodnocením ústním.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence klíčové:

a) Kompetence k učení:

- ⤴ zpracovává získané informace a používá je při studiu i v praxi
- ⤴ uplatňuje poznatky a zkušenosti i z jiných předmětů
- ⤴ využívá vlastní zkušenosti i zkušenosti jiných lidí
- ⤴ používá obecně známé termíny, znaky a symboly
- ⤴ zajímá se o hodnocení své práce ze strany jiných lidí a uvědomuje si své rezervy

b) Kompetence k řešení problému:

- ⤴ analyzuje zadání úkolu, určí jádro problému
- ⤴ vyhledá informace potřebné k řešení úkolu a dává je do souvislostí
- ⤴ obhájí správnost řešení
- ⤴ využívá vlastního úsudku při ověřování výsledku
- ⤴ navrhuje různé postupy řešení, které konzultuje se spolužáky a učitelem
- ⤴ využívá vhodný studijní materiál – učebnice, odbornou literaturu, časopisy a internet
- ⤴ dodržuje pravidla práce v týmu
- ⤴ respektuje návrhy a podmínky ostatních členů týmu
- ⤴ obhajuje názor své pracovní skupiny

c) Kompetence komunikativní

- ⤴ vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v mluvených i psaných projevech
- ⤴ vyjadřuje se jazykově správně v písemném i ústním projevu
- ⤴ obhajuje svůj názor, ale je schopen přijmout i jinou alternativu a přiznat svůj případný omyl
- ⤴ dodržuje odbornou terminologii, používá ji při komunikaci
- ⤴ prezentuje vhodným způsobem své odborné znalosti
- ⤴ sleduje novinky ze svého oboru pomocí různých informačních zdrojů
- ⤴ hodnotí výhody znalosti cizího jazyka pro život a práci

d) Kompetence personální a sociální

- ⤴ plánuje si dílčí kroky k dosažení stanoveného cíle
- ⤴ rozvíjí své schopnosti zapojením do studentských soutěží a projektů
- ⤴ ověřuje si získané poznatky
- ⤴ přemýšlí o názorech, postojích a jednání druhých
- ⤴ postupuje systematicky při plnění svěřeného úkolu
- ⤴ nepodléhá předsudkům vůči ostatním lidem, respektuje osobnost a potřeby jiných lidí

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

- ✧ je si vědom svých práv a povinností ve škole i v běžném životě
- ✧ respektuje práva a osobnost druhých
- ✧ dodržuje pravidla slušného chování
- ✧ uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí
- ✧ snaží se předcházet rizikovým situacím ohrožujících život, účastní se školení první pomoci
- ✧ projevuje pozitivní postoj k vědeckým a uměleckým dílům a k ochraně kulturního dědictví

g) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- ✧ zajímá se o možnosti zvyšování své kvalifikace
- ✧ ví, co může v daném oboru nabídnout, a čím bude pro zaměstnavatele přínosem

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

- ✧ ovládá a využívá osobní počítač při učení
- ✧ pracuje s běžným základním programovým vybavením
- ✧ využívá internet jako jeden ze zdrojů informací
- ✧ umí archivovat data tak, aby je mohl rychle najít a použít

Kompetence odborné:

a) Používá fotografické přístroje a volit adekvátní druh techniky pro různé oblasti fotografie

- ✧ určuje, jak správně použít klasický přístroj v různých fotografických žánrech
- ✧ zvolí vhodné objektivy k určitým fotografickým žánrům

b) Fotografovat a zhotovovat snímky v různých oblastech fotografie

- ✧ pracuje s kompozicí snímku a vhodně zvolí stanoviště záběru s ohledem na kompoziční pravidla
- ✧ dbá na estetickou a výtvarnou stránku záběru a řídí se tradicí fotografické kultury
- ✧ navrhuje koncepci snímku a používá moderní technologii na základě požadavku zadavatele
- ✧ prezentuje své fotografie a při jejich prezentaci dodržuje pravidla fotografické kultury
- ✧ jedná se zákazníkem v určitých situacích, umí a orientuje se v autorském a majetkovém právu a o ochraně osobních dat
- ✧ využije a kombinuje přirozené a umělé osvětlení, jak v interiéru, exteriéru a ateliéru
- ✧ ví, jak zvolit správné osvětlení v dané žánrové oblasti

c) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- ✧ odvádí kvalitní práci

Průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti

Žák se učí v hodinách užívat principy demokracie. Ve výuce je kladen důraz na schopnost vést dialog, argumentovat, efektivně se rozhodovat v souladu s vlastními zájmy i se zájmy druhých, nést odpovědnost za jednotlivá rozhodnutí, atd.

b) Člověk a svět práce

Žák je vybaven znalostmi o písemné, verbální komunikaci. Vyhledává a vyhodnocuje získané informace v oboru, motivuje se k dalšímu sebevzdělání.

c) Člověk a životní prostředí

Žáci se s problematikou životního prostředí setkávají v rámci hledání námětu při výběru fotografického obrazu. Přírodu vnímá jako nevyčerpatelný zdroj inspirace a chrání její identitu.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník:

celkem hodin za rok –

Technologie fotografie – 1 hodina týdně, tj. 68 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák: ▲ charakterizuje specifickou povahu fotografického média ▲ uvědomuje si možnosti fotografie v současném světě ▲ rozliší hlavní části fotonástrojů ▲ chápe rozdílnost použití jednotlivých druhů fotoaparátů ▲ orientuje se v systémech pro zakládání a posun filmu ▲ ovládá funkci závěrky a rozliší druhy hledáček ▲ Orientuje se ve vlastnostech a použití objektivu podle ohniskové vzdálenosti, obrazového úhlu a světelnosti ▲ vysvětlí vliv ohniska a clony na	Seznámení s obsahem předmětu. ▲ co je fotografie ▲ možnosti využití fotografie Fotografické přístroje ▲ hlavní části fotografických přístrojů ▲ rozdělení fotografických přístrojů podle velikosti negativního políčka ▲ podle konstrukce těla, podle užití analog, digitál ▲ tělo přístroje, spojení s objektivem, systémy pro zakládání a posun filmu, kazety, čipy ▲ závěrky, hledáčky, dálkoměry, matnice Fotografická optika ▲ vlastnosti objektivů ▲ ohnisková vzdálenost ▲ obrazový úhel ▲ světelnost	

hloubku ostrosti	▲ clona ▲ hloubka ostrosti
▲ orientuje se v základních typech a použití barevných filtrů v černobílé fotografii ▲ chápe funkci doplňkové barvy ▲ Rozliší zdroje světla z hlediska barevné teploty ▲ popíše funkci a použití elektronických, bleskových zařízení ▲ orientuje se v jednotlivých typech stativů ▲ popíše funkci a využití v praxi ▲ chápe princip vzniku latentního obrazu ve fotografických materiálech ▲ dokáže popsat vznik negativního obrazu předmětu - fotogram ▲ porozumí vlivu citlivosti materiálu na kvalitu obrazu a možnosti expozice ▲ Orientuje se ve výberu pozitivních a negativních výbojek ▲ vysvětlí působení jednotlivých roztoků na exponovaný	Přídavná zařízení ve fotopříslušenství ▲ barevné filmy v černobílé fotografii ▲ použití v profesionální a umělecké praxi Zdroje světla ve fotografické praxi ▲ charakteristika zdrojů světla používaných ve fotografii ▲ elektronická blesková zařízení Stativy, stativové hlavice ▲ charakteristika jednotlivých typů stativů ▲ použití v profesionální a umělecké praxi Principy vzniku obrazu ve negativních fotografických materiálech ▲ světlo a světlocitlivé materiály ▲ teorie vzniku latentního obrazu Exponometrie ▲ citlivost k fotomateriálu ▲ funkce osvětové doby Zpracování černobílých fotografických materiálů ▲ černobílé negativní materiály ▲ černobílé pozitivní materiály

fotomateriál ✧ rozlišuje rozdílný postup mezi zpracováním negativu a pozitivu	✧ princip vyvolávání a ustalování ✧ základní postupy ✧ složení výbojek ✧ příprava roztoku ✧ sušení ✧ adjustace	
--	---	--

2. ročník:

celkem hodin za rok –

Technologie fotografie– 2 hodina týdně, tj. 136 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák: ✧ dovede charakterizovat rozdíl mezi klasickou a digitální fotografií ✧ určuje vhodné postupy práce pro danou situaci ✧ dokáže vhodně propojit způsob jak pracovat s klasickým tak digitálním přístrojem ✧ Zná konstrukci fotografických přístrojů ✧ používá jednotlivé základní ovládací prvky určitého digitálního přístroje ✧ používá objektivy a příslušenství k určitým digitálním přístrojům	Porovnání klasické a digitální fotografie ✧ základní charakteristika digitální fotografie ✧ shody a rozdíly klasické a digitální fotografie ✧ zpracování a propojení analogové a digitální fotografie- porovnání přístrojů Digitální fotografický přístroj ✧ druhy fotografických digitálních přístrojů a jejich funkce ✧ ovládací prvky digitálních fotopřístrojů ✧ objektivy a příslušenství	

- ⤴ Umí pracovat s běžnými typy digitálních fotoaparátů
- ⤴ orientuje se v základních způsobech ukládání digitálních dat
- ⤴ používá expoziční techniku
- ⤴ využívá automatické zaostřování

a umí používat automatické funkce digitálního fotoaparátu

- ⤴ pracuje se světlem a vhodně používá bleskové zařízení
- ⤴ nastaví vyvážení bílé barvy na přístroji
- ⤴ Používá barevné režimy
- ⤴ ovlivňuje při práci kontrast a jas obrazu pomocí křivek a úrovní
- ⤴ vytváří barevné abstraktní obrazy
- ⤴ nastavuje správné barevné vyvážení

Práce s digitálním fotoaparátem

- ovládání, vlastnosti a funkce digitálního fotoaparátu
- ukládání snímku a obrazového formátu
- expozice, volba expozičního režimu
- osvětlení, elektronický blesk
- histogram
- režimy vyvážení bílé

Barevné vyvážení

- ⤴ barevný kontrast
- ⤴ testovací barevná tabulka a šedá tabulka
- ⤴ režim vyvážení bílé

Učební osnova vyučovacího předmětu

Fotografická tvorba

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Užitá fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 18

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Žáci formou praktických činností získávají dovednosti v tvůrčí práci s technikou fotografie analogové a digitální. V práci s materiály v oblasti užití fotografie a volné tvorby. Poznávají prakticky i zásady bezpečnosti práce a seznamují se s uspořádáním pracovišť.

Charakteristika učiva

Předpokládá se u většiny prací provedení černobílé i barevné. Zadaná témata jsou nejenom průpravného charakteru, ale také již napodobují podmínky praxe. Vyučovací předmět prolíná i do dalších odborných předmětů (technologie, fotografický design). Pro tato cvičení jsou tvořeny fotografické podklady. Učivo předmětu je zařazeno do 3. a 4. ročníku v návaznosti na praktická cvičení.

Do druhého a třetího ročníku jsou zařazeny tematické celky - zátiší, reklamní fotografie, krajina, portrét, speciální fotografické techniky, reportáž a fotografie architektury.

Ve čtvrtém ročníku žáci uplatní osvojené základy při realizaci témat užití grafiky, výtvarně stylizované fotografie. Učivo je třeba spojovat s hospodárností při využití materiálů, energií a práce, s ekologií a bezpečností práce. Výuka probíhá ve fotolaboratoři, na počítačích, v ateliéru i v exteriéru.

Pojetí výuky, formy a metody práce

Při řešení zadaných témat se zaměřuje na rozvoj schopnosti jasně formulovat výtvarnou myšlenku a obsahovou náplň výtvarného záměru ve vztahu k technickým a technologickým možnostem jeho realizace. Rozšiřuje a prohlubuje orientaci žáků ve vývoji technických prostředků a v současných trendech vývoje fotografie, rozvíjí jejich schopnost vnímat specifické rysy těchto trendů.

Hodnocení výsledků žáků

Hlavní normou pro hodnocení žáků je v souladu se školním řádem. Průběžně jsou hodnoceny výsledky práce a přípravy žáka (výtvarný a grafický projev, praktická činnost). Při hodnocení se vychází z individuálního přístupu. Kromě hodnocení písemného (numerického) se v předmětu fotografická tvorba a v dalších výtvarných a praktických předmětech pracuje s hodnocením ústním s ohledem na tzv. práci s chybou, kdy chybný krok na počátku činnosti mohl mít za následek pozdější znehodnocení dalšího žákova úsilí. Celkovým zhodnocením práce žáka je písemné vysvědčení na závěr příslušného ročníku resp. maturitní vysvědčení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z hlediska klíčových dovedností se předmět podílí s ostatními odbornými předměty na získání jednotlivých kategorií dovedností na odpovídající úrovni vzdělávání. Žák je schopen nacházet netradiční řešení zadaných úkolů a uplatňovat výrazové možnosti jednotlivých médií. Dokáže využívat fotografické přístroje a zařízení právě tak jako odpovídající programové vybavení při digitální a multimediální tvorbě, jeho práce je provázána s oblastmi vzdělávání v informačních

a komunikačních technologiích. V realizační fázi je veden k pečlivé a přesné práci a k odpovědnosti za její kvalitu, k dodržování technologické kázně včetně předpisů BOZP. Pozornost je rovněž věnována rozvoji dovedností komunikovat se zákazníky, příp. obchodními a pracovními partnery, a aplikovat základní marketingové nástroje. Pro jejich nácvik lze využít jak modelové situace, tak i situace reálné, kdy se žáci v rámci vzdělávacího procesu podílejí na řešení zakázek firem, institucí apod.

a) Kompetence k řešení problémů

- rozpozná a formuluje problém
- navrhne hypotézy řešení problému a tyto hypotézy ověří
- je schopen odhadnout výsledky a hodnotit jejich reálnost
- rozlišuje návrh modelu od reality a je schopen posoudit, kdy je použití modelu vhodné
- je schopen rozpoznat chybu při řešení úlohy a svůj postup koriguje

b) Kompetence komunikativní

- jasně a srozumitelně formuluje své myšlenky formou návrhovou (textovou – scénář i režii)
- rozumí různým typům textů a záznamů
- rozumí grafickému znázornění různých závislostí, srozumitelně je interpretuje
- je schopen formulovat, vlastní názor
- je schopen akceptovat vlastní omyl

c) Kompetence personální, sociální a občanské

- pracuje bez problémů v malých skupinách
- respektuje názory druhých, diskutuje a argumentuje se spolužáky při řešení problémů
- akceptuje spoluodpovědnost za případné výsledky skupiny

d) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- rozvíjí svou zručnost při provádění experimentů
- vytváří vlastní pomůcky a modely

e) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

- využívá aktivně internet (informační a vzdělávací servery) a aplikační programy při samostatné práci (prezentační programy)

Kompetence odborné:

- uplatňují vlastní výtvarný názor, výtvarně vnímají, myslí a samostatně se vyjadřují, hledají a využívají inspirační zdroje;
- jsou schopni jasně formulovat výtvarnou myšlenku a obsahovou náplň výtvarného záměru;
- vhodně volí možnosti výtvarného řešení na základě analýzy zadaného úkolu, dokáží je zhodnotit a obhájit;
- samostatně experimentují při řešení úkolu, uplatňují netradiční myšlenky a metody práce;
- využívají výtvarné a výrazové možnosti jednotlivých médií, technologických postupů, technik a materiálů;
- používají správně a podle příslušných pracovních postupů odpovídající zařízení, pomůcky, nástroje apod., znají způsoby jejich ošetřování a běžné údržby;
- efektivně organizují svou práci vzhledem ke stanovenému termínu, provádějí ji dokonale a v souladu s výtvarným záměrem a vysokými nároky na kvalitu zpracování finálního produktu;
- sledují vývoj nových technologií, materiálů, technického zařízení apod. a zavádějí je do praxe;
- jsou schopni si osvojit zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznají možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a jsou

schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;

Průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti

Přínos ve volbě metod práce (týmová práce, diskuse, problémové učení).

b) Člověk a svět práce

Možnosti využití v dalším vzdělávání, fyzika je důležitou součástí strojírenství, stavebnictví, elektrotechniky, energetiky, výzkumu. Účast na akcích pořádaných vysokými školami, exkurzích v podnicích zaměřených na technické obory.

c) Člověk a životní prostředí

Zdroje energie, vliv člověka na ovzduší (skleníkový efekt), bezpečnosti práce v laboratoři, jaderná energetika, vliv spalovacích motorů na životní prostředí, globální problémy životního prostředí.

d) Informační a komunikační technologie

Matematické vzdělávání podporuje takové kompetence, jako je jednoznačné a přesné vyjadřování. Důležitá je dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů a naopak schopnost používat výpočetní techniku pro prezentaci svých závěrů.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

2. - 4. ročník: 18

Výsledky vzdělávání		Roč.
Žák 2. ročník	Zátiší	68 h
- rozlišuje mezi užitkovým předmětem a uměleckým artefaktem	- práce v ateliéru, aranžování	2
- správně se rozhoduje pro adekvátní přístup při fotografování	- zobrazení – proporce, stylizace, detail	2
- realizuje osobitý názor na to, co je zátiší při respektování povahy fotografovaných předmětů	- práce se světlem	2
- výrazně pracuje s osvětlením	- zpracování	2
Žák 3. ročník	Krajina	272 h
- posoudí fotografovanou krajinu z estetického pohledu, nalezne dominantní prvky, rozliší mezi subjektivním ztvárněním a snímky pro použití v propagaci	- objektivní a subjektivní zobrazení krajiny	3
- dokáže přistoupit ke krajině jako k prostoru pro realizaci vlastního výtvarného záměru	- krajina v propagačních tiskovinách	3
	- Intervence v krajině, koncept	3
	Portrét	
- zná problematiku práce se světlem, vyzkouší objektivní zobrazení i výtvarně stylizovaný portrét	- portrét v ateliéru	3
- vytvoří portrét v autentickém prostředí s minimální úpravou osvětlení a portrét v exteriéru	- práce se světlem	3
- vystihne sociální podtext pracovního portréru a portréru osobnosti	- objektivní pohled a stylizace	3
	- portrét v autentickém prostředí, exteriér	3
	- pracovní portrét a portrét osobnosti	3

Výsledky vzdělávání		Roč.
- vnímá speciální fotografické techniky jako způsob výtvarné stylizace - volí vhodný filtr pro dosažení zamýšleného efektu - na základě studia a znalosti architektonických slohů je schopen vybrat a zachytit vhodný objekt a charakteristické detaily - přistupuje zvláště k současné a historické plastice i k účelu použití snímku	Speciální fotografické techniky - speciální fotografické techniky jako způsob výtvarné stylizace - software a filtry pro speciální efekty - možnosti použití Architektura a plastika - soubor fotografií charakterizujících vybraný sloh – exteriér a interiér - architektonický detail, reliéf a socha - současná plastika – způsoby fotografování podle užití snímku: dokumentace, publikování v odborném časopise, v prospektu, na webu apod.	3 3 3 3 3 3 3 3
Výsledky vzdělávání		Ročník
Žák 4. ročník	Reportáž - dokument	272 h
- má reportážní přístup k zachycení reality - chápe, co je rozhodující okamžik i neopakovatelná situace se správným úsudkem i pohotovostí - chápe dokument jako soustavnou práci na pochopení specifického problému a jeho adekvátního obrazového ztvárnění	- specifika reportážní práce - rozhodující okamžik – předvídavost a pohotovost - neopakovatelná situace a událost - subjektivní dokument, street photo - dokument – cílená práce na zachycení specifického problému, sociální skupiny - použití – média, výstavy, osvěta	4 4 4 4 4 4 4
- rozliší a vyzkouší různé přístupy při fotografování modelu i předmětů pro reklamní účely, akcentuje vlastní výtvarný názor a pojetí - vytvoří soubor volných fotografií pro vlastní výstavu a prezentaci na webu - vytvoří výtvarný doprovod k próze nebo poezii - vytvoří výtvarné fotografie a návrh pro jejich použití v interiéru jako velkoplošných obrazů	Užitá fotografie - propagace, reklama - význam a funkce reklamní fotografie, použití fotografie v reklamě - reklamní fotografie v atelieru - reklamní fotografie v exteriéru - fotografie módních doplňků, užitkových a technických předmětů - fotografie módních doplňků s modelem Výtvarně stylizovaná fotografie - funkce a uplatnění stylizované fotografie - volná tvorba, prezentace, výstava - ilustrace - velkoplošná fotografie pro použití v interiéru	4 4 4 4 4 4 4 4

Základy fotografování

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 2

Počet hodin celkem za 4 roky:

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu
Vyučovací předmět praktická cvičení je odborným předmětem v němž žáci vykonávají praktické činnosti, které jim umožní ověřovat si teoretické vědomosti, poznávat pracovní postupy a podmínky jednotlivých dílčích prací, poznávat existující souvislosti a posuzovat vhodnost volby způsobu práce, pomůcek a pracovních podmínek a rozvíjet pracovní dovednosti v práci s fotografickou technikou a materiály. Žáci poznávají praktické činnosti při laboratorním zpracování fotografického materiálu, prakticky poznávají i zásady bezpečnosti a hygieny práce.
Charakteristika učiva
Učivo předmětu je zařazeno do 1. ročníku. V tomto ročníku žáci získají základní informace o fotografické technice a materiálech, základy fotografické laboratorní techniky černobílé fotografie a práce ve fotografickém ateliéru, tj. Základy osvětlování, struktura trojrozměrných předmětů a techniku snímků v exteriéru. Získají potřebné základy pro tvorbu informativních snímků předmětů, architektonických detailů, architektury, krajiny, základy reportážní foto a fotodokumentu.
Pojetí výuky, formy a metody práce
Vyučovací předmět je v úzkém vztahu k dalším předmětům, zejména k předmětu fyzika, chemie, technologie. Výuka probíhá ve fotokomoře, v ateliéru, v exteriéru. V zájmu bezpečnosti práce žáků a ochrany jejich zdraví při práci je nutno v praktických cvičeních respektovat všechna zákonná ustanovení a předpisy týkající se této oblasti. Základní poučení o bezpečnosti práce se provádí na začátku školního roku v každém ročníku v rámci prvního tématického celku učiva.
Hodnocení výsledků žáků
Kritéria hodnocení vychází z platného klasifikačního školního řádu. Do celkového hodnocení zahrnuje slovní i písemný projev. Rovněž je dodržován individuální přístup k žákům zřetelně znevýhodněných a podle potřeby jsou využívány konzultace a pomoc učitele k žákům talentovaným i se specifickými problémy. Kromě hodnocení písemného (numerického) se častěji a průběžně pracuje s hodnocením ústním.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence klíčové:

a) Kompetence k učení:

- ⤴ zpracovává získané informace a používá je při studiu i v praxi
- ⤴ uplatňuje poznatky a zkušenosti i z jiných předmětů
- ⤴ využívá vlastní zkušenosti i zkušenosti jiných lidí
- ⤴ používá obecně známé termíny, znaky a symboly
- ⤴ zajímá se o hodnocení své práce ze strany jiných lidí a uvědomuje si své rezervy

b) Kompetence k řešení problému:

- ⤴ analyzuje zadání úkolu, určí jádro problému
- ⤴ vyhledá informace potřebné k řešení úkolu a dává je do souvislostí
- ⤴ obhájí správnost řešení
- ⤴ využívá vlastního úsudku při ověřování výsledku
- ⤴ navrhuje různé postupy řešení, které konzultuje se spolužáky a učitelem
- ⤴ využívá vhodný studijní materiál – učebnice, odbornou literaturu, časopisy a internet
- ⤴ dodržuje pravidla práce v týmu
- ⤴ respektuje návrhy a podmínky ostatních členů týmu
- ⤴ obhajuje názor své pracovní skupiny

c) Kompetence komunikativní

- ⤴ vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v mluvených i psaných projevech
- ⤴ vyjadřuje se jazykově správně v písemném i ústním projevu
- ⤴ obhajuje svůj názor, ale je schopen přijmout i jinou alternativu a přiznat svůj případný omyl
- ⤴ dodržuje odbornou terminologii, používá ji při komunikaci
- ⤴ prezentuje vhodným způsobem své odborné znalosti
- ⤴ sleduje novinky ze svého oboru pomocí různých informačních zdrojů
- ⤴ hodnotí výhody znalosti cizího jazyka pro život a práci

d) Kompetence personální a sociální

- ⤴ plánuje si dílčí kroky k dosažení stanoveného cíle
- ⤴ rozvíjí své schopnosti zapojením do studentských soutěží a projektů
- ⤴ ověřuje si získané poznatky
- ⤴ přemýšlí o názorech, postojích a jednání druhých
- ⤴ postupuje systematicky při plnění svěřeného úkolu
- ⤴ nepodléhá předsudkům vůči ostatním lidem, respektuje osobnost a potřeby jiných lidí

- e) Občanské kompetence a kulturní povědomí
- ✧ je si vědom svých práv a povinností ve škole i v běžném životě
 - ✧ respektuje práva a osobnost druhých
 - ✧ dodržuje pravidla slušného chování
 - ✧ uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí
 - ✧ snaží se předcházet rizikovým situacím ohrožujících život, účastní se školení první pomoci
 - ✧ projevuje pozitivní postoj k vědeckým a uměleckým dílům a k ochraně kulturního dědictví
- g) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- ✧ zajímá se o možnosti zvyšování své kvalifikace
 - ✧ ví, co může v daném oboru nabídnout, a čím bude pro zaměstnavatele přínosem
- h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií
- ✧ ovládá a využívá osobní počítač při učení
 - ✧ pracuje s běžným základním programovým vybavením
 - ✧ využívá internet jako jeden ze zdrojů informací
 - ✧ umí archivovat data tak, aby je mohl rychle najít a použít

Kompetence odborné:

- a) Používá fotografické přístroje a volit adekvátní druh techniky pro různé oblasti fotografie
- ✧ určuje, jak správně použít klasický přístroj v různých fotografických žánrech
 - ✧ zvolí vhodné objektivy k určitým fotografickým žánrům
 - ✧
- b) Fotografovat a zhotovovat snímky v různých oblastech fotografie
- ✧ pracuje s kompozicí snímku a vhodně zvolí stanoviště záběru s ohledem na kompoziční pravidla
 - ✧ dbá na estetickou a výtvarnou stránku záběru a řídí se tradicí fotografické kultury
 - ✧ navrhuje koncepci snímku a používá moderní technologii na základě požadavku zadavatele
 - ✧ prezentuje své fotografie a při jejich prezentaci dodržuje pravidla fotografické kultury
 - ✧ jedná se zákazníkem v určitých situacích, umí a orientuje se v autorském a majetkovém právu a o ochraně osobních dat
 - ✧ využije a kombinuje přirozené a umělé osvětlení, jak v interiéru, exteriéru a ateliéru
 - ✧ ví, jak zvolit správné osvětlení v dané žánrové oblasti
- c) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
- ✧ odvádí kvalitní práci

Průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti

Žák se učí v hodinách užívat principy demokracie. Ve výuce je kladen důraz na schopnost vést dialog, argumentovat, efektivně se rozhodovat v souladu s vlastními zájmy i se zájmy druhých, nést odpovědnost za jednotlivá rozhodnutí, atd.

b) Člověk a svět práce

Žák je vybaven znalostmi o písemné, verbální komunikaci. Vyhledává a vyhodnocuje získané informace v oboru, motivuje se k dalšímu sebevzdělání.

c) Člověk a životní prostředí

Žáci se s problematikou životního prostředí setkávají v rámci hledání námětu při výběru fotografického obrazu. Přírodu vnímá jako nevyčerpatelný zdroj inspirace a chrání její identitu.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník:

celkem hodin za rok –

Praktická cvičení – 2 hodina týdně, tj. 136 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák: ♣ popíše zásady bezpečnosti práce ve fotokomoře a při praktickém cvičení se jimi řídí ♣ používá správně všechny přístroje a materiály ♣ Vnímá co jsou světlocitlivé materiály a orientuje se v prostředí fotokomory ♣ připravuje kompozice z vybraných předmětů a provádí expozici, vyvolávání a další zpracování kopií ♣ Při společné práci i samostatně nachází vhodný motiv ♣ vyzkouší si fotografování v pleneru s akcentem na kompozici a výřez	Seznámení se zásadami BOZP ♣ seznámení s obsahem výuky a zadanými tématy na školní rok ♣ seznámení s pracovištěm, přístroji, pomůckami, materiály Fotogram ♣ práce se světlocitlivými materiály ♣ příprava vyvolávacích roztoků ♣ negativní kopie předmětů ♣ prostorové projekce – boční světlo ♣ výtvarné možnosti fotogramu ♣ adjustace kopií Krajina – detail - strom ♣ volba motivu ♣ kompozice obrazu ♣ základy práce s analogovým fotoaparátem ♣ zpracování negativního materiálu ve fotokomoře ♣ přenos výsledného snímku na pozitivní materiál ♣ možnosti korekce	

- ⤴ Vnímá různorodost materiálů z hlediska plastičnosti povrchu
- ⤴ pracuje s analogovým fotoaparátem na střední formát
- ⤴ připraví jednoduchou kompozici, exponuje a zpracuje materiál

- ⤴ Vhodně volí námět, kompozici a úhel záběru
- ⤴ zhodnotí světelné podmínky
- ⤴ pracuje samostatně s fotoaparátem na kinofilm, nastavení expozice, ostření
- ⤴ umí správně zvolit barevný filtr pro fotografování sněhu nebo ledu

- ⤴ Vybírá vhodný námět, vnímá světelné podmínky
- ⤴ pracuje s fotoaparátem a se stativem
- ⤴ orientuje se ve výběru fotomateriálu s vyšší citlivostí
- ⤴ pracuje s expozimetrem
- ⤴ vhodně volí clonu
- ⤴ exponuje a zpracuje negativní a pozitivní materiál

Struktura

- ⤴ materiály
- ⤴ osvětlení
- ⤴ snímky z blízka
- ⤴ práce s analogovým fotoaparátem na střední formát

Zima- zamrzlá krása

- ⤴ pojetí cvičení
- ⤴ kompoziční řešení
- ⤴ práce s přístrojem na kinofilm
- ⤴ práce v plenéru
- ⤴ práce s barevnými filtry pro černobílou fotografii
- ⤴ negativ, pozitiv, zpracování

Noční město

- ⤴ výběr vhodného námětu
- ⤴ kompozice snímku
- ⤴ práce s přístrojem na kinofilm a se stativem
- ⤴ práce s citlivými negativními materiály
- ⤴ práce s dlouhými expozičními časy
- ⤴ práce v plenéru
- ⤴ negativ, pozitiv -zpracování

- ⤴ Hledá a vybírá vhodný námět
- ⤴ vnímá vliv jarních barev na výsledek čb zpracováním pracuje s barevnými filtry
- ⤴ zná vliv doplňkových barev
- ⤴ pracuje samostatně s fotoaparátem na kinofilm v plenéru
- ⤴ uvědomuje si vliv hloubky ostrosti na zdůraznění hlavního motivu
- ⤴ Hledá vhodný moment k vystižení hravosti zvířete
- ⤴ vybírá odpovídající prostředí
- ⤴ vybírá vhodné pozadí
- ⤴ pracuje s rychlými expozičními časy
- ⤴ snaží se zachytit akci, pohyb
- ⤴ zpracovává negativ, pozitiv

Jarní květiny

- ⤴ volí vhodný námět
- ⤴ vnímá jas a kontrast
- ⤴ vliv barev na černobílou fotografii
- ⤴ vliv barevných filtrů na výsledný účín snímku
- ⤴ práce s hloubkou ostrosti
- ⤴ práce s fotoaparátem na kinofilm
- ⤴ negativ, pozitiv - zpracování

Zvířata v akci

- ⤴ hledá vhodný objekt
- ⤴ pracuje s fotoaparátem na kinofilm
- ⤴ pracuje s různými typy objektivů
- ⤴ práce s rychlou expozicí
- ⤴ negativ, pozitiv - zpracování

Teorie a vývoj fotografie

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 1

Počet hodin celkem za 4 roky: 4

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu
Obecným cílem vyučovacího předmětu teorie a vývoj fotografie je žákům přiblížit společenskou úlohu fotografie, zákonitosti skladby a kompozice fotografie z hlediska angažovanosti tvůrce a teorie sdělování. Poskytuje rovněž žákům historické poučení o vývoji technických prostředků a užitých funkcí fotografie v období od objevu fotografie až po současnost.
Charakteristika učiva
Teorie a vývoj fotografie obsahuje výklad základních teoretických přístupů k fotografii a historický vývoj fotografie od jejích počátků až k počátku 20.stol. Dále sleduje vývoj světové a domácí fotografie ve všech jejích fázích od dvacátých let 20.stol. Až po současnost. Výuka předmětu navazuje na vědomosti osvojené v dějinách výtvarné kultury a ve speciální oblasti dějin fotografie se oba předměty navzájem doplňují.
Pojetí výuky, formy a metody práce
Výchovně vzdělávací cíle předmětu mají své těžiště ve výchově k návyku nalézat ve fotografické tvorbě citový a estetický prožitek.
Hodnocení výsledků žáků
Kritéria hodnocení vychází z platného klasifikačního školního řádu. Do celkového hodnocení zahrnuje slovní i písemný projev. Rovněž je dodržován individuální přístup k žákům zřetelně znevýhodněných a podle potřeby jsou využívány konzultace a pomoc učitele k žákům talentovaným i se specifickými problémy. Kromě hodnocení písemného (numerického) se častěji a průběžně pracuje s hodnocením ústním.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence klíčové:

a) Kompetence k učení:

- ✧ zpracovává získané informace a používá je při studiu i v praxi
- ✧ uplatňuje poznatky a zkušenosti i z jiných předmětů
- ✧ využívá vlastní zkušenosti i zkušenosti jiných lidí
- ✧ používá obecně známé termíny, znaky a symboly
- ✧ zajímá se o hodnocení své práce ze strany jiných lidí a uvědomuje si své rezervy

b) Kompetence k řešení problému:

- ✧ analyzuje zadání úkolu, určí jádro problému
- ✧ vyhledá informace potřebné k řešení úkolu a dává je do souvislosti
- ✧ obhájí správnost řešení
- ✧ využívá vlastního úsudku při ověřování výsledku
- ✧ navrhuje různé postupy řešení, které konzultuje se spolužáky a učitelem
- ✧ využívá vhodný studijní materiál – učebnice, odbornou literaturu, časopisy a internet
- ✧ dodržuje pravidla práce v týmu
- ✧ respektuje návrhy a podmínky ostatních členů týmu
- ✧ obhajuje názor své pracovní skupiny

c) Kompetence komunikativní

- ✧ vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v mluvených i psaných projevech
- ✧ vyjadřuje se jazykově správně v písemném i ústním projevu
- ✧ obhajuje svůj názor, ale je schopen přijmout i jinou alternativu a přiznat svůj případný omyl
- ✧ dodržuje odbornou terminologii, používá ji při komunikaci
- ✧ prezentuje vhodným způsobem své odborné znalosti
- ✧ sleduje novinky ze svého oboru pomocí různých informačních zdrojů
- ✧ hodnotí výhody znalosti cizího jazyka pro život a práci

d) Kompetence personální a sociální

- ✧ plánuje si dílčí kroky k dosažení stanoveného cíle
- ✧ rozvíjí své schopnosti zapojením do studentských soutěží a projektů
- ✧ ověřuje si získané poznatky
- ✧ přemýšlí o názorech, postojích a jednání druhých

- ♣ postupuje systematicky při plnění svěřeného úkolu
- ♣ nepodléhá předsudkům vůči ostatním lidem, respektuje osobnost a potřeby jiných lidí
- ♣
- e) Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - ♣ je si vědom svých práv a povinností ve škole i v běžném životě
 - ♣ respektuje práva a osobnost druhých
 - ♣ dodržuje pravidla slušného chování
 - ♣ uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí
 - ♣ snaží se předcházet rizikovým situacím ohrožujících život, účastní se školení první pomoci
 - ♣ projevuje pozitivní postoj k vědeckým a uměleckým dílům a k ochraně kulturního dědictví
 - ♣
- g) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - ♣ zajímá se o možnosti zvyšování své kvalifikace
 - ♣ ví, co může v daném oboru nabídnout, a čím bude pro zaměstnavatele přínosem
- h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií
 - ♣ ovládá a využívá osobní počítač při učení
 - ♣ pracuje s běžným základním programovým vybavením
 - ♣ využívá internet jako jeden ze zdrojů informací
 - ♣ umí archivovat data tak, aby je mohl rychle najít a použít

Kompetence odborné:

- a) Žák chápe zvláštnosti fotografie z hlediska teorie sdělování
 - skladebné principy fotografie
 - podmíněnost a vzájemný vztah technického vývoje a vývoje fotografické techniky
 - podmíněnost a vzájemný vztah vývoje výtvarného umění a vývoje fotografie
 - vztah národních dějin k vývoji československé a české fotografie
 -
- b) Umí časově zařadit základní fakta a významnou tvorbu vztahující se k vývoji fotografie do časových, historických, technických a společenských souvislostí
- c) Analyzuje informace z historie fotografie a hledá jejich vzájemné souvislosti a vztahy

d) Zaujímá k současné tvorbě a vlastní výtvarné činnosti postoje odpovídající dosažené míře osvojených vědomostí a dovedností

e) Usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

▲ odvádí kvalitní práci

Průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti

Žák se učí v hodinách užívat principy demokracie. Ve výuce je kladen důraz na schopnost vést dialog, argumentovat, efektivně se rozhodovat v souladu s vlastními zájmy i se zájmy druhých, nést odpovědnost za jednotlivá rozhodnutí, atd.

b) Člověk a svět práce

Žák je vybaven znalostmi o písemné, verbální komunikaci. Vyhledává a vyhodnocuje získané informace v oboru, motivuje se k dalšímu sebevzdělání.

c) Člověk a životní prostředí

Žáci se s problematikou životního prostředí setkávají v rámci hledání námětu při výběru fotografického obrazu. Přírodu vnímá jako nevyčerpatelný zdroj inspirace a chrání její identitu.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník:

celkem hodin za rok – 136

Teorie a vývoj fotografie – 2 hodina týdně, tj. 136 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák: ✧ chápe specifika informativní a výtvarné fotografie ✧ orientuje se v možnostech užití fotografie a jejím významu v dnešním světě ✧ Popíše kompoziční pravidla a další možnosti, jak ovlivnit účinný snímek ✧ aplikuje tyto znalosti v praxi ✧ Chápe pojetí fotografie jako výřezu skutečnosti ✧ aplikuje kompoziční pravidla při skladbě obrazu ✧ Popíše princip camery obskury a počáteční pokusy o projekci obrazu ✧ vysvětlí význam objevu	Úvod - co je to fotografie -definice fotografie - fotografie informativní - fotografie emotivní - úkoly a poslání fotografie v současné společnosti Analýza fotografického obrazu ✧ význam a výraz sdělení ✧ stavba a skladba (kompozice) fotografického snímku Kompozice a dělení plochy ✧ funkce rámu obrazu ✧ zlatý řez, uhlopříčka, křivka Předchůdci fotografie ✧ camera obskura ✧ první pokusy a promítání obrazu ✧ objev vlivu světla na chemické	

působení světla na světlocitlivé materiály pro vynález fotografie ⤴ Objasní principy vzniku a uchovávání obrazu ⤴ vysvětlí význam vynálezů fotografie v dějinném kontextu ⤴ orientuje se v rozšiřování fotografie v českých v prvních letech po vynálezu fotografie ⤴ uvede význam petzvalova objektivu a dalších objevů pro vývoj fotografie ⤴ Zhodnotí vliv fotografie na malířství na počátku svého rozvoje ⤴ uvede přínos prvních uměleckých fotografií na formování estetiky fotografie - Orientuje se ve vývoji fotografických technik od mokrého koloidového procesu k suchému a svitkovému filmu - dokáže popsat vývoj fotografické techniky a optiky v 2.pol. 19.stol. ⤴ Zařadí rozvoj živnostenské a koémerční fotografie z pol.19.stol. do celkového kontextu vývoje fotografie ⤴ objasní pojem piktorialismus a uvede hl. představitele ⤴ vysvětlí pojem secesní a	sloučeniny Počátky fotografie ⤴ vynález daguerrotypie a talbotypie ⤴ Niepce, Daguerre, Talbot ⤴ počátky fotografie v Čechách ⤴ Petzval- zásluha na rozvoji fotografie a fototechniky Vývoj fotografického portrétu 1840-1890 - vliv na malířství - první portrétní fotografové - Nadar, Cameronová Vývoj fotografické techniky a fotografických materiálů 1840- 1890 ⤴ mokrá koloidový proces ⤴ suchý koloidový proces, svitkový film ⤴ vývoj fotografické techniky a optiky Vývoj živnostenského obrazu v 2.pol. 19.stol. ⤴ Živnostenská, komerční fotografie ⤴ počátky piktorealismu ⤴ Rejlander, Robinson, Emerson ⤴ secesní piktorialismus
--	--

puristický piktorialismus ⤴ orientuje se v představitelích piktorialismu v jednotlivých zemi a ojasní vývoj fotografie v Čechách	⤴ Demachy, Růžička ⤴ tvárné techniky ⤴ piktorialisté v Čechách ⤴ František Drtikol, Evžen Bufka ⤴ Piktorialisté v Rusku a v Německu	
--	--	--

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

II. ročník:

celkem hodin za rok – 136

Teorie a vývoj fotografie – 2 hodina týdně, tj. 136 hodin za rok

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák: ⤴ uvede rozdíly prvních podložek a jejich vlivu na kvalitu fotoobrazu ⤴ objasní vliv fotografie na vývoj portrétního malířství a malbu miniatur ⤴ vysvětlí expanzi živnostenské fotografie jako produkt a projev měšťáckého nevkusy ⤴ rozezná projevy fotografické secese a purismu a zařadí nejvýznamější představitele ⤴ specifikuje pojem piktorialismus v české fotografii ⤴ charakterizuje dílo F. Drtikola, E. Bufky ⤴ Správně zařadí představitele jako průkopníky fotografického dokumentu	Opakování učiva I. Ročníku - fotografie 14890-1914 - vývoj fotografie jako nové reprodukční techniky - druhy podložek - fotografie v zajištění malířství, piktorialismus ve světě a u nás - expanze v živnostenské fotografii- vliv na vkus středních vrstev - fotografická secese, purismus, ušlechtilé tisky - Demachy, Steichen - piktorialismus v české fotografii Průkopníci fotografického dokumentu ⤴ Lartigue, Atget, Riis, Dmitriev, Hine	

- ✧ Orientuje se v nových směrech umění po 1.sv. válce a specifikuje v nich roli fotografie

- ✧ Zhodnotí český přínos pro avantgardní fotografii

- ✧ Srovná projevy dadaismu a surrealismu ve fotografii u nás a ve světě

Dvacátá léta 20.stol. ve světové fotografii

- ✧ skupina fotosecese
- ✧ čistá fotografie
- ✧ nová věcnost, magický realismus
- ✧ Weston, Strand, Stieglitz, Renger-Petzsch
- ✧ dadaismus, abstrakce
- ✧ fotomontáž- hledání nového úhlu pohledu pod vlivem malířů – Man-Ray, László-Moholy Nagy - typofoto
- ✧ sovětská fotografie 20.let 20.stol.
- ✧ Konstruktivismus
- ✧ Rodčenko, Lisickýj
- ✧ funkcionalismus, kubismus -ohlasy ve fotografii
- ✧ Bauhaus

Československá avantgardní fotografie

- ✧ Funke, Sudek, Rossler
- ✧ Skupina Devětsil, Fotolinie
- ✧ koláže-Teige

Dadaismus, Surrealismus

- ✧ Man-Ray, Rodčenko, Štýrský, Toyen

▲ Charakterizuje proměny reklamní, portrétní a módní fotografie ▲ Zhodnotí meziválečné reportážní a dokumentární fotografie ve vztahu k vývoji fotografické techniky a ke vzniku nových ilustrovaných časopisů - charakterizuje proměny reportážní fotografie v období II.sv. války	Reklamní, portrétní a módní fotografie ▲ Steichen, Sander, ▲ Drtikol, Bufka, Sudek Meziválečná reportážní a dokumentární fotografie - ilustrované časopisy - Lartigue, Salamon, Rodčenko, Šajchet - Hájek, Jirů, Lukas Druhá světová válka a reportážní fotografie ▲ skupina Magnum ▲ Kudojarov, Chalděj, Trachman, Álpert, Šajchet	
--	--	--

Fotografický design (FD)

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Užitá fotografie a média

Počet hodin za studium: 6

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem vyučovacího předmětu je poskytnout žákům na přiměřené úrovni vědomosti a dovednosti ve zpracování fotografie a její užití formy. Žáci poznávají oblast užití fotografie současně s užitou grafikou a vytvářejí si přehled a základní dovednosti v uvedené oblasti realizace fotografie. Získávají odborné vědomosti a dovednosti o uplatnění fotografie i ve výstavnictví a architektuře apod.

Charakteristika učiva

V úvodu výuky jsou žáci poučeni o možnostech uplatnění fotografie v tisku a užitém umění, o významu písma a technice vytváření textů. Dále jsou seznamováni s funkcí a požadavky na jednotlivé formy užití grafiky, ve kterých nalézá uplatnění fotografie, tj. inzeráty, časopis, kniha, plakát, kalendář, obal CD, publikace, výstavnictví, propagace a architektura. FD vede k seznámení s typografickými pravidly a se základními dovednostmi při práci s textem, praktickému ověření teoretických znalostí z navrhování a realizace jednotlivých forem užití grafiky s využitím fotografie.

Pojetí výuky, formy a metody práce

FD je organicky začleněn do struktury hodin a má oproti učivu teoretického charakteru praktickou převahu. Žáci ve svých návrzích vycházejí ze svých již zhotovených fotografií. Tematické celky - fotografická obrazová publikace a fotografie ve výstavnictví a architektuře mohou být realizovány tvůrčím kolektivem, v němž se žáci podílí na společné tvorbě podle svých předpokladů a dosahovaných výsledků. V uvedených celcích lze využít i vědecké a technické fotografie.

Hodnocení výsledků žáků

Základní normou pro hodnocení žáků je školní klasifikační řád. Průběžně jsou hodnoceny výsledky práce a přípravy žáka (výtvarný a grafický projev, praktická činnost). Při hodnocení se vychází z metody individuálního přístupu. Kromě hodnocení písemného (numerického) se v předmětu fotografický design a v dalších výtvarných a praktických předmětech častěji a průběžně pracuje s hodnocením ústním s ohledem na tzv. práci s chybou, kdy chybný krok na počátku činnosti mohl mít za následek pozdější znehodnocení dalšího žákova úsilí. Celkovým zhodnocením práce žáka je písemné vysvědčení na závěr příslušného ročníku resp. maturitní vysvědčení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z hlediska klíčových dovedností se předmět podílí s ostatními odbornými předměty na získání jednotlivých kategorií dovedností na odpovídající úrovni vzdělávání. Rozvíjení estetického citění a tvůrčích výtvarně technických schopností žáků.

Cílové vědomosti a dovednosti:

- druhy písma, historie a vývoj,
- zvládnutí práce s grafickým softwarem,
- funkce a uplatnění inzerátů, plakátů a dalších užitých grafických forem,

- možnosti uplatnění fotografie v tisku, v ilustraci, ve výstavnictví a v architektuře,
- ideový návrh a jeho grafické ztvárnění odpovídající požadované formě uplatnění fotografie,
- výběr písma a grafické řešení,
- finální návrh pro další zpracování.

a) Kompetence k řešení problémů

- rozpozná a formuluje problém
- navrhne hypotézy řešení problému a tyto hypotézy ověří
- je schopen odhadnout výsledky a hodnotit jejich reálnost
- rozlišuje návrh modelu od reality a je schopen posoudit, kdy je použití modelu vhodné
- je schopen rozpoznat chybu při řešení úlohy a svůj postup koriguje

b) Kompetence komunikativní

- jasně a srozumitelně formuluje své myšlenky formou návrhovou (textovou – scénář i režii)
- rozumí různým typům textů a záznamů
- rozumí grafickému znázornění různých závislostí, srozumitelně je interpretuje
- je schopen formulovat, vlastní názor
- je schopen akceptovat vlastní omyl

c) Kompetence personální, sociální a občanské

- pracuje bez problémů v malých skupinách
- respektuje názory druhých, diskutuje a argumentuje se spolužáky při řešení problémů
- akceptuje spoluodpovědnost za případné výsledky skupiny

d) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- rozvíjí svou zručnost při provádění experimentů
- vytváří vlastní pomůcky a modely

e) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

- využívá aktivně internet (informační a vzdělávací servery) a aplikační programy při samostatné práci (prezentační programy)

Kompetence odborné:

uplatňují vlastní výtvarný názor, výtvarně vnímají, myslí a samostatně se vyjadřují, hledají a využívají inspirační zdroje;

jsou schopni jasně formulovat výtvarnou myšlenku a obsahovou náplň výtvarného záměru; vhodně volí možnosti výtvarného řešení na základě analýzy zadaného úkolu, dokáží je zhodnotit a obhájit;

samostatně experimentují při řešení úkolu, uplatňují netradiční myšlenky a metody práce; využívají výtvarné a výrazové možnosti jednotlivých médií, technologických postupů, technik a materiálů;

používají správně a podle příslušných pracovních postupů odpovídající zařízení, pomůcky, nástroje apod., znají způsoby jejich ošetřování a běžné údržby;

efektivně organizují svou práci vzhledem ke stanovenému termínu, provádějí ji dokonale a v souladu s výtvarným záměrem a vysokými nároky na kvalitu zpracování finálního produktu;

sledují vývoj nových technologií, materiálů, technického zařízení apod. a zavádějí je do praxe;

- jsou schopni si osvojit zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznají možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a jsou schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;

Průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti

Přínos ve volbě metod práce (týmová práce, diskuse, problémové učení).

b) Člověk a svět práce

Možnosti využití v dalším vzdělávání, fyzika je důležitou součástí strojírenství, stavebnictví, elektrotechniky, energetiky, výzkumu. Účast na akcích pořádaných vysokými školami, exkurzích v podnicích zaměřených na technické obory.

c) Člověk a životní prostředí

Zdroje energie, vliv člověka na ovzduší (skleníkový efekt), bezpečnosti práce v laboratoři, jaderná energetika, vliv spalovacích motorů na životní prostředí, globální problémy životního prostředí.

d) Informační a komunikační technologie

Matematické vzdělávání podporuje takové kompetence, jako je jednoznačné a přesné vyjadřování. Důležitá je dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů a naopak schopnost používat výpočetní techniku pro prezentaci svých závěrů.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

3. ročník 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - rozumí problematice užití fotografie v médiích, v propagaci a výstavnictví - rozlišuje mezi reklamou a propagační tvorbou - orientuje se v typech písma - pracuje se softwarem pro grafickou práci - orientuje se v problematice návrhu titulní strany obrázkového časopisu - prakticky provede návrh - vnímá specifiku obalů nosičů hudby a řídí se jí při provedení návrhu - chápe návrh plakátu a pozvánky jako komplexní úkol a podřizuje mu výběr písma i obrazového materiálu - přistupuje k úpravě leporela tak, aby návrh respektoval dominantní obrazovou složku	Úvod - uplatnění fotografie ve sdělovacích prostředcích, tisku, užitém umění a výstavnictví - propagační tvorba, reklama - obrazový materiál, písmo, grafické prvky - technické vybavení, software Grafická úprava titulní strany obrázkového časopisu - záměr, návrh - výběr obrazového materiálu a písma - zpracování Obal gramofonové desky, CD, DVD - záměr, návrh - výběr obrazového materiálu a písma - zpracování Návrh plakátu, pozvánky - záměr, návrh - výběr obrazového materiálu a písma - zpracování Grafická úprava leporela - návrh leporela - obrazový materiál a text – výběr a příprava - maketa - tisk a adjustace	102

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - rozvíjí dovednosti z předcházejícího ročníku - kromě titulu navrhne i podobu charakteristické dvojstrany - při návrhu série obalů CD nosičů využívá jednotícího prvku zvoleného fontu a charakteru obrazového materiálu ve vztahu k obsahu CD nosičů - chápe specifikum reklamního prospektu a při realizaci návrhu se snaží spojit výtvarné pojetí s požadavky zadavatele - vychází z předchozího úkolu a kromě kalendária pozorně připraví i vlastní obrazový materiál	Titul + dvojstrana obrázkového časopisu - záměr, návrh - výběr obrazového materiálu a písma - zpracování Obaly pro sérii CD nosičů - zadání - výběr obrazového materiálu - zvolení fontu pro hlavní titul - zpracování Prospekt A 4 – 1 list - specifikum komerční zakázky - návrh - výběr obrazového materiálu a písma - zpracování Kalendář A 3 – 1 list - návrh - výběr obrazového materiálu - kalendárium - zpracování - tisk	102
	Prospekt - leporelo	
- chápe vícestránkový prospekt ve formě leporela jako jednotné pásmo propojující text s obrazovým materiálem, respektující zadání i výtvarný záměr	- specifikum komerční zakázky - návrh - výběr obrazového materiálu a písma - zpracování - knihařská úprava	
	Obálka knihy, vazba, titulní list, obrazová příloha	
- volí adekvátní řešení pro komplexní zpracování obrazové i typografické podoby knižního titulu	- výběr titulu - výběr fontů pro titul a text - příprava obrazového materiálu - zpracování	
	Katalog, plakát, pozvánka	
- pro přípravu návrhu volí jednotící řešení a propojí výtvarný záměr s charakterem daného obrazového materiálu	- návrhy - výběr hlavního motivu a obsahového materiálu - fonty hlavního titulu a textu - zpracování - tisk - knihařská úprava	

Multimediální prezentace (MMP)

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Užitá fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 3

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Žáci se seznámí s pojmem „multimediální tvorba“ a prvky, kterými je vytvářena. Dále pak s jednotlivými složkami MMP a způsoby, jakými jsou spojovány do výsledného tvaru.

Charakteristika učiva

Podrobné seznámení se zdrojovými prvky, které jsou základem MMP a jejich stručnou historií. To je s teorií tvorby fotografické, textové, animace, www, audio a video prezentace. U každé složky se zaměří výuka na teoretické i praktické využití jednotlivých médií k dosažení výsledného interaktivního celku. Záměrem je dosáhnout u každého prvku dílčího cíle, který bude ucelenou složkou finálního produktu. Učivo bude zaměřeno zejména na videotvorbu. To je na vytvoření filmového scénáře, práci s kamerou, zvukem, světlem a střihem v prostředí digitální střížny. Konečným produktem bude video, které bude částí MMP daného zadání.

Pojetí výuky, formy a metody práce

Výuka bude koncipována jako spojení teoretických znalostí s jejich následným využitím v praktické tvorbě. Výuka bude probíhat jak v učebnách, tak zejména v exteriérech při ověřování teoretických znalostí. Cílem je rozvíjet schopnosti tvůrčí práce při naplňování podstaty multimediální tvorby a schopnosti skloubit všechny zdrojové prvky do finálního, interaktivního produktu. Učivo je zařazeno do čtvrtého ročníku. Během této výuky se studenti naučí pracovat se zdroji potřebnými k finálnímu výsledku, k samostatné multimediální prezentaci. Seznámí se s historií a vývojem audio a video tvorby, naučí se pracovat s literárním a filmovým scénářem. Při výuce audio tvorby, se prakticky seznámí s nahráváním mluveného slova i hudby, při studiu kamerové tvorby se naučí práci s kamerou. Součástí studia bude i střih filmového materiálu v editačním programu. Po vytvoření osobních jednoduchých videoprezentací, je umístí na vlastní, jím vytvořenou webovou stránku. Na závěr ročníku student navrhne, konzultuje a realizuje svoji závěrečnou multimediální prezentaci.

Hodnocení výsledků žáků

Hlavní norma pro hodnocení žáků je v souladu se školním řádem. Průběžně jsou hodnoceny výsledky práce a přípravy žáka (výtvarný a grafický projev, praktická činnost). Při hodnocení se vychází z individuálního přístupu. Kromě hodnocení písemného (numerického) se v předmětu MMP a v dalších výtvarných a praktických předmětech pracuje s hodnocením ústním s ohledem na tzv. práci s chybou, kdy chybný krok na počátku činnosti mohl mít za následek pozdější znehodnocení dalšího žákova úsilí. Celkovým zhodnocením práce žáka je písemné vysvědčení na závěr příslušného ročníku resp. maturitní vysvědčení. Při hodnocení se bude vycházet ze schopnosti žáka naplnit myšlenku MMP – spojování textu, obrázku, videa a zvuku, do jedné formy a interaktivity jejich obsahů. Konečným zhodnocením žáka bude jím vytvořená multimediální prezentace zadaného úkolu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z hlediska klíčových kompetencí se předmět podílí s ostatními odbornými předměty na získání jednotlivých kategorií dovedností na odpovídající úrovni vzdělávání. Žák je schopen nacházet netradiční řešení zadaných úkolů a uplatňovat výrazové možnosti jednotlivých médií. Dokáže využívat fotografické přístroje, kameru a zařízení právě tak jako odpovídající programové vybavení při digitální a multimediální tvorbě, jeho práce je provázána s oblastmi vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích. V realizační fázi je veden k pečlivé a přesné práci a k odpovědnosti za její kvalitu, k dodržování technologické kázně včetně předpisů BOZP. Pozornost je rovněž věnována rozvoji dovedností komunikovat se zákazníky, příp. obchodními a pracovními partnery, a aplikovat základní marketingové nástroje. Pro jejich nácvik lze využít jak modelové situace, tak i situace reálné, kdy se žáci v rámci vzdělávacího procesu podílejí na řešení zakázek firem, institucí apod.

Žáci budou schopni samostatnou tvůrčí práci spojovat tvorbu fotografickou, textovou a video tvorbu, do výsledného a interaktivního projektu. Dokáží využívat jednotlivé zdroje MMP a používat tyto znalosti i v jiných oblastech vlastní tvorby.

a) Kompetence k řešení problémů

- rozpozná a formuluje problém
- navrhne hypotézy řešení problému a tyto hypotézy ověří
- je schopen odhadnout výsledky a hodnotit jejich reálnost
- rozlišuje návrh modelu od reality a je schopen posoudit, kdy je použití modelu vhodné
- je schopen rozpoznat chybu při řešení úlohy a svůj postup koriguje

b) Kompetence komunikativní

- jasně a srozumitelně formuluje své myšlenky formou návrhovou (textovou – scénář i režii)
- rozumí různým typům textů a záznamů
- rozumí grafickému znázornění různých závislostí, srozumitelně je interpretuje
- je schopen formulovat, vlastní názor
- je schopen akceptovat vlastní omyl

c) Kompetence personální, sociální a občanské

- pracuje bez problémů v malých skupinách
- respektuje názory druhých, diskutuje a argumentuje se spolužáky při řešení problémů
- akceptuje spoluodpovědnost za případné výsledky skupiny

d) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- rozvíjí svou zručnost při provádění experimentů
- vytváří vlastní pomůcky a modely

e) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

- využívá aktivně internet (informační a vzdělávací servery) a aplikační programy při samostatné práci (prezentační programy)

Kompetence odborné:

- uplatňují vlastní výtvarný názor, výtvarně vnímají, myslí a samostatně se vyjadřují, hledají a využívají inspirační zdroje;
- jsou schopni jasně formulovat výtvarnou myšlenku a obsahovou náplň výtvarného záměru;
- vhodně volí možnosti výtvarného řešení na základě analýzy zadaného úkolu, dokáží je zhodnotit a obhájit;
- samostatně experimentují při řešení úkolu, uplatňují netradiční myšlenky a metody práce;
- využívají výtvarné a výrazové možnosti jednotlivých médií, technologických postupů, technik a materiálů;
- používají správně a podle příslušných pracovních postupů odpovídající zařízení,

pomůcky, nástroje apod., znají způsoby jejich ošetřování a běžné údržby;
– efektivně organizují svou práci vzhledem ke stanovenému termínu, provádějí ji dokonale a v souladu s výtvarným záměrem a vysokými nároky na kvalitu zpracování finálního produktu;
– sledují vývoj nových technologií, materiálů, technického zařízení apod. a zavádějí je do praxe;
- jsou schopni si osvojit zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznají možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a jsou schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;

Průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti

Přínos ve volbě metod práce (týmová práce, diskuse, problémové učení).

b) Člověk a svět práce

Možnosti využití v dalším vzdělávání, v kultuře apod.

c) Člověk a životní prostředí

Zdroje energie, vliv člověka na ovzduší (skleníkový efekt), bezpečnosti práce v laboratoři, jaderná energetika, vliv spalovacích motorů na životní prostředí, globální problémy životního prostředí.

d) Informační a komunikační technologie

Podporuje takové kompetence, jako je jednoznačné a přesné vyjadřování. Důležitá je dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů a naopak schopnost používat výpočetní techniku pro prezentaci svých závěrů.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva
4. ročník 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - rozumí problematice užití obrazu v médiích, v propagaci a výstavnictví - rozlišuje mezi reklamou a propagační tvorbou - orientuje se v typech písma - pracuje se softwarem pro grafickou práci - orientuje se v problematice návrhu titulní strany obrázkového časopisu - prakticky provede návrh - vnímá specifiku obalů výrobků a řídí se jí při provedení návrhu - Dokáže vytvořit funkční merkantil - Umí vytvořit návrh na billboard plakát a pozvánku jako komplexní úkol a podřizuje mu výběr písma i obrazového materiálu - Zná význam jednotného vizuálního stylu při propagaci a prezentaci. - Ovládá pravidla sazby a dokáže je použít v praxi	Úvod • - uplatnění fotografie ve sdělovacích • prostředcích, tisku, užitém umění a výstavnictví • - propagační tvorba, reklama • - obrazový materiál, písmo, grafické prvky • - technické vybavení, hardware, software Grafická úprava tiskovin • Návrh tištěné informačně-propagační kampaně • - záměr, návrh • - výběr obrazového materiálu a písma • - zpracování 1. Obal výrobku 2. Firemní merkantil 3. Billboard 4. Návrh plakátu, pozvánky 5. Corporate design 6. Propagační skládáčka •	102

- vytváří obrazové materiály a připraví z nich jednoduchou projekci a návrh pro aplikaci na webové stránky - orientuje se v technikách animace, ovládá dostupný animační software - navrhne, konzultuje a realizuje - Logickou strukturu www stránek - zná základy programování - ovládá programy pro tvorbu stránek	Animační tvorba • - návrh • - realizace 1. Animovaný banner 2. krátký animovaný film Techniky animace, historie animovaného filmu • Tvorba WWW - návrh - realizace 1. direct mail 2. jednoduché www • historie internetu, základy programování, základy web designu	
---	--	--

- umí vytvořit: literární scénář, storyboard, technický scénář - ovládá potřebné technické vybavení - umí vytvořit sociální spot, reklamní spot, reportáž - realizuje vlastní volnou tvorbu - orientuje se v problematice rozhlasové a televizní reklamy - aplikuje znalosti z historie filmové tvorby - ovládá filmový střih - nahrává zvuk a ruchy a dokáže je aplikovat -	Audio + video - návrh - realizace 1. sociální spot 2. reklamní spot 3. reportáž 4. rozhovor 5. filmové triky + klíčování Teorie psaní scénáře, pořizování video materiálu, pořizování audio materiálu, kompozice obrazu, střih, historie filmové tvorby, psychologie reklamy a propagace, vizuální teorie, základy marketingu a PR. Zásady tvorby jednotlivých filmových formátů.	
- Dokáže vhodně aplikovat a účelně kombinovat znalosti a dovednosti napříč celým spektrem mediálních disciplín a vytvořit funkční multimediální kampaň.	Závěrečná práce – komplexní kampaň Tiskoviny + web + video/audio	

Učební osnova vyučovacího předmětu

SÍTOTISK

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 3

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu sítotisk je poskytnout žákům vědomosti a praktické dovednosti, které jsou nezbytným základem odborného vzdělávání v oboru grafický design.

Předmět sítotisk je zaměřen převážně prakticky.

Žáci zde získávají informace z oblasti uměleckých a průmyslových sítotiskových technik, technologických postupů, používaných materiálů, pomůcek a strojů. Zároveň pracují na zadaných tématech, rozvíjí své výtvarné myšlení, hledají netradiční nové přístupy k jejich řešení a vhodné technické a technologické možnosti realizace.

Fázi realizace předchází nezbytná obsahová příprava, nalezení potřebných informací, diskuse s učitelem i mezi žáky navzájem. Nedílnou součástí je poučení o bezpečnosti, ochraně životního prostředí a hygieně práce v sítotiskové dílně.

Obsahově je předmět sítotisku provázán s oblastmi technologická a technická příprava, navrhování, informační a komunikační technologie.

Charakteristika učiva

Obsah učiva předmětu sítotisk je rozvržen tak, aby žák prošel všemi fázemi sítotiskových technik, jenž jsou v našich konkrétních podmínkách realizovatelné a to od technicky nejjednodušších až k technicky i výtvarně složitějším.

Pojetí výuky, formy a metody práce

Předmět se vyučuje 3 hodiny týdně ve 3. ročníku.

Výuka je zaměřena především prakticky, ale zpočátku se prolíná také s teoretickou částí, která je nezbytným zdrojem informací odborného předmětu.

Základem hodin sítotisku jsou zadávaná témata, jež pod vedením učitele, formou korektur a otevřených diskusí mají žáci kreativně rozpracovat a v realizační fázi pečlivě vyřešit.

S jednotlivými úkoly souvisí: práce s informacemi, porozumění technickým a technologickým metodám, pracovnímu postupu, ale také týmová práce, inspirace v umělecké tvorbě, vzájemná inspirace, výtvarné myšlení a vyjadřování.

Součástí výuky je odborná exkurze, která umožní žákům poznat reálné pracovní prostředí.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě kvality odevzdaných realizovaných prací. Při hodnocení je sledována přípravná fáze, kreativita návrhů, výtvarné myšlení, obhajoba, myšlenkový obsah, technická příprava a samotný průběh realizace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence:

a) Kompetence k učení:

Žáci aktivně využívají různé informační zdroje – internet, tištěné informace, film, hudbu, své zkušenosti... k hledání obsahu zadaných témat. Učí se komunikovat a týmové práci.

b) Kompetence k řešení problémů

Vymezení problému, nalezení potřebných informací, formulace myšlenky, hledání postupů řešení, realizace.

c) Kompetence komunikativní

Vede žáky ke srozumitelnému vyjadřování a formulování nejen výtvarných myšlenek. Je přípravou na osobní a pracovní prezentaci v praktickém životě.

Otevřené diskuse a obhajoby obsahů daných témat jsou zásadní částí realizovaných úkolů.

d)e) Kompetence personální, sociální a občanské

Korektury znamenají střetávání se s názory jiných žáků a s názory učitele, jsou otevřeným jednáním podrobeným kritikou i radou.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Seznámení žáků s daným oborem jim dává zvážit další možnosti svého uplatnění v něm.

g) Kompetence matematické

Žáci aplikují matematické postupy při hledání řešení vhodných kompozic a tvarů.

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Součástí plnění úkolů je nezbytnost práce s počítačem a jinými komunikačními zdroji (příprava fotochemických šablon, úprava návrhů pro osvit atd.).

Kompetence odborné:

Žáci umí formulovat svůj výtvarný názor a pracovat s ním. Využívají experimentů, osobitých přístupů a metod, vnímají technickou, ekonomickou a marketingovou část návrhu a realizace. Dokáží komunikovat na pracovní úrovni s klienty, obchodními partnery.

Znají zásady bezpečnosti práce a poskytnutí první pomoci.

Průřezová témata:

a) Občan v demokratické společnosti

Zadávaná témata jsou úzce spjata a inspirována současným děním – světovým, politickým, sociálním, flexibilně reagují na situace v naší společnosti a podněcují tak žáky aktivně se věnovat řešeným úkolům, zorientovat se ve svých osobních postojích a názorech, dokázat své myšlenky obhájit, reagovat na kritiku ostatních žáků nebo učitele.

b) Člověk a svět práce

Jednou z metod jak přiblížit žákům tento obor v praktickém životě je exkurze do sítotiskové firmy. Žáci mají možnost nahlédnout do reálného pracovního prostředí, organizace práce, průběhu zakázky od jejího zadání až po konečnou realizaci a produkt.

c) Člověk a životní prostředí

Jedním z témat, které žáci řeší, se přímo dotýká životního prostředí, principů udržitelného rozvoje, vztahu člověka a přírody. Vlivy pracovních činností a odpadu zmiňovaného oboru sítotisk na prostředí a zdraví, dodržování bezpečnosti a hygieny práce.

d) Informační a komunikační technologie

Žáci při zpracování konkrétních úkolů používají informační a komunikační technologie, internet jako jeden ze zdrojů informací, obsahové stránky témat, počítač pro vytváření sítotiskových šablon.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
Žák: - popíše základní rysy vývoje sítotisku a serigrafie - zná základní terminologii oboru - rozezná významné představitele sítotisku a serigrafie - vyjmenuje a popíše technologické postupy jednotlivých sítotiskových technik - vyjmenuje základní zařízení, stroje, pomůcky, materiály - zná pravidla bezpečnosti a hygieny práce v sítotiskové dílně a práce s technickými zařízeními v ní - zná postup a přípravu papírové vyřezávané šablony - výtvarně přemýšlí a hledá netradiční osobitá řešení úkolu - pracuje se stylizací a abstrakcí - používá sítotiskové pomůcky a tiskne - dokáže pracovat s piktogramy, zkratkami, logotvary - vyřezává papírové šablony přesně a pečlivě - ovládá principy kompozice - využívá dostupné informace k obsahové části tématu - formuluje výtvarnou myšlenku - experimentuje při řešení úkolu - prezentuje svůj výtvarný záměr a diskutuje o něm - realizaci předchází zkoušky materiálu - připravuje šablony z papíru nebo folie - tiskne - provede fotodokumentaci - přípravná fáze vyhledávání informací, navrhování řešení,	- Historie sítotiskových technik - objevení, rozvoj - technika serigrafie - výtvarní umělci v daném oboru - přehled originálních sítotiskových technik - technické prvky, pomůcky a materiály - zařízení, stroje - sítotisková dílna a pravidla bezpečnosti práce - bezpečnost technických zařízení	9
	Zadání praktických jednoduchých úkolů, na kterých se žák učí tisknout a proniká do principů fungování sítotiskové dílny	6
	- technika papírová vyřezávaná šablona	6
	Zadání 1. tématu	12
	- sítotisk více barev - technika papírová vyřezávaná šablona - realizace na triko	21
	Zadání 2. tématu	21
	- technická fotochemická šablona	

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hodinová dotace
experimenty, obhajoba výtvarného záměru - připravuje šablonu v pozitivu v počítači - připravuje síto k osvitu - vyhotovuje fotochemickou šablonu - tiskne - provede fotodokumentaci - přípravná fáze spojená se všemi zásadními prvky řešení tématu - připravuje šablony z papíru nebo folie a počítačovou fotochemickou šablonu - volí vhodné barevné variace a umí namíchat sítotiskové barvy - připravuje síto k osvitu - vyhotovuje fotochemickou šablonu - tiskne - prování fotodokumentaci - přípravná fáze včetně přípravy šablon - tiskne - fotodokumentace	- potisk vybraného materiálu Zadání 3. tématu - spojení fotochemické šablony a papírové vyřezávané šablony - vícebarevný soutisk - potisk vybraného materiálu Zadání 4. tématu - fotochemická šablona -experiment - ve spojení s jinou sítotiskovou technikou - potisk vybraných materiálů	24 24

Učební osnova výběrového vyučovacího předmětu

Hlasová výchova

školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

82-41-M/02 Užitá fotografie a média

Počet hodin týdně za studium: 1

Počet hodin celkem za 3 roky: 3

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem výběrového předmětu Hlasová výchova (HLV) je, připravit žáky pro aktivní komunikativní dovednosti, správné používání hlasu, odpovídající výslovnosti, intonační techniky, pěveckých návyků. Využití dovedností v multimediální tvorbě (filmová tvorba, mixážní dovednosti), dále také ke kultivaci sociálního, etického a estetického, vědomí žáků a k posilování jejich přípravě k týmové práci.

Charakteristika učiva

Základním charakterem učiva HLV je příprava absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale přispívá i k naplňování cílů vzdělávání v rozvoji obecných kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit
- verbální i nonverbální komunikace s přípravou pro důležitá jednání
- komunikativní výstup formou osobní prezentace

Pojetí výuky, formy a metody práce

1. Informační

hlasové zvláštnosti a individuality

2. Teoretická

klasifikace hlásek, fonetika, rétorika, pěvecké techniky

3. Praktická

rétorické techniky, pěvecká průprava ve sborovém zpěvu včetně koncertních vystoupení

4. Provázanost s ostatními vyučovacími předměty:

ČJL, ANJ, OBN, DVK, ve vyšších ročnících v multimediální tvorbě

Hodnocení výsledků žáků

Hlavní norma pro hodnocení žáků je v souladu se školním řádem. Průběžně jsou hodnoceny výsledky práce a příprava žáka (osobní prezentace, koncertní vystoupení – reprezentace školy). Při hodnocení se vychází z individuálního přístupu. Kromě hodnocení písemného (numerického) se

pracuje s hodnocením ústním. Celkovým zhodnocením práce žáka je písemné vysvědčení na závěr příslušného ročníku.

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence:

a) Kompetence k učení:

- čtenářská gramotnost a publicistický výstup
- efektivní vyhledávání a zpracování informačních zdrojů
- naslouchat mluveným projevům
- efektivní, systematické a účelné pořizování poznámek
- hodnocení pokroku při dosahování cílů svého učení

b) Kompetence k řešení problémů

- porozumění, řešení a vyhodnocení zadaného úkolu
- uplatnění různých metod myšlení při řešení problematiky
- zvolení prostředků a způsobů vhodných pro splnění zadané problematiky
- alternativa individuálního a týmového řešení problematiky

c) Kompetence komunikativní

- schopnost verbální i nonverbální komunikace
- rozvoj rétorických schopností
- schopnost souvislé a srozumitelné formulace myšlenek
- přehledný a jazykově správný publicistický výstup
- schopnost aktivní diskuze
- schopnost zpracovat administrativní písemnosti (tzv. štábní kultura)
- schopnost jazykové a stylistické normy a odborné terminologie
- schopnost vyjádření se a vystupování v souladu se zásadami kultury projevu a chování

d) Kompetence personální, sociální a občanské

- schopnost adekvátní reakce na hodnocení svého vystupování ze strany ostatních
- schopnost ověření si získaných poznatků, kritické zvažování názorů a postojů jednáni ostatních
- schopnost pracovat v týmu
- schopnost přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly
- schopnost nezaújatě zvažovat návrhy a názory druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů

e) Kompetence občanského a kulturního povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním, ale i veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých
- jednat v souladu s morálními principy a přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si multikulturní soužití, aktivně přistupovat k toleranci a identitě druhých
- zajímat se politické a společenské dění u nás, v EU i světě
- uznávat hodnotu života
- uznávat tradice a hodnoty svého národa
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, dalšího vzdělávání a sebevzdělávání

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumět podstatě a principům podnikání včetně finanční gramotnosti

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník 34-36 h

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
- Teoretické	- Klasifikace hlásek - Tvoření hlasu - Příprava hlasového projevu - Příprava pěvecká	
- Praktické	- Individuální příprava s jednotlivými žáky - Pěvecká průprava - Koncertní vystoupení	

2. ročník 34-36 h

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
- Teoretické	- Opakování - Příprava hlasového projevu - Příprava pěvecká	
- Praktické	- Individuální příprava s jednotlivými žáky - Pěvecká průprava - Koncertní vystoupení - Záznam vystoupení a jeho úprava obrazový a hlasový záznam	

3. ročník 34-36 h

Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	Hod. dotace
- Teoretické	- Opakování - Příprava hlasového projevu - Příprava pěvecká	
- Praktické	- Pěvecká průprava - Koncertní vystoupení - Záznam vystoupení a jeho úprava obrazový a hlasový záznam - Práce s mikrofonom - Průprava konferování - Příprava scénáře vystoupení	